

FORMULAE NORMALES EDITIO VII.

SZABVÁNYOS VÉNYMINTÁK

VII. kiadás

GYÓGYSZERÉSZI KIADÁS

TARTALOM

Tartalomjegyzék	
Impresszum	6
Előszó	7
Általános tudnivalók	8
Technológiai vezérfonal a szabványos vényminták készítményeinek előállításához	12
Gyógyszerkészítés irányelvei	
inkompatibilitás esetén	24
A receptúrai gyakorlatban gyakrabban előforduló hatóanyagok, illetve alap- és segédanyagok	
inkompatibilitási problémái	29
Vényelő iratok	35
Alapkészítmények a vényelő iratok előállításához	337
Általános irányelvek a FONO VII-ben található készítmények használatával kapcsolatosan	348
Függelék	364
Módosítások jegyzéke	380

A FONO VII-ben hivatalos készítmények jegyzéke	
Acidum chloratum dilutum 10%	35
Acidum lacticum dilutum	36
Adeps solidus compositus	339
Aetheroleum pro inhalatione	37
Aluminium aceticum tartaricum solutum	38
Aqua calcis	339
Benzalkonium chloratum solutum 10%	339
Chamomillae anthodium	39
Collodium cum acido salicylico	40
Cremor aquosus	41
Cremor erythromycini	42
Cremor refrigerans	43
Decoctum saponariae	44
Detergens sulfuratum	45
Diluendum benzaldehydi	340
Diluendum menthae	340
Elixirium thymi compositum	46
Emulsio olei jecoris	47
Emulsio olei jecoris composita	48
Emulsio olei ricini	49
Emulsio paraffini cum phenolphthaleino	50

Gargarisma antiseptica	51	Nasogutta ephedrini 1%	84
Gargarisma chlorogenii	52	Nasogutta ephedrini 2%	85
Globulus glycerini boraxati	53	Nasogutta ephedrini pro infante	86
Globulus metronidazoli compositus	54	Nasogutta natrii chlorati	87
Glycerinum boraxatum	55	Nasogutta natrii chlorati pro infante	88
Gutta aethylmorphini	56	Natrium sulfuricum	89
Gutta carminativa	57	Oculentum basis	342
Gutta cholagoga	58	Oculentum dionini	90
Gutta expectorans	59	Oculentum erythromycini	91
Gutta expectorans composita	60	Oculentum neomycini	92
Gutta stomachica	61	Oculentum neomycini cum prednisolono	93
Gutta valerianae cum mentholo	62	Oculogutta antidota	94
Hydrogelum anaestheticum	63	Oculogutta atropini	95
Hydrogelum antiphlogisticum	64	Oculogutta carbomerae	96
Hydrogelum antisudoricum	65	Oculogutta chloramphenicoli	97
Hydrogelum carbomerae	340	Oculogutta erythromycini	98
Hydrogelum carbomerae pro oculoguttis	341	Oculogutta gentamicini	99
Hydrogelum refrigeratum	66	Oculogutta homatropini	100
Hydrogenium peroxydatum dilutum 3%	67, 341	Oculogutta indosoli	101
Infusum ipecacuanhae	68	Oculogutta naphazolini	102
Infusum ipecacuanhae pro parvulo	69	Oculogutta neomycini	103
Klysma chlorali pro infante	70	Oculogutta neonatorum	104
Klysma laxans	71	Oculogutta pilocarpini 1%	105
Klysma phosphata	72	Oculogutta pilocarpini 2%	107
Linimentum ad pernionem	73	Oculogutta pilocarpini oleosa 1%	109
Linimentum ammoniatum	74	Oculogutta pilocarpini oleosa 2%	110
Linimentum scabidum	75	Oculogutta polymyxini	111
Liquor carbonis detergens	76	Oculogutta rifampicini	112
Liquor peroxydati compositus	77	Oculogutta scopolamini	113
Magnesii sulfas heptahydricus	78	Oculogutta tetracaini	114
Massa macrogoli	341	Oculogutta viscosa	115
Mixtura antirheumatica	79	Oculogutta zinci	116
Mixtura pectoralis	80	Oleum borozinci	117
Mixtura solvens	82	Oleum jecoris	118
Mucilago ad catheterem	83	Oleum pro inhalatione	119

Oleum ricini	120	Pulvis combinatus	161
Otogutta borica	121	Pulvis Doveri cum bismutho	163
Otogutta hydrogencarbonici	122	Pulvis expectorans	164
Otogutta peroxydi	123	Pulvis magnesii citrici 500 mg	165
Ovulum metronidazoli	124	Pulvis magnesii et calcii	166
Ovulum nystatini	125	Pulvis neutracidus	167
Paraffinum aromaticum	126	Pulvis obstipans	168
Pasta antiphlogistica	127	Pulvis paracetamoli cum codeino	169
Pasta antirheumatica	128	Pulvis phenolphthaleini compositus	170
Pasta boraxata	129	Pulvis purgativus	172
Pasta Burowi	130	Pulvis purgativus cum belladonna	173
Pasta contra solarem	131	Pulvis sennae compositus	175
Pasta contra solarem hydrophila	132	Pulvis spasmalgeticus	176
Pasta lithanthracis	133	Pulvis theophyllini compositus	178
Pasta zinci oxydati	134	Pulvis trikalii citrici	179
Pasta zinci oxydati salicylata	135	Pulvis zinci et aluminati	180
Pertica dithranoli	136	Sal ad rehydrationem	181
Pulvis alumini et magnesii	137	Sal ad rehydrationem cum kalio	183
Pulvis analgeticus	138	carbonico pro parvulo	
Pulvis antacidus	139	Sal ad rehydrationem cum natrio	184
Pulvis antidoloricus	140	hydrogencarbonico	
Pulvis antimigrainicus	142	Sal ad rehydrationem cum natrio	185
Pulvis antispasmodoloricus	144	hydrogencarbonico pro parvulo	
Pulvis asthmalyticus	146	Sal ad rehydrationem pro parvulo	187
Pulvis bismuthi tannici	148	Sennae fructus	189
Pulvis calcii lactophosphorici	149	Sirupus kalii chlorati	190
Pulvis Caroli	150	Sirupus laxans	191
Pulvis chinacisalis	151	Sirupus rubi idaei	342
cum vitamino C		Sirupus sorbiti	342
Pulvis cholagogus	152	Sirupus zinci	192
Pulvis codacisali	154	Solutio acidi borici 2%	193, 343
Pulvis coffacyli	156	Solutio acriflavini	194
Pulvis coffacyli cum codeino	157	Solutio ad salivam	195
Pulvis coffeini 50 mg	159	Solutio antirheumatica	196
Pulvis coffeini 100 mg	160	Solutio antiviralis	197

Solutio antisudorica	198	Species choleretica	228
Solutio Castellani	199	Species contra tussim	229
Solutio Castellani sine fuchsino	200	Species crataegi composita	230
Solutio Castellani sine resorcino	201	Species depurans	231
Solutio contra rhagades mamillae	202	Species diuretica	232
Solutio gingivalis	203	Species gastrica	233
Solutio hexachloropheni 0,5%	204	Species laxans	234
Solutio iodi alcoholica	205	Species sedativa	235
Solutio kalii iodati	206	Species thymi composita	236
Solutio kalii permanganici	207	Species uvae ursi	237
Solutio Lugoli	208	Species valerianae composita	238
Solutio merbromini	209	Spiritus antirheumaticus	239
Solutio metronidazoli	210	Spiritus capsici	240
Solutio nephrolytica	211	Spiritus erythromycini	241
Solutio noraminophenazoni pro parvulo	212	Spiritus iodosalicylatus	242
Solutio ophthalmica cum benzalkonio	343	Spiritus menthae cum sale	243
Solutio pepsini	213	Spiritus salicylatus	244
Solutio sulfurata pro balneo	214	Spiritus salicylatus cum resorcino	245
Solutio theophyllini	215	Suppositorium ad nodum	246
Solutio tricolorata	216	Suppositorium analgeticum	248
Solvens pro oculoguttis cum benzalkonio	344	Suppositorium analgeticum forte	249
Solvens pro oculoguttis cum thiomersalo	344	Suppositorium antiemeticum	251
Solvens viscosa	345	Suppositorium antimigrainicum	252
Solvens viscosa pro oculoguttis	346	Suppositorium antipyreticum pro infante	254
Sparsorium antimycoticum	217	Suppositorium antipyreticum pro parvulo	255
Sparsorium antisudoricum	218	Suppositorium contra nodum	256
Sparsorium contra pruritus	219	Suppositorium haemorrhoidale	257
Sparsorium hexachloropheni	220	Suppositorium laxans	259
Sparsorium hexachloropheni pro infante	221	Suppositorium noraminophenazoni 100 mg	260
Sparsorium infantum	222	Suppositorium noraminophenazoni 200 mg	261
Sparsorium refrigerans	223	Suppositorium noraminophenazoni 500 mg	262
Species althaeae	224	Suppositorium papaverini pro parvulo	263
Species carminativa	225	Suppositorium paracetamoli 60 mg	264
Species carminativa pro infante	226	Suppositorium paracetamoli 120 mg	265
Species cholagoga	227	Suppositorium paracetamoli 250 mg	266

Suppositorium paracetamoli 500 mg	267	Unguentum cholesterinatum pro infante	304
Suppositorium spasmolyticum	268	Unguentum contra oxyurim	305
Suppositorium theophyllini compositum	271	Unguentum contra rhagades mamillae	306
Suppositorium theophyllini 20 mg	273	Unguentum contra rheumam	307
Suppositorium theophyllini 30 mg	274	Unguentum cum aetheroleo pro parvulo	308
Suppositorium theophyllini 40 mg	275	Unguentum dermatophylicum	309
Suppositorium theophyllini 250 mg	270	Unguentum dithranoli 0,1%	310
Suspensio anaesthetica	276	Unguentum emolliens	311
Suspensio antiseptica	277	Unguentum glycerini	312
Suspensio bismogeli	278	Unguentum haemorrhoidale	313
Suspensio expectorans	280	Unguentum hexachloropheni	314
Suspensio ichthyolata	281	Unguentum hydrosium	315
Suspensio nystatini	282	Unguentum ichthyolsalicylatum	316
Suspensio siccans	283, 346	Unguentum infantum	317
Suspensio terpini	284	Unguentum jecoris	318
Suspensio zinci aquosa	285	Unguentum keratolyticum	319
Suspensio zinci oleosa	286	Unguentum leniens	320
Thiomersalum solutum 0,1%	347	Unguentum lidocaini ad rhagades	321
Tinctura adstringens	287	Unguentum nasale	322
Tinctura amara	288	Unguentum neonatorum	323
Tinctura salviae	289	Unguentum nutritivum	324
Tinctura triplex	290	Unguentum nystatini	325
Tinctura valerianae alcoholica	291	Unguentum refrigerans	326
Unguentum ad pernionem	292	Unguentum salicylatum 1%	327
Unguentum ad vulnere	293	Unguentum salicylatum 3%	328
Unguentum aluminii acetici tartarici	294	Unguentum salicylatum 5%	329
Unguentum anaestheticum	295	Unguentum salicylatum 10%	330
Unguentum antiphlogisticum pro infante	296	Unguentum stearini	331
Unguentum antirheumaticum	297	Unguentum sulfuratum et salicylatum	332
Unguentum antisepticum	298	Unguentum triplex	333
Unguentum argenti nitrici	299	Unguentum zinci et aluminati	334
Unguentum boraxatum	300	Unguentum zinci oxydati	335
Unguentum boraxatum cum aqua calcis	301	Vaselinum acidi borici	336
Unguentum camphoratum ad pernionem	302	Vaselinum cholesterinatum	347
Unguentum carbamidi	303	Vinum rubi idaei	347

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

PROF. DR. PAÁL TAMÁS

GYÓGYSZERÉSZI SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Elnök: DR. TÖRÖK ILONA

Titkár: DR. BOZSIK ERZSÉBET

Szakmai szerkesztő: DR. AUBEL ERVINNÉ HAJDU ZSUZSANNA

Tagok: DR. ELEK BÉLÁNÉ, PROF. DR. ERŐS ISTVÁN, DR. HAJDÚ MÁRIA,
DR. JANOVSKY IVÁN, DR. KINITZKY MÁRTA, DR. KÜTTEL SÁNDOR,
MAGYARNÉ DR. PINTÉR GABRIELLA, NAGY LÁSZLÓ,
DR. REISNER ERZSÉBET, DR. SOÓS GYÖNGYVÉR, DR. STAMPF GYÖRGY,
DR. ZELKÓ ROMÁNA, VAJDA PÁLNÉ DR. BENEDEK VERA
Tudományos tanácsadók: DR. ÉCSY ZOLTÁN, DR. HORVÁTH DÉNES,
DR. KATONA KÁLMÁN, DR. PÁVICS LÁSZLÓ, DR. REGDON GÉZA

ORVOSI SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Elnök: PROF. DR. BORVENDÉG JÁNOS

Tagok: DR. EGGENHOFER JUDIT, DR. ELEK SÁNDOR,
DR. GYURASICS ÁGNES, DR. HERMANN ILONA, DR. KROMPECHER ÉVA
Tudományos tanácsadók: PROF. DR. CSERHÁTI ENDRE,
PROF. DR. SÜVEGES ILDIKÓ

© *Országos Gyógyszerészeti Intézet, 2003*

A FoNo VII. hatályos kiadásának
a FoNo módosításokkal
kiegészített elektronikus változata

ELŐSZÓ

A Formulae Normales Editio VII., a Szabványos Vényminták VII. (továbbiakban FoNo VII.) kiadását az új ismeretanyagon és sokéves gyakorlati tapasztalaton alapuló gyógyszeres terápia jelentős módosulása tette szükségessé, mely maga után vonta a magisztrális gyógyszer-összetételek korszerűsítésének követelményét. Ez gyakorló gyógyszerészek és orvosok körében végzett széles körű felmérések eredményei alapján számos recept felvételét és több, elavult készítmény törlését jelentette az előző kiadvány átdolgozása során.

A FoNo VII-be került összetételek kiválasztása Orvosi Szakmai Kollégiumok javaslata alapján történt (Belgyógyászati, Bőrgyógyászati, Fogászati, Fül-orr-gégészeti, Gyermekgyógyászati, Háziorvosi, Nőgyógyászati, Reumatológiai, Szemészeti és Tüdőgyógyászati Szakmai Kollégium).

A Népjóléti Minisztériumnak az Országos Gyógyszerészeti Intézet (továbbiakban OGYI) alapító okiratának közzétételéről szóló közleménye (Népjóléti Közlöny 1998. 11. szám 2.2.1. pont) az OGYI feladatkörébe sorolja a FoNo szerkesztését és kiadását, valamint annak gondozását. Az OGYI megbízott munkatársainak vezetésével a FoNo VII. összeállítását felkért Szerkesztőbizottságok (Gyógyszerészeti és Orvosi Szerkesztőbizottság) végezték.

Az előző kiadással megegyezően a FoNo VII. is külön orvosi és gyógyszerész kiadásban készült. A vénymintákat az orvosi kiadás hatás szerinti csoportosításban, a gyógyszerész kiadás pedig betűrendben tartalmazza.

Folytatva az előző kiadás Szerkesztőbizottságának azon törekvését, hogy a „megjegyzés” résznek minden olyan információt tartalmaznia kell, amelyet a gyógyszerésznek a beteg megfelelő tájékoztatása érdekében ismernie kell, a jelen kiadásban az orvosi kötet ezen fejezetei (javallat, ellenjavallat, figyelmeztetés, kölcsönhatás, mellékhatás) változatlanul, teljes egészében a gyógyszerész kötetbe is bekerülnek. Ennek oka, hogy a hatályos Gyógyszertörvény (1998. évi XXV. törvény az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről, Magyar Közlöny 1998. 28. szám) előírásai alapján nagyobb felelősség hárul a gyógyszerészekre a betegek részletes felvilágosításával kapcsolatban.

A gyógynövény tartalmú készítmények iránti növekvő igény miatt a FoNo VII. kiadása több fitoterápiás vényelőíratot is tartalmaz, melyek terápiás besorolását az összetétel alatt külön is jelöltük.

A FoNo VII. az eddigi hagyományokat megőrizve a magisztrális gyógyszerrendelés példatára és útmutatója. A kiadvány tehát nemcsak a FoNo VII-ben leírt készítmények rendelésére és készítésére ad információt, hanem más, hasonló összetételeknél is használható útmutatóként. Ehhez ad segítséget az egyes gyógyszerformák leírásával és elkészítésével foglalkozó rövid összefoglaló az általános tudnivalók után, amelyet Dr. Erős István, a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszertechnológiai Intézetének intézet vezető professzora állított össze. A magisztrális készítményeknél leggyakrabban előforduló interakciókról szóló rövid ismertetőt Dr. Hajdú Mária, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerészeti Intézetének adjunktusa készítette. A receptgyűjteményben felhasznált anyagok beszerzését és azonosítását könnyíti meg az a táblázat, mely az anyagok Ph. Hg. VII-ben használt latin nevét, valamint az Európai Gyógyszerkönyv latin és angol elnevezéseit tartalmazza.

Minden egyes előíratnál a megjegyzést követő idézőjeles rész az orvosi kiadásból szó szerint átvett tudnivalókat tartalmazza.

A Szerkesztőbizottság köszönetet mond minden kollégának, aki az új kiadvány létrejöttét tanácsaival, javaslataival segítette.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Célkitűzésünk volt egy olyan receptgyűjtemény összeállítása, melyben a készítmények hatékonyságuk, korszerűségük, relatív ártalmatlanságuk mellett az előírt csomagolásban stabilitási vizsgálatokkal alátámasztott felhasználhatósági időtartammal is rendelkeznek.

- I. A *felhasználhatósági időtartam* a készítés időpontjától a felhasználás végső időpontjáig tart. Az egyes recepteknél feltüntetett felhasználhatósági időtartam a gyógyszer készítő és kiadó gyógyszerész számára azt kell hogy jelentse, hogy a készítmény kiadásánál figyelembe kell vennie a betegnél történő felhasználás időtartamát is. Megszűnik tehát a készletben tartási idő fogalma, a gyógyszerész nagyobb felelősséggel, a gyógyszeres terápia időtartamának átgondolásával, a recept elkészítésének időpontját is figyelembe véve adja ki a készítményt.

Ha a recept után nincs külön jelölés, a készítmény felhasználhatósági időtartama a magisztrális gyógyszereknél már megszokott 6 hónap. Egyéb esetben az egyedi recepteknél előírt felhasználhatósági időtartamot kell figyelembe venni.

A „rendeléskor készítjük” jelöléssel ellátott készítményeknél a gyógyszert a készítés után 24 órán belül ki kell adni és annak alkalmazását meg kell kezdeni.

A felbontás utáni felhasználhatósági időtartam és a tárolási utasítás azoknál a recepteknél amelyeknél ezt kiemelten kell kezelni, elő van írva.

Ilyen szigorú és szoros szabályozás általában a természetes készítmények gyógyszer csoportját érinti, amelyek zömében instabil hatóanyagokat tartalmazó, aszeptikusan előállított receptösszetételek.

A FoNo VII-ben szereplő alapkészítmények (régebben FoNo Galenikumoknak nevezett készítmények) felhasználhatósági időtartama 1 év.

A felhasználhatósági időtartam végét (szabályos rövidítése: felh. i.) év, hó, nap megjelölésével a szignatúrán minden esetben fel kell tüntetni, még akkor is, ha ez a magisztrális készítményeknél szokásos 6 hónap.

- II. A készítmények általános *tárolási körülményei*, ha az egyedi recepteknél különleges előírás nincs, 15-25 °C között, szobahőmérsékletet jelentenek. Az ettől eltérő követelményt az adott összetételnél minden esetben külön jelezzük.

A „*hűvös helyen tartandó*” előírás a gyógyszerek 8-15 °C között való tárolását jelenti.

A „*hideg helyen tartandó*” gyógyszereket 2-8 °C között hűtőszekrényben, fagyasztás nélkül kell tárolni.

A „*mélyhűtőben tartandó*” gyógyszereket –15 °C alatt, mélyhűtőben, lefagyasztva kell tárolni az előírt ideig.

A „*fénytől védve tartandó*” előírás elsősorban a közvetlen csomagolóanyag biztosította fényvédelmet jelenti és csak másodsorban fényt át nem eresztő szekrényt vagy sötét helyiséget.

- III. A vényelőiratok „*expedició*” részében a készítmény csomagolási utasítása szerepel. A FoNo előző kiadásához képest változás a közvetlen műanyag csomagolóanyag szélesebb körű felhasználhatóságának engedélyezése. Leggyakrabban előírt műanyag közvetlen csomagolás a műanyag tartály, műanyag tégely, stift-tartó műanyag tok, műanyag hintőporos szóródoboz, műanyag flakon légpumpás aeroszolos kiszerezésű oldatokhoz, valamint a tabletták bliszteres csomagolásának műanyag fóliája. A gyógyszerkészít-

- mények közvetlen csomagolóanyagaként felhasználható műanyagoknak az Országos Közegészségügyi Központ-Országos Élelmezési- és Táplálkozástudományi Intézetének (OKK-OÉTI) 5 évnél nem régebbi szakvéleményével kell rendelkeznie, amely az élelmiszeriparban történő felhasználásra vonatkozó engedély, de alapvizsgálatoknak tekintjük a gyógyszeriparban történő alkalmazhatóságra is. Mivel a műanyag csomagolóanyagok igen gyakran kölcsönhatásba lépnek a bennük tárolt anyagokkal, ezért gyógyszerkészítmények közvetlen csomagolására csak olyan műanyag termékek használhatók, melyeknek előállítási technológiáját és a hatályban lévő gyógyszerkönyv szerinti minőségi vizsgálatait az OGYI-hoz benyújtották és az Intézet azt engedélyezte. Műanyag közvetlen csomagolóanyagok alkalmazásánál fokozottan figyelni kell a tartály és a benne tárolt készítmény között esetleg fennálló inkompatibilitásokra, kölcsönhatásokra, illetve a stabilitás, ebből következően a lejárat idő esetleges megváltozására.
- IV. Azoknál a vénygyűjteményben szereplő készítményeknél, melyeknél a dózis egysége ml-ben van megadva, a pontos és megbízható adagolás biztosítására bevezettük a hitelesített, OGYI által jóváhagyott *adagolókanállal* történő dózírozást. Ezt az adagoló eszközt a gyógyszerész minden esetben köteles kiadni az expedíció során, ha az adott készítménnyel ez jelölve van, illetve ha az egyedi magisztrális készítményt kanállal kell adagolni. A vénygyűjtemény egyes receptjeinél az „expedíció” részben tüntettük fel azt, hogy ez mely készítményeket érinti.
- V. A FoNo VI-ból átvett előíratoknál sok esetben a segédanyagok megváltozása mellett a készítmény utasítás, illetve a felhasználhatósági időtartam is módosult, valamint egyes készítmények esetén egy-egy hatóanyag is kimaradt vagy kevesebb mellékhatással rendelkező hasonló hatású hatóanyaggal helyettesítettük. Ilyen cserékkel találkozunk pl. az aminofenazon – noraminofenazon-nátrium-mezilát, vagy a fenacetin – paracetamol esetében is. Felhívjuk a figyelmet tehát arra, hogy egyes FoNo VI-ból ismert vényelőírat elnevezése alatt *módosított összetételek* is szerepelhetnek, ami mind az orvosok, mind a gyógyszerészek számára fokozott figyelmet igényel.
- VI. Az egyes gyógyszerkészítmények *elnevezésekor* arra törekedtünk, hogy azok lehetőleg rövidek és könnyen megjegyezhetőek legyenek, valamint a név utaljon az indikációra, vagy a hatás szempontjából legfontosabb összetevőre, illetve a gyógyszerformára. *A készítmény nevének a szignatúrán minden esetben szerepelnie kell!*
- VII. Néhány korszerűtlen, illetve gyógyszerárakban bonyolultsága és körülményes elkészíthetősége miatt nagyon ritkán alkalmazott *gyógyszerforma kimaradt* a FoNo VII-ből. Ezek közül külön kell említenünk a pilulát, melyet bár az orvoskollégák ma is rendelnek, de készítésük higiéniáját, valamint a hatóanyag egyenletes eloszlásának és felszabadulásának a bizonytalanságát tekintve szakértői javaslatok alapján önálló gyógyszerformaként nem tartottunk meg. Természetesen ennek a gyógyszerformának a rendelkezése megmaradt egyedi magisztrális vényen, elkészítéséhez pedig segítséget ad a „Pulvis coffeini 50 mg és 100 mg” előíratoknál a „megjegyzés” részben található rövid pilula-készítési mód leírása. A vénygyűjteménybe felvettük új gyógyszerformaként a gyógyszeres rudat (pertica), amely a hüvelyhengerhez hasonlóan öntéssel készül, és a lokális készítmények korszerű alkalmazási módjának megfelelően műanyag stift-tartó tartályba csomagolunk.

- VIII. A vényelőíratok neve előtt feltüntettük az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerek törzskönyvezéséről és a forgalomba hozataluk engedélyezéséről szóló 12/2001. (IV.12.) EüM rendelet 12. § (1) bek. e) pontja szerinti *tájékoztató hatáserősségi jelzést*. , ha a gyógyszerkészítmény alkalmazása a kezelés során nemkívánatos mellékhatásokkal járhat; , ha a gyógyszerkészítmény erős hatású és/vagy olyan gyógyszer, amelynek alkalmazása súlyos mellékhatásokkal járhat; , ha a gyógyszerkészítmény pszichotróp készítménynek minősül). A kiadhatóságra vonatkozó korlátozást („csak vényre adható ki”) az egyes recepteknél külön feltüntettük. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy néhány összetétel nincs keresztjelzéssel ellátva, azonban kiadhatósága korlátozva van, azaz vényköteles.
- IX. Az egyes gyógyszerkészítmények *adagolás-leírásánál alkalmazott kifejezések* alatt a következő életkorokat értjük:
újszülött (neonatus):	2 hónapos korig
csecsemő (infans):	3-12 hónapos
kisgyermek (parvulus):	1-6 éves
gyermek:	7-15 éves
felnőtt (adultus):	16 éves kortól.
- Természetesen, ha az egyedi recepteknél az adagolási útmutatóban más életkorhatárok szerepelnek, azokat kell érvényesnek tekinteni a megfelelő dózis alkalmazása során.
- Az újszülöttek, csecsemők, kisgyermekek, illetve gyermekek számára előírt készítmények szignatúráján szerepelnie kell a „gyermekgyógyszer” feliratnak.
- X. Az előíratok neve alatt a vényírásban megengedett rövidítés szerepel.
- XI. A VII. Magyar Gyógyszerkönyvben hivatalos, a FoNo VII-ben dózissal rendelkező gyógyszerkészítmények jelölésére „Ph. Hg. VII.” jelzést alkalmaztunk a rövidített elnevezés alatt.
- XII. Azoknál a recepteknél, melyeknél *édesítő anyag* használata szükséges, a „megjegyzés” részben feltüntettük annak/azoknak a komponensnek/komponenseknek a nevét és mennyiségét, melyet/melyeket a cukorbetegeknek figyelembe kell venniük a napi *szénhidrát egység* számolásánál. Az expedíció során a gyógyszerésznek minden esetben figyelmeztetnie kell a készítmény átvevőjét, hogy a gyógyszer szénhidrátot tartalmaz, valamint az átvevő kívánságára annak mennyiségét is meg kell adnia.
- XIII. A *tartósítószer* alkalmazását igénylő vényelőíratok összeállításánál (és itt kiemelten kell megemlítenünk a természetes készítmények csoportját) a higany tartalmú tartósítószeres elkerülése volt a cél. A tiomerzál használatának alternatív lehetőségét még meghagytuk bizonyos inkompatibilitásokat is figyelembe véve, mivel a gyári gyógyszerkészítményekben is előfordul még használata. Javasoljuk azonban a benzalkónium-klorid, a cetrimid, a tartósító oldat vagy más, nem higany tartalmú tartósító anyag használatát minden esetben, amikor ez lehetséges.
- XIV. Egyes osztott gyógyszerformák előíratában a készítményalap mennyisége nem szerepel. Ilyenkor a készítés leírásában az egy darabra vonatkozó közelítő tömegét (pl. végbélkúp) adjuk meg. Itt hívjuk fel a figyelmet arra is, hogy végbélkúpok készítésénél a kakaóvaj használatát nem javasoljuk és néhány kivételtől eltekintve nem is szerepel az egyedi vényelőíratokban. Ez a készítményalap bizonytalan, időben elhúzódó hatóanyag-felszabadulást

- eredményez, esetleg a hatóanyag egy részét vissza is tartja, a terápiás hatás tehát kiszámíthatatlan.
- XV. A FoNo VII. a porösszetételek *tabletta* és *kemény zselatin kapszulába* töltött formában történő elkészítését is engedélyezi. A tabletta gyógyszerformájú készítmények elnevezése: *Tabletta* + (a por neve a gyógyszerformát jelölő „pulvis” nélkül nyelvtanilag egyeztetve a latin végződéseket) + FoNo VII. + (a gyártó megnevezése), pl: *Pulvis combinatus tablettázása* esetén *Tabletta combinata* FoNo VII. Gyártó.
- A kapszula gyógyszerformájú készítmények elnevezése: *Capsula* + (a por neve a gyógyszerformát jelölő „pulvis” nélkül nyelvtanilag egyeztetve a latin végződéseket) + FoNo VII. + (a gyártó megnevezése), pl: *Pulvis combinatus kapszulázása* esetén *Capsula combinata* FoNo VII. Gyártó.
- A gyógyszerártási kapszulázás során csak színtelen, átlátszó kemény zselatin kapszulák használhatók.
- A kemény zselatin kapszulatok beszerzésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy csak olyan kapszulatok használható, mely rendelkezik a gyártó TSE-mentesség igazolásával (TSE = Transmissible Spongiform Encephalopathies, magyarul: fertőző szivacsos agyvelőbetegségek).
- A *tabletták készítésénél a következő szempontokat kell figyelembe venni:*
- A tabletták az érvényben lévő gyógyszerkönyvek hivatalos és engedélyezett gyógyszeranyagainak (ható- és segédanyagok) felhasználásával készíthetők. A tablettázást a FoNo VII. porösszetételeinek megfelelő hatóanyagok, valamint a tablettázáshoz szükséges segédanyagok felhasználásával kell végezni.
- Tablettát csak az erre a gyógyszerformára vonatkozó gyártási engedéllyel rendelkező gyógyszergyártó üzemek készíthetnek.
- A tabletták és mindazon készítmények esetében, melyek terápiás hatással rendelkező hatóanyagot/hatóanyagokat vagy segédanyagot/segédanyagokat tartalmaznak, és amelyeket gyógyszergyártó üzemek, gyártási engedéllyel, országos ellátásra készítenek, az Európai Unió (továbbiakban: EU) szabályokat figyelembe véve országunk csatlakozásakor törzskönyvezési eljárás lesz kötelező.
- XVI. A FoNo VII-ben szereplő receptek elkészíthetőségénél a *ható- és segédanyagok minősége* fontos szerepet játszik. Csak gyógyszerkönyvi minőségű vagy OGYI által engedélyezett, meghatározott minőségű gyógyszeranyagok használhatók a magisztrális gyógyszerkészítés során.
- Az Európai Gyógyszerkönyv hazánkban történő bevezetésével a FoNo VII-ben szereplő gyógyszeranyagokra minden esetben az Európai Gyógyszerkönyv magyar fordításának (Ph. Hg. VIII. – VIII. Magyar Gyógyszerkönyv) minőségi előírásai lesznek az irányadók.
- Az Európai Gyógyszerkönyv szerinti minőségű anyagok használatánál többek között kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy az anyagok kristályvíz-tartalma eltérő lehet a VII. Magyar Gyógyszerkönyvben szereplőtől. Ebben az esetben figyelni kell arra, hogy az adott anyagból a bemérés a kristályvíztartalomtól függően módosul.
- Kérjük a kollégák segítségét és támogató hozzáállását az esetleg felmerülő problémák jelzésében és azok megoldásában.

TECHNOLÓGIAI VEZÉRFONAL A SZABVÁNYOS VÉNYMINTÁK KÉSZÍTMÉNYEINEK ELŐÁLLÍTÁSÁHOZ

Bevezetés

E vezérfonalnak három célja van:

- segítséget nyújtani a gyakorló gyógyszerészeknek a technológiai (receptúrai gyógyszerkészítési) feladatok megoldásához,
- rövid elméleti áttekintést adni a receptúrában leggyakrabban előforduló gyógyszerformákról, ezen belül pontosan körülhatárolni néhány fontos fogalmat, az előállítással, az eltarthatósággal és az expedálással kapcsolatosan,
- megkísérelni összhangot teremteni — legalábbis alapfogalmi szinten — az Európai Gyógyszerkönyvön alapuló VIII. Magyar Gyógyszerkönyv és a hazai gyógyszerkészítési gyakorlat között.

A VIII. Magyar Gyógyszerkönyv megjelent I. kötete pontosan körülhatárolja a hatóanyag, a segédanyag, a vivőanyag és az alapanyag fogalmát.

Hatóanyag

„Hatóanyagnak nevezzük a gyógyszerkészítmény minden olyan összetevőjét, amelyet valamely betegség diagnózisában, kezelésében vagy megelőzésében farmakológiai hatás vagy egyéb közvetlen hatás kifejtésére, vagy az emberi, ill. állati szervezet felépítésének vagy működésének farmakológiai úton történő befolyásolására szánnak. Egy gyógyszerkészítmény több hatóanyagot is tartalmazhat.”

Segédanyag

„Segédanyagnak nevezünk — a hatóanyag(ok)on kívül — minden olyan összetevőt, amelyet a gyógyszerkészítmény tartalmaz vagy amelyet előállításához felhasználtak. A segédanyag — szerepét tekintve — lehet: a hatóanyag(ok) hordozója (vivőanyag vagy készítményalap) vagy a hordozó egyik összetevője és alkalmazhatják azzal a céllal, hogy befolyásolja a termék stabilitását, biofarmáciai profilját, küllemét és felhasználhatóságát a beteg számára, továbbá hogy megkönnyítse a termék előállítását. Egy-egy gyógyszerkészítmény előállításához általában többféle segédanyagot használnak.”

Vivőanyag

„Vivőanyagnak nevezzük a folyékony halmazállapotú készítmények hatóanyagának/hatóanyagainak egy vagy több segédanyagból álló hordozóját.”

Készítményalap

„Készítményalapnak nevezzük a félszilárd vagy szilárd halmazállapotú készítmények egy vagy több segédanyagból álló hordozóját.”

A Szabványos Vényminták sok és változatos szerkezetű gyógyszerformát tartalmaz. Ezek előállításának szempontjait a hagyományos felosztás, az eddigi gyakorlatnak megfelelő csoportosítás szerint tárgyaljuk.

Folyékony gyógyszerkészítmények

A folyékony gyógyszerkészítmények anyagszerkezeti szempontból homogén, kolloid vagy heterogén rendszerek lehetnek. A homogén rendszerekben a hatóanyag (és a segédanyagok) a készítmény vivőanyagában molekuláris ill. ionos eloszlásban van jelen (pl. valódi oldatok, szirupok, szemcseppek). A kolloid rendszerek kolloid dimenziójú részecskéket — pl. makromolekulás anyagokat, tenzid asszociátumot — tartalmaznak. A heterogén rendszerekben a kolloid dimenzióánál

nagyobb méretű részecskék találhatók a vívőanyagban (pl. emulziók, szuszpenziók).

Oldatok

Az *oldat* (*solutio*) hatóanyag(ok) oldásával készült, bevételre vagy külsőleges használatra szánt üledékmentes, tiszta, folyékony gyógyszerkészítmény. Anyagszerkezeti szempontból a valódi oldatokkal azonos rendszernek tekinthetők a per os bevételre szánt cseppek, oldatos szemcseppek, orrcseppek, fülcseppek, a szirupok és az elixírek is.

A *szirup* (*sirupus*) bevételre szánt nagy (50%-nál töményebb) koncentrációjú cukor vagy hexit oldat. Az *elixír* olyan oldat, amely a hatóanyag(ok)on kívül nagyobb mennyiségű cukrot és alkoholt is tartalmaz. Az előbbi általában szirup, az utóbbi rendszerint tinktúra formájában van az összetételben. A *mixtúra* olyan oldat, amely tartalmaz(hat) finom eloszlású szuszpendált hatóanyagot is, ez általában a tinktúrák hígítása során keletkezik.

A Szabványos Vényminták oldatainak neve az összetételre (pl. *Solutio pepsini*), a hatásra (pl. *Solutio nephrolytica*) vagy a szerzőre (pl. *Solutio Castellani*) utal. Az oldatok *egyszerű* (egy hatóanyag van az oldószerben) vagy *összetett oldatok* (több hatóanyag, ill. segédanyag van az összetételben) lehetnek.

Oldatokat csak olyan hatóanyagokból és olyan koncentrációban készíthetünk, amelyek fizikai és kémiai szempontból stabilisak, tehát a hatóanyag a felhasználhatósági időtartam alatt szobahőmérsékleten nem válhat ki és a bomlás jeleit nem mutathatja.

Az oldatok koncentrációja tömeg %-ot (%m/m) jelent. Készítéskor a tömegre mért hatóanyagokat oldjuk a tömegre mért oldószerben. Az oldás sorrendjének megválasztásakor a komponensek oldékonyságából indulunk ki. Legelőször a legrosszabbul oldódó komponenst elegyítjük a még tiszta oldószerben, majd a növekvő oldékonyság sorrendjében oldjuk a többi ható- és segédanyagot a vívőanyagban. Ha a komponensek oldhatósága között nincs számottevő különbség, az alkotórészeket a növekvő tömegük szerinti sorrendben oldjuk. Az illékony és átható szagú komponenseket utoljára adjuk az oldathoz.

A lassan oldódó anyagok oldódását melegítéssel gyorsíthatjuk meg. Termolabilis hatóanyag melegítését kerüljük. Hőközlésre vízfürdőt, infravörös lámpát vagy mikrohullámú berendezést használhatunk. A melegítés során elpárolgott oldószert pótoljuk. Az oldódás sebességét meggyorsíthatjuk a szilárd hatóanyagok porításával, diszperzitásának és fajlagos felületének növelésével is. Porításra praktikus eszközök az elektromos őrlőgépek.

Oldószerként, ha nincs megjelölve, mindig desztillált vizet (*Aqua destillata*) használunk. Egyéb oldószerek: alkohol, glicerin, propilén-glikol, semleges olaj, különböző növényi olajok. Propilén-glikolt és folyékony paraffint bevételre szánt oldatok készítésére nem használhatunk.

Az oldékonyság növelésére a következő technológiai lehetőségek vannak: a rossz oldékonyságú hatóanyag helyett a vegyület jó vízoldékonyságú sójának használata, oldószer-elegy (koszolvens) alkalmazása, a kémhatás kedvező megváltoztatása, szolubilizáló, komplexképző vagy hidrotrop segédanyagok használata. A segédanyagok kiválasztásakor és optimális koncentrációjuk meghatározásakor kellő körültekintéssel járunk el. A segédanyagokat az éppen szükséges

mennyiségben használhatjuk csak, tömegüket a vehikulum tömegéből levonjuk, nevüket és mennyiségüket a vényre feljegyezzük.

Ha két hatóanyag egymással nem kívánatos kölcsönhatásba lép és ez az oldékonyság csökkenésében (is) megnyilvánul, akkor az inkompatibilitás megoldását a kémhatás megváltoztatásával (2M sósav oldat vagy 2M nátrium-hidroxid oldat hozzáadásával) vagy hidrotróp, ill. szolubilizáló (komplekképző) segédanyag alkalmazásával kíséreljük meg. Ha ez az út nem járható, a hatóanyagokból külön oldatot készítünk. Ez esetben mindkét oldat (gyógyszerforma) esetében meg kell adni a pontos adagolást, figyelemmel az orvos eredeti rendelésére.

Oldatok készítésekor fontos technológiai feladat az ízjavítás és a készítmény mikrobiológiai tartósítása. Ízjavításra szirupokat (egyszerű szirup – *Sirupus simplex* Ph. Hg. VII., narancsszirup – *Sirupus aurantii* Ph. Hg. VII., málnaszirup – *Sirupus rubi idaei* FoNo VII., szorbítszirup – *Sirupus sorbiti* FoNo VII.), vanillint (*Vanillinumot*) 0,02% koncentrációban, szacharimid-nátriumot, illetve bármilyen, az élelmiszeriparban engedélyezett ízjavítót használhatunk.

Az ízjavításra használt anyagok minőségének vagy hatályos gyógyszerkönyvben, vagy az Országos Közegészségügyi Központ – Országos Élelmezési- és Táplálkozástudományi Intézetének (OKK-OÉTI) engedélyében rögzített követelményeknek kell megfelelnie.

Tartósításra 1%-os tartósító oldatot (*Solutio conservans*) használhatunk.

Oldatkészítéshez használható segédanyagok: oldékonytságot növelő (szolubilizáló vagy komplekképző) szerek, kémhatást beállító oldatok (sósav, nátrium-hidroxid oldat), ízjavító szirupok vagy aroma anyagok, mikrobiológiai tartósítószerek.

Eszközök, technológiai berendezések: őrlőgépek, keverő berendezések (nagyobb mennyiség homogenizálása), vízfürdő, infravörös lámpa, mikrohullámú berendezés, szűrő berendezések, adagoló készülékek.

Az oldatokat alkalmazásuknak megfelelő méretű és színű üvegekben vagy műanyag tartályban expedáljuk.

Rektális oldatok

A *rektális oldat* (*klyisma*) gyógyszeranyagok oldásával készült, rektális alkalmazásra szolgáló (végbélbe juttatandó) vizes oldat, amely általában makromolekulás segédanyagot is tartalmaz. A kis térfogatú rektális oldatokat (2-10 ml) mikroklizmáknak, a nagyobb térfogatú oldatokat (50-1000 ml) makroklizmáknak nevezik. A gyógyszeres klizmákon kívül használnak még tápláló és tisztító klizmákat is.

Előállításuk a vizes oldatok készítésével mindenben megegyezik.

Szemcseppek

A *szemcsepp* (*oculogutta*) a szem szaruhártyájának vagy a szemhéj alatti kötőhártyának a gyógyszeres kezelésére szánt steril vagy megfelelő mikrobiológiai tisztaságú vizes vagy olajos oldat. A szem kezelésére szánt rendszer lehet emulzió vagy szuszpenzió is. Az egyadagos szemcseppek egyszeri becseppentésre szolgálnak, a többadagos szemcseppek többszöri felhasználásra szánt készítmények. A szemcseppek az összetett oldatok csoportjába tartoznak, mert a hatóanyagon kívül rendszerint tartalmaznak izotonizáló segédanyagot és mikrobiológiai tartósítószert. Több esetben van jelen az összetételben puffer és viszkozitást növelő segédanyag is.

A szemvíz (*collyrium*) megfelelő tartályba helyezve szemfürdőként használatos vagy vattapamatot átitatva — borogatásra szolgál. A kontaktlencsék kezelésére használatos oldatok a szemcseppekkel azonos elbírálás alá esnek.

Szemészeti oldószerek: a szemcseppek előállításához injekcióhoz való desztillált vizet (*Aqua destillata pro injectione*), steril ricinus olajat (*Oleum ricini sterilisatum*), szemcseppekhez való oldószereket (*Solvens pro oculoguttis cum benzalkonio*, ~cum thiomersalo, *Solvens viscosa pro oculoguttis*) vagy szemészeti alapoldatot (*Solutio ophthalmica cum benzalkonio*) használunk. A szemcseppekhez való oldószert izotóniát, a szemészeti alapoldatot izotóniát és izohidriát is biztosít.

Amennyiben más utasítás nincs, a szemcseppekhez való benzalkóniumos oldószert (*Solvens pro oculoguttis cum benzalkonio*), inkompatibilitás esetén tiomerzáló oldószert (*Solvens pro oculoguttis cum thiomersalo*) használunk a hatóanyag oldására.

Alkaloid sók (atropinium-szulfát, pilokarpinium-klorid, szkopolaminium-bromid, homatropinium-bromid) és tetrakainium-klorid oldására szemészeti alapoldatot (*Solutio ophthalmica cum benzalkonio*) használunk. Az alkaloid bázisokat (pl. pilokarpin) steril ricinusolajban oldjuk.

Antibiotikum tartalmú szemcseppekhez (pl. kloramfenikol, eritromicin, gentamicin-szulfát, polimixin-B-szulfát, rifampicin) nem használunk mikrobiológiai tartósítószert. Ilyen esetekben a hatóanyagot injekcióhoz való desztillált vízben oldjuk, ehhez adunk megfelelő mennyiségű izotonizáló segédanyagot (nátrium-klorid, bórsav, mannit stb.) és szükség esetén kémiai stabilizáló segédanyagot (nátrium-diszulfít).

Ezüst sók oldatát kálium-nitráttal izotonizáljuk. Kolloid anyagok izotonizálására nem használhatunk elektrolitokat.

A szemcseppeket és a szemvizeket aszeptikusan készítjük manipulátorban vagy lamináris áramlású fülkében, melyet a munka előtt előkészítünk (dezinficiálás, germicid égők működtetése). Minden anyagot és eszközt, azok természetének megfelelően, mikroorganizmus szegénnyé teszünk.

A szemcseppek készítéséhez steril oldószereket használunk.

Szemcseppek-készítés segédanyagai: izotonizáló szerek (nátrium-klorid, kálium-nitrát, mannit), antioxidáns (nátrium-diszulfít, aszkorbinsav), izohidriát beállító pufferrendszer (borát, foszfát, acetát), viszkozitást növelő segédanyagok (hidroxietil-cellulóz, polivinil-alkohol).

Eszközök, technológiai berendezések: hőlégmentesítő, aszeptikus fülke, lamináris fülke, membránszűrő, germicid lámpa, a steril munkaruha, kesztyű tárolását biztosító fémdoboz.

A kész szemcseppeket steril tartályban expedáljuk.

Főzetek, forrázatok

A főzet (*decoctum*) és a forrázat (*infusum*) növényi drogokból magasabb hőmérsékleten készített vizes kivonat vagy tinktúrákból vizes hígítással készült oldat.

Ha a készítményeket drogból állítjuk elő, a főzeteket 40 percig tartjuk gőztérben és forrón szűrjük, a forrázatokat 20 percig tartjuk gőztérben és kihűlés után szűrjük.

A növényi részeket a hőkezelés előtt fel kell aprítani (nagyobb virágok I. szita, föld feletti hajtás, levelek II. szita, egyéb növényi részek III. szita finomságúra aprí-

tandók), majd a kivonó folyadék kis részletével gondosan át kell nedvesíteni, meg kell duzzasztani.

A hőkezelésre megfelelő fémedény (Schulek-fazék) szolgál. Ez hőmérővel és betétkosárral felszerelt henger alakú fémedény, melynek aljára desztillált vizet töltünk. A víz forrásától számítjuk a hőkezelés idejét.

A főzeteket és forrázatokat szűrjük, majd adott tömegre kiegészítjük. Ha a készítmény más hatóanyagot is tartalmaz, azt/azokat a kész kivonatban, általában szobahőmérsékleten oldjuk.

Nyálka-tartalmú drogokból (pl. *Althaeae radix*, *Lini semen*) szobahőmérsékleten készítünk kivonatot.

Ha a nem erőshatású drog mennyiségét az orvos nem jelöli, 3 g drogból készítünk 100 g kivonatot.

Tinktúrából előállítható készítmények esetében a következő mennyiségi arányokat vesszük figyelembe:

Ipecacuanhae radix et rhizoma: 1 g drognak 10 g tinktúra felel meg, *Saponariae albae radix*: 1 g drognak 2 g tinktúra felel meg.

A készítmény segédanyagai: mikrobiológiai tartósítók (*Solutio conservans*).

Eszközök, technológiai berendezések: a drogok aprítására szolgáló eszközök, hőközlő edény.

Emulziók

Az *emulzió* (*emulsio*) bevételre vagy külső használatra szánt, egymással nem elegyedő fázisokból álló folyékony gyógyszerkészítmény, amelyben az egyik fázis a másikban tartósan diszpergált. A külsőleges használatra szánt emulziókat szokták linimentumnak is nevezni (pl. *Linimentum scabidum*), de fontos megjegyezni, hogy nem minden linimentum emulziós rendszer.

Az emulziók legalább három komponensből állnak: külső (vagy kontinuos) fázisból, belső (vagy diszkontinuos) fázisból és az emulgeált cseppek stabilitását biztosító emulgensből. A felsoroltakon kívül az emulziók még számos más segédanyagot is tartalmaz(hat)nak pl. viszkozitást növelő stabilizátorokat, mikrobiológiai tartósítószerkeket, íz- és szagjavító komponenseket. Anyagszerkezeti szempontból az emulziók a heterogén rendszerek csoportjába tartoznak.

Az emulziók „*víz az olajban*” (v/o) és „*olaj a vízben*” (o/v) típusúak lehetnek. Az emulzió típusát az emulgens kémiai szerkezete (apoláris és poláris molekulareszkek aránya), az emulgens oldhatósága és a fázisok térfogata határozza meg. Általában az a komponens alkotja az emulzió külső (kontinuos) fázisát, amelyben az emulgens oldódik vagy jobban oldódik. Bevételre szánt emulziók kizárólag o/v típusúak lehetnek.

Az emulziók stabilizálására használhatunk olyan segédanyagokat, amelyek a külső fázis viszkozitását növelik, ezáltal a fázisok elkülönülését késleltetik (pl. makromolekulás anyagok oldatai, nagy diszperzitású kolloid anyagok).

Az emulziók előállítása során a vízdékony komponenseket a vízfázisban oldjuk, ill. elegyítjük, az olajoldékony komponenseket pedig az olajfázisban oldjuk. A két fázist célszerű egymással kisebb részletekben elegyíteni, gondos keverés vagy rázás közben.

Nagyobb mennyiségű (több dózis) emulzió előállítására megfelelő eszközök a nagy fordulatszámú mixer típusú keverők. A tartályba először az olajfázist mérjük be, majd az emulgenst és a viszkozitást növelő anyagot tartalmazó vizet.

A helyesen elkészített emulzióban a belső fázis cseppjei általában kicsik, ezért a fázisok szétválása nem vagy csak hosszabb tárolás után következik be. Ha az összetételben megfelelő mennyiségű emulgens van, a szétvált emulzió könnyen és gyorsan rediszpergálható. Ha az emulzió olyan hatóanyag(oka)t is tartalmaz, amely egyik fázisban sem oldódik ezt a kész emulzióban szuszpendáljuk. Célszerű az emulzió kis részletével gondosan eldörzsölni, majd az emulzió további részleteivel hígítani.

Segédanyagok: emulgensek (poliszorbátok, szappangyökér-tinktúra, külsőleges emulziókban trietanol-amin, nátrium-lauril-szulfát), viszkozitást növelő anyagok (zselatin, cellulóz származékok, polivinil-alkohol, polividon), íz- és szagjavítók (vanillin, citromsav).

Expediálás: megfelelő üvegben vagy műanyag tartályban (ezek térfogata mindig nagyobb legyen, mint az emulzió térfogata, hogy az – esetleg – szétvált készítmény biztonságosan homogenizálható legyen).

Szuszpenziók

A *szuszpenzió* (*suspensio*) bevételre vagy külsőleges használatra szánt folyékony gyógyszerkészítmény, amelyben a szilárd fázis a folyékony diszperziós közegben egyenletes eloszlásban lebeg, ill. szétválás után rediszpergálható.

Anyagszerkezeti szempontból a szuszpenziók heterogén rendszerek, mert a szilárd részecskék szabad szemmel, ill. mikroszkóppal láthatók.

A szuszpenziók előállítása szilárd hatóanyagok őrlésével kezdődik. Általában VI., egyes esetekben VII. szita finomságú részecskéket állítunk elő. Porításhoz jól használhatók az elektromos őrlőgépek. Mivel a szuszpenziók hatóanyagai közül több vízzel rosszul nedvesedik, a nedvesedés javítása gyakran szükséges. Ehhez tenzideket használunk fel, az éppen szükséges mennyiségben.

A szuszpendált szemcsék ülepedésének késleltetését biztosítja a közeg megfelelő viszkozitása, melyet viszkozitást növelő makromolekulás anyagokkal biztosíthatunk.

Korszerűbb technológiai szemlélet szerint úgynevezett flokkulált (pelyhesített) szerkezetű üledékkel rendelkező szuszpenziót célszerű előállítani, mivel ez könnyen felrázható, így a hatóanyag egyenletes adagolása jobban és könnyebben biztosítható, mint az úgynevezett deflokkulált üledék esetében. Pelyhesített üledék keletkezik elektrolytolatok, tenzidek és/vagy polimerek hatására. A pelyhesítéshez szükséges koncentrációt gondos mérésrel lehet meghatározni.

Kis mennyiségű (egy dózis) szuszpenziót általában dörzsmozsárban készítünk. A megfelelően elporított hatóanyagot a diszperzió közegének kis részleteivel gondosan csomómentesre keverjük. Több adag előállításához jól használhatók az elektromos mixelő berendezések. Ekkor először a közeget (desztillált víz, nyák, nedvesítőszert, tartósítószer stb.) tesszük a készülék tartályába és ebbe szórjuk a szilárd hatóanyagot, gondos keverés közben. (Ellenkező esetben a hatóanyag pasztaszerűen letapad a keverő aljára és a forgó kés nem képes egyenletesen eloszlatni.)

Szuszpenziók esetében is szükséges a mikrobiológiai tartósítás és az ízjavítás.

A szuszpenziók segédanyagai: nedvesítőszerek (tenzidek, pl. poliszorbátok, külsőleges készítményekben nátrium-lauril-szulfát), polimerek az ülepedés késleltetésére, ill. flokkulált szerkezet kialakítására (metil-cellulóz, hidroxietil-cellulóz,

karmellóz-nátrium), mikrobiológiai tartósítószer (a bevitelre szánt szuszpenziókat konzerválni kell!), ízjavítók.

Félszilárd gyógyszerkészítmények

A félszilárd gyógyszerkészítmények – anyagszerkezeti szempontból – koherens (összefüggő szerkezetű) rendszerek. A koherens szerkezet lényegét egy összefüggő váz alkotja, amely bezárja és megköti a rendszert nagyobb mennyiségű folyadékot vagy folyadék elegyet. A koherens rendszereknek két csoportja ismert: heterogén koherens rendszerek és kolloid koherens rendszerek. Az előbbi csoportba soroljuk a kenőcsöket, a krémeket, a pasztákat, valamint a kúpokat, az utóbbiba tartoznak a gélek.

Kenőcsök, krémek

A *kenőcs (unguentum)* a bőrfelület vagy a nyálkahártya kezelésére szánt plasztikus gél, mely a hatóanyagot egyenletes eloszlásban, oldott, emulgeált vagy szuszpendált állapotban tartalmazza.

A *krém (cremor)* általában nagy víztartalmú, lágy konzisztenciájú rendszer.

A *paszta (pasta)* nagy portartalmú, nagy tapadó képességű, általában 40% vagy ennél nagyobb poranyag tartalmú, felületi kezelésre szolgáló készítmény.

A felsorolt készítmények hatóanyag(ok)ból és készítményalapból állnak. A készítményalap (alapanyag) több komponensű, összetett rendszer.

A készítményalapoknak az alábbi típusai ismertek:

- szénhidrogén gélek (Vaselinum album, Unguentum simplex)
- lipogélek (Unguentum oleosum)
- v/o típusú emulziós kenőcsök (Unguentum hydrosum, Unguentum emolliens),
- o/v típusú emulziós kenőcsök (krémek) (Unguentum hydrophilicum an- és nonionicum),
- makrogol kenőcsök (Unguentum macrogoli),
- hidrogélek (Hydrogelum methylcellulosi).

Vízmentes készítményalapok (szénhidrogén- és lipogélek, makrogol gélek) előállításakor a komponenseket összeolvasztjuk és az olvadékot kihűlésig keverjük. A készítményt másnap ismét homogenizáljuk.

V/o krémek előállításakor a lipofil fázist (zsírfázis) meglágyítjuk vagy az éppen szükséges hőmérsékletre melegítjük és emulgeáljuk benne az ugyanolyan hőmérsékletű hidrophil fázist. Hasonlóan járunk el az *o/v krémek* előállításakor is. Itt különösen ügyelni kell a fázisok azonos hőmérsékletére. Az o/v krémeket tartósítani szükséges.

Hidrogélek előállítása során a polimert duzzasztjuk, majd a közeg további részleteivel (esetleg semlegesítés közben) hígítjuk. A duzzadást a polimer gondos kiszáritásával, a hőmérséklet megfelelő megválasztásával, ill. nedvesedést elősegítő segédanyagokkal biztosítjuk. A hidrogéleket is tartósítani kell, hogy elkerüljük a nem kívánt mikrobiológiai változásokat.

A megfelelő készítményalap kiválasztásakor az alábbi szempontok szerint járunk el.

Szénhidrogén alapot célszerű választani akkor, ha a hatóanyag bőrizgató hatása, ill. csak felületi hatás elérése a kezelés célja. *Lipogél* (zsíradék) alapot akkor célszerű alkalmazni, ha a hatóanyag zsíradékokban oldódik, ill. mélyhatás elérése kívánatos. *Makrogol* alapanyagot akkor válasszunk, ha a hatóanyag ebben az

alapban jól oldódik, ill. ha lipoidokkal szemben érzékenység mutatkozik. *V/o alap* kiválasztása akkor indokolt, ha a hatóanyag vízben vagy lipoidokban oldódik és lassú, de tartós hatás kívánatos. *O/v alapanyagot* akkor használunk, ha a hatóanyag vízben oldódik és nagy testfelület vagy hajas fejbőr kezelése szükséges. Hidrogélek kiválasztását is a hatóanyag vízben való jó oldódása, a beteg lipoidokkal szembeni érzékenysége és a könnyű eltávolíthatóság igénye indokolja.

Amennyiben az orvos a vényen nem jelöli meg a felhasználandó készítményalapot, úgy a fenti szempontok mellett a Szabványos Vényminták hasonló összetételei szolgálnak iránymutatásul.

Gyógyszeres kenőcsök készítésekor az alábbi irányelvek szerint járunk el. Ha a hatóanyag az alapban vagy annak valamely komponensében oldódik és szobahőmérsékleten hosszabb idő alatt sem válik ki, akkor oldatos kenőcsöt készítünk. Ha a hatóanyag az alapban nem oldódik, de jól oldódik vízben vagy szemipoláris oldószerben, és ezzel az alap elegyíthető, akkor vizes oldatot készítünk és ezt az alapban emulgeáljuk. Ha nincs lehetőség oldatos rendszer készítésére, akkor a megfelelő diszperzitású (VI., VII. szitafinomságú) hatóanyagot az alap megolvasztott vagy meglágyított kis részletével, esetleg indifferens folyadékkal gondosan szuszpendáljuk és ezt a szuszpenziót hígítjuk az alap további részleteivel. Az oldáshoz vagy szuszpendáláshoz felhasznált segédanyagot a készítményalap tömegéből levonjuk.

Szuszpenziós kenőcsöt és pasztát mindig mozsárban készítünk. Nagyobb mennyiségű készítmény előállításához célszerű elektromos motorral működő keverő berendezést használni.

Kenőcskészítés segédanyagai: konzisztencia lágyítók, a hatóanyag homogén eloszlását elősegítők (folyékony paraffin, semleges olaj, glicerin), konzisztencia szilárdítók (mikrokristályos paraffin, viaszok, koloid szilícium-dioxid), emulgensek, beszáradást gátlók (glicerin, poliolkok), filmképzők (polimerek), mikrobiológiai tartósítószer (Solutio conservans).

Eszközök, technológiai berendezések: aprítás, porítás eszközei (elektromos őrlőberendezések), olvasztáshoz, melegítéshez vízfürdő, infravörös lámpa, mikrohullámú berendezés, homogenizáláshoz laboratóriumi keverők.

Expediálás: megfelelő méretű tégelyben vagy tubusban. A beszáradásra hajlamos készítményeket (o/v emulziós krémek, hidrogélek) célszerű tubusban expedálni.

Szemkenőcsök

A *szemkenőcs (oculentum)* a szem kezelésére szánt steril vagy legfeljebb csak megengedett számú nem patogén mikroorganizmusokat tartalmazó lágy kenőcs. A kenőcsökhöz hasonlóan a szemkenőcsök is hatóanyag(ok)ból és készítményalapból álló rendszerek.

Készítményalapok: *Oculentum simplex*, *Oculentum hydrosum*, *Oculentum basis*.

A szemkenőcsök steril készítményalapokból aszeptikus körülmények között készülnek.

Törekedni kell arra, hogy a hatóanyagot oldott formába vigyük, megfelelő oldószerben való oldással. Ha ez nem lehetséges, akkor a hatóanyagot VII. szitafinom-ságnak megfelelő szemcseméretben alkalmazzuk.

Végbélkúpok, hüvelykúpok, húgycsőpálcák, gyógyszeres rudak

A *végbélkúp* (*suppositorium*) a végbélben, a *hüvelygolyó*, *hüvelyhenger* (*globulus*, *ovulum*) és a *húgycsőpálca* (*bacillus urethralis*) a vonatkozó testüregben testhőmérsékleten megolvadó vagy a testnedvekben feloldódó gyógyszerkészítmény. A gyógyszeres rúd (*pertica*) a bőrfelület kezelésére alkalmazott gyógyszerkészítmény. E gyógyszerformák hatóanyag(ok)ból és készítményalapból állnak.

Készítményalapok: szilárd zsír (*Adeps solidus* 50, *Adeps solidus* 3), tenzideket tartalmazó szilárd zsír (*Adeps solidus compositus*), makrogol elegy (*Massa macrogoli*).

Gyógyszeres kúpok készítésekor a készítményalapot általában úgy kell megválasztani, hogy hidrofíl (vízoldékony) hatóanyaghoz lipofil alapot, vízben nem oldódó hatóanyagokhoz pedig hidrofíl alapot használunk. A hatóanyagokat finom por (VI., VII. szita finomság) formájában szuszpendáljuk.

Gyógyszeres kúpok hagyományos készítési technológiája a préselés, napjainkban azonban inkább formába öntéssel készülnek, melynek előnye a jobb higiéné és a felhasznált készítményalapok hatóanyagleadásának jobb előre jelezhetősége.

A készítményalap mennyiségének meghatározásakor számolni kell az egyes hatóanyagok kiszorítási faktorával, illetve irányadó az, hogy gyermekek számára általában 1,0-1,5 g tömegű kúpokat, felnőttek számára 2,0-3,0 g tömegű kúpokat készítünk. Az alap- és a segédanyagok nevét és mennyiségét a vényre feljegyezzük.

Préseléskor a hatóanyag(ok) és a segédanyag(ok) lemért mennyiségeit a kakaóvaj (*Butyrum cacao*) kis részletével, majd növekvő részleteivel homogenizáljuk. Kis mennyiségű hatóanyag esetében célszerű töltőanyagot (pl. laktóz, mannit) használni. A homogén eloszlást a buzsi kinyomó szűk lumenű betétcsövén történő átréseléssel („cérnázás”) elősegíthetjük. Ezután a rendszert a pisztílius erősebb nyomásával gondosan összegyűrjük. A gyúrt masszát a megfelelő betétcsővel el látott kinyomóba helyezzük és rudat préselünk belőle. A kúprudat a sugaras kúp-osztó tábla segítségével egyenlő hosszúságú hengerekre vágjuk és a hengerek végét megformáljuk. A kész kúpokat kasírozott alumíniumfóliába csomagoljuk.

A préseléssel történő kúpkészítés a FoNo VII-ben lévő készítményeknél nem szerepel. Leírását a technológiai ismeretek bővítése és az orvos esetleges kakaó-vajas magisztrális előíratának elkészítése miatt tartjuk célszerűnek.

Öntéses kúpkészítés során a készítményalapot és a megfelelő segédanyag(ka)t megolvasztjuk, ebben oldjuk, vagy ezzel szuszpendáljuk a megfelelő (VI., VII.) szita finomságú hatóanyagokat. A száraz kivonatokat néhány csepp vízzel le-cseppentjük. Az olvadékot a megfelelően előkészített, kalibrált kúpformába öntjük. Öntés során – a szilárduló rendszer összehúzódására való tekintettel – mindig többet töltünk, mint az üreg felső szintje. Dermedés után a felesleget éles késsel eltávolítjuk és a megszilárdult kúpokat a forma üregeiből eltávolítjuk. Ha a massa túl rideg, kemény, akkor célszerű konzisztencia lágyító segédanyagot (semleges olaj) használni. Ha a hatóanyag a kúp dermedéspontját csökkenti, konzisztencia szilárdító segédanyagra van szükség.

Egyik fontos technológiai feladat a hatóanyag ülepedésének megakadályozása. Ezt viszkozitást növelő segédanyaggal, a massa nem teljes megolvasztásával és a hatóanyag megfelelő diszperzításfokával érhetjük el.

A kúpkészítés segédanyagai: töltőanyagok, viszkozitást növelő segédanyagok (kolloid szilícium-dioxid), olvadáspontot növelő segédanyagok (cetil-sztearil-alko-

hol, viasz, cetáceum), konzisztencia lágyító segédanyagok (semleges olaj). Bonyos esetekben szükség van szétesést gyorsító segédanyagokra is. A kúpok szétevése nem megengedett.

Eszközök, technológiai berendezések: aprító- és őrlőgépek, homogenizáló berendezés, buzsi-készülék, sugaras kúposztó tábla (préseléshez), kettősfalú, keverővel ellátott öntőkészülék, öntőformák.

Expediálás: egyenként kasírozott alumíniumfóliába, illetve gyógyszeres rudak esetén stift-tartó műanyag tartályba csomagolva.

Szilárd gyógyszerformák

A szilárd gyógyszerformák — a szerkezetüket tekintve — diszperz és koherens rendszerek lehetnek. A diszperz rendszerek közé tartoznak a porok, a hintőporok, a teakeverékek; a koherens rendszerek közé soroljuk a granulátumokat, tablettákat és a bevont tablettákat. Ide tartoznak a pilulák és az állatgyógyászati gyakorlatban használatos bóluszok is.

Porok

A *por (pulvis)* bevitelre vagy külső használatra szánt osztatlan vagy adagokra osztott, szilárd por alakú gyógyszerkészítmény. Az egyszerű porok csak egy komponensből állnak, az összetett porok több hatóanyag és segédanyag homogén keverékei. Az illóolajokat és szacharózt tartalmazó porkeveréket *eleosaccharum*-nak (illatos cukorpornak) nevezzük.

Az osztatlan porokat a beteg maga adagolja megfelelő adagolókanál felhasználásával. Az osztott porokat adagokra szétosztva kapja a beteg. Az osztás szétméréssel, szemmértékkel vagy alkalmas géppel (pl. Hunfalvy-féle porosztó) történik. Ez utóbbi a por tömegét azonos térfogatú egységekre osztja. Az 1,0 g-nál nagyobb tömegű porokat szétméréssel osztjuk adagokra. Szemmértékkel vagy térfogatra történő szétosztást kizárólag 1,0 g-nál kisebb adagok esetében alkalmazhatunk.

Az egyes adagokat papírkapszulában, cerátkapszulában, ostyakapszulában vagy zselatin kapszulában expediáljuk. A kemény zselatin kapszulába történő osztás külön erre a célra kifejlesztett készülékkel történik.

A beteg kérésére lehetőség van arra is, hogy az osztott por helyett pilulát készítsünk, bár ezt korszerűtlen gyógyszerformának tartjuk és külön fejezetet nem is szánunk összefoglalására. A porösszetételek nagy részénél a tabletta formában történő elkészítés is lehetséges. Az erre vonatkozó szabályozást az általános bevezető tartalmazza.

Összetett porok készítésekor a lemérés sorrendjét és a homogenizálás idejét a komponensek tulajdonságai határozzák meg. A komponensek szemcsemérete általában VI. vagy VII. szita finomságnak felel meg.

Kis mennyiségeket — a 0,05 g-nál kisebb tömeget — analitikai mérlegen vagy porhígításból mérünk le. Porhígítás (tritúráció) általában laktózzal vagy más indifferens vivőanyaggal készül 1+9 vagy 1+99 arányban. Készletben kizárólag 1+9 arányú porhígítást tarthatunk. Ennek edényén fel kell tüntetni az összetételt, a készítés időpontját és a hatóanyag legnagyobb egyszeri és napi adagját.

Az összetett porok komponenseit növekvő mennyiségek sorrendjében mérjük le és homogenizáljuk. Ügyeljünk arra, hogy nagy tapadóképességű vagy nedvszívó tulajdonságú anyagokat (pl. száraz növényi kivonatokat) ne tegyünk közvetlenül a

keverő mozsárba, hanem az egyik komponens kisebb részletére szórjuk és ezzel keverjük össze. Ügyeljünk arra is, hogy a keverendő komponensek szemcsemérete közel azonos legyen.

A porokba rendelt kis mennyiségű folyékony komponenszt az éppen szükséges mennyiségű kolloid szilícium-dioxiddal dörzsöljük el. Ezután adjuk a rendszerhez a többi komponenszt.

Egymással eutektikumot képező hatóanyagokat külön-külön kell porítani, majd — nyomást és dörzsölést mellőzve — homogenizálni. Az elfolyósodás megakadályozására célszerű adagonként 0,05-0,10 g hidrofil kolloid szilícium-dioxidot alkalmazni.

Növényi drogokat a porítás és homogenizálás előtt célszerű 40 °C-ot meg nem haladó hőmérsékleten kiszárítani.

A porkészítés segédanyagai: töltőanyagok (kis mennyiségű hatóanyag lemerésért és adagolását elősegítik), elfolyósodást gátló és antisztatikus segédanyag (kolloid szilícium-dioxid).

Eszközök és technológiai berendezések: porító készülékek (elektromos őrlő, dörzsmozsár), sziták, keverő berendezések (keverő mozsár, gépi homogenizátorok), szétosztásra szolgáló berendezések (Hunfalvy-féle porosztó).

Hintőporok

A *hintőpor* (*sparsorium*) egy vagy több gyógyszeranyagból álló, nagy tapadóképességű, rendszerint a bőrfelület kezelésére szánt por alakú gyógyszerkészítmény. A sebkezelésre szánt hintőporok sterilek vagy meghatározott mikrobiológiai tisztaságúak. A szemhintőporok, aeroszol porok is sterilek.

A hintőporok komponensei VII. szitafinomságúak. Készítésük a gyógyszeres porok készítésével azonos.

A hintőporok tartalmazhatnak folyékony vagy félszilárd komponenseket. A folyékony komponensek eloszlatására nagy felületű, adszorpcióssal rendelkező port — pl. hidrofil kolloid szilícium-dioxidot — használunk.

Hintőporok segédanyagai: talkum, hidrofil kolloid szilícium-dioxid.

Eszközök, technikai berendezések: aprító, porító készülékek, keverő berendezések, sziták, sterilizáló készülék.

Expediálás: megfelelő szóródobozban.

Teakeverékek

A *teakeverékek* (*species*) aprítatlan vagy felaprított növényi drogok keverékei, melyek egyes esetekben még egyéb gyógyszereket is tartalmaznak.

A drogokat előírt mértékűre felaprítjuk. Az aprítás mértéke az alábbi:

föld feletti hajtás, levelek:	II. szita
gyökértörzsek, gyökerek:	III. szita
kérgék:	III. szita
fás részek, bőrszerű levelek:	III. szita
termések:	III. szita
nagyobb virágok:	I. szita

A felaprított drogokból a port összekeverés előtt V. szitán kiszitáljuk.

Expediálás: bélelt zacskó, hajtogatott papírdoboz vagy redős talpas zacskó.

GYÓGYSZERKÉSZÍTÉS IRÁNYELVEI INKOMPATIBILITÁS ESETÉN

Gyógyszeres inkompatibilitás fogalma és felosztása

Gyógyszerkészítmények összeférhetetlenségéről (inkompatibilitás) akkor beszélünk, ha a készítmény alkotórészei egymással nem kívánt fizikai, kémiai, vagy fizikai-kémiai, ill. kolloidfizikai kölcsönhatásba lépnek. Így a bekövetkezett változás miatt az elkészített gyógyszer egyenletes adagolása kizárt, felhasználhatósága korlátozott.

A gyógyszerkészítmények inkompatibilitása a következő folyamatokban jelenik meg:

- a változás két vagy több hatóanyag között fellépő kölcsönhatás eredménye (pl. oldatból valamely alkotórész a másik jelenlétében kicsapódik)
- a változás oka célszerűtlenül megválasztott segédanyag
- a készítmény és a tárolóedény anyaga között megy végbe a nemkívánatos változás

Más szempontból csoportosítva az inkompatibilitás lehet:

- kémiai (oxidáció, hidrolízis stb.)
- fizikai (pl. halmazállapot-változás)
- fizikai-kémiai (viszkozitásváltozás, adszorpció stb.)
- hatástani

A gyógyszeres inkompatibilitás előfordulási lehetőségei

A kémiai, fizikai, ill. fizikai-kémiai inkompatibilitás a legtöbb esetben nem különíthető el élesen, mert pl. valamely kémiai reakció következménye lehet a fizikai változás (pl. az oldott alkotórész kicsapódása). Az inkompatibilitás jellegének megállapításakor az elvi szempont az, hogy a változást milyen tényező váltotta ki. Fontos tehát a változást előidéző ok ismerete, ennek alapján lehet az inkompatibilitást esetleg az összetétel szükséges módosításával elkerülni, ill. alkalmas segédanyag hozzáadásával megakadályozni.

Az inkompatibilitások jelentős része makroszkóposan észlelhető (pl. csapadék-, vagy gázképződés, színeződés vagy színváltozás, állományváltozás). Más típusú inkompatibilitások érzékszervileg nem figyelhetők meg (pl. a hatóanyag adszorpciója vagy a kolloid szerkezet változása), ezeket álcázott vagy rejtett inkompatibilitásnak nevezzük.

Néhány gyakrabban előforduló lehetőség:

- folyékony gyógyszerforma esetén a hatóanyag a vivőanyagban oldhatatlan
- két vagy több rendelt folyékony alkotórész egymással nem elegyíthető (pl. olaj és víz)
- az alkotórészek egymásra hatása folytán csapadékképződés jön létre
- dehidratáció folytán az anyagi szerkezet módosulásával kicsapódás keletkezik (pl. metil-cellulóz-nyák + elektrolitoldat = a hidrátburok megszűnésével kicsapódik a metil-cellulóz)

- folyékony keverékben az alkotórészek cementesednek vagy gélképződés jön létre (pl. cink-oxid reagál zsíros olajjal)
- folyékony gyógyszerkészítményből valamely hozzákevert, ugyancsak folyékony alkotórész hatására az oldékonyság csökkenésével zavarosodás vagy csapadék keletkezik (pl. hígított alkohollal készített tinktúrához vizet elegyítve)
- gázfejlődés (nátrium-nitrit savasan reagáló összetételben, pl. fenobarbitállal)
- színeződés
- szilárd gyógyszerforma elfolyósodása (pl. kámfor + mentol, vagy fenol + fenil-szalicilát, azofén + acetil-szalicilsav)
- rejtett inkompatibilitások

Néhány gyakori példa a magisztrális gyógyszerkészítésben előforduló inkompatibilitási lehetőségekre:

Csapadékképződés

Oldott komponensek egymásra hatásakor gyakran az oldószerben rosszul oldódó ill. gyakorlatilag oldhatatlan vegyület keletkezik. Ilyen változás jön létre pl. egyes alkaloidsók valamint bromid-ion és jodid-ion egymásra hatásánál.

A nátrium-lauril-szulfát rosszul oldódó csapadékot képez efedrinium-, kodein-, tetrakainium-sókkal, több alkáliföldfém-, ill. nehézfém-ionnal, számos antibiotikummal.

A benzalkónium-klorid szintén több alkaloidsóval inkompatibilis.

Anionos tenzidek és gélképzők kationos gyógyszerrel gyakran vízben nehezen oldódó vegyületet adnak.

Papaverinium-sót és fenobarbitál-nátriumot tartalmazó oldatban az alkotórészek arányától függően változik a kémhatás, s ettől függően valamelyik vegyület kicsapódik. Savas kémhatás esetén fenobarbitál válik ki, semleges vagy lúgos közegben pedig papaverin bázis csapódik ki az oldatból.

Hidrofíl szolok dehidratációja következtében ugyancsak lehet kiválás (pl. metil-cellulóz, karboxi-metil-cellulóz-nátrium-nyák).

Halmazállapot-változás

Egyes por alakú gyógyszerek keveréke látszólag nedves, összetapadó. Ennek oka lehet olvadáspont-csökkenés, a relatív gőznyomás csökkenése, aminek következtében növekszik a higroszkopicitás, kristályvízvesztés és kémiai átalakulás.

Az említett esetek közül a leggyakoribbak az olvadáspont-csökkenéssel járó változások, pl. acetanilid – klorálhidrát, kámfor – fenil-szalicilát, aminofenazon – fenacetin kombinációk esetén. Ennek megakadályozására rendszerint kicsiny lineáris méretű szemcsékből álló, poralakú segédanyagot adunk a porkeverékhez, amely az egymással eutektikumot képező alkotórészek közvetlen érintkezését gátolja meg. Ilyenek pl. a magnézium-oxid, alumínium-oxid, fehér agyag, kolloid szilícium-dioxid.

Emulgensek általában módosítják a kenőcs és a gél konzisztenciáját.

Klorálhidrátot vagy klórbutanolt tartalmazó, trigliceriddel készített kúpok lágyulás-, ill. olvadáspontja jelentősen lecsökken, ami alkalmazásukat lehetetlenné

teszi. Ilyen esetben célravezető a készítményalaphoz adott magas olvadáspontú segédanyag (pl. cetil-alkohol).

Ugyancsak az állomány lágyulását okozhatja a nagymértékben nedvességszívó alkotórész (pl. nátrium-bromid, kalcium-bromid) szilárd gyógyszeralakban történő rendelkezése.

Ugyancsak nemkívánatos jelenség a kenőcsök, krémek, gélek állományának keményedése. Pl. folyékony zsírsavat, olajsavat + cink-oxidot tartalmazó kenőcsben figyelhető meg, hogy az eredetileg lágy kenőcs idővel cinkszappan keletkezése miatt paszta állományúvá válik.

Hasonló jelenség figyelhető meg kenőcsben levő bórsavból és cink-oxidból keletkező cink-borát miatt is, amikor keményedés, csomósodás következik be.

Makroszkóposan nem észlelhető kémiai változások

A gyógyszerkészítményekben levő alkotórészek egymásra hatásakor végbemennő kémiai reakciók lehetnek olyanok is, amelyek eredménye érzékszervileg nem észlelhető. Az acetil-szalicilsav kölcsönhatásba lép a polietilénlikollal, melynek eredményeképpen a polietilénlikol acetilált származéka jön létre.

Könnyen oxidálódó hatóanyagok, pl. aszkorbinsav oxidáló hatású gyógyszerekkel hatásértékszőkenést szenved.

Rejtett inkompatibilitások

Tipikus esete a rejtett inkompatibilitásnak a hatóanyag adszorpción alapuló változása, továbbá micellákba ágyazódása, amely állapotból a hatóanyag csak lassan szabadul fel. Ilyen jellegzetes adszorbensek pl. a bentonit, a kolloid szilícium-dioxid, a fehér agyag.

Emulziók és szuszpenziók fázishatárain ugyancsak adszorpció útján megkötődhetnek a hatóanyagok.

A tárolótartály és a készítmény inkompatibilitása

A gyógyszerkészítmény kiadására ill. tárolására használt tartály anyagának a készítménnyel, ill. annak egyes alkotórészeivel bekövetkező kölcsönhatása nem egy esetben az inkompatibilitás fogalomkörébe tartozik. Így pl. kenőcsben levő higany ill. higany-vegyület és fémtartály (tubus) amalgámot képez. Polioxiétén polivinilklorid tartályban történő tárolása során a két anyag inkompatibilitása miatt a tartály anyaga deformálódik. Poliamid, polietilén vagy polisztirol tartályok és fecskendők több — kevesebb mennyiségű metil-p-hidroxibenzozátot, szorbinsavat, helyi érzéstelenítőt stb. kötnek meg. Az adszorpció mértéke függ az időtől és a hőmérséklettől.

A gyógyszerkészítés irányelvei

A Gyógyszerkönyvben, valamint a FoNo-ban leírt készítmények összetétele, ill. az üzemi méretekben előállított gyógyszerformák esetén az inkompatibilitás elvileg kizárt, gyógyszeres inkompatibilitás gyakorlatilag csak orvosi rendelésre gyógyszerteráiban készítenő gyógyszerek esetében állhat fenn. Ilyenkor azonban a

Gyógyszerkönyvben megadott irányelvek alapján a gyógyszerésznek jogában áll az orvosi előírást módosítani.

Az eredeti előíraton csak olyan változtatás végezhető, amely — figyelembe véve az alkalmazás helyét és módját — nem befolyásolja kedvezőtlenül a gyógyszer hatását.

Ha a készítmény komponensei egymással nemkívánatos kölcsönhatásba lépnek, akkor a változtatás elkerülésére vagy az inkompatibilitás kiküszöbölésére a következő elvi lehetőség nyílik:

Oldatok készítése során a következő módosítási lehetőségek adódnak:

- Az oldat kémhatását a célnak megfelelően módosíthatjuk. E célra sósavat, nátrium-hidroxidot, ill. nátrium-hidrogén-karbonátot alkalmazhatunk.
- Az előírt oldószerben a megadott koncentrációban nem oldódó farmakon helyett annak oldódó származékát alkalmazhatjuk, feltéve, hogy a két hatóanyag szokásos adagja és hatása megegyezik, ellenkező esetben figyelembe kell venni a vegyületek molekulatömegében fennálló különbséget.
- Ha a rendelt gyógyszerben a gyógyászati cél elérését lényegében nem befolyásoló oldódást elősegítő segédanyagokat alkalmazunk. A hidrotróp ill. szolubilizáló anyagokból csakis az éppen szükséges mennyiséget használjuk, s vegyük figyelembe a gyógyszerforma alkalmazásából adódó követelményeket is.
- Ha az előbbi lehetőségekkel az alkotórészek egyenletes eloszlása és adagolása nem biztosítható, ill. oldat nem készíthető, a gyógyszert a szuszpenzió ill. az emulzió készítésének szabályai szerint állítjuk elő.
- Ha az oldatkészítés valamely komponens jelenléte miatt az előzőekben említett módon nem lehetséges, úgy a zavaró alkotórészt külön, de lehetőleg az eredetivel azonos gyógyszerformában készítjük el.

Egyéb gyógyszerformák esetében az alábbi irányelvek alkalmazhatók:

- A nem megfelelő segédanyagot megváltoztatjuk (kenőcsök, kúpok esetében gyakori megoldási lehetőség).
- Egyéb gyógyszerformáknál is megoldható a közömbös segédanyag felhasználása az inkompatibilitás kiküszöbölésére, pl. eutektikus porkeverékeknél adszorbens anyag alkalmazása (kolloid szilícium-dioxid, magnézium-oxid, alumínium-oxid, fehér agyag)
- A komponensek egyenletes eloszlását gátló, a kiválást vagy a nem kívánatos változást (pl. szilárd komponens elfolyósodását) okozó alkotórészt az adagolásnak megfelelően, a használati utasítást feltüntetve külön, de lehetőleg az eredetivel azonos gyógyszerformában készítjük el.

A RECEPTÚRAI GYAKORLATBAN GYAKRABBAN ELŐFORDULÓ HATÓANYAGOK, ILLETVE ALAP- ÉS SEGÉDANYAGOK INKOMPATIBILITÁSI PROBLÉMÁI

I. táblázat. Hatóanyagok

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Acidum acetylsalicylicum	lúgos közeg aminofenazon, fenazon fenobarbitál-nátrium higroszkópos anyagok	por kúp
Acidum ascorbicum	lúgos közeg nehézfém-sók redukálható anyagok	por oldat szirup
Acidum salicylicum	lúgos közeg fémsók jód kámfor	oldat por kenőcs
Acidum tartaricum	lúgos közeg ammónium-sók fém-sók	oldat
Aethylmorphinium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók bromidok, jodidok	csepp por
Albumen tannicum	lúgos közeg nehézfém-sók alkaloidok	por
Aminophenazonum	savanyú közeg nitrítok klorálhidrát oxidáló anyagok polividon	por oldat kúp
Ammonium bitumensulfonicum	lúgos közeg savas közeg fém-sók anionos hidrofil kenőcs	szuszpenzió kenőcs hüvelygolyó ecsetelő linimentum
Argentum aceticum	lúgos közeg borátok bromidok, jodidok, kloridok szulfátok citrátok tannátok redukáló anyagok	oldat
Argentum nitricum	lúgos közeg haloidsók redukáló anyagok	kenőcs oldat

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Argentum proteicicum	lúgos közeg savas közeg elektrolitok redukáló anyagok	orrcsepp
Atropinium sulfuricum	lúgos közeg nehézfém-sók jodidok	szemcsepp pilula
Barbitalum	lúgos közeg	por
Barbitalum natricum	savas közeg	por
Benzocainum	lúgos közeg kámfor mentol rezorcín	por szuszpenzió
Bismuthum subnitricum	lúgos közeg savas közeg foszfátok haloidsók karbonátok tioszulfátok	por
Camphora	fenazon fenol klórbutanol benzokain mentol	linimentum oldat kúp kenőcs
Chininium chloratum	lúgos közeg bromidok, jodidok acetátok citrátok szalicilátok	por
Chloralhydratum	lúgos közeg aminofenazon fenazon kámfor alkohol	klizma mixtura oldat
Chloramphenicolum	lúgos közeg nehézfém-sók	por szemcsepp
Chlorobutanolum	lúgos közeg nehézfém-sók kalcium-sók foszfátok tannátok tartarátok	kúp
Codeinium chloratum Codeinium phosphoricum	lúgos közeg bromidok, jodidok	kúp oldat por csepp

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Coffeinum natrium benzoicum	savas közeg nehézfém-sók jodidok tannátok	csepp oldat kúp
Cuprum sulfuricum	lúgos közeg nehézfém-sók foszfátok, jodidok tannátok, tartarátok	pilula por oldat
Ephedrinium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók borátok bromidok, jodidok tannátok	csepp mixtura orrcsepp szemcsepp pilula por kenőcs
Homatropinium bromatum	lúgos közeg fémsók borátok bromidok, jodidok fenil-higany-borát	oldat
Kalium bromatum	nehézfém-sók alkaloidok oxidálószerrek	oldat szirup mixtura
Lidocainium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók anionos tenzidek	oldat
Mentholum	fenazon fenol kámfor klorálhidrát benzokain rezorcin	csepp kúp kenőcs
Methylhomatropinium bromatum	nehézfém-sók borátok fenil-higany-borát	csepp por
Morphinium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók bromidok, jodidok	por kúp
Natrium hydrogencarbonicum	savas közeg fémsók alkaloid-sók teobromin-nátrium-szalicilát	por pilula szemcsepp gargarizma

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Natrium nitrosum	savas közeg ammónium-sók bromidok, jodidok oxidáló anyagok fenacetin	por
Papaverinium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók hidrogén-karbonátok bromidok, jodidok tannátok	pilula por kúp
Paraldehydum	lúgos közeg aminofenazon	oldat
Pepsinum	lúgos közeg tömény savak alkohol tannátok	por oldat
Phenobarbitalum natricum	savas közeg fémsók alkaloidok	csepp kúp
Pilocarpinium chloratum	lúgos közeg fémsók	szemcsepp
Saccharimidum natricum	lúgos közeg savas közeg	emulzió szuszpenzió
Theobrominium natrium salicylicum	savas közeg nehézfém-sók ammónium-sók alkaloid-sók	oldat
Theophyllinum	lúgos közeg nehézfém-sók	pilula por kúp
Zincum chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók karbonátok foszfátok, benzoátok	oldat
Zincum oxydatum	savas közeg szalicilátok tannátok	szemkenőcs paszta por szuszpenzió kúp

II. táblázat. Készítményalapok

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Adeps solidus 3	lúgos közeg	kúp
Adeps solidus 50	lúgos közeg	kúp
Butyrum cacao	lúgos közeg	kúp
Cera lanæ	o/v emulziók hidrofil kolloidok fenol, rezorcin	kenőcs, krém
Lanalcolum	o/v emulziók hidrofil kolloidok fenol, rezorcin	kenőcs, krém szemkenőcs
Macrogolum 400 Macrogolum 1540 Macrogolum 4000	nehézfémek jód, jodidok fenolok tannátok	fülcsepp kenőcs szuszpenzió

III. táblázat Segédanyagok

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Acidum silicicum colloidal hydrophyllum	lúgos közeg	szuszpenzió kenőcs por kúp
Benzalkonium chloratum	savas közeg nehézfém-sók nitrátok szalicilátok anionos tenzidek	oldat szemcsepp
Cetylpyridinium chloratum	lúgos közeg nehézfém-sók anionos tenzidek	szemcsepp
Gelatina alba	fémsók tannátok alkohol	gél
Glycerinum	lúgos közeg	kenőcs, krém paszta oldat szuszpenzió klizma mixture
Glucosum anhydricum	lúgos közeg	pilula por
Lactosum	lúgos közeg	por
Methylcellulosum	40% vagy töményebb alkoholos oldat tannátok	nyák

NÉV	INKOMPATIBILITÁS	GYÓGYSZERFORMA
Methylum parahydroxybenzoicum	lúgos közeg fém-sók (Fe^{3+})	oldat
Natrium chloratum	nehézfém-sók	szemcsepp orrcsepp por szirup
Natrium dihydrogenphosphoricum	lúgos közeg fém-sók	elixir oldat pilula
Natrium disulfurosum	lúgos közeg savas közeg fém-sók oxidáló anyagok	szemcsepp
Natrium tetraboricum	savas közeg fém-sók	szemcsepp gargarizma kenőcs, paszta por
Phenylhydrargyrum boricum	halogenidek lúgos közeg fémek redukáló anyagok	szemcsepp orrcsepp
Polysorbatum 20 Polysorbatum 60	lúgos közeg nehézfém-sók fenolok	emulzió gargarizma oldat kúp szuszpenzió kenőcs
Saccharosum	lúgos közeg oxidáló anyagok	por szirup
Sorbitanum lauricum	lúgos közeg nehézfém-sók fenolok	kúp
Vanillinum	lúgos közeg vas-sók	emulzió

ACIDUM CHLORATUM DILUTUM 10%

(Acid. chlor. dil. 10%)

Ph. Hg. VII.

Acidum chloratum dilutum 10% . . . 50,0 g**Expedíció:** Cseppentő feltétellel ellátott üvegben.**Szignatúra:** Szokásos adagolása: 18 cseppet ½ pohár vízhez, étkezés közben elfogyasztani.**Digestivum. Acidum.****Megjegyzés:**

- A ½-1 pohárnyi vízzel a 10%-os hígított sósavat étkezés közben vagy célszerűbben az étkezés előtt, közben és utána, 3 részletben lehet meginni. A fogak zománcának kímélésére a gyógyszert üvegcsővön („szívócsővön”) vagy szívószálon célszerű felszívni. Szükség esetén az orvos *Pepsinumot* is rendelhet hozzá.

10%-os hígított sósav

	szokásos	
	egyszeri adagja	napi adagja
Felnőtteknek	0,50-2,0 g (X-XL gtt)	1,5-6,0 g (XXX-CXX gtt)
3 évesnek	0,30 g (VI gtt)	0,90 g (XVIII gtt)
6 évesnek	0,45 g (IX gtt)	1,35 g (XXVII gtt)
9 évesnek	0,60 g (XII gtt)	1,80 g (XXXVI gtt)
12 évesnek	0,75 g (XV gtt)	2,25 g (XLV gtt)
15 évesnek	0,90 g (XVIII gtt)	2,70 g (LIV gtt)

"Hatóanyagok:**Acidum chloratum dilutum:** 10%-os hígított sósav, gyomorsav és a pepszin elválasztását fokozza.**Javallat:** Anaciditas, subaciditas ventriculi. Vizelet savanyítása.**Ellenjavallat:** Gyomornyálkahártya károsodás.**Mellékhatás:** A fogzománcot károsíthatja."

ACIDUM LACTICUM DILUTUM

(Acid. lact. dil.)

Acidum lacticum	50,0 g
Aqua destillata	100,0 g

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Külsőleg. 15 ml-nyit 1 liter langyos vízhez, hüvelyöblítésre.

Adstringens. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a hüvelyöblítést fekvő helyzetben, felhúzott lábakkal, megemelt medencével célszerű végezni. Az irrigátort összes tartozékaival együtt használat előtt ki kell főzni.

"Hatóanyagok:

Acidum lacticum: *Antisepticum. Bőr, ill. a hüvely lokális fertőzéseinek kezelésére.*

Javallat: Fluor, colpitis.

Mellékhatás: Nagy koncentrációban korrozív hatású."

AETHEROLEUM PRO INHALATIONE

(Aetherol. pro inhal.)

Aetheroleum eucalypti	3,0 g
Aetheroleum pini silvestris	3,0 g

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.**Szignatúra:** 10 cseppet 1 liter forró vízbe, belégzésre.**Expectorans.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- A vízgőzzel telített levegő belégzése oldja a nyálkahártyára tapadt váladékot, az illóolajegy emellett enyhe izgató hatása révén elősegíti annak felköhögését.
- Az inhalálás módja: 10-15 csepp illóolajegy 1-1,5 liter nyitott edényben levő forró vízbe vagy kamillateába cseppentünk. A beteg e fölé hajlik vagy fordított tölcséren át, nyitott szájjal a gőzt belélegzi. A belégzés 10-15 percig tart, ezt naponta 2-3-szor megismételjük. Az illóolajegy kendőre vagy itatóspapírra cseppentve is alkalmazható, melyet a beteg szája előtt tart vagy alkalmas módon arca közelében rögzít.
- Gyermekeknek fokozott óvatossággal, az orvos előírása szerint adható.
- Szükség esetén az orvos — felnőtt részére — 0,10 g *Mentholum*mal is rendelheti.

"Hatóanyagok:**Aetheroleum eucalypti^a:** *Antiszeptikus és expectorans hatású.***Aetheroleum pini silvestris^b:** *Enyhén izgatja a légutak nyálkahártyáját, nyákkoldó hatású.***Javallat:** A tracheobronchialis rendszer váladékképződéssel járó gyulladásos folyamatai.**Ellenjavallat:** Tüdőasthma^b, számarköhögés^b, fulladásos köhögés^b. 2 éves kor alatt inhalátumként nem használható^{a,b}. Terhesség^a, szoptatás^a. A hypoglycaemiás terápiával interferálhat^a.**Figyelmeztetés:** Nagyobb koncentrációban gátolhatja a csillószövetek mozgását^a. Csak hígítva használható^a.**Mellékhatás:** Nyálkahártya irritáció^b, nagyobb koncentrációban a hámsejtek, a tüdőszövet károsodása^a, allergia^b, hörgőgörcs^b, vagy a már fennálló spasmus fokozódása^b.

ALUMINIUM ACETICUM TARTARICUM SOLUTUM

(Alum. acet. tart. sol.)

Ph. Hg. VII.

Aluminium aceticum
tartaricum solutum 100,0 g

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Külsőleg. 10-szeres mennyiségű vízzel hígítva, borogatásra.

Adstringens. Antiphlogisticum. Antisepticum.

Megjegyzés:

— A gyógyszer ajánlott hígításai:

borogatásra: 15 ml-nyi oldatot 1,5-2,5 dl vízhez;

sebmosásra, bélbeöntésre és hüvelyöblítésre: 15 ml-nyi oldatot 3-5 dl vízhez;

toroköblítőnek: 5-10 ml-nyi oldatot 1 pohár vízhez.

— *Solutio Burowi* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum: *Adstringens. Gyulladásgátló, enyhe antisepticum.*

Javallat: A bőr, illetve a nyálkahártyák különböző eredetű gyulladásos folyamatai.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat."

CHAMOMILLAE ANTHODIUM

(Chamom. anth.)

Ph. Hg VII.

Chamomillae anthodium 100,0 g**Expedíció:** Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Kamillavirág.**Antiphlogisticum. Gargarisma. Diaphoreticum. Carminativum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi orvosiszékfű-virágzatot (kamillavirágot) 1 csésze forró vízzel leöntünk, gyakori kevergetés közben ¼ óráig állni hagyjuk. Leszűrés után használjuk.
- Heveny — különösen a nedvedző — bőrgyulladás borogatására, fűrésztésére, impetigós, ekcémás pörkők fellágyítására, exantémák, ekcémák lemosására; szemborogatásra; toroköblítőnek.
- Belsőleg izzasztásra, gyomor-, bélhurutban, carminatívumnak.
- Csecsemők, kisgyermekek kólikájában; lobos folyamatokban bélbeöntésre, irrigálásra, inhalálásra.

"Hatóanyagok:

Chamomillae anthodium: *Spasmolyticum (flavonoidok), antiphlogisticum (kamazulen, α-bisabolol), ulcusgátló (α-bisabolol és lokálisan serkenti a prosztata-glandin szintézist), antibakteriális (cumarinok), carminativum, enyhe sedativum, hurutellenes hatású.*

Javallat: Gyulladáscsökkentés külsőleg, belsőleg.**Ellenjavallat:** Kamillavirággal szembeni érzékenység.

Mellékhatás: Allergiás reakciók (conjunctivitis, szemhéjoedema, contact dermatitis és ekzema). A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt."

COLLODIUM CUM ACIDO SALICYLICO

(Collod. c. acid. salicyl.)

I. Acidum salicylicum	2,0	g
II. Acidum lacticum	2,0	g
III. Aether	1,0	g
IV. Collodium	4,85	g
V. Oleum ricini	0,15	g

Készítés: A IV-ben oldjuk az V-et, majd hozzáadjuk a III-at, ennek elegyében oldjuk az I-t, és utoljára a II-at elegyítjük. Nyílt láng, illetve szikra kizárásával jól szellőző helyiségben végezzük a készítést.

Expedíció: Jól záró üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bőrkeményedés ecsetelésére. Tűzveszélyes.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Dermatologicum. Keratolyticum.

Megjegyzés:

- Az elszarusodott felső hámrétegeket meleg láb-, illetőleg kézfürdőben áztatással és szappanozással fel kell lazítani, azután ollóval le kell nyírni, és csak ezután kell a készítménnyel ecsetelni, naponta 1-szer, ügyelve a környező bőr épségére. Minden harmadik ecsetelés után meleg vízben kell áztatni, míg a felpuhult szaruréteg enyhe húzással eltávolítható. Gyulladásos tünet esetén szünetet kell tartani.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Acidum lacticum^b: *Baktérium- és gombaellenes. Bőrfertőzések kezelésére, szemölcsök ellen gyakran szalicilátokkal kombinálva.*

Collodium^c: *Bevonószer. Nyílt sebek (kisebb vágások, horzsolások) védelmére.*

Javallat: Clavus, verruca esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^a. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^a. Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^a. Az alkalmazás helyén fájdalom^b, corrosiv hatás^b jelentkezhet."

CREMOR AQUOSUS

(Crem. aquos.)

I. Paraffinum microcrystallicum*vel***Paraffinum solidum 6,0 g****I. Paraffinum liquidum 10,0 g****I. Alcoholum cetylstearylicum 8,0 g****I. Glycerinum 5,0 g****II. Natrium laurylsulfuricum 1,0 g****III. Solutio conservans 1,0 g****III. Aetheroleum citri III gtt****IV. Aqua destillata ad 100,0 g (69,0 g)**

Készítés: Az I. alatti alkotórészek kb. 70 °C hőmérsékletű olvadékához az azonos hőmérsékletű II. kb. 65 g vízzel készült oldatát elegyítjük, az emulziót kihűlésig keverjük, majd hozzáadjuk a III. alatti alkotórészeket, és újra összekeverjük. A krémet vízzel 100,0 g-ra kiegészítjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Bőrpuhító krém. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antiseborrhoicum.

"Javallat: Seborrhoea.

Mellékhatás: Irritáló hatás előfordulhat."

CREMOR ERYTHROMYCINI

(Crem. erythromycin.)

I. Erythromycinum	1,0	g
I. Acidum salicylicum	2,0	g
I. Sulfur praecipitatum	10,0	g
II. Cremor aquosus	ad 100,0	g (87,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket dörzsmozsárban homogenizáljuk, majd a II. kis részleteivel szuszpendáljuk a poranyagot.

A Cremor aquosus összetétele az azonos nevű vényelőíratnál található.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Krém. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antiseborrhoicum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Erythromycinum^a: *Baktériumok fehérjeszintézisét gátló szélesspektrumú makrolid antibiotikum. Hatását főleg a Gram-pozitív mikroorganizmusokra fejt ki, gátolja azok növekedését. Az eritromicinnek nemcsak baktériumellenes, hanem gyulladáscsökkentő hatása is van.*

Acidum salicylicum^b: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Sulfur praecipitatum^c: *Enyhe dezinficiáló, antimikrobás hatás. A bőr felső rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.*

Javallat: Seborrhoea.

Ellenjavallat: Mély cystás vagy nem gyulladásos laesiók kezelése^a, eritromicin és szalicilát túlérzékenység^{a,b}.

Figyelmeztetés: Egyéb bőrszárazságot okozó gyógyszerrel vagy kozmetikummal együttes alkalmazása kerülendő (hámlás), egyéb acné elleni lokális készítmény alkalmazása legalább 1 óra különbséggel történjen^a. A krém szembe vagy nyálkahártyára (orr, száj) ne kerüljön^{a,b,c}. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^{b,c}.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^b.

Mellékhatás: Bőrön hámlás^{a,c}, bőrpír^{a,c}, ritkán bőrszárazság vagy pikkelyesedés^a, szemben csipő, égető érzés^a, viszketés^a. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^b. Nagy bőrfelületről abszorbeálódik, így szisztémás mérgezést, máj-, és vesekárosodást okozhat^{b,c}.

CREMOR REFRIGERANS

(Crem. refrig.)

I. Aluminium aceticum tartaricum	
solutum	2,5 g
II. Unguentum hydrophilicum	
nonionicum	ad 50,0 g (47,5 g)

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Hűsítő krém. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Adstringens. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Vízrel könnyen lemosható készítmény. Hajas, szőrös felületen is előnyösen alkalmazható.

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum: *Adstringens.*

Javallat: A bőr különböző eredetű gyulladásos folyamatai.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat."

DECOCTUM SAPONARIAE

(Decoct. sapon.)

I. Tinctura saponariae	10,0	g
I. Spiritus anisatus	2,0	g
I. Solutio conservans	1,0	g
I. Extractum liquiritiae fluidum	10,0	g
II. Aqua destillata	ad 200,0	g (177,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek elegyéhez hozzáadjuk a II-at, majd enyhe rázással homogenizáljuk.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: 2 óránként 15 ml-t bevenni. Hűvös helyen tartandó. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.

Rendeléskor készítjük.

Expectorans.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- Gyermekgyógyászatban alkalmazása nem ajánlatos.
- Szükség esetén az orvos 2,0 g *Natrium hydrogencarbonicum*mal, 3,0-5,0 g *Kalium iodatum*mal és 0,15-0,20 g *Ephedrinium chloratum*mal is rendelheti.
- Efedrinium-kloriddal történő rendelés esetén figyelembe kell venni, hogy guanetidin, MAO-bénítók és metildopa a készítmény hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

"Hatóanyagok:

Tinctura saponariae^a: *Surfactans, emulsificans, fokozza a nyál szekréciót, a torok ingerlésével köhögést okoz, így elősegíti a felhalmozódott váladék kiürítését.*

Extractum liquiritiae fluidum^b: *Expectorans, gyulladáscsökkentő, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt ízjavító.*

Javallat: A tracheobronchialis rendszer váladékképződéssel járó gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Gyermekekor.

Mellékhatás: Nátrium- és vízretenciót, valamint hypokalaemiát^b okozhat, nagyobb dózisban émelygést vagy enyhe hányingert okozhat."

DETERGENS SULFURATUM

(Deterg. sulf.)

I. Natrium laurylsulfuricum	24,0	g
I. Glycerinum	63,8	g
I. Alcoholum cetylstearylicum	2,0	g
II. Xanthani gummi	0,20	g
III. Sulfur praecipitatum	10,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket összeolvasztjuk, majd a II-at az elegyhez adagoljuk és csomómentesre keverjük. A 40-50 °C-ra lehűtött eleggyel a III-at szuszpendáljuk, majd a kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gyógyszeres sampon.

Dermatologicum. Antiseborrhoicum.

Megjegyzés:

- A készítményből 2-3 babszemnyi mennyiséget eldörzsölve, meleg vízzel a hajon dús habot kell képezni. 5 percnyi várakozás és vizes öblítés után a kezelést meg kell ismételni. A kezelést két héten át hetenként kétszer, ezt követően hetenként vagy tíz naponként egyszer kell végezni.

"Hatóanyagok:

Sulfur praecipitatum: *Enyhe dezinficiáló, antimikrobás hatású. A bőr felső rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.*

Javallat: A hajás fejbőr seborrheája.

Figyelmeztetés: Alkalmazásakor szembe, szájnyálkahártyára ne kerüljön.

Mellékhatás: Bőrizgatás, hyperaemisatio előfordulhat. A nyálkahártyákon irritáló hatású. A lehetséges intoxikáció miatt egyszerre nagy bőrfelületet nem szabad kezelni, mert mérgezést, máj- és vesekárosodást okozhat."

ELIXIRIUM THYMI COMPOSITUM
(Elix. thymi comp.)

Elixirium thymi compositum

150,0 g

Expedíció:

Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra:

Szokásos adagolása felnőtteknek: naponta 3-szor 10 ml-t bevenni.

Expectorans. Antitussivum.

Megjegyzés:

- A kakukkfű-elixír sűrűségének értéke kb. 1,1705 g/ml.
- 56 g szacharózt tartalmaz.
- Szükség esetén az orvos 0,30 g *Codeinium chloratum*mal is rendelheti.
- A kodein és a nátrium-bromid a járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért egyénileg kell meghatározni, hogy a gyógyszer milyen mennyisége és mely adagolási módon történő alkalmazása mellett lehet járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni.
- Az anyatejbe átjutó kodeinium-klorid a szoptatott csecsemőben mérgezettségi tüneteket okozhat (légzésdepresszió, elhúzódo elimináció, elvonási tünetek).

”Hatóanyagok:

Tinctura aurantii pro sirupo^a: *Keserűanyagai cholinerg izgatással fokozzák a nyálszekréciót, étvágyjavító.*

Tinctura thymi^b: *Expectorans, antitussivum, carminativum, antisepticum, stomachicum.*

Natrium bromatum solutum^c: *Csökkenti a garatreflexet.*

Javallat: a tracheobronchialis rendszer gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Alkalmazása tilos enterocolitis és szívelégtelenség fennállása esetén.

Figyelmeztetés: Terhességben és szoptatás alatt csak orvosi javaslatra alkalmazható. Az anyatejbe átjutó brómsó a szoptatott csecsemőben aluszékonyságot, bőrén acnét okozhat^e.”

EMULSIO OLEI JECORIS

(Emuls. ol. jecor.)

I. Tinctura saponariae	1,0	g	
I. Vanillinum	0,01	g	
I. Solutio conservans	1,0	g	
I. Aetheroleum citri	XV	gtt	
I. Mucilago hydroxyaethylcellulosi ..	92,0	g	
II. Saccharimidum natricum	0,50	g	
II. Acidum citricum	1,0	g	
III. Oleum jecoris	100,0	g	
IV. Aqua destillata	ad 200,0	g	(4,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek elegyében a II. alatti alkotórészek homogén keverékét rázogatással feloldjuk úgy, hogy a szacharint előtte elporítjuk. A folyadékban a III-at 4-5 kb. egyenlő részletben, erőteljes összerázással emulgeáljuk. Az emulzió tömegét a IV-kel 200 g-ra kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-szor 10 ml-t kevés vízzel elkeverve, étkezés közben bevenni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Roborans. Antirachiticum.

"Hatóanyagok:

Oleum jecoris: *D és A vitaminban, valamint esszenciális zsírsavakban gazdag, a tőkehal májából előállított olaj. Rachitis, osteomalatia, spasmophilia, scrofulosis, keratomalattia, reconvalescentia esetén használják.*

Javallat: Rachitis, osteomalattia, spasmophilia, scrofulosis, keratomalattia, reconvalescentia esetén."

EMULSIO OLEI JECORIS COMPOSITA

(Emuls. ol. jecor. comp.)

I. Acidum ascorbicum		1,0	g	
I. Tricalcium phosphoricum		10,0	g	
II. Emulsio olei jecoris FoNo VII.		180,0	g	
III. Aqua destillata		ad 200,0	g	(9,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II-kal eldörzsöljük és a szuszpenzió tömegét a III-kal 200 g-ra kiegészítjük, végül erőteljesen össze-rázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-szor 10 ml-t kevés vízzel elkeverve, étkezés közben be-
venni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Roborans. Antirachiticum.

"Hatóanyagok:

Emulsio olei jecoris^a: D- és A-vitaminban, valamint esszenciális zsírsavakban gazdag, a tökehal májából előállított olaj. Rachitis, osteomalatia, spasmophilia, scrofulosis, keratomalattia, reconvalescentia esetén használják.

Acidum ascorbicum^b: C-vitamin. A szervezet ellenállóképességét növeli, a sebgyógyulást elősegíti, a capillaris permeabilitást szabályozza.

Tricalcium phosphoricum^c: Foszfát- és kalciumpótlás.

Javallat: Rachitis, osteomalattia, spasmophilia, scrofulosis, keratomalattia, reconva-
lescentia esetén.

Ellenjavallat: Anamnesisben vesekő betegség^b.

Kölcsönhatás: Thiazid diuretikumok gátolják a kalcium ürülését a vesén keresztül,
így együtadásukkor^c hypercalcaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hypercalcaemia^c."

EMULSIO OLEI RICINI

(Emuls. ol. ricin.)

I. Vanillinum	0,02	g
I. Solutio conservans	1,0	g
I. Polysorbatum 20	1,0	g
I. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	30,0	g
I. Acidum citricum	0,50	g
I. Sirupus sorbiti FoNo VII.		
<i>vel</i>		
Sirupus simplex	37,0	g
II. Oleum ricini	30,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek elegyében a kb. 40 °C-ra felmelegített II-at 4-5 egyenlő részletben erőteljes összerázással emulgeáljuk.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: 30 ml-t, szükség esetén a teljes mennyiséget egyszerre bevenni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Purgativum.

Megjegyzés:

- Gyermekek részére az életkorának megfelelő — az orvos által rendelt — mennyiséget adjuk ki és a szignatúrára a „Gyermekegyógyász” feliratot szerepeltetjük.
- 26 g szorbitot vagy 23 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Oleum ricini: Hashajtó, purgativum. A bélben felszabaduló ricinolsav izgatja a bélfalat, heves perisztaltikát vált ki.

Javallat: Obstipáció.

Ellenjavallat: Spastikus obstipáció, ileus, appendicitis.

Figyelmeztetés: Hosszabb használatra nem alkalmas. Csecsemőknek ne adjuk, mert súlyos vízvesztést okozhat. Terheseknek ne adjuk. Szoptatás alatt a tej elapadását okozhatja.

Mellékhatás: Hányinger, hányás, szédülés, gyengeség, hasi fájdalom, görcs, colica abdominalis."

EMULSIO PARAFFINI CUM PHENOLPHTHALEINO

(Emuls. paraff. c. phenolphth.)

I. Vanillinum	0,03 g
I. Acidum citricum	2,0 g
I. Phenolphthaleinum	2,0 g
I. Saccharimidum natricum	1,0 g
II. Mucilago hydroxyethylcellulosi	60,0 g
III. Solutio conservans	1,0 g
III. Polysorbatum 20	1,6 g
III. Aqua destillata	32,0 g
IV. Paraffinum liquidum	100,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II-kal eldörzsöljük, majd hozzáadjuk a III. alatti alkotórészek homogén elegyét, végül a IV-kel erőteljesen összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Este 15 ml-t kevés vízzel elkeverve bevenni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Laxativum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Este közvetlenül lefekvés előtt célszerű a bevétele.
- Szokásos adagja: 15-30 ml.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.

"Hatóanyagok:

Paraffinum liquidum^a: *Lubricans (széklet lágyágát biztosítja).*

Phenolphthaleinum^b: *Laxativ hatását elsősorban a vastagbél falát izgatva fejti ki. A vékonybélből egy része felszívódik és részben az epével kiválasztódva, még a beadás után 2-3 nappal is elősegíti a puha székletürítést.*

Javallat: Krónikus obstipáció. (Habitualis obstipációban, szűkület okozta székrekedésben, colitis obstipációs szakában.)

Ellenjavallat: Nyelési zavarok^a, hányinger^a, hányás^a, nem diagnosztizált hasi fájdalom^{a,b}, az emésztőrendszer gyulladásos folyamatai^b, bélelzáródás^b, kiszáradás^b, terhesség^a, 12 év alatt nem adható^b.

Figyelmeztetés: Tartósan adva gátolja a zsírolékony vitaminok felszívódását, ezért tartós adása kerülendő^a. Maximálisan 1 hétig adható^a. Étkezéssel együtt ne adjuk^a. Rektális vérzés esetén csak óvatosan adható^a. Gyermekek, idősek, debilis vagy dysphagiás betegek esetében aspiráció fordulhat elő, ami lipoid pneumóniát okozhat^a. Az anyatejbe átjutó hatóanyag^b a szoptatott csecsemőben hasmenést, exsiccósist okozhat. Krónikus adagolás növelheti a vastagbél kóros elváltozásának veszélyét^b. Szívglükózid és vizelethajtó készítményt szedőknél óvatosan kell alkalmazni^b. Tartós alkalmazás során hozzászokás^a alakulhat ki.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók^b, bőrkiütés^b, dermatitis^b, dehydratio^b, kálium vesztes^b, görcsös hasi fájdalom^b. Nagy dózisban anális incontinenciát, irritációt, pruritust anit válthat ki^a. Kis mértékben felszívódik és idegentest granulomás reakciót, hozzászokást okozhat^a.

GARGARISMA ANTISEPTICA

(Gargarism. antisept.)

I. Chlorhexidinum solutum 20%	0,50	g	
II. Sirupus sorbiti	43,0	g	
III. Diluendum menthae FoNo VII.	0,50	g	
IV. Aqua destillata	ad 100,0	g	(56,0 g)

Készítés: A II-at a IV. kb. felével elegyítjük, majd hozzámérjük az I-t és a III-at, végül a IV-kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Szájöblögetésre.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Antisepticum.

"Hatóanyagok:

Chlorhexidinum solutum: *Szélesspektrumú antisepticum, Gram-pozitív, Gram-negatív és fakultatív aerob, anaerob baktériumokra, valamint egyes bőrfertőzést okozó gombákra hat. Gingivitis, periodontitis, a torok és szájnyálkahártya felületes bakteriális fertőzéseinek kezelésére.*

Javallat: Torok és a szájnyálkahártya bakteriális gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Klórhexidin érzékenység.

Figyelmeztetés: Gyermekek elől elzárandó. Szembe kerülve cornea károsodást okozhat.

Kölcsönhatás: Egyes fogkrémekkel inkompatibilis (fél óra teljék el a kezelés és a fogmosás között).

Mellékhatás: Fogak, nyálkahártya elszíneződése, ízérzési zavar, a bőrrel érintkezve irritáció lehetséges."

GARGARISMA CHLOROGENII

(Gargarism. chlorogen.)

I. Chlorogenium	2,0	g
II. Natrium tetraboricum	2,0	g
III. Natrium hydrogencarbonicum	4,0	g
IV. Aqua destillata	92,0	g

Készítés: A II-at enyhe melegítéssel oldjuk a IV-ben, majd kihűlés után hozzáadjuk a III-at, és végül az I-t.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Külsőleg. 15 ml-nyit 1 pohár langyos vízhez. Óránként szájöblítésre. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Gargarisma. Antimycoticum. Antisepticum. Desodorans.

Megjegyzés:

- Csecsemő részére: a szignatúra szerint hígított oldatba mártott vattadarabbal a beteg területet naponta 2-3-szor enyhén meg kell nedvesíteni. (Nem szabad az egész szájat durván kitörölni!)
- 15 ml hígítatlan készítményben mintegy 0,3 g klorogén van, tehát a szignatúra szerinti hígításban a klorogén tartalom mintegy 0,15%.

"Hatóanyagok:

Chlorogenium^a: *Fertőtlenítő, baktericid hatású, feloldja az elhalt szöveteket, ezáltal szagtalanít is.*

Natrium tetraboricum^b: *Enyhe antimycoticum.*

Javallat: Soor, aphtha, angina.

Figyelmeztetés: Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b."

GLOBULUS GLYCERINI BORAXATI

(Glob. glycer. boraxat.)

I. Alcoholum cetylstearyllicum	4,0	g
I. Cera alba	2,5	g
II. Glycerinum boraxatum	18,0	g
II. Acidum lacticum	1,0	g
III. Adeps solidus compositus		
FoNo VII.	qu.s.	
10 db hüvelyhengerre vagy hüvelygolyóra		

Készítés: Az I. alatti alkotórészek vízfürdőn megolvasztott elegyéhez a II. alatti alkotórészek kb. 37 °C-os elegyét hozzáadjuk, majd a III-at megolvasztva homogenizáljuk a masszát és formába öntéssel 10 db hüvelyhengert vagy hüvelygolyót készítünk. Annyi vivőanyagot használunk, hogy a hüvelyhengerek átlagtömege kb. 6-7 g, a hüvelygolyók átlagtömege kb. 4-5 g legyen.

A Glycerinum boraxatum összetétele az azonos nevű vényelőíratnál található.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Külsőleg. Hüvelyhenger/Hüvelygolyó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Antimycoticum.

Megjegyzés:

— A szignatúrára az elkészítésnek megfelelő gyógyszerforma kerüljön.

"Hatóanyagok:

Glycerinum boraxatum: *Gyenge hatású antimycoticum, a nyálkahártya candidiasisa (soor-fertőzése) ellen.*

Javallat: Candida fertőzés okozta colpitis.

Ellenjavallat: Hámfelmaródás. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható."

LOBULUS METRONIDAZOLI COMPOSITUS

(Glob. metronidazol. comp.)

I. Nystatinum	2,0	g
I. Metronidazolum	5,0	g
II. Acidum lacticum	1,0	g
II. Macrogolum 400	5,0	g
II. Massa macrogoli FoNo VII.	qu.s.	
10 db hüvelyhengerre vagy hüvelygolyóra		

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a megolvasztott, kb. 50 °C hőmérsékletű II. alatti alkotórészek elegyével gondosan eldörzsöljük és formába öntéssel 10 db hüvelyhengert vagy hüvelygolyót készítünk. Annyi vivőanyagot használunk, hogy a hüvelyhengerek átlagtömege kb. 6-7 g, a hüvelygolyók átlagtömege kb. 4-5 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Külsőleg. Hüvelyhenger/Hüvelygolyó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antimycoticumot és trichomonas ellenes szert tartalmazó kombinált készítmény.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A szignatúrára az elkészítésnek megfelelő gyógyszerforma kerüljön.

"Hatóanyagok:

Nystatinum^a: *Elsősorban candida albicans okozta fertőzésekben alkalmazható. Ezenkívül hatásos Blastomyces dermatitis, brasiliensis, coccidioides immitis, cryptococcus neoformans, Histoplasma capsulatum és Epidermophyton speciesek ellen.*

Metronidazolum^b: *Anaerob baktériumokra és protozoákra ható antibiotikum. Anaerob baktériumok és húgyvírszervi trichomonas okozta fertőzések kezelése.*

Javallat: Colpitis.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a. Túlérzékenység metronidazollal, parabenekkel vagy más nitroimidazol származékokkal szemben^b, terhesség első 3 hónapja^b, szoptatás^b.

Figyelmeztetés: Trichomoniasis kezelése alatt a nemi élet kerülendő^b. Alkalmazása idején alkohol nem fogyasztható^b.

Kölcsönhatás: Vaginalis alkalmazás esetén is az orálisan fogyasztott alkohollal diszulfiram-szerű reakciót válthat ki^b.

Mellékhatás: Ritkán helyi irritáció^a, túlérzékenység^a, intravaginalisan alkalmazva^b viszketés, égő érzés, vagina és vulva irritáció, vaginalis váladékozás jelentkezhet."

GLYCERINUM BORAXATUM

(Glycerin. borax.)

Natrium tetraboricum	4,0	g
Glycerinum	16,0	g

Expedíció: Üveg vagy műanyag tartályban.**Szignatúra:** Külsőleg. Bóraxos glicerin. Ecsetelésre.**Antimycoticum.****Megjegyzés:**

- Csecsemők szájpenésze esetén ecsetelésre vagy gumiszopóka megnedvesítésére, minden etetés, szoptatás után, de legalább naponta 3-szor.

"Hatóanyagok:**Natrium tetraboricum:** *Enyhe antimycoticum.***Javallat:** A nyálkahártya candidiasisa (soor-fertőzése). Cukorbeteg perigenitális bőr-soorja.**Figyelmeztetés:** Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható. Szopós csecsemőnél az anya emlőbimbóját és a gumiszopókát fokozott gondossággal kell tisztán tartani. Nagy kiterjedésű bőrfelületre ne alkalmazzuk! Soor-fertőzésre lásd még a Gargarisma chlorogenii és Unguentum boraxatum vényeket.**Mellékhatás:** Allergia. A bőrön és a nyálkahártyán irritáló hatást válthat ki. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciót idézhet elő."

GUTTA AETHYLMORPHINI

(Gutt. aethylmorph.)

Aethylmorphinium chloratum	0,20	g	
Diluendum benzaldehydi FoNo VII.	1,0	g	
Aqua destillata	ad 10,0	g	(8,8 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.

Szignatúra: Naponta 3-szor 15 cseppet kevés vízben bevenni. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Antitussivum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 1 g készítmény (= 25 normálcsepp) 0,02 g etil-morfinium-kloridot tartalmaz.
- Az etil-morfinium-klorid

szokásos		legnagyobb	
egyszeri adagja	napi adagja	egyszeri adagja	napi adagja
0,02-0,05 g	0,06-0,15 g	0,05 g!	0,15 g!!

"Hatóanyag:

Aethylmorphinium chloratum: *Centrális támadáspontú köhögés és fájdalomcsillapító.*

Javallat: Kínzó köhögés csillapítására.

Ellenjavallat: A hatóanyaggal szembeni túlérzékenység. A gyermekgyógyászatban ne alkalmazzuk (morfinszármazék)!

Figyelmeztetés: E gyógyszer alkalmazásának és a psychomotoros teljesítményt befolyásoló hatásának időtartama alatt járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni tilos. Az anyatejbe jutó etil-morfinium-klorid a szoptatott csecsemőben mérgezettségi tüneteket okozhat.

Mellékhatás: Szédülés, álomság, émelygés, hányinger, székrekedés, urticaria, exanthema jelentkezhet."

GUTTA CARMINATIVA

(Gutt. carminat.)

I. Aetheroleum carvi	V	ggt
I. Aetheroleum foeniculi	V	ggt
I. Aetheroleum menthae piperitae . .	V	ggt
II. Tinctura aromatica	10,0	g
III. Alcoholum 96%	2,0	g

Készítés: A II-at elegyítjük a III-al, majd az I. alatti alkotórészeket hozzácseppentjük.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott üvegben.

Szignatúra: Étkezés után 25 cseppet ¼ pohár vízben bevenni.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Carminativum. Spasmolyticum.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Aetheroleum carvi^a: *Carminativum, enyhe görcsoldó, emésztőrendszerben szekréció fokozó.*

Aetheroleum foeniculi^b: *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó.*

Aetheroleum menthae piperitae^c: *Spasmolyticus, antiszeptikus, gyulladás-csökkentő hatású, fokozza a nyál és epetermelést.*

Javallat: Puffadással, fokozott gázképződéssel járó zavarok.

Ellenjavallat: Epevezeték elzáródás, epehólyaggyulladás, mentol vagy egyéb ebbe a családba tartozó rokon vegyületekre érzékenység, súlyos májkárosodás^d. 12 év alatti életkor.

Figyelmeztetés: Ügyelni kell arra, hogy az oldat a gyermek arcára ne cseppenjen, mert az aetheroleum menthae piperitae belélegezve ritkán súlyos reakciót: szív- és légzésbénulást válthat ki.

Mellékhatás: Allergiás reakció előfordulhat."

GUTTA CHOLAGOGA

(Gutt. cholagog.)

Aetheroleum juniperi	0,50	g	
Aetheroleum pini silvestris	0,50	g	
Aetheroleum rosmarini	1,5	g	
Aetheroleum eucalypti	1,5	g	
Aetheroleum menthae piperitae . .	2,5	g	
Oleum helianthi	ad 10,0	g	(3,5 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott üvegben.

Szignatúra: Naponta 4-5-ször 3-5 cseppet cukorra cseppentve, étkezés előtt bevenni. Görcsös állapotban egyszerre 25-30 cseppet szükséges bevenni. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Cholagogum.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Aetheroleum juniperi^a: *Enyhe görcsoldó, carminativ, enyhén antiszeptikus hatású.*

Aetheroleum pini silvestris^b: *Enyhe nyálkahártyaizgató, nyákkoldó.*

Aetheroleum rosmarini^c: *Spasmolyticus hatást fejt ki az epeutakban és a vékonybélben.*

Aetheroleum eucalypti^d: *Antiszeptikus, expectorans.*

Aetheroleum menthae piperitae^e: *Spasmolyticum, enyhe antiszeptikus hatású, gyulladáscsökkentő, fokozza a nyál és epetermelést.*

Javallat: Epehajtó. Az epeutak funkcionális megbetegedései.

Ellenjavallat: Nephritis^a, májelégtenség^a, terhesség^{a,d}, szoptatás^{a,d}. Asthma bronchiale^b, fulladásos köhögés^b. Epevezeték elzáródás^e, epehólyaggyulladás^e, mentolra vagy a mentacsaládba tartozó növényekre érzékenységi^e, súlyos májkárosodás^e.

Mellékhatás: Nyálkahártya irritáció^b, allergia^b. Gyomortáji égés^d, hányinger^d, hányás^d, túlérzékenységi reakció^e."

GUTTA EXPECTORANS

(Gutt. expect.)

Tinctura saponariae	10,0	g
Tinctura thymi	10,0	g
Spiritus anisatus	1,0	g

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.

Szignatúra: Naponta 3-szor 15 cseppet kevés vízben, étkezés után bevenni. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Expectorans.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Tinctura saponariae^a: *Surfactans, emulsificans, fokozza a nyálszekréciót, a torok ingerlésével köhögést okoz, így elősegíti a felhalmozódott váladék kiürítését.*

Tinctura thymi^b: *Expectorans, antitussivum, carminativum, antisepticum, stomachicum.*

Javallat: A légutak fokozott váladékozással járó gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Alkalmazása tilos enterocolitis valamint szívelégtelenség fennállása esetén^b."

GUTTA EXPECTORANS COMPOSITA

(Gutt. expect. comp.)

I. Ephedrinium chloratum	1,0	g
I. Kalium iodatum	3,0	g
II. Tinctura saponariae	8,0	g
II. Tinctura thymi	8,0	g

Megjegyzés: A II. alatti alkotórészek elegyében oldjuk az I. alatti alkotórészeket.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.

Szignatúra: Naponta 3-szor 15-20 cseppet kevés vízben, étkezés után bevenni.

Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Expectorans.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Időnként tanácsos az alkalmazást megszakítani.
- 1 g készítmény (= 40 normálcsepp) 0,05 g efedrinium-kloridot tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Ephedrinium chloratum^a: *Sympathomimeticum, amelynek hatása az adrenalinéhoz képest enyhébb, de tartósabb. A központi idegrendszert, különösen a légzőközpontot izgatja, a hörgőket tágítja.*

Kalium iodatum^b: *A készítményben mint köptető szerepel.*

Tinctura saponariae^c: *Surfactans, emulsificans, fokozza a nyálsekreciót, a torok ingerlésével köhögést okoz, így elősegíti a felhalmozódott váladék kiürítését.*

Tinctura thymi^d: *Expectorans, antitussivum, carminativum, antisepticum, stomachicum.*

Javallat: Emphysema, krónikus bronchitis.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a, jóderzékenység^b, instabil angina^a, magas vérnyomás^a, arrhythmia^a, szívelégtelenség, coronaria elváltozás^a, porphyria^a, zárt zugú glaucoma. Manifest hyperthyreosis^b, pajzsmirigy carcinoma^b, colitis^d. Szoptatás alatt alkalmazása kerülendő.

Figyelmeztetés: Kellő tapasztalat hiánya miatt a készítmény nem adható terhesség és szoptatás alatt^a. Bejut az anyatejbe^{a,b}. Az efedrin psychostimuláns szer.

Kölcsönhatás: A májban bomlik le, a CYP 450 3A4 isoenzim közreműködésével, ezért mindazok a gyógyszerek megváltoztatják kinetikáját, amelyek induktorai vagy inhibitorai ennek az enzimnek (pl. cimetidin, terfenadin, makrolid antibiotikumok ciprofloxacin, pefloxacin, barbiturátok, carbamazepin, phenytoin, rifampicin)^a. Litiummal: additív hypothyreotikus hatás^b. Methyldopa (Dopegyt) a cseppek hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység^a (szorongás^a, tremor^a, álmatlanság^a, szédülés^a, palpitatio^a, tachycardia^a, extrasystole^a, hányinger^a, hányás^a). GI tünetek^b, hyperthyreosis^b, pajzsmirigy adenoma^b.

GUTTA STOMACHICA

(Gutt. stomach.)

Tinctura chinae composita 25,0 g**Expedíció:** Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.**Szignatúra:** Étkezés előtt ½ órával 30 cseppet kevés vízben bevenni.**Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.****Stomachicum. Amarum.****Phytotherapeuticum.****"Hatóanyagok:****Tinctura chinae composita:** *A gyomorsav és nyáleválasztást fokozza.***Javallat:** Étvágytalanság, dyspepsia."

GUTTA VALERIANAE CUM MENTHOLO

(Gutt. valer. c. menthol.)

Mentholum	0,50	g	
Tinctura valerianae aetherea	ad 20,0	g	(19,5 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.**Szignatúra:** Naponta 3-szor 25-30 cseppet kevés vízben bevenni. Hűvös helyen tartandó. Tűzveszélyes. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.**Rendeléskor készítjük.****Sedativum.****Phytotherapeuticum.****"Hatóanyagok:****Mentholum^a:** *Spasmolyticum, migrén profilaktikum.***Tinctura valerianae aetherea^b:** *Anxiolyticum. Alvászavarokban, nyugtalan, szorongó állapot megszüntetésére.***Javallat:** Szorongás, enyhe alvási zavar, nyugtalanság, feszültség megszüntetésére.**Ellenjavallat:** A hatóanyagokkal szembeni túlérzékenység^{a,b}.**Figyelmeztetés:** Tartós valeriana adagolás megszakítása után megvonásos tünetek jelentkezhetnek. Kisgyermekeknél és újszülötteknél nem alkalmazható^a.**Kölcsönhatás:** Központi idegrendszeri depressansok^b, alkohol^b, barbiturátok^b, benzodiazepinek^b nyugtató hatását fokozzák.**Mellékhatás:** Túlérzékenységi reakciót válthat ki^a. Újszülöttnél, kisgyermekeknél dyspnoét okozhat^a. Ritkán, reggeli álmoság. Krónikus adás esetén fejfájást, fáradékonyságot, feledékenységet, ingerlékenységet, álmatlanságot okozhat. Túladagolás esetén hepatotoxicitás^b jelentkezhet."

HYDROGELUM ANAESTHETICUM

(Hydrogel. anaesthetic.)

I. Lidocainium chloratum **0,40 g**
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . . **ad 20,0 g (19,6 g)**

Készítés: Az I-t dörzsmozsárban elporítjuk, majd a II. kis részleteivel gondosan eldörzszöljük.

Expedíció: Széles szájú üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Érzéstelenítő gél ecsetelésre. Sötét, hűvös helyen tartandó.
 Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Localanaestheticum.

"Hatóanyagok:

Lidocainium chloratum: *Savamid típusú, membránstabilizáló hatásmechanizmusú, localanaestheticum. Hatása gyorsan beáll, hatástartama rövid. Gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tovaterjedését.*

Javallat: Nyálkahártya, bőr helyi érzéstelenítése.

Ellenjavallat: Lidocain-túlérzékenység.

Mellékhatás: Ritkán túlérzékenységi reakció, de nem ad keresztallergiát az érzeter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)."

HYDROGELUM ANTIPHLOGISTICUM

(Hydrogel. antiphlog.)

I. Hydrogelum carbomerae FoNo VII.	40,0	g	
II. Alcoholum 96%	5,0	g	
III. Aluminium aceticum tartaricum			
solutum	10,0	g	
IV. Aqua destillata	ad 100,0	g	(45,0 g)

Készítés: Az I-höz hozzáadjuk a II-at és a III-at, majd állandó kevergetés közben a IV-el kiegészítjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gél napégésre, rovarcsípésre. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Refrigeranum.

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum: *Adstringens.*

Javallat: Hűsítő, gyulladáscsökkentő gél napégésre, rovarcsípésre.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat."

HYDROGELUM ANTISUDORICUM

(Hydrogel. antisudor.)

I. Aluminium chloratum	18,0	g
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	77,0	g
III. Propylenglycolum	5,0	g

Készítés: Az I-t a II. kis részleteivel eldörzsöljük, majd a III-at hozzákeverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Izzadás elleni gél. Sötét, hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antisudoricum. Adstringens.

"Hatóanyagok:

Aluminium chloratum: *Adstringens. Helyileg hyperhydrosis kezelésére alkalmazták.*

Javallat: Hyperhydrosis.

Mellékhatás: Irritációt okozhat, ha nedves bőrfelületen alkalmazzuk."

HYDROGELUM REFRIGERATUM

(Hydrogel. refrigerat.)

I. Mentholum	2,0	g
II. Alcoholum 96%	20,0	g
III. Hydrogelum carbomerae FoNo VII.	40,0	g
IV. Aqua destillata	120,0	g
V. Solutio conservans	2,0	g

Készítés: Az I-t feloldjuk a II-ban, majd ezt az oldatot eloszlatjuk a III-ban, állandó kevergetés közben hozzáadjuk a IV-et, és az V-et.

Expedíció: Szélesszájú üvegben vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Hűsítő gél. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Refrigeranum.

"Hatóanyagok:

Mentholum: *Bőrön helyileg alkalmazva értágító hatású és izgatja a hidegérzékeny receptorokat ezért hosszan tartó hidegérzést okoz, melyet analgetikus hatás követ.*

Javallat: Külsőleg, hűsítő.

Ellenjavallat: Csecsemőknél, újszülötteknél, ismert túlérzékenységi reakció.

Figyelmeztetés: Kisgyermekeknél és újszülötteknél nem alkalmazható helyileg az arcon, orron mellen vagy szabad bőrterületen (szív- és légzésbénulást okozhat lásd mentol).

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót (contact dermatitis) válthat ki. Újszülöttnél dyspnoét okozhat."

HYDROGENIUM PEROXYDATUM DILUTUM 3%

(Hydrog. perox. dil. 3%)

Hydrogenium peroxydatum**dilutum 3% FoNo VII. 100,0 g****Expedíció:** Sötét üvegben, adagolókanállal.**Szignatúra:** Külsőleg. Sebkezelésre, száj- és toroköblítésre. 15 ml-t 1 pohár vízhez.**Antisepticum. Desodorans.****Megjegyzés:**

- *Sebkezelésre:* bűzös és gennyes sebek szagtalanítása, tisztítása, a pörkők oldása, a sebbe beragadt kötések eltávolítása stb. céljából: 30-60 ml oldatot 2 dl vízhez utasítással rendelhetik.

"Hatóanyagok:

Hydrogenium peroxydatum dilutum: *A sejtben jelenlévő catalase hatására oxigént fejleszt, ami az elhalt szövettermelést roncsolja, a sebet szagtalanítja és tisztítja, a pörköket oldja, a habképződés a véralvadást gyorsítja. In vitro vizsgálatok szerint a hidrogén-peroxid mind a Gram-negatív mind a Gram-pozitív kórokozókra hat, de in vivo körülmények között az oxigén képződés rövid ideig tart, ezért a baktériumoknak csak egy részét pusztítja el.*

Javallat: Fokozott salivatio, foetor ex ore, pörkők oldására, sebek feltisztítása.**Ellenjavallat:** Hidrogén-peroxiddal szembeni érzékenység.**Figyelmeztetés:** Szembe ne kerüljön.**Mellékhatás:** Szájöblítésre tartósan alkalmazva a szájnyálkahártya ulcerációját okozhatja. Az alkalmazást követően átmeneti, rövid ideig tartó égő érzés alakulhat ki."

INFUSUM IPECACUANHAE

(Inf. ipecac.)

Tinctura ipecacuanhae	3,0	g
Spiritus anisatus	2,0	g
Solutio conservans	1,0	g
Aqua destillata	ad 200,0	g (194,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben, vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-4-szer 15 ml-t étkezés után bevenni. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Expectorans.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén a készítmény a következő ízesített változatban is elkészíthető:
Tinctura ipecacuanhae 3,0 g
Sirupus aurantii
 vel
Sirupus rubi idaei 60,0 g
Solutio conservans 1,0 g
Aqua destillata ad 200,0 g (136,0 g)
 Az ízesített változat 36 g szacharózt tartalmaz.
- Szükség esetén az orvos 2,0 g *Natrium hydrogencarbonicum*mal, 3,0-5,0 g *Kalium iodatum*mal, 0,15-0,25 g *Ephedrinium chloratum*mal is rendelheti.
- Efedrinium-kloriddal történő rendelés esetén figyelembe kell venni, hogy guanetidin, MAO-bénítók és metildopa a készítmény hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

"Hatóanyagok:

Tinctura ipecacuanhae: *Expectorans.*

Javallat: A légutak fokozott váladékozással járó gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Gyermekgyógyászatban e nagyobb koncentrációjú infusum helyett az Infusum ipecacuanhae pro parvulot alkalmazzuk.

Figyelmeztetés: Táplálkozási zavarok esetén akkumulálódik, cardiotoxikus és myopathiás elváltozásokat okozhat. A fennálló cardiovascularis elváltozások súlyosbodásának veszélyét az abszorbeálódott ipekakuána fokozza.

Kölcsönhatás: Az aktív szén adszorbeálja, együttadás esetén az ipekakuána hatástalan.

Mellékhatás: Cardiomyopathia, álmoság, lethargia, hasmenés, myopathia, oesophagus laceratio alakulhat ki."

INFUSUM IPECACUANHAE PRO PARVULO

(Inf. ipecac. pro parvul.)

Tinctura ipecacuanhae	1,0	g	
Spiritus anisatus	V	gtt	
Sirupus sorbiti FoNo VII.			
<i>vel</i>			
Sirupus simplex	20,0	g	
Solutio conservans	1,0	g	
Aqua destillata	ad 100,0	g	(78,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben, vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: 3 éven felüli gyermeknek naponta 3-4-szer 5-10 ml-t étkezés után beadni. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Expectorans.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 14 g szorbitot vagy 13 g szacharózt tartalmaz.
- Szükség esetén a készítmény a következő ízesített változatban is elkészíthető:

Tinctura ipecacuanhae 1,0 g

Sirupus aurantii

vel

Sirupus rubi idaei 40,0 g

Solutio conservans 1,0 g

Aqua destillata ad 100,0 g (58,0 g)

Az ízesített változat 24 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Tinctura ipecacuanhae: *Expectorans.*

Javallat: A légutak fokozott váladékozással járó megbetegedései.

Ellenjavallat: Fokozott aspiráció veszélye. 3 éves kor alatt alkalmazása nem ajánlatos.

Figyelmeztetés: Táplálkozási zavarok esetén akkumulálódik, cardiotoxikus és myopathiás elváltozásokat okozhat. A cardiovascularis elváltozások veszélyét az abszorbeálódott ipekakuána fokozza.

Kölcsönhatás: Az aktív szén adszorbeálja, együttadás esetén az ipekakuána hatástalan.

Mellékhatás: Cardiomyopathia, álomosság, lethargia, hasmenés, myopathia, oesophagus laceratio alakulhat ki."

KLYSMA CHLORALI PRO INFANTE

(Klysm. chloral. pro infant.)

I. Chloralhydratum	1,0	g
II. Aqua destillata	49,0	g
III. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	30,0	g

Készítés: Az I-t oldjuk a frissen kiforralt és lehűtött II-ban, majd a III-at az oldathoz elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Ha az orvos másként nem rendeli csecsemőnek $\frac{1}{4}$ -ét, kisgyermeknek 2 éves korig $\frac{1}{2}$ -ét, 2 éves kor fölött az egész mennyiséget egyszerre, langyos klizmának. Gyermekgyógyszer.

Rendeléskor készítjük.

Anticonvulsivum. Sedativum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak mindenesetben fel kell tüntetnie.
- Görcsroham alatt csecsemőnek egyszerre a negyed részét vagy a felét, körtefecskendő segítségével a végbélbe kell fecskendezni. A farpofákat addig egymáshoz kell szorítani, míg a gyermek el nem alszik. Ez mintegy 3-5 perc múlva szokott bekövetkezni.

"Hatóanyag:

Chloralhydratum: *Hypnoticum és sedativum. 6-8 óráig tartó alvást okoz. Nagy adagban fájdalmat, görcsöket és deliriumot is szüntet.*

Javallat: Spasmophyllia esetén.

Figyelmeztetés: Huzamosabb ideig csak orvosi ellenőrzés mellett alkalmazzuk.

Ellenjavallat: Túlérzékenység a hatóanyaggal szemben. Nem adható sedativumként szív-, máj-, és vesekárosodás esetén.

Kölcsönhatás: Az antikoagulánsok, barbiturátok, benzodiazepinek, ópiumanalgetikumok hatását fokozza.

Mellékhatás: Nagy dózisban (500-3000 mg, gyermekeknek). CNS depresszió, arrhythmia, légzésdepresszió, hypotensio, túlérzékenység, allergiás reakciók, bőrkiütés. Szédülés, paradox izgatottság (ritkán) elesettség léphet fel. Szív-, máj- és vesekárosító hatást okozhat."

KLYSMA LAXANS

(Klysm. lax.)

Trinatrium citricum	0,90	g	
Natrium laurylsulfuricum	0,10	g	
Sirupus sorbiti FoNo VII.	4,3	g	
Glycerinum	3,0	g	
Solutio conservans	0,20	g	
Aqua destillata	ad 10,0	g	(1,5 g)

Expedíció: Sötét üvegben.**Szignatúra:** Hashajtó klizma. Testhőmérsékletre melegítve egyszerre beadni.**Laxativum.****Megjegyzés:**

- Gyermeknek az adag felét használjuk.
- Gyermeknek történő rendelés esetén a szignatúrán a „Gyermekgyógyszer” feliratnak is szerepelnie kell.

"Hatóanyagok:**Trinatrium citricum^a:** *Laxativ hatású.***Glycerinum^b:** *Laxativumként székrekedés kezelésére.***Javallat:** Obstipáció.**Ellenjavallat:** Veseelégtelenség^a, oliguria^a, azotaemia^a, anuria^a, dehydratio^a.**Mellékhatás:** Hasmenés^a, dehydratio^b, nyálkahártya irritáló hatás^b előfordulhat."

KLYSMA PHOSPHATA

(Klysm. phosphat.)

Dinatrium hydrogenphosphoricum	50,0	g	
Natrium dihydrogenphosphoricum	133,2	g	
Solutio conservans	10,0	g	
Aqua destillata	ad 1000,0	g	(806,8 g)

Expedíció: Sötét üvegben.**Szignatúra:** Tisztító klizma. Testhőmérsékletre melegítve egyszerre beadni.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Laxativum.****"Hatóanyagok:****Dinatrium hydrogenphosphoricum^a:** *Laxativum, bélpasszázs zavar, székrekedés, művi diagnosztikus és sebészi beavatkozás esetén.***Natrium dihydrogenphosphoricum^b:** *Laxativum, bélpasszázs zavar, székrekedés, művi diagnosztikus és sebészi beavatkozás esetén.***Javallat:** Obstipáció.**Kölcsönhatás:** Inkompatibilis néhány nem-ionos felületaktív anyaggal és műanyagokkal szemben.**Mellékhatás:** Exsiccosis^{a,b}."

LINIMENTUM AD PERNIONEM

(Linim. ad pernion.)

I. Camphora	2,0	g
I. Collodium	10,0	g
II. Ammonium bitumensulfonicum ..	4,0	g
III. Solutio iodi alcoholica	4,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek oldatához a II-at, végül a III-at elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Fagybalzsam. Ecsetelésre. Használat előtt felrázandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Ecsetelés előtt a fagyott testrészt félpercenként váltogatva meleg-hideg vízben áztatjuk mintegy 10 percen át, de megfelelő a 10-15 percig tartó meleg vízben való fürösztés is. Szárazra törlés után a fagycsomókat be kell ecsetelni. A kezelést több egymást követő napon 1-2 alkalommal meg kell ismételni. A gyógyszer enyhén színező, ezért a kézen cérnakesztyű használata célszerű.

"Hatóanyagok:

Camphora^a: *Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.*

Ammonium bitumensulfonicum^b: *Antiszeptikus, keratoplasztikus, vértelenítő és gyulladáscsökkentő.*

solutio iodi alcoholica^c: *Antisepticum. Antimycoticum. Resorbens. Derivans.*

Javallat: Fagybalzsam. Külsőleg a bőr gyulladásos sérülése esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^b. Jód iránti érzékenység^c.

Figyelmeztetés: Bőrt, ruhát elszínezi^c. Fehérneműből a jódfoltok 10%-os ammónia-oldattal (ammonia soluta 10%) vagy 10%-os nátrium-tioszulfát-oldattal való megnedvesítéssel távolíthatók el^c.

Mellékhatás: Gyengén bőrirritáló^b. Túlérzékenységi reakció^c, allergiás dermatitis^c előfordulhat."

LINIMENTUM AMMONIATUM

(Linim. ammon.)

I. Oleum helianthi	74,0	g
II. Acidum oleinicum	1,0	g
III. Ammonia soluta 10%	25,0	g

Készítés: Az alkotórészeket a számozás sorrendjében elegyítjük és erőteljes összerázással emulgeáljuk.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bedörzsölésre. Használat előtt felrázandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antirheumaticum. Derivans.

Megjegyzés:

- A készítményt a fájdalmas terület bőrébe kell bedörzsölni. A bedörzsölt területre melege tartó kötés alkalmazható. Ez a kezelés naponta 2-3-szor is megismételhető.

"Hatóanyagok:

Ammonia soluta: *Bőrizgató, bőrvörösítő, antirheumaticum.*

Javallat: Rheomás fájdalmak enyhítése, pleuritis sicca.

Figyelmeztetés: Szembe ne kerüljön!

Mellékhatás: Bőrirritáció."

LINIMENTUM SCABICIDUM

(Linim. scabid.)

I. Triaethanolaminum	1,0	g	
I. Acidum oleinicum	4,0	g	
II. Benzylum benzoicum	25,0	g	
III. Aqua destillata	25,0	g	
IV. Aqua destillata	ad 100,0	g	(45,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek elegyéhez a II-at hozzákeverjük és a III-kal erőteljesen összerázzuk. Az emulzió tömegét a IV-kel kiegészítjük és ismét összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bekenésre. Használat előtt felrázandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Dermatologicum. Scabidum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a szem környékét és a nyálkahártyákat nem szabad bekenni! Szappanos, melegvizés fürdő után a gyógyszer fele mennyiségével, a fej kivételével, az egész testet gondosan be kell dörzsölni. ½ óra múlva a gyógyszer megmaradt részével a bedörzsölést — lemosás nélkül — meg kell ismételni. 24 óra múlva meleg szappanos fürdő, utána tiszta ágynemű- és fehérneműváltás szükséges. A felsőruhát belülről ki kell vasalni.
- Együtt lakók kezelését a reinfekció elkerülése érdekében egyidejűleg célszerű elvégezni.
- A készítmény csecsemők és gyermekek kezelésére is alkalmas.
Csecsemőt 5 g,
1-3 éves gyermeket 10 g,
4-6 éves gyermeket 20 g,
7-14 éves gyermeket 30-40 g
linimentummal kell bekenni; ½ óra múlva a kezelést ugyanezzel a dózissal kell megismételni.
- Gyermekeknek történő rendelése esetén a szignatúrán a „Gyermekegy gyógyszer” feliratnak is szerepelnie kell.

"Hatóanyagok:

Benzylum benzoicum: *Scabies (rühesség) kezelésére.*

Javallat: Scabies kezelésére.

Ellenjavallat: A készítménnyel szembeni érzékenység.

Figyelmeztetés: Gyakori, nagykiterjedésű felületen történő alkalmazásakor szisztémás reakciók jelentkezhetnek. Szembe ne kerüljön!

Mellékhatás: A szemre és a nyálkahártyákra és a bőrre is irritáló lehet. A készítmény emulzifikáló szerként trietanol-amint tartalmaz, ami a szerre érzékeny betegeknél irritáló hatáson kívül contact dermatitist is okozhat."

LIQUOR CARBONIS DETERGENS

(Liqu. carb. deterg.)

Pix lithanthracis	10,0	g
Tinctura saponariae	10,0	g
Acetoneum	80,0	g

Expedíció: Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kátrányos ecsetelő. Használat előtt felrázandó. Tűzveszélyes.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Dermatologicum.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a kátrány a fehérműn foltot hagy. A folt meleg szappanos vízben, mosással eltávolítható.

"Hatóanyagok:

Pix lithanthracis: *Csökkenti az epidermis vastagságát, fotoszenzibilizáló, viszketés ellenes és gyenge fertőtlenítő hatású.*

Javallat: Psoriasis, lichen ruber, krónikus ekzema kezelésére.**Ellenjavallat:** A bőr rákos, precarcinosis állapota. Nyílt sebre nem használható.**Figyelmeztetés:** Fényérzékenységet okozhat, lanalkollal inkompatibilis. Bőrt, haját, ruházatot elszínezheti.**Mellékhatás:** Irritáció, aknés elváltozások."

LIQUOR PEROXYDATI COMPOSITUS

(Liqu. perox. comp.)

Hydrogenium peroxydatum**dilutum 3% FoNo VII. 100,0 g****Aluminium aceticum****tartaricum solutum 50,0 g****Expedíció:** Sötét üvegben, adagolókanállal.**Szignatúra:** Külsőleg. Száj- és toroköblítésre. 15 ml-t 1 pohár langyos vízhez.**Rendeléskor készítjük.****Antisepticum. Antiphlogisticum. Desodorans.****"Hatóanyagok:**

Hydrogenium peroxydatum dilutum^a: *A sejtben jelenlévő catalase hatására oxigént fejleszt, ami az elhalt szövettörmelékét roncsolja, a sebet szagtalanítja és tisztítja, a pörköket oldja, a habképződést a véralvadást gyorsítja. Az oxigén képződés azonban csak rövid ideig tart, ezért a baktériumoknak csak egy része pusztul el, így a fertőtlenítő hatás relatíve gyenge.*

Aluminium aceticum tartaricum solutum^b: *Adstringens.*

Javallat: Száj és torok öblítésére.**Figyelmeztetés:** Hígítatlanul irritálja^{a,b} a bőrt és a nyálkahártyát.**Mellékhatás:** Huzamos alkalmazás esetén nyelvpapilla hypertrophia alakulhat ki."

MAGNESII SULFAS HEPTAHYDRICUS

(Magn. sulf. heptahydr.)

Ph. Hg. VII.

Magnesii sulfas heptahydricus . . . 100,0 g**Expedíció:** Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.**Szignatúra:** 10-15 ml-nyi port 2 dl vízben oldva bevenni.**Laxativum. Purgativum.****"Hatóanyagok:****Magnesium sulfas heptahydricus:** *Purgativum.***Javallat:** Obstipáció.**Figyelmeztetés:** Csecsemőknek — a vízelvonó hatására tekintettel — csak egészen kivételes esetekben adjuk. Szoptatás alatt a tej elapadását okozhatja.**Kölcsönhatások:** Csökkenti a tetraciklinek, bifoszfónátok abszorpcióját.**Mellékhatás:** Hosszantartó adagolás miatti krónikus hasmenés az elektrolit háztartás zavarához vezethet. Átjut a placentán és kis mértékben kiválasztódik az anyatejben."

MIXTURA ANTIRHEUMATICA

(Mixt. antirheum.)

Spiritus saponatus	20,0	g
Aqua destillata	70,0	g
Ammonia soluta 10%	10,0	g

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.**Szignatúra:** Külsőleg. Bedörzsölésre.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Antirheumaticum. Derivans.****Megjegyzés:**

- A készítményt a fájdalmas terület bőrébe kell bedörzsölni. A bedörzsölt területre meleget tartó kötés alkalmazható. A kezelés naponta 2-3-szor megismételhető.

"Hatóanyagok:**Ammonia soluta:** *Bőrizgató, bőrvörösítő, antirheumaticum.***Javallat:** Rheumás fájdalmak enyhítése, pleuritis sicca.**Figyelmeztetés:** Szembe ne kerüljön.**Mellékhatás:** Bőrirritáció."

MIXTURA PECTORALIS

(Mixt. pector.)

I. Ephedrinium chloratum	0,30	g
II. Tinctura ipecacuanhae	3,0	g
III. Elixirium thymi compositum	150,0	g
IV. Solutio conservans	2,0	g
V. Aqua destillata	ad 200,0	g (44,7 g)

Készítés: Az I-t kb. 20 g V-ben oldjuk, az oldathoz hozzáadjuk a II-at, a III-at, majd a IV-et, és végül az V-kel kiegészítjük. Szükség esetén a készítményt 2-3 g talkummal összerázva megsűrjük.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-4-szer 15 ml-t étkezés után bevenni. Felbontás után 1 hónapig használható fel.

Expectorans.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 15 ml készítményben mintegy 0,025 g efedrinium-klorid, 0,222 g ipekakuánatinktúra, 3,80 g kakukkfű-tinktúra van.
- A Mixtura pectoralis

	szokásos	
	egyszeri adagja	napi adagja
Felnőttek	10,0-15,0 g	20,0-45,0 g

- 56 g szacharózt tartalmaz.
- Szükség esetén az orvos 0,15 g *Aethylmorphinium chloratum*mal is rendelheti.
- Az etil-morfinium-klorid alkalmazásának és a pszichomotoros teljesítményt befolyásoló hatásának időtartama alatt járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni tilos. Etil-morfinium-kloriddal gyermekgyógyászatban nem alkalmazható!
- Az anyatejbe átjutó etil-morfinium-klorid a szoptatott csecsemőt aluszékonnyá, lusta szopóvá teheti, továbbá mérgezetségi tüneteket okozhat.

"Hatóanyagok:

Ephedrinium chloratum^a: *Sympathomimeticum, amelynek hatása az adrenalinéhoz képest enyhébb, de tartósabb.*

Tinctura ipecacuanhae^b: *Expectorans.*

Elixirium thymi compositum^c: *Expectorans, carminativ, antitussivum.*

Javallat: A légutak fokozott váladékképződéssel járó megbetegedései.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a, instabil angina^a, cardialis arrhythmia^a, nem kontrollált magas vérnyomás^a, coronaria elváltozás^a, porphyria^a, hyperthyreosis, zárt zugú glaucoma. Kisgyermekeknek nem adható! Etil-morfinnal gyermekgyógyászatban nem alkalmazható. Belsőleges alkalmazása tilos enterocolitis és szívelégtelenség esetén^c.

Figyelmeztetés: Terhességben és szoptatás alatt csak orvosi javaslatra^c. Az efedrin psychostimuláns szer^a.

Kölcsönhatás: A májban bomlik le, a CYP 450 3A4 isoenzim közreműködésével, ezért mindazok a gyógyszerek megváltoztatják kinetikáját, amelyek induktori vagy inhibitorai ennek az enzimnek (pl. cimetidin, terfenadin, makrolid antibiotikumok ciprofloxacin, pefloxacin, barbiturátok, carbamazepin, phenytoin, rifampicin)^a. Guanetidin, MAO-bénítók és methyldopa a készítmény hatását, együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység^a (szorongás^a, tremor^a, álmatlanság^a, szédülés^a, palpitatio, tachycardia^a, extrasystole^a, hányinger^a, hányás^a). Táplálkozási zavarok esetén akkumulálódik^b, cardiotoxikus és myopathiás elváltozások léphetnek fel^b."

MIXTURA SOLVENS

(Mixt. solv.)

I. Ammonium chloratum	5,0	g
II. Solutio conservans	2,0	g
III. Sirupus liquiritiae	20,0	g
IV. Aqua destillata	ad 200,0	g (173,0 g)

Készítés: Az I-t oldjuk a IV-ben, majd hozzáadjuk a III-at, végül a II-at. A szirup hozzáadása után óvatosan rázzuk, mert erősen habzik.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: 2-3 óránként 15 ml-t bevenni. Felbontás után 1 hónapig használható fel.

Expectorans.**Megjegyzés:**

- 5 ml készítményben mintegy 0,12 g ammonium-klorid van. 15 ml készítményben mintegy 0,4 g ammonium-klorid van.
- Szükség esetén az orvos 3,0-5,0 g *Kalium iodatum*mal vagy 0,20 g *Ephedrinum chloratum*mal is rendelheti.
- Jódsó hozzárendelésekor esetleges jóderzékenységre legyünk figyelemmel. Jódsó alkalmazását időnként tanácsos megszakítani. Jódsóval a készítmény szoptatás alatt nem alkalmazható.
- Efedinium-kloriddal történő rendelés esetén figyelembe kell venni, hogy guanetidin, MAO-bénítók és methyldopa a készítmény hatását, együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.
- 10 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Ammonium chloratum: *Mucolyticum*.

Javallat: A légutak hurutos megbetegedései.

Ellenjavallat: Súlyos máj- és veseelégtelenség. Csecsemőkor.

Figyelmeztetés: Óvatosan adható primaer respirációs acidosisban magas össz szén-dioxid esetén. Jódsó hozzárendelése esetén az esetleges jóderzékenységre figyelni kell. Jódsóval szoptatás alatt nem alkalmazható. A kezelés során az ammónia toxicitás jeleinek megjelenését figyelni kell. Inkompatibilitás áll fenn néhány nem ionos felületaktív anyaggal és műanyagokkal szemben.

Kölcsönhatás: Lúgokkal, nátrium-hidrogén-karbonáttal, kodeinnel nem adható együtt.

Mellékhatás: Tartósabb alkalmazás során metabolikus acidosis (fejfájás, mentális zavarok, lokális és generalizált izomrángás, görcs, bradycardia, cardialis arhythmia) alakulhat ki."

MUCILAGO AD CATHETEREM

(Mucil. ad cathet.)

I. Lidocainium chloratum	2,0	g
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	81,3	g
III. Solutio conservans	1,0	g
IV. Aqua destillata pro injectione	15,7	g

Készítés: Az I-t oldjuk a IV-ben, majd hozzáadjuk a II-at és a III-at. A folyadék-elegyet megfelelő méretű, sterilizációs folyamatra alkalmas tartályokba töltjük, és autoklávban 121 °C-on 20 percen át, vagy hőlégsterilizelőben 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Expedíció: Széles szájú üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Katétercsúsztató. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Localanaestheticum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy ne a katétert mártsa a csúsztatószerbe, hanem ezt cseppentse a katéterre.

"Hatóanyagok:

Lidocainium chloratum: *Savamid típusú localanaestheticum, membránstabilizáló hatásmechanizmusú. Hatása gyorsan beáll, hatástartama rövid. Gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tovaterjedését.*

Javallat: Katétercsúsztató.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Mellékhatás: Ritkán túlérzékenységi reakció, de nem ad keresztallergiát az észtertípusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)."

NASOGUTTA EPHEDRINI 1%

(Nasogutt. ephedr. 1%)

Ephedrinium chloratum 0,10 g
Solvens viscosa FoNo VII. ad 10,0 g (9,9 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Orrcsepp. Naponta 2-3-szor 4-5 cseppet becseppenteni.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Rhinologicum. Sympathomimeticum. Vasoconstrictor. Decongestivum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A becseppentés szükség esetén 2-3 óránként ismételhető.
- Az orrcsepp 5-6 napi használata után néhány napos kihagyás ajánlatos.

"Hatóanyag:

Ephedrinium chloratum: *Sympathomimeticum, amelynek hatása az adrenalinéhoz képest enyhébb, de tartósabb.*

Javallat: Heveny, félheveny nátha, szénanátha, heveny melléküreg-gyulladás esetén a duzzadt nyálkahártya vértelenítésére, lelohasztására, az orrdugulással kapcsolatos fejfájás mérséklésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység, instabil angina, cardialis arrhythmia, nem kontrollált magas vérnyomás, coronaria elváltozás, porphyria, hyperthyreosis, zárt zugú glaucoma.

Figyelmeztetés: Az efedrin psychostimulans szer, a visszaélés lehetőségére gondolni kell.

Kölcsönhatás: A májban bomlik le, a CYP 450 3A4 isoenzim közreműködésével, ezért mindazok a gyógyszerek megváltoztatják kinetikáját, amelyek induktori vagy inhibitorai ennek az enzimnek (pl. cimetidin, terfenadin, makrolid antibiotikumok ciprofloxacinnal, pefloxacinnal, barbiturátok, carbamazepin, phenytoin, rifampicin). Guanetidin, MAO-bénítók és methyldopa a készítmény hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység (szorongás, tremor, álmatlanság, szédülés, palpitations, tachycardia, extrasystole, hányinger, hányás). Túladagolás esetén psychoticus reakciók jelentkezhetnek."

NASOGUTTA EPHEDRINI 2%

(Nasogutt. ephedr. 2%)

Ephedrinium chloratum **0,20 g**
Solvens viscosa FoNo VII. **ad 10,0 g (9,8 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Orrcsepp. Naponta 2-3-szor 4-5 cseppet becseppenteni.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Rhinologicum. Sympathomimeticum. Vasoconstrictor. Decongestivum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A becseppentés szükség esetén 2-3 óránként ismételhető.
- Az orrcsepp 5-6 napi használata után néhány napos kihagyása ajánlatos.

"Hatóanyag:

Ephedrinium chloratum: *Sympathomimeticum, amelynek hatása az adrenalinéhoz képest enyhébb, de tartósabb.*

Javallat: Heveny, félheveny nátha, szénanátha, heveny melléküreg-gyulladás esetén a duzzadt nyálkahártya vértelenítésére, lelohasztására, az orrdugulással kapcsolatos fejfájás mérséklésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység, instabil angina, cardialis arrhythmia, nem kontrollált magas vérnyomás, coronaria elváltozás, porphyria, hyperthyreosis, zárt zugú glaucoma.

Figyelmeztetés: Az efedrin psychostimulans szer, a visszaélés lehetőségére gondolni kell.

Kölcsönhatás: A májban bomlik le, a CYP 450 3A4 isoenzim közreműködésével, ezért mindazok a gyógyszerek megváltoztatják kinetikáját, amelyek induktori vagy inhibitorai ennek az enzimnek (pl. cimetidin, terfenadin, makrolid antibiotikumok ciprofloxacinnal, pefloxacinnal, barbiturátok, carbamazepin, phenytoin, rifampicin). Guanetidin, MAO-bénítók és methyldopa a készítmény hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység (szorongás, tremor, álmatlanság, szédülés, tachycardia, extrasystole, hányinger, hányás) jelentkezhet."

NASOGUTTA EPHEDRINI PRO INFANTE

(Nasogutt. ephedr. pro infant.)

Ephedrinium chloratum **0,05 g**
Solvens viscosa FoNo VII. **ad 10,0 g (9,95 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Orrcsepp. Szopás előtt 1-2 cseppet becseppenteni. Gyermekgyógyszer.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Rhinologicum. Sympathomimeticum. Vasoconstrictor. Decongestivum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Náthás csecsemő orrlégzésének felszabadtására szopás előtt 10 perccel mindkét ornyílásba 1-2 cseppet becseppenteni és a fejet enyhén jobbra-balra mozgatni. Naponta legfeljebb 5-ször alkalmazzuk. Becseppentés helyett a gyógyszerrel átitatott vattát helyezhetünk 1-2 percre a csecsemő orrába.
- 5-6 napi használat után néhány napos kihagyás ajánlatos.
- A készítményből 1 g (= 15 normál csepp) 5 mg efedrinium-kloridot tartalmaz.
- Gondoljunk az efedrin túlérzékenységre!

"Hatóanyag:

Ephedrinium chloratum: *Sympathomimeticum, amelynek hatása az adrenalinéhoz képest enyhébb, de tartósabb.*

Javallat: Heveny, félheveny nátha esetén a duzzadt nyálkahártya vértelenítésére, lelohasztására, az orrdugulás mérséklésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység, instabil angina, cardialis arrhythmia, nem kontrollált magas vérnyomás, coronaria elváltozás, porphyria, hyperthyreosis, zárt zugú glaucoma.

Figyelmeztetés: Az efedrin psychostimulans szer, a visszaélés lehetőségére gondolni kell.

Kölcsönhatás: A májban bomlik le, a CYP 450 3A4 isoenzim közreműködésével, ezért mindazok a gyógyszerek megváltoztatják kinetikáját, amelyek induktorai vagy inhibitorai ennek az enzimnek (pl. cimetidin, terfenadin, makrolid antibiotikumok ciprofloxacín, pefloxacín, barbiturátok, carbamazepin, phenytoin, rifampicin). Guanetidin, MAO-bénítók és methyldopa a készítmény hatását együttes alkalmazás esetén veszélyes mértékben fokozhatja.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység (szorongás, tremor, álmatlanság, szédülés, tachycardia, extrasystole, hányinger, hányás) jelentkezhet."

NASOGUTTA NATRII CHLORATI

(Nasogutt. natr. chlor.)

Natrium chloratum **0,12 g**
Aqua destillata **ad 10,0 g (9,88 g)**

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Orrcsepp Naponta többször 1-2 cseppet becseppenteni.

Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Rhinologicum.

"Hatóanyag:

Natrium chloratum: *Elektrolit.*

Javallat: Az ornyálkahártya hurutos megbetegedése."

NASOGUTTA NATRII CHLORATI PRO INFANTE

(Nasogutt. natr. chlor. pro infant.)

Natrium chloratum 0,09 g
Aqua destillata ad 10,0 g (9,91 g)

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Orrcsepp. Naponta többször 1-2 cseppet becseppenteni.

Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Gyermekgyógyszer.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Rhinologicum.

"Hatóanyag:

Natrium chloratum: *Elektrolit.*

Javallat: Az orrnyálkahártya hurutos megbetegedése."

NATRIUM SULFURICUM

(Natr. sulfuric.)

Ph. Hg. VII.

Natrium sulfuricum 100,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban és nejlonzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.

Szignatúra: 5-10 ml-nyi port 2 dl langyos vízben oldva, éhgyomorra bevenni.

Laxativum.

Megjegyzés:

- Nem maró mérgekkel történt heveny per os mérgezés esetén — gyomormosás vagy hánytatás után — (kivételes esetektől eltekintve) általában, ismeretlen méreg esetében pedig kivétel nélkül mindig első hashajtóként legmegfelelőbb (elsősorban) a 8-10%-os nátrium-szulfát oldatból vagy (másodsorban) a 8-10%-os magnézium-szulfát oldatból 3-4 deciliter megítatása. Amikor gyomormosást követően végzünk hashajtást: a gyomorszondán át juttatjuk az oldatot a gyomorba. Beadás előtt az oldatban 1-2 evőkanálnyi aktív szén szuszpendáljunk. Ennél töményebb sóoldat lassabban és drasztikusabban hat, sok vizet vonhat el a szervezettől, ájulást okozhat. A beadott só egyidejűleg alkalmazott aktív szén méregmegkötő képességét nem csökkenti. A gyorsabb hatás elérése céljából beöntés is adható. Ha valamely okból sem hánytatás, sem gyomormosás nem végezhető, úgy legalább valamilyen vegyi vagy fizikai antidotumot (aktív szén) és hashajtót kell adni. Természetes keserűvíz is használható hasonló módon, ha konyhasótartalma nem nagy, illetőleg ha a konyhasó nem ellenjavallt. A konyhasó ugyanis sok méreg (higany(II)-klorid, higany(I)-klorid) oldódását, felszívódását elősegíti. Kivétel: ezüst-nitrát-mérgezés, itt hashajtáson felül ellenszerként is hat. A hashajtó beadása után a mérgezett alá tétesünk gumilepedőt! Ha néhány órán belül a hashajtó hatása nem jelentkezik, az adagot megismételjük, esetleg beöntéssel segítünk. A nátrium-szulfát nagyobb adagolásban (10-25 g ½ pohár vízben) oly nagy mennyiségű vizet von el a szervezettől, hogy így alkalmas intrakraniális nyomás csökkentésére. (Vesebetegnél nagy mennyiségű nátrium-szulfát beadása kapcsán felszívódó nátriummennyiség központi idegrendszeri zavart, urémiaszerű állapotokat okozhat!)

"Hatóanyag:

Natrium sulfuricum: *A vízben könnyen oldódó natrium sulfuricum (glaubersó) a bélből igen kevésbé szívódik fel, vizet tart vissza a bél lumenében, és ezzel elősegíti a béltartalom kiürülését.*

Javallat: Hashajtás, mérgezések esetén gyomormosással alkalmazva.

Ellenjavallat: Exsiccatio, szoptatás.

Figyelmeztetés: Vízelvonó hatása miatt csecsemőknek csak egészen kivételes esetekben adható. Szoptatás esetén a tej elapadását okozhatja.

Mellékhatás: Központi idegrendszeri tünetek, kiszáradás, collapsus előfordulhat."

OCULENTUM DIONINI

(Oculent. dionin.)

I. Aethylmorphinium chloratum	0,25 g
II. Solutio ophthalmica	
cum benzalkonio FoNo VII.	1,5 g
III. Oculentum basis FoNo VII.	8,25 g

Készítés: A 40 °C-on megolvasztott III-ban részletekben emulgeáljuk az azonos hőmérsékletű előzőleg elkészített I. és II. alkotórészek oldatát.

Expedíció: Steril tubusban, csőrös feltéttel.

Szignatúra: Külsőleg. Szemkenőcs. Naponta 3-5-ször alkalmazni. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Lymphagog és helyi érzéstelenítő hatású szemkenőcs.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Aethylmorphinium chloratum^a: *Ópioid típusú analgeticum. Lymphagog hatású, fokozza a cornea nyirokáramlását.*

Javallat: Szaruhártya degeneratív folyamatának kezelésére."

OCULENTUM ERYTHROMYCINI

(Oculent. erythromycin.)

Erythromycinum	0,05 g	
Oculentum hydrosum	ad 10,0 g	(9,95 g)

Expedíció: Steril tubusban, csőrös feltéttel.

Szignatúra: Külsőleg. Szemkenőcs. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.
Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Makrolid antibiotikum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyag:

Erythromycinum: *Baktériumok fehérje szintézisét gátló szélesspektrumú makrolid antibiotikum. Hatását főleg Gram-pozitív mikroorganizmusokra fejti ki, gátolja azok növekedését. Az eritromicinnek nemcsak baktériumellenes, hanem gyulladáscsökkentő hatása is van.*

Javallat: A kötőhártya makrolid antibiotikumokra érzékeny gyulladás.

Ellenjavallat: Eritromicin érzékenység.

Mellékhatás: Szemben csípő égető érzés, viszketés jelentkezhet."

OCULENTUM NEOMYCINI

(Oculent. neomycin.)

Neomycinium sulfuricum **0,05 g**
Oculentum hydrosium **ad 10,0 g (9,95 g)**

Expedíció: Steril tubusban, csőrös feltétellel.

Szignatúra: Külsőleg. Szemkenőcs. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.
 Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Aminoglycosid antibioticum.

Megjegyzés:

— Csak vényre adható ki.

Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Neomycinium sulfuricum: Számos Gram-negatív kórokozóra és néhány *Staphylococcus aureus* törzsre ható aminoglycosid antibiotikum.

Javallat: Egyéb antibiotikumokra vagy chemotherapeuticumokra rezisztens acut conjunctivitis, keratitis esetén.

Ellenjavallat: Ismert aminoglikozid-allergia.

Figyelmeztetés: Elhúzódó helyi alkalmazása kerülendő sensitisatio veszélye miatt.

Kölcsönhatás: Némely beta-lactam antibiotikummal az aminoglikozidok inkompatibilisek in vitro.

Mellékhatás: Az alkalmazás helyén túlérzékenységi reakció, viszketés alakulhat ki."

OCULENTUM NEOMYCINI CUM PREDNISOLONO

(Oculent. neomycin. c. prednisol.)

I. Neomycinium sulfuricum	0,05 g
II. Aqua destillata pro injectione	3,2 g
III. Oculentum simplex	6,2 g
IV. Prednisolonum	0,25 g
V. Propylenglycolum	0,10 g
VI. Thiomersalum solutum 0,1%	
FoNoVII.	0,20 g

Készítés: A I-t oldjuk a II-ban, majd részletekben emulgeáljuk a III-ban. A IV-et szuszpendáljuk az V-kel, majd az enyhén megolvasztott kenőcsös résszel tovább szuszpendáljuk és végül hozzáadjuk a VI-at.

Expedíció: Steril tubusban, csőrös feltétellel.

Szignatúra: Külsőleg. Szemkenőcs. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Oculentum. Aminoglycosid antibioticum. Corticosteroid antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Neomycinium sulfuricum^a: Számos Gram-negatív kórokozóra és néhány *Staphylococcus aureus* törzsre ható aminoglycosid antibiotikum.

Prednisolonum^b: Gyulladásgátló, corticosteroid.

Javallat: Allergiás eredetű, neomicinre érzékeny kórokozóval felülfertőzött gyulladásos conjunctivitis esetén.

Ellenjavallat: Ismert aminoglikozid-allergia^a, tiomerzállal szembeni érzékenység.

Figyelmeztetés: Gyermekeknek csak kivételes esetben rendelhető^b. Ha a szemelváltozások néhány napon belül nem javulnak, alkalmazását abba kell hagyni^b. A készítmény konzerválószerként tiomerzált tartalmaz.

Mellékhatás: Az alkalmazás helyén túlérzékenységi reakció, viszketés alakulhat ki^a. Szemészeti készítményekben a cornea vagy sclera perforációját okozhatja^b.

OCULOGUTTA ANTIDOTA

(Oculogutt. antidot.)

Natrium edeticum	0,20 g	
Natrium hydrogencarbonicum	0,05 g	
Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,75 g)

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Mész sérülésnél 2-3-szor 1-2 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 napig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Antidotum.

Megjegyzés:

- Tartósítószer nem tartalmaz.
- Alkalmazása után a sérült szemmel szemész szakorvoshoz kell fordulni!

"Hatóanyagok:

Natrium edeticum: *A szem mézszérülésekor a kalcium-oxid és a kalcium-hidroxid megkötésére, kalcifikálódott cornealis opacitas kezelésére alkalmaz-
zák. Cink-klorid sérülés kezelésére is alkalmas ha a szem kezelése a készí-
ménnyel kettő percen belül elkezdhető.*

Javallat: Mész okozta szemsérülések kezelésére."

OCULOGUTTA ATROPINI

(Oculogutt. atrop.)

Atropinium sulfuricum **0,10 g**
Solutio ophthalmica
cum benzalkonio FoNo VII. **ad 10,0 g** **(9,9 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 1%-os atropin-szemcsepp. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Mydriaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- E gyógyszer alkalmazása látászavart okozhat (járművezetés, baleseti veszéllyel járó munka!).
- Az 1%-os atropinium-szulfát oldatból 1-2 csepp a szembe cseppentés után 1-2 napig tartó erős mydriasiszt okoz, ami csak 8-10 nap alatt szűnik meg teljesen, az alkalmazkodás bénulása általában 3-5 nap alatt múlik el.
- Véletlenül kézre cseppent atropinium-szulfát oldatot azonnal le kell mosni!
- 1 cseppben kb. 0,5 mg atropinium-szulfát van!
- Gyermeknek 0,5%-os oldatot rendeljünk!

"Hatóanyagok:

Atropinium sulfuricum: Az atropin az acetil-kolin kompetitív antagonistája, anticholinerg hatású. Szemészetben lokálisan a pupillák tágítására, továbbá iritis, iridocyclitis kezelésére alkalmazzák.

Javallat: Iritis, iridocyclitis.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású készítményekkel szembeni érzékenység, coronaria sclerosis, glaucoma vagy glaucoma gyanúja, prostata hypertrophia, szoptatás, gyermekkorban lázas állapot.

Figyelmeztetés: Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő. 40 évesnél idősebb korban a glaucomára hajlamosság fokozódik, ezért az ilyen korú betegekkel szemben fokozott óvatosság szükséges. Toxikus tünetekre ügyelni kell. Használata idején fellépő ekzema, tartós, feltűnő mértékű arckipiruláshoz társuló aluszékonyosság is toxikus tünet! Az atropinérzékenység örökletesen szélsőséges lehet a pupillareakció tekintetében is, ezt újszülöttben, csecsemőben és Down-kórban különösen mérlegelni kell.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergikumokkal, neurolepticumokkal, triciklicus antidepressansokkal együtt adva az atropin hatásai fokozódnak.

Mellékhatás: Túlérzékenység kialakulhat. Akkomodációs zavarok, palpitiatio. Irritáló a nyálkahártyákra."

OCULOGUTTA CARBOMERAE

(Oculogutt. carbomer.)

I. Cetrimidum	0,001 g	
I. Natrium edeticum	0,01 g	
II. Hydrogelum carbomerae		
pro oculoguttis FoNo VII.	0,33 g	
III. Sorbitum	0,40 g	
IV. Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,26 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét és a III-at oldjuk a IV. nagyobb részében és ezzel az oldattal hígítjuk a II-at, végül kiegészítjük a IV-el a megadott tömegre.

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Műkönny. Szükség szerint 1 vagy 2 cseppet a kötőhártya zsákba csepegtetni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Lubricans műkönny.

Megjegyzés:

- A szemcsepp készítését az alkotórészek pontos bemérhetőségének érdekében célszerű 10 dózisnyi mennyiségben végezni.

"Javallat: Könnyhiány, hiányos könnysekreáció miatt kialakuló száraz szem syndroma tüneteinek enyhítése.

Ellenjavallat: Lágy kontaktlencsénél dezinficiensként^a. Túlérzékenység^a.

Figyelmeztetés: Csak kemény kontaktlencsékhez szabad használni dezinficiensként^a.

Kölcsönhatás: Szappanokkal, anionos felületaktív anyagokkal, jóddal, alkáli hidroxidokkal^a.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakció előfordulhat^a."

OCULOGUTTA CHLORAMPHENICOLI

(Oculogutt. chloramphen.)

I. Chloramphenicolum	0,05 g	
II. Natrium tetraboricum	0,05 g	
III. Natrium chloratum	0,07 g	
IV. Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,83 g)

Készítés: A II-at oldjuk a forrásig melegített IV. kb. felében, majd az oldat lehűlése után adjuk hozzá az I. és III. alkotórészt. Végül az oldatot a IV. fennmaradt részével kiegészítjük.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 3-szor 1 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Chloramphenicolt tartalmazó szemcsepp.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Chloramphenicolum: *A klóramfenikol széles spektrumú, bakteriosztatikus hatású antibiotikum. A klóramfenikol a baktériumok fehérjeszintézisét gátolja.*

Javallat: Kizárólag klóramfenikolra érzékeny mikroorganizmusok okozta kötőhártyagyulladás.

Ellenjavallat: Klóramfenikollal szembeni rezisztencia ill. túlérzékenység, kontaktlencse használata.

Mellékhatás: Égető érzés a szemben, helyi érzékenységi reakció jelentkezhet."

OCULOGUTTA ERYTHROMYCINI

(Oculogutt. erythromycin.)

Erythromycinum lactobionate	0,05 g	
Natrium chloratum	0,07 g	
Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,88 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 5-ször 1 cseppet becseppenteni.

Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Macrolid antibioticum tartalmú szemcsepp.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Erythromycinum lactobionate: *Baktériumok fehérjeszintézisét gátló széles-spektrumú makrolid antibiotikum. Hatását főleg Gram-pozitív mikroorganizmusokra fejti ki, gátolja azok növekedését. Az eritromicinnek nemcsak baktériumellenes, hanem gyulladáscsökkentő hatása is van.*

Javallat: A kötőhártya makrolid antibiotikumokra érzékeny baktériumok okozta fertőzései.

Ellenjavallat: Eritromicin érzékenység.

Mellékhatás: Szemben csípő, égető érzés, viszketés jelentkezhet."

OCULOGUTTA CHLORAMPHENICOLI

(Oculogutt. chloramphen.)

I. Chloramphenicolum	0,05 g	
II. Natrium tetraboricum	0,05 g	
III. Natrium chloratum	0,07 g	
IV. Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,83 g)

Készítés: A II-at oldjuk a forrásig melegített IV. kb. felében, majd az oldat lehűlése után adjuk hozzá az I. és III. alkotórészt. Végül az oldatot a IV. fennmaradt részével kiegészítjük.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 3-szor 1 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Chloramphenicolt tartalmazó szemcsepp.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Chloramphenicolum: *A klóramfenikol széles spektrumú, bakteriosztatikus hatású antibiotikum. A klóramfenikol a baktériumok fehérjeszintézisét gátolja.*

Javallat: Kizárólag klóramfenikolra érzékeny mikroorganizmusok okozta kötőhártyagyulladás.

Ellenjavallat: Klóramfenikollal szembeni rezisztencia ill. túlérzékenység, kontaktlencse használata.

Mellékhatás: Égető érzés a szemben, helyi érzékenységi reakció jelentkezhet."

OCULOGUTTA HOMATROPINI

(Oculogutt. homatropin.)

Homatropinium bromatum 0,10 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,9 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Pupilla tágítására. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Mydriaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Homatropinium bromatum: *Parasympatholyticum, mydriaticum.*

Javallat: Pupillatágítás rövid időtartamra (pl. szemészeti vizsgálatok előtt).

Ellenjavallat: Zárt zúgú glaucoma.

Figyelmeztetés: Kisgyermek gyakran rezisztensek a homatropin cycloplegiát előidéző hatásával szemben. A készítmény bórsavat és nátrium-tetraborátot tartalmaz, ezek érzékenységi reakciót okozhatnak.

Kölcsönhatás: Egyes antihisztaminok erősíthetik a homatropin muscarin receptor antagonistázó hatását.

Mellékhatás: Helyi túlérzékenységi reakció, photophobia, szájszárazság; ritkán, főleg időseken és gyermekeken ataxia, nyugtalanság, esetleg hallucináció (szemcsepp alkalmazása esetén is) előfordulhat."

OCULOGUTTA INDOSOLI

(Oculogutt. indosol.)

Indosolum	0,04 g	
Natrium chloratum	0,07 g	
Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,89 g)

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 3-5-ször 1-2 cseppet becseppenteni.

Felbontástól számítva 4 napig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Tartósítószer nem tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Indosolum: Az *indometacin trometamol* sója. Vízdékonny. Prostaglandin-szintézis gátló gyulladáscsökkentő.

Javallat: Nem bakteriális eredetű kötőhártya-gyulladás.

Ellenjavallat: A hatóanyaggal vagy egyéb nem-steroid gyulladásgátlókkal szembeni túlérzékenység.

Mellékhatás: Helyi érzékenységi reakció, viszketés előfordulhat."

OCULOGUTTA NAPHAZOLINI

(Oculogutt. naphazolin.)

Naphazolinium chloratum 0,005 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,995 g)

Expedíció: Cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Szükség esetén naponta 2-szer 1-2 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum.

Megjegyzés:

- Az 5 mg hatóanyag lemérése vagy dilúció segítségével, vagy több adag szemcsepp egyidejű elkészítésével oldható meg.

"Hatóanyagok:

Naphazolinium chloratum: *Sympathomimetikus hatású imidazol származék. A peripheriás erek simaizomzatát összehúzza, és így alkalmas a gyulladt, duzzadt nyálkahártyák tüneti kezelésére. Hatására csökken a szem égő érzése, a kötőhártya irritációja, viszketés, fájdalom, és az erős könnyezés.*

Javallat: A szem időszakosan jelentkező, főként allergiás eredetű tüneteinek kezelése.

Mellékhatás: Becseppentéskor átmeneti irritációt, múló csípő érzést okozhat. Idősebbekben nagy dózisban az irisből pigmentgranulákat mobilizálhat. A nyálkahártyáról felszívódva fejfájást, palpitiót okozhat."

OCULOGUTTA NEOMYCINI

(Oculogutt. neomycin.)

Neomycinium sulfuricum		0,05 g	
Natrium chloratum		0,08 g	
Aqua destillata pro injectione		ad 10,0 g	(9,87 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Neomicin-szemcsepp. Naponta 5-ször 1 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Aminoglycosid antibioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Indokolt esetben naponta 5-nél többször is cseppentethetünk.

"Hatóanyagok:

Neomycinium sulfuricum: Számos Gram-negatív kórokozóra és néhány *Staphylococcus aureus* törzsre ható aminoglycosid antibiotikum.

Javallat: Egyéb antibiotikumokra vagy chemotherapeuticumokra rezisztens acut conjunctivitis, keratitis esetén.

Ellenjavallat: Ismert aminoglikozid-allergia.

Figyelmeztetés: Elhúzódozó helyi alkalmazása kerülendő sensitisatio veszélye miatt.

Kölcsönhatás: Néhány beta-lactam antibiotikummal az aminoglikozidok in vitro inkompatibilisek.

Mellékhatás: Az alkalmazás helyén túlérzékenységi reakció, viszketés alakulhat ki."

OCULOGUTTA NEONATORUM

(Oculogutt. neonator.)

Argentum aceticum	0,10 g	
Kalium nitricum	0,10 g	
Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,8 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Újszülöttek kezelésére. Az orvos utasítása szerint. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Rendeléskor készítjük.

Ophthalmicum. Antisepticum.

"Hatóanyagok:

Argentum aceticum: *Antisepticum.*

Javallat: Szemcsepp újszülöttek kezelésére. Blenorrhoea neonatorum megelőzése.

Mellékhatás: A conjunctiva zsákból kifolyt szemcsepp elszínezheti az arc bőrt, azt le kell törölni."

OCULOGUTTA PILOCARPINI 1%

(Oculogutt. pilocarp. 1%)

Pilocarpinium chloratum 0,10 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,9 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 1%-os pilokarpin-szemcsepp. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Mioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Kb. 10 perc alatt hat, a myosis kb. 24 óra alatt múlik el teljesen.
- Gyakori használat esetén sem gyengül a hatása.
- 1 cseppben mintegy 0,5 mg pilokarpinium-klorid van.

"Hatóanyagok:

Pilocarpinium chloratum: *Parasympathomimeticum. Szemcseppben alkalmazva gyorsan átjut a szaruhártyán, pupillaszűkületet, akkomodációs spasmust okoz és átmeneti intraocularis nyomásemelkedés után tartós nyomáscsökkentést biztosít. Hatására tágul a csarnokzug, megváltozik a trabecularis hálózat konfigurációja, miáltal növekszik a csarnokvíz elfolyása.*

Javallat: Az intraocularis nyomás csökkentése, krónikus nyitott zugú, acut és krónikus zártzugú glaucoma.

Ellenjavallat: Pilokarpinnal vagy benzalkónium-kloriddal szembeni érzékenység, acut iritis vagy cataracta extractiót követő glaucoma. Minden olyan állapot, amelyben a myosis kialakulása kedvezőtlen. Kezeletlen asthma bronchiale, súlyos krónikus obstructív tüdőbetegség, sinus bradycardia, A-V block, szívelégtelenség. Lágyszor kontaktlencse viselése — a benzalkónium-klorid tartalom miatt — a kezelés ideje alatt nem ajánlott!

Figyelmeztetés: Járművezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő. Alkalmazása látászavart okozhat. Óvatosan alkalmazandó cerebrovascularis elégtelenség, szívelégtelenség, asthma bronchiale, hyperthyreosis, gyomor-nyombélfekély, húgyúti elzáródás következtében kialakult vizeleési zavar esetén. Fiatal, myopiás betegek kezelése fokozott figyelmet igényel.

Kölcsönhatás: Atropin, szkopolamin a szemcsepp hatását csökkenti. Sympathomimeticumok a pilokarpin myosist okozó hatását megszüntetik. Oralis beta-blockoló egyidejű alkalmazásakor a lehetséges additív hatások miatt rendszeres orvosi ellenőrzés szükséges.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók, pilokarpin érzékenységi tünetek, kötőhártya hyperaemia, kötőhártyahurut, fájdalom a szem körül és a homloktájon, akkomodációs zavar, transitoricus myopia, látászavar, éjszakai látásromlás, ritkán retinaleválás, iris cysták. A szemcseppből rövid idő alatt nagy mennyiséget adva fejfájás, nyáladás, verejtékezés, pulzuszavar, hányinger jelentkezhet. Benzalkónium-klorid okozta érzékenységi tünetek előfordulhatnak."

OCULOGUTTA PILOCARPINI 2%

(Oculogutt. pilocarp. 2%)

Pilocarpinium chloratum 0,20 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,8 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg-vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 2%-os pilokarpin-szemcsepp. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Mioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Kb. 10 perc alatt hat, a myosis kb. 24 óra alatt múlik el teljesen.
- Gyakori használat esetén sem gyengül a hatása.
- 1 cseppben mintegy 1 mg pilocarpinium-klorid van.

"Hatóanyagok:

Pilocarpinium chloratum: *Parasympathomimeticum. Szemcseppben alkalmazva gyorsan átjut a szaruhártyán, pupillaszűkületet, akkomodációs spasmust okoz és átmeneti intraocularis nyomásemelkedés után tartós nyomáscsökkentést biztosít. Hatására tágul a csarnokzug, megváltozik a trabecularis hálózat konfigurációja, miáltal növekszik a csarnokvíz elfolyása.*

Javallat: Az intraocularis nyomás csökkentése. Krónikus nyitott zugú acut és krónikus zárt zugú glaucoma.

Ellenjavallat: Pilokarpinnal vagy benzalkónium-kloriddal szembeni érzékenység, acut iritis vagy cataracta extractiót követő glaucoma. Minden olyan állapot, amelyben a myosis kialakulása kedvezőtlen. Kezeletlen asthma bronchiale, súlyos krónikus obstructiv tüdőbetegség, sinus bradycardia, A-V block, szívelégtelenség. Lágyszor kontaktlencse viselése — a benzalkónium-klorid tartalom miatt — a kezelés ideje alatt nem ajánlott.

Figyelmeztetés: Járművezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő. Alkalmazása látászavart okozhat. Óvatosan alkalmazandó cerebrovascularis elégtelenség, szívelégtelenség, asthma bronchiale, hyperthyreosis, gyomor-nyombélfekély, húgyúti elzáródás következtében kialakuló zavar esetén. Fiatal myopiás beteg kezelése fokozott figyelmet igényel.

Kölcsönhatás: Atropin, szkopolamin a szemcsepp hatását csökkenti. Sympathomimeticumok a pilokarpin myosist okozó hatását megszüntetik. Oralis beta-blockoló egyidejű alkalmazásakor a lehetséges additív hatások miatt rendszeres orvosi ellenőrzés szükséges.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: pilokarpin érzékenységi tünetek, kötőhártya hyperaemia, kötőhártyahurut, fájdalom a szem körül és a homloktájon, akkomodációs zavar, transitoricus myopia, látászavar, éjszakai látásromlás, ritkán retina leválás, iris cysta alakulhat ki. A szemcseppből rövid idő alatt nagy mennyiséget adva fejfájás, nyáladás, verejtékezés, pulzuszavar, hányinger jelentkezhet. Benzalkónium-klorid okozta érzékenységi tünetek előfordulhatnak."

OCULOGUTTA PILOCARPINI OLEOSA 1%

(Oculogutt. pilocarp. oleos. 1%)

Pilocarpinum **0,10 g**
Oleum ricini sterilisatum **ad 10,0 g** **(9,9 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 1%-os olajos pilokarpin-szemcsepp. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Ophthalmicum. Mioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Kb. 10 perc alatt hat, a myosis kb. 24 óra alatt múlik el teljesen.
- Gyakori használat esetén sem gyengül a hatása.
- 1 cseppben mintegy 0,4 mg bázisos pilokarpin van.

"Hatóanyagok:

Pilocarpinum: *Parasympathomimeticum. Szemcseppben alkalmazva gyorsan átjut a szaruhártyán, pupillaszűkületet, akkomodációs spasmust okoz és átmeneti intraocularis nyomásemelkedés után tartós nyomáscsökkentést biztosít. Hatására táglul a csarnokzug, megváltozik a trabecularis hálózat konfigurációja, miáltal növekszik a csarnokvíz elfolyása.*

Javallat: Az intraocularis nyomás csökkentésére, krónikus nyitott zugú acut és krónikus zárt zugú glaucoma.

Ellenjavallat: Pilokarpinnal szembeni érzékenység, acut iritis vagy cataracta extractiót követő glaucoma. Minden olyan állapot, amelyben a myosis kialakulása kedvezőtlen. Kezeletlen asthma bronchiale, súlyos krónikus obstructiv tüdőbetegség, sinus bradycardia, A-V block, szívelégtelenség.

Figyelmeztetés: Járművezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő. Alkalmazása látászavart okozhat. Óvatosan alkalmazandó cerebrovascularis elégtelenség, szívelégtelenség, asthma bronchiale, hyperthyreosis, gyomor-nyombélfekély, húgyúti elzáródás következtében kialakuló zavar esetén. Fiatal myopiás beteg kezelése fokozott figyelmet igényel.

Kölcsönhatás: Atropin, szkopolamin a szemcsepp hatását csökkenti. Sympathomimeticumok a pilokarpin myosist okozó hatását megszüntetik. Oralis beta-blokkoló egyidejű alkalmazásakor a lehetséges additív hatások miatt rendszeres orvosi ellenőrzés szükséges.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: pilokarpin érzékenység, kötőhártya hyperaemia, kötőhártyahurut, fájdalom a szem körül és a homloktájon, akkomodációs zavar, transitoricus myopia, látászavar, éjszakai látásromlás, ritkán retina leválás, iris cysta alakulhat ki. A szemcseppből rövid idő alatt nagy mennyiséget adva fejfájás, nyáladás, verejtékezés, pulzusavar, hányinger jelentkezhet."

OCULOGUTTA PILOCARPINI OLEOSA 2%

(Oculogutt. pilocarp. oleos. 2%)

Pilocarpinum **0,20 g**
Oleum ricini sterilisatum **ad 10,0 g (9,8 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 2%-os olajos pilokarpin-szemcsepp. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Ophthalmicum. Mioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Kb. 10 perc alatt hat, a myosis kb. 24 óra alatt múlik el teljesen. Gyakori használat esetén sem gyengül a hatása.
- 1 cseppben mintegy 0,8 mg bázisos pilokarpin van.

"Hatóanyagok:

Pilocarpinum: *Parasympathomimeticum. Szemcseppben alkalmazva gyorsan átjut a szaruhártyán, pupillaszűkületet, akkomodációs spasmust okoz és átmeneti intraocularis nyomásemelkedés után tartós nyomáscsökkentést biztosít. Hatására tágul a csarnokzug, megváltozik a trabecularis hálózat konfigurációja, miáltal növekszik a csarnokvíz elfolyása.*

Javallat: Az intraocularis nyomás csökkentésére, krónikus nyitott zugú acut és krónikus zárt zugú glaucoma.

Ellenjavallat: Pilokarpinnal szembeni érzékenység, acut iritis vagy cataracta extractiot követő glaucoma. Minden olyan állapot, amelyben a myosis kialakulása kedvezőtlen. Kezeletlen asthma bronchiale, súlyos krónikus obstructiv tüdőbetegség, sinus bradycardia, A-V block, szívelégtelenség.

Figyelmeztetés: Járművezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő. Alkalmazása látászavart okozhat. Óvatosan alkalmazandó cerebrovascularis elégtelenség, szívelégtelenség, asthma bronchiale, hyperthyreosis, gyomor-nyombélfekély, húgyúti elzáródás következtében kialakuló zavar esetén. Fiatal myopiás beteg kezelése fokozott figyelmet igényel.

Kölcsönhatás: Atropin, szkopolamin a szemcsepp hatását csökkenti. Sympathomimeticumok a pilokarpin myosist okozó hatását megszüntetik. Oralis beta-blockoló egyidejű alkalmazásakor a lehetséges additív hatások miatt rendszeres orvosi ellenőrzés szükséges.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: pilokarpin érzékenység, kötőhártya hyperaemia, kötőhártyahurut, fájdalom a szem körül és a homloktájon, akkomodációs zavar, transitoricus myopia, látászavar, éjszakai látásromlás, ritkán retina leválás, iris cysta alakulhat ki. A szemcseppből rövid idő alatt nagy mennyiséget adva fejfájás, nyáladás, verejtékezés, pulzuszavar, hányinger jelentkezhet."

OCULOGUTTA POLYMYXINI

(Oculogutt. polymyxin.)

I. Polymyxinum-B sulfuricum	0,05 g	
II. Natrium chloratum	0,05 g	
III. Natrium tetraboricum	0,02 g	
IV. Acidum boricum	0,01 g	
V. Aqua destillata pro injectione	ad 10,0 g	(9,87 g)

Készítés: A III-at és a IV-et a felmelegített V. kb. felében oldjuk. Az oldatot lehűtjük, majd az I-t és a II-at is oldjuk benne, végül az V. fennmaradt részével kiegészítjük.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 5-ször 1 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Ophthalmicum. Polymyxint tartalmazó szemcsepp.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Az 0,05 g-nál kisebb mennyiségek lemérése dilúció segítségével javasolt.

"Hatóanyagok:

Polymyxinum-b sulfuricum: *Elsősorban a Gram-negatív baktériumokra ható polipeptid antibiotikum.*

Javallat: A szem polymyxinre érzékeny mikroorganizmusok által okozott fertőzései.

Ellenjavallat: Túlérzékenység, keresztérzékenység más antibiotikumokkal (pl. aminoglikozid antibiotikumok).

Figyelmeztetés: Újszülötteknél nem használható. Bórsavat tartalmaz, ami érzékenységi reakciót okozhat.

Mellékhatás: Túlérzékenység, allergia, huzamos alkalmazás esetén bakteriális rezisztencia kialakulása és ezzel összefüggésben az alapfertőzés kiújulása/súlyosbodása fordulhat elő."

Ocologutta rifampicini
(Ocologutt. rifampicin.)

I.	Rifampicinum	0,015 g	
II.	Acidum ascorbicum	0,015 g	
III.	Natrium dihydrogenphosphoricum (dihydricum)	0,04 g	
IV.	Dinatrium hydrogenphosphoricum (dodecahydricum)	0,57 g	
V.	Aqua destillata pro injectione	ad 15,00 g	(14,36 g)

Készítés: A IV. alkotórész V-el készült oldatában oldjuk az I-t. Az oldódás kb. 1-2 órát vesz igénybe, közben 10-15 percenkénti enyhe összerázás vagy mágneses kevertetés szükséges. Aprítással vagy melegítéssel az oldódási folyamat nem gyorsítható, mert a hatóanyag elbomlik. Miután az oldódás végbement, hozzáadjuk II-at és végül a III-at a bomlás megakadályozása céljából. A bemérési sorrend betartása fontos, mert az oldódási sebesség erősen pH függő. Stabilizációs okokból 1 tartályba 5 g oldat tölthető.

Expedíció: 5 g oldat szemcseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban. Az adagolást és alkalmazást figyelembe véve 3x5 g oldat expedálása javasolt.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. 1-2 cseppet becseppenteni a fertőzés súlyosságától függően 4-8 óránként. **Felbontástól számítva 5 napig használható fel. 2°C-8°C között tartandó.**

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap, mélyhűtőben tárolva.

Ophtalmicum. Rifampicin tartalmú szemcsepp.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A készítmény terápiás ideje (általában két hét) függvényében 3 tartály expedálása javasolt a betegnek.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítményt felbontásig mélyhűtőben, lefagyaszttva tárolja, felbontás után már ne fagyassza vissza, csak hideg helyen tartsa. Amennyiben áttetsző tartályban van expedálva, úgy alufóliával kell a fényvédelmet biztosítani.

”Hatóanyagok:

Rifampicinum: A rifampicin makrolid antibiotikum félszintetikus származéka. Bactericid hatású, érzékeny kórokozók RNS-polymerizációjának gátlásával hat. Hatásspektruma kiterjed a *Mycobacterium*, valamint a *Neisseria* törzsekre, továbbá *Staphylococcus aureus*, *Chlamidia trachomatis* fajokra.

Javallat: A szem rifampicinre érzékeny mikroorganizmusok által okozott fertőzései.

Figyelmeztetés: Esetenként túlérzékenységi reakció alakulhat ki, ilyenkor a kezelést meg kell szakítani. Figyelmeztessük a beteget a lejárati idő pontos betartására, mivel a bomlástermékek között allergén tulajdonságú vegyületek is vannak

Mellékhatás: Egyéni túlérzékenységi reakció előfordulhat.”

OCULOGUTTA SCOPOLAMINI

(Oculogutt. scopolamin.)

Scopolaminium bromatum **0,01 g**
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. **ad 10,0 g (9,99 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szkopolamin-szemcsepp. Az orvos utasítása szerint. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Mydriaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A hatóanyagot célszerű dilúció segítségével lemérni.

"Hatóanyagok:

Scopolaminium bromatum: *A szkopolamin belladonna alkaloid, antimuscarin hatású; peripheriás hatásaiban az atropinhoz hasonló, a központi idegrendszerre kifejtett hatása azonban depresszív.*

Javallat: Iritis, iridocyclitis esetén.

Ellenjavallat: Szkopolaminnal és anticholinerg hatású készítményekkel szembeni érzékenység. Zárt szemzugú glaucoma ill. annak gyanúja esetén nem alkalmazható. Idős betegnek nem ajánlott.

Figyelmeztetés: Alkalmazása látászavart okozhat. Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő."

OCULOGUTTA TETRACAINI

(Oculogutt. tetracain.)

Tetracainium chloratum 0,10 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,9 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. 1%-os tetrakain-szemcsepp. Az orvos kezéhez. Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Méreg. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Anaestheticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki, az orvos kezéhez.
- Erős hatású szert tartalmaz.
- A szem belnyomását nem emeli.
- Glaukóma gyanúja esetén is alkalmazható!
- Szaruhártyán felületesen levő idegen test eltávolításához előzetes érzéstelenítésre: 1-2 cseppel, majd egy perc múlva ismét 1-2 cseppel adva rendszerint már 1-2 perc után megfelelő az érzéstelenség.
- 1 g készítmény = mintegy 20 csepp.
- 1 cseppben mintegy 0,50 mg tetrakainium-klorid van.

"Hatóanyagok:

Tetracainium chloratum: *Helyi érzéstelenítő. Vízben jól oldódó PABA-észter. Elsősorban felületi érzéstelenítésre használják. A nyálkahártyákról jól felszívódik, hatása relative tartós.*

Javallat: Szaruhártya és kötőhártya érzéstelenítésére: idegen test eltávolítása, maródások, égési sérülések; szembelnyomás-mérés esetén.

Ellenjavallat: Sérült, gyulladt és erősen vascularisált felületekre nem alkalmazható, helyette a biztonságosabb, kevesebb mellékhatást okozó lidokain választandó.

Figyelmeztetés: Lágyszor kontaktlencse viselése — a benzalkónium-klorid tartalom miatt — a kezelés ideje alatt nem ajánlott.

Mellékhatás: Az alkalmazás helyén enyhe erythema, oedema alakulhat ki, szúró, csípő érzés, ritkábban pruritus jelentkezhet. Hypersensitivitas, allergiás idiosyncrasiás reakció, erythematous dermatitis is előfordulhat. A nyálkahártyákról felszívódva systemás reakciót (vérnyomás csökkenés) is kiválthat. Konzerválószerként benzalkónium-kloridot tartalmaz, ami ugyancsak kiválthat érzékenységi reakciót."

OCULOGUTTA VISCOSA

(Oculogutt. viscos.)

Alcoholum polyvinylicum 0,14 g
Solutio ophthalmica cum
benzalkonio FoNo VII. ad 10,0 g (9,86 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Műköny. Naponta 3-szor 1-2 cseppet a szembe cseppenteni. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Műköny.

"Javallat: Conjunctivitis sicca, keratoconjunctivitis sicca, hiányos könnyelválasztás esetén, kontaktlencse használatához.

Ellenjavallat: Benzalkónium-klorid érzékenység.

Figyelmeztetés: A kemény kontaktlencsék nedvesítésére csak abban az esetben alkalmazható, amennyiben az adott lencse tájékoztatója ezt nem zárja ki, ill. a beteg előzetesen konzultált szemész szakorvosával. Lágy kontaktlencsék nedvesítéséhez nem használható!"

OCULOGUTTA ZINCI

(Oculogutt. zinc.)

Zincum sulfuricum **0,025 g**
Solvens pro oculoguttis cum
thiomersalo FoNo VII. **ad 10,0 g (9,975 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott steril üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Szemcsepp. Naponta 3-szor 1 cseppet becseppenteni.

Felbontástól számítva 1 hétig használható fel. Hideg helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Ophthalmicum. Adstringens.

Megjegyzés:

— Célszerű két adag szemcseppet készíteni, vagy a cink-szulfátot dilúcióban lemérni.

"Hatóanyagok:

Zincum sulfuricum: *Adstringens, antisepticum.*

Javallat: Idült kötőhártya-gyulladás, különösen diplobacillus-conjunctivitis esetén.

Ellenjavallat: Tiomerzál túlérzékenység.

Mellékhatás: A készítmény konzerválószerként tiomerzált tartalmaz, ami érzékenységi reakciót válthat ki."

OLEUM BOROZINCI

(Ol. borozinc.)

Acidum boricum	2,0	g	
Zincum oxydatum	30,0	g	
Oleum helianthi	ad 100,0	g	(68,0 g)

Expedíció: Széles szájú üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**

- A készítésnél VI-os szitafinomságú bórsavat (Acidum boricum pulvist) célszerű használni.

"Hatóanyagok:**Acidum boricum^a:** *Enyhe antisepticum.***Zincum oxydatum^b:** *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.***Javallat:** Antiphlogisticum.**Ellenjavallat:** Bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a.**Mellékhatás:** Allergia^a. Irritáló hatást okozhat a bőrön és a nyálkahártyán^a. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciókat okozhat^a.

OLEUM JECORIS

(Ol. jecor.)

Ph. Hg. VII.

Oleum jecoris **200,0 g****Expedíció:** Sötét üvegben, adagolókanállal.**Szignatúra:** Naponta 3-szor 5 ml-t étkezés közben bevenni. Hűvös helyen tartandó.**Roborans. Antirachiticum.****Megjegyzés:**

— Üres gyomorra bevétele nem ajánlatos.

"Hatóanyagok:**Oleum jecoris:** *Rachitis, osteomalatia, spasmophilia, scrofulosis, keratomalattia, reconvalescentia esetén.***Javallat:** D-vitamin hiányos állapotok.**Figyelmeztetés:** Huzamos alkalmazása esetén gondolni kell az A- és D-hypervitaminosis lehetőségére (hypercalcaemia, hányás, hányinger, hasmenés, dermatitis, száraz nyálkahártyák, viszketés, hajhullás)."

OLEUM PRO INHALATIONE

(Ol. pro inhal.)

I. Camphora	0,50 g	
I. Mentholum	1,6 g	
I. Aetheroleum eucalypti	4,0 g	
II. Acidum oleinicum	0,10 g	
II. Oleum helianthi	ad 20,0 g	(13,8 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket eldörzsöljük mozsárban, majd a II. alatti komponensek elegyével hígítjuk, végül kiegészítjük és összerázzuk.

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott üvegben.

Szignatúra: Inhalációhoz néhány cseppet forró vízre vagy kamillateára cseppenteni. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Laryngologicum. Expectorans.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Camphora^a: *Antiphlogisticum, helyi érzéstelenítő.*

Mentholum^b: *Hűsítő érzést okoz, melyet analgetikus hatás követ.*

Aetheroleum eucalypti^c: *Expectorans, enyhe antisepticum.*

Javallat: A légutak fokozott váladékozással járó gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: 8 év alatti kor^{b,c}.

Figyelmeztetés: Gátolhatja a csillószőrök mozgását^c, csak hígítva használható^c.

Mellékhatás: Túlérzékenységi allergiás reakció^{a,b}. Kisgyermekeknél és újszülötteknél belélegezve hörgőgörcsöt, légzésbénulást okozhat^c.

OLEUM RICINI

(Ol. ricin.)

Ph. Hg. VII.

Oleum ricini 30,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben.**Szignatúra:** Erős hatású hashajtó. Egyszerre bevenni. Hűvös helyen tartandó.**Purgativum.****Phytotherapeuticum.****"Hatóanyagok:**

Oleum ricini: *Hashajtó, purgativum. A bélben felszabaduló ricinolsav izgatja a bélfalat, heves perisztaltikát vált ki.*

Javallat: Obstpáció esetén drasztikus hashajtás.**Ellenjavallat:** Hányás, hányinger, obstructio, hasi fájdalom.

Figyelmeztetés: Hosszabb használatra nem alkalmas. Csecsemőknek ne adjuk, mert súlyos vízvesztést okozhat. Terheseknek ne adjuk. Szoptatás alatt a tej elapadását okozhatja.

Mellékhatás: Hányinger, hányás, szédülés, gyengeség, hasi fájdalom, görcs, colica abdominalis."

OTOGUTTA BORICA

(Otogutt. bor.)

Acidum boricum **0,60 g**
Alcoholum dilutum 70% **ad 30,0 g (29,4 g)**

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Fülcsepp. Naponta 2-szer 4-5 cseppet becseppenteni. Feltáptatástól számítva 1 hónapig használható fel.

Otologicum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Idült, bőséges fülfolrás esetén a váládékos hallójáratot összesodort vattával kitisztítjuk. Ezután a vízfürdön testhőmérsékletre melegített gyógyszerből leg-
alább 4-5 cseppet csepegtetünk az oldalfekvésben levő vagy a fejét oldalra
hajtó beteg külső hallójáratába. 10 percig tartó változatlan fejtartás után a le-
felé fordított fülből a gyógyszerfelesleg kiürül. A hallójárat kezdeti részét vattá-
val gondosan megtöröljük, és a hám felmaródásának elkerülése végett zsíros
kenőccsel vékonyan bekenjük. Végül a hallójárat bejáratába száraz vattát te-
szünk, amelyet ha az váládékkal teleívódik, ki kell cserélni. A kezelést eleinte
naponta kétszer, reggel és este, hetekig elhúzódó esetben naponta végezzük.

"Hatóanyagok:

Acidum boricum: *Enyhe antisepticum.*

Javallat: Külső hallójárat gyulladása.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység, hámfelmaródás, iodoxuridin egyidejű alkalma-
zása. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható.

Kölcsönhatás: Iodoxuridinnel csapadékot képez.

Mellékhatás: Érzékenységi reakció. Hámfosztott területől felszívódva szisztemás
toxikus tüneteket okozhat."

OTOGUTTA HYDROGENCARBONICI

(Otogutt. hydrogencarb.)

Natrium hydrogencarbonicum	1,0	g	
Aqua destillata	9,5	g	
Glycerinum	ad 20,0	g	(9,5 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltéttel ellátott üveg- vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Tisztító fülcsepp. 5-10 cseppet a hallójáratba cseppenteni, majd 30 perc múlva kiöblíteni. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Otologicum. Cerumen lágyító.

Megjegyzés:

- A fülcseppet alkalmazás előtt vízfürdőn testhőmérsékletre melegítjük, majd 5-10 cseppet csepegtetünk az oldalfekvésben lévő vagy a fejét oldalra hajtó beteg külső hallójáratába. 30 percig tartó várakozás után a gyógyszerfelesleget vattával kitöröljük.

"Hatóanyagok:

Natrium hydrogencarbonicum: *Nyák-, zsíroldás.*

Javallat: Cerumen eltávolításához.

Mellékhatás: Külső hallójáratban bőrreakció előfordulhat."

OTOGUTTA PEROXYDI

(Otogutt. peroxyd.)

Hydrogenium peroxydatum

dilutum 3% FoNo VII.	5,0	g	
Aqua destillata	ad 10,0	g	(5,0 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegtartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Fülcsepp. Naponta 2-szer 5 cseppet becseppenteni. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.

Otologicum. Antisepticum. Desodorans.

Megjegyzés:

- A váladékos hallójáratot összesodort vattával megtisztítjuk. Ezután a vízfürdőn testhőmérsékletre melegített gyógyszerből legalább 4-5 cseppet csepegtetünk az oldalfekvésben levő vagy a fejét oldalra hajtó beteg külső hallójáratába. Amíg az pezseg, mintegy 5 percig, a beteg a fejtartását ne változtassa. Ezután a hallójáratot vattával gondosan megtöröljük, és a külső hallójáratba néhány csepp folyékony paraffint csepegtetünk. A hallójárat bejáratába száraz vattát helyezünk.
- Bőrgyulladás fellépése esetén a cseppek alkalmazását azonnal abba kell hagyni.

"Hatóanyagok:

Hydrogenium peroxydatum dilutum: *A sejtben jelenlévő catalase hatására oxigént fejleszt, ami az elhalt szövettörmelékét roncsolja, a sebet szagtalanítja és tisztítja, a pörköket oldja, a habképződés a véralvadást gyorsítja. In vitro vizsgálatok szerint a hidrogén-peroxid mind a Gram-pozítív, mind a Gram-negatív kórokozókra hat, de in vivo körülmények között az oxigén képződés rövid ideig tart, ezért a baktériumoknak csak egy részét pusztítja el.*

Javallat: Gyulladásos eredetű fülfolyás, bő váladékképződés esetén.

Figyelmeztetés: Nyálkahártyára, szembe ne kerüljön. Ha a készítmény véletlenül szembe kerül, azonnal ki kell mosni.

Ellenjavallat: Hidrogén-peroxiddal szembeni érzékenység esetén. Nem javasolt alkalmazása (önmagában) szisztémás fertőzés jeleit (láz, hidegrázás) mutató folyamat esetén.

Mellékhatás: Az alkalmazást követően átmeneti rövid ideig tartó égő érzés alakulhat ki."

OVULUM METRONIDAZOLI

(Ovul. metronidazol.)

I. Metronidazolum	5,0 g
II. Acidum lacticum	0,5 g
III. Massa macrogoli FoNo VII.	qu.s.
10 db hüvelykúp	

Készítés: Az I-t a szükséges mennyiségű megolvasztott III. részleteivel szuszpendáljuk, hozzáadjuk a II-at és formába öntéssel 10 db hüvelykúpot készítünk. Annyi vívőanyagot használjunk, hogy a hüvelykúpok átlagtömege kb. 3,5 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Külsőleg. Hüvelykúp. Naponta 1 kúpot (este) a hüvelybe helyezni. Hűvös helyen tartandó.

Antibioticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Metronidazolum: *Anaerob baktériumokra és protozoákra ható antibiotikum. Anaerob baktériumok, és húgyivarszervi trichomonas okozta fertőzés kezelése.*

Javallat: Hüvely fertőtlenítés.

Ellenjavallat: Túlérzékenység metronidazollal, parabenekkel vagy más nitroimidazol származékokkal szemben, terhesség második, harmadik trimeszter, szoptatás, szájüregben soor.

Figyelmeztetés: Trichomoniasis kezelése alatt a nemi élet kerülendő. Alkalmazása idején alkohol nem fogyasztható.

Kölcsönhatás: Alkoholal diszulfiram-szerű reakciót válthat ki a felszívódott metronidazol.

Mellékhatás: Viszketés, égő érzés, vagina és vulva irritáció, vaginalis váladékozás."

OVULUM NYSTATINI

(Ovul. nystatin.)

I. Nystatinum	1,0 g
II. Acidum lacticum	0,50 g
III. Massa macrogoli FoNo VII.	qu.s.
10 db hüvelykúpra	

Készítés: A II-kal szuszpendáljuk az I-t, majd a megolvasztott III-kal tovább szuszpendáljuk és formába öntéssel 10 db hüvelykúpot készítünk. Annyi vivőanyagot használunk, hogy a hüvelykúpok átlagtömege kb. 2,5 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Külsőleg. Hüvelykúp. Naponta 1 kúpot (este) a hüvelybe helyezni. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap, hűvös helyen tárolva.

Antimycoticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Nystatinum: Elsősorban *candida albicans* okozta fertőzésekben alkalmazható. Ezenkívül hatásos *Blastomyces dermatitis*, *brasiliensis*, *coccidioides immitis*, *Cryptococcus neoformans*, *Histoplasma capsulatum* és *Epidermophyton speciesek* ellen.

Javallat: Hüvely mycosis esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Mellékhatás: Ritkán helyi irritáció, túlérzékenység."

PARAFFINUM AROMATICUM

(Paraff. aromat.)

Paraffinum liquidum	200,0	g
Aetheroleum citri	V	ggt

Expedíció: Üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Hashajtó.**Laxativum.****Megjegyzés:**

- Este közvetlenül lefekvés előtt vagy reggel üres gyomorra célszerű bevenni. Bevételeét könnyíti, ha a kanálba töltés előtt a kanalat meleg vízbe mártjuk.
- Naponta a beteg életkorától függően 15-45 ml-t éhgyomorra bevenni.

"Hatóanyagok:**Paraffinum liquidum:** *Lubricans (a széklet lágyágát biztosítja).***Javallat:** Krónikus spastikus obstipáció esetén (habitualis obstipációban, szűkület okozta székrekedésben, colitis obstipációs szakában).**Ellenjavallat:** Hányinger, hányás, nem diagnosztizált hasi fájdalom, nyelési zavarok, ágyban fekvő beteg, terhesség.**Figyelmeztetés:** Tartósan adva gátolja a zsíroldékony vitaminok felszívódását, ezért tartós adása kerülendő. Maximálisan 1 hétig adható. Étkezés közben ne adjuk. Rektális vérzés esetén csak óvatosan adható. Gyermekek, idősek, debilis vagy dysphagiás betegek esetében aspiráció fordulhat elő, ami lipoid pneumóniát okozhat. A zsírban oldódó vitaminokat is magával viheti, ezért hosszas szedése A-, esetleg D-hypovitaminosist okozhat.**Kölcsönhatás:** A gyomor-bél-traktusból nem szívódik fel, a zsírban oldódó vitaminok felszívódását gátolja.**Mellékhatás:** Nagy dózisban analis irritációt, incontinenciát, pruritus ani-t válthat ki. Idegentest granulomás reakciót indukálhat. Hozzászokást okozhat."

PASTA ANTIPHLOGISTICA

(Past. antiphlog.)

I. Zincum oxydatum	15,0	g
I. Talcum	15,0	g
II. Vaselinum flavum	48,0	g
II. Cera lanæ	12,0	g
III. Aluminium aceticum tartaricum		
solutum	10,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II. alatti alkotórészek 50 °C-on megolvasztott elegyével szuszpendáljuk, majd a III. részleteit enyhén melegítve ebben emulgeáljuk.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Paszta. Bőrgyulladás kezelésére.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum^a: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzéma, kisebb horzsolások, aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Aluminium aceticum tartaricum solutum^b: *Enyhe adstringens, gyulladás-csökkentő.*

Javallat: Bőrgyulladások kezelésére.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat^a."

PASTA BORAXATA

(Past. boraxat.)

I. Natrium tetraboricum	1,0	g	
II. Glycerinum	5,0	g	
III. Zincum oxydatum	5,0	g	
IV. Talcum	5,0	g	
V. Unguentum oleosum	ad 50,0	g	(34,0 g)

Készítés: Az I-t feloldjuk a II-ban, a III-at és a IV-et szuszpendáljuk a meglágyított V. kis részleteivel, majd hozzáadjuk az I. és II. oldatát.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gyulladáscsökkentő paszta.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

"Hatóanyagok:

Natrium tetraboricum^a: *Enyhe antimycoticum.*

Zincum oxydatum^b: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Gyulladásos bőrfolyamatok kezelésére, ha egyben a bőr szárítása szükséges.

Ellenjavallat: Hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a."

PASTA ANTIRHEUMATICA

(Past. antirheum.)

I. Solutio iodi alcoholica	0,80 g
I. Kalium iodatum	0,05 g
II. Acidum boricum	1,2 g
III. Aetheroleum eucalypti	0,20 g
III. Aetheroleum menthae piperitae	0,20 g
III. Methylium salicylicum	0,40 g
IV. Acidum salicylicum	0,25 g
IV. Alcoholum dilutum 70%	2,5 g
V. Bolus alba	72,2 g
V. Talcum	72,2 g
VI. Glycerinum	200,0 g

Készítés: A II. alkotórészt enyhe melegítéssel oldjuk a VI-ban, majd ehhez adjuk az I. és a III. alatti komponenseket. Az így kapott oldattal az V. alatti alkotórészek homogén keverékét szuszpendáljuk, majd hozzáadjuk a IV. alatti alkotórészek oldatát.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Paszta ízületi pakolásra.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antirheumaticum. Derivans.

"Hatóanyagok:

Solutio iodi alcoholica^a: *Antisepticum. Antimycoticum. Resorbens. Derivans.*

Acidum boricum^b: *Enyhe antisepticum.*

Aetheroleum eucalypti^c: *Antiszeptikus, derivans.*

Aetheroleum menthae piperitae^d: *Spasmolyticus (simaizom görcsoldó), antiszeptikus, gyulladáscsökkentő, helyileg alkalmazva izgatja a hidegérzékeny receptorokat ezért hosszan tartó hidegérzést okoz melyet analgetikus hatás követ.*

Methylium salicylicum^e: *Analgetikus, gyulladásgátló.*

Acidum salicylicum^f: *Keratolytikus és fungicid hatású, gyulladásgátló.*

Javallat: Rheumatikus fájdalmak enyhítésére, pakolásként.

Ellenjavallat: Jódérzékenység. Bórsav érzékenység^b, hámfelmaródás^b. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b. Mentolra vagy a mentacsaládba tartozó növényekre érzékenység^d. Túlérzékenység^f.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyáktól tartsuk távol^f. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^f.

Kölcsönhatás: Litiummal additív hypothyreotikus hatást okoz^a. A bőrről felszívódva potenciálhatja az orális antikoagulánsok hatását^{e,f}. Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^f.

Mellékhatás: Jódallergia^a, bőrkíütés^a. Irritálhat^d és túlérzékenységi reakciót^d (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^d. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^f. Mivel bőrről keresztül gyorsan abszorbeálódik^f, nagy felületen alkalmazva szisztémás szalicilát mérgezést okozhat^{e,f}.

PASTA BUROWI

(Past. Burowi)

I. Zincum oxydatum	15,0	g
I. Talcum	15,0	g
II. Unguentum aluminii acetici		
tartarici	ad 100,0	g (70,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét szuszpendáljuk a meglágyított II-al.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gyulladáscsökkentő paszta.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum^a: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Unguentum aluminii acetici tartarici^b: *Adstringens.*

Javallat: Gyulladásos bőrfolyamatok kezelésére, ha egyben a bőr szárítása szükséges.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat^b."

PASTA CONTRA SOLAREM

(Past. contra solar.)

I. Zincum oxydatum	9,5 g
I. Titanium dioxydatum	5,5 g
II. Alcoholum cetylstearyllicum	10,0 g
II. Paraffinum liquidum	25,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét az előzetesen összeolvasztott II. alatti alkotórészek kis részleteivel szuszpendáljuk és kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Fényvédő paszta.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum^a: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat.*

Titanium dioxydatum^b: *Visszaveri a nap UV-sugarait, enyhe adstringens.*

Javallat: Fényvédő paszta.

Ellenjavallat: Ismert túlérzékenység^b.

Mellékhatás: Igen ritkán túlérzékenységi bőrreakció^{a,b} előfordulhat."

PASTA CONTRA SOLAREM HYDROPHILICA

(Past. contra solar. hydrophil.)

I. Zincum oxydatum	9,5 g
I. Titanium dioxydatum	5,5 g
II. Alcoholum cetylstearylicum	10,0 g
II. Macrogolum 400	25,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét az előzetesen összeolvasztott II. alatti alkotórészek kis részleteivel szuszpendáljuk és kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Fényvédő paszta.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

— Vízrel könnyen lemosható.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum^a: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Titanium dioxydatum^b: *Visszaveri a nap UV-sugarait, enyhe adstringens.*

Javallat: Fényvédő paszta.

Ellenjavallat: Ismert túlérzékenység^b.

Mellékhatás: Igen ritkán túlérzékenységi bőrreakció^{a,b} előfordulhat."

PASTA LITHANTHRACIS

(Past. lithanthrac.)

Pix lithanthracis	5,0 g
Pasta zinci oxydati	45,0 g

Expedíció: Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kátrányos paszta.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a kátrány a fehérműn foltot hagy. A folt meleg szappanos vízben, mosással eltávolítható.

"Hatóanyagok:

Pix lithanthracis^a: *Csökkenti az epidermis vastagságát, fotosensibilisáló, viszketés ellenes és gyenge fertőtlenítő hatású.*

Pasta zinci oxydati^b: *Enyhe adstringens. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére.*

Javallat: Krónikus gyulladásos bőrbetegségek — psoriasis, ekzema, lichen — kezelésére.

Ellenjavallat: A bőr rákos, precarcinosis állapota^a. Nyílt sebre nem használható^a.

Figyelmeztetés: Fényérzékenységet okozhat^a, lanalkollal inkompatibilis^a.

Mellékhatás: Irritáció^a, aknés elváltozások^a."

PASTA ZINCI OXYDATI

(Past. zinc. oxyd.)

Ph. Hg. VII.

Pasta zinci oxydati 30,0 g**Expedíció:** Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Szárító paszta.**Dermatologicum.****"Hatóanyag:**

Pasta zinci oxydati: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Enyhén antiszeptikus, keratoplasztikus készítmény, szárító kezelésre.

Mellékhatás: Igen ritkán túlérzékenységi bőrreakció előfordulhat."

PASTA ZINCI OXYDATI SALICYLATA

(Past. zinc. oxyd. salicyl.)

Ph. Hg. VII.

Pasta zinci oxydati salicylata 30,0 g**Expedíció:** Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Paszta hámbiány kezelésére.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**— *Pasta Lassari* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.**"Hatóanyagok:**

Pasta zinci oxydati salicylata: *Dermatologicum. Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Hámbiány kezelésére.**Mellékhatás:** Igen ritkán túlérzékenységi bőrreakció előfordulhat."

PERTICA DITHRANOLI

(Pertic. dithranol.)

I. Dithranolum	2,0 g
II. Butyrum cacao	16,0 g
III. Cera alba	32,0 g
III. Oleum ricini	qu.s.
10 db rúdra	

Készítés: A III. alatti alkotórészek összeolvasztott keverékében homogenizáljuk az I-t, ezután további melegítés nélkül hozzáadjuk a II-at. 9,0 g átlagtömegű hűvelyhenger öntőformába öntjük.

A készítéshez kb. 46,0 g ricinusolajat használunk.

Expedíció: Stift-tartó műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Gyógyszeres rúd. pikkelysömör gócainak kezelésére. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antipsoriaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Dithranolum: Szintetikus kátrányszármazék, *cytostaticus* hatású *anti-psoriaticum*. Hatásmechanizmusa összetett. A psoriasis tüneteiben tartós remissziót eredményez.

Javallat: Psoriasis.

Ellenjavallat: Ismert túlérzékenységi reakció, erythroderma, psoriasis pustulosa/acute.

Figyelmeztetés: Sérült, gyulladt bőrfelületről a dithranol gyorsan és jelentős mennyiségben felszívódhat, a flexurákban csak óvatosan alkalmazható. Tartasuk távol a szemtől, súlyos irritációt okozhat.

Mellékhatás: Égető érzés a bőrön, különösen a világos bőrű embereknél érzékenységi reakciók, a bőr gyulladásos reakciója (erythema, bullosus elváltozás), bőr és hajelszíneződés előfordulhat, ami a kezelés abbahagyása után megszűnik. Neutrophilia."

PULVIS ALUMINII ET MAGNESII

(Pulv. alumin. et magnes.)

Aluminium hydroxydatum	40,0	g
Magnesium oxydatum	10,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.**Szignatúra:** Naponta 3-szor étkezés előtt és után 1-1 késhegynyi ¼ pohár vízben elkeverve bevenni.**Antacidum. Enyhe adstringens.****Megjegyzés:**

- Szükség esetén az orvos 0,30 g *Extractum belladonnae siccum*mal is rendelheti.

"Hatóanyagok:

Aluminium hydroxydatum^a: *Antacidum. A gyomorban a sósavval lassan reagál és oldhatatlan aluminium-klorid keletkezik. Étel jelenléte lassítja ürülését a gyomorból. A bélben a foszfát-ionokat oldhatatlan komplex formájában megköti.*

Magnesium oxydatum^b: *Antacidum.*

Javallat: Hyperaciditas, ulcus ventriculi, ulcus duodeni.**Ellenjavallat:** Veseelégtelenség^a.

Figyelmeztetés: Óvatosan adandó beszűkült vesefunkció esetén a hypermagnesaemia veszélye miatt^b. Az anyatejbe átjutó hatóanyag a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhat^{a,b}.

Kölcsönhatás: Az együtt adott tetraciklinek (Tetran, Doxycyclin), bifoszfonátok, vaskészítmények terápiás hatását a felszívódás megzavarásával csökkenti^{a,b}. Elkerülésére az antacid és más gyógyszer bevétele között legalább két óra különbség legyen^a.

Mellékhatás: Nagy dózisok foszfát-depletiót okozhatnak, mely megnövekedett csont reszorpcióval, hypercalciuriával járhat együtt^a. Krónikus vesebetegeknél az aluminium kumulálódhat, ami osteomalatiát, encephalopathiát, demenciát, anaemiát okozhat^a. Székrekedést okozhat^a, amit a készítményben lévő magnézium-oxid laxatív hatása kompenzál."

PULVIS ANALGETICUS

(Pulv. analg.)

Coffeinum	0,50 g
Noraminophenazonum	
natrium mesylicum	4,5 g
	10 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Fájdalom esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 6-szor.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén az orvos poronként 0,03 g *Codeinium phosphoricum*mal is rendelheti. Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Coffeinum^a: *Psychostimulans.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^b: *Erős analgetikus, antipyretikus hatású vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz-, és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejtí ki.*

Javallat: Fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Reflux oesophagitis^a, koffein és pirazon származékok iránti túlérzékenység, granulocytopenia^b, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz enzim hiánya^b.

Figyelmeztetés: Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt a vérkép rendszeres ellenőrzése szükséges^b. Terhességben csak fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható a ductus arteriosus Botalli idő előtti elzáródásának veszélye miatt^b. Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel^b. Szoptatás alatt alkalmazása nem javasolt^b.

Kölcsönhatás: Anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazon származékok hatása gyengül^b.

Mellékhatás: A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálhatja, hányinger, hasmenés jelentkezhet^a. Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^a. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet^a, központi idegrendszeri tünetek^a, tremor^a. Esti bevétel az alvást zavarhatja^a. Idiosyncrasiás reakciók^b mint agranulocytosis^b, leukocytopenia^b, thrombocytopenia^b, haemolytikus anaemia^b, ritkán bőr és nyálkahártya elváltozások (toxicoderma, urticaria) kialakulhatnak^b. Korábbi vesebetegség vagy túlادagolás esetén átmeneti oliguria^b, interstitialis nephritis^b léphet fel."

PULVIS ANTACIDUS

(Pulv. antacid.)

I. Natrium hydrogencarbonicum	20,0 g
II. Bismuthum subnitricum	35,0 g
III. Magnesium carbonicum	
 hydroxydatum	40,0 g

Készítés: Dörzsmozsárban először az I-t homogenizáljuk a II-kal, majd ehhez apró részletekben keverjük a III-at.

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.

Szignatúra: Késhegynyi porkeveréket 1 dl vízben elkeverve étkezés után 2 órával meginni. Száraz helyen tartandó.

Antacidum.

Megjegyzés:

— Szükség esetén 5,0 g *Benzocainum*mal is rendelhető.

"Hatóanyagok:

Natrium hydrogencarbonicum^a: *Antacidum.*

Bismuthum subnitricum^b: *Antacidum, adstringens.*

Magnesium carbonicum hydroxydatum^c: *Antacidum, laxativum, digestivum.*

Javallat: Hyperaciditas.

Ellenjavallat: Veseelégtelenség^b.

Figyelmeztetés: A gyomorban az égő érzést gyorsan megszünteti, azonban szén-dioxid szabadul fel belőle, ami a gyomornyálkahártya izgatása révén rebound effektust okozva fokozza a savszekréciót^a. Átjut a placentán, terhes nőknek ne adjuk^b. Tartós adagolása nem javasolt^b. Óvatosan adandó beszűkült vesefunkció esetén a hypermagnesaemia veszélye miatt^c. A székletet a bázikus bizmut-nitrát sötétre festi.

Kölcsönhatás: Gátolja a tetraciklinek^{b,c}, a bifoszfónátok^c felszívódását.

Mellékhatás: Gastrointestinalis zavarok, bőrtünetek, tartós adagolás során ritkán bizmut-encephalopathia, metabolikus alkalosis alakulhat ki. A Pulvis antacidus tartós adása ill. a kialakuló diarrhoea az elektrolit háztartás zavarához vezethet^{a,c}.

PULVIS ANTIDOLORICUS

(Pulv. antidolor.)

Aethylmorphinium chloratum	0,20 g
Coffeinum	0,50 g
Paracetamolum	3,0 g
Acidum acetylsalicylicum	5,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Cerát kapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Fájdalom esetén naponta 2-3-szor 1 port bevenni.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Szükség esetén az orvos *Aethylmorphinium chloratum* nélkül is rendelheti. Ebben az esetben a készítmény vény nélkül is kiadható.

"Hatóanyagok:

Aethylmorphinium chloratum^a: *Centrális támadáspontú köhögés és fájdalomcsillapító.*

Coffeinum^b: *Psychostimulans.*

Paracetamolum^c: *Láz és fájdalomcsökkentő. A prosztaglandin szintézis, főleg központi idegrendszerbeli gátlásával fejt ki analgetikus és antipyretikus hatását.*

Acidum acetylsalicylicum^d: *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocyta aggregációt is.*

Javallat: Fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a, obstructív légzészavar^a, légzőközpont depresszió^a, glaucoma^a, acut has^a, gátolt gyomorürülés^a. Reflux oesophagitis^b. Haemophilia^d, haemorrhagiás megbetegedések^d. Kifejezett máj- és veseműködési zavar^c, paracetamolal szembeni túlérzékenység^c, krónikus alkoholfogyasztás^c. Glükóz-6-foszfát-dehidrogenázhiány^c.

Figyelmeztetés: Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^d. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél és nem kontrollált hypertensio esetén^d. A készítmény a psychomotoros teljesítményt befolyásolhatja, alkalmazásának időtartama alatt járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni tilos. Alkalmazása megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegség esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb, májműködést befolyásoló gyógyszert szednek. Gyógyszerkombinációban (szalicilátok, aminofenazon) történő tartós használata, még a szokásos adagok esetén is, haematologiai, vese-, májkárosodást okozhat. Ezért figyelmeztessük a beteget, hogy folyamatosan 10 napnál hosszabb ideig orvosi ellenőrzés nélkül ne szedje! Huzamos alkalmazás esetén hosszászokás alaku-

lhat ki^a. A szalicilát érzékenység ritkán örökletesen lehet. Az anyatejbe átjutó acetil-szalicilsav és etil-morfinium-klorid a szoptatott csecsemőben kumulálódhat és toxikus tüneteket okozhat (vérzés, kumuláció). Gyermekgyógyászatban ne alkalmazzuk!

Kölcsönhatás: Az alkohol fokozza a GI mellékhatásokat^d. Dipyridam, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcskoncentrációt^d. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilát koncentrációt^d és növelik a GI vérzések^d, valamint az ulceráció kockázatát^d. Az acetil-szalicilsav fokozza a cumarin anti-koagulánsok, a sulfonilurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenid és a szulfonpirazon hatása csökken^d. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^d. Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák^c. Oralis antikoagulánsok, Syncumar hatását fokozza^d, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját^c, inzulin: csökkentheti a vércukorszint süllyesztő hatását^c, alkoholfogyasztás: növeli a paracetamol hepatotoxicitását^c.

Mellékhatás: Depresszió^a, légzésdepresszió^a, hypotensio^a, bradycardia^d, icterus^a, myosis^a. Nagy dózisban tachycardia^b, extrasystole alakulhat ki^b. Beszűkült májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Ritkán allergiás reakciók: erythema^c, urticaria^{a,c,d}, nyálkahártya duzzanat^c. Nagyon ritkán: csontvelőt érintő allergiás reakciók: pancytopenia, leukocytopenia, thrombocytopenia^c. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és májkárosodás – igen nagy adagban (≥10 g) letális, irreversibilis májszövet necrosis – jöhet létre^c. A gyomor-bélnyálkahártyát irritálja^{a,d}. Fülzúgást^d, émelygést^a, hányingert^a, székrekedést^a, szédülést^{a,d}, álmoságot^a okozhat. Gyermekkorban vírusos infekcióban szenvedőknél (nagyon ritkán) Reye syndromát okozhat^d.

PULVIS ANTIMIGRAINICUS

(Pulv. antimigrain.)

Papaverinium chloratum	0,40 g
Coffeinum	0,60 g
Noraminophenazonum natrium	
mesylicum	4,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Szükség esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 6-szor.

Antimigrainicum.

Megjegyzés:

— Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Papaverinium chloratum^a: A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca++ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekökílikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.

Coffeinum^b: Psychostimulans.

Noraminophenazonum natrium mesylicum^c: Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz-, és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejtí ki. Az anyatejbe kiválasztódik.

Javallat: Fejfájás, enyhe és közepes erősségű migraines roham kezdeti szakasza.

Ellenjavallat: Hatóanyag iránti túlérzékenység^{a,b,c}, AV-block^a, myocardialis infarctus acut szakasza^a, májelégtelenség^a oesophagus reflux^b, pirazonon származékok iránti túlérzékenység^c. Granulocytopenia^c. Activ ulcus pepticum^b, májelégtelenség^b, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány^c.

Figyelmeztetés: Beszűkült májfunkció^a, glaucoma^a, prostata hypertrophia^a esetén csak óvatosan adható^a agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt a vérkép időszakos ellenőrzése szükséges^c. A perinatalis időszakban csak fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható a ductus arteriosus Botalli idő előtti elzáródásának veszélye miatt^c. Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység, csökkent gastrointestinalis motilitás^a esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel^c.

Kölcsönhatás: Levodopa hatását antagonizálja^a, a cyclosporin-szint csökkenhet, anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazonon származékok hatása gyengül^c.

Mellékhatás: Gastrointestinalis tünetek^a, gyengeség^a, szédülés^a, arrhythmia^a, anorexia^a, idiosyncrasiás hepatikus reakció, bőr kipirulás^a, izzadás^a. A gyomor-

bélnyálkahártyát irritálhatja, hányinger, hasmenés jelentkezhet^b. Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^b. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Központi idegrendszeri tünetek^b, tremor^b. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Ritkán: idiosyncrasiás reakció mint agranulocytosis^c, leukocytopenia^c, thrombocytopenia^c, haemolytikus anaemia^c, allergiás bőr- és nyálkahártya-elváltozások kialakulhatnak^c. Korábbi vesebetegség vagy túlada-golás esetén átmeneti oliguria^c, interstitialis nephritis léphet fel^c. Nausea^a, anorexia^a, obstipáció^a, gyengeség^a, szédülés^a, hepatikus idiosyncrasiás reak-ció^a jelentkezhet."

PULVIS ANTISPASMODOLORICUS

(Pulv. antispasmodolor.)

Extractum belladonnae siccum . . .	0,40 g
Papaverinium chloratum	0,60 g
Noraminophenazonum	
 natrium mesylicum	5,0 g
	10 db osztott porra

Expedíció: Cerát kapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Görcsös fájdalom esetén 1 port bevenni. Naponta legfeljebb 3-szor.

Spasmolyticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Szükség esetén az orvos poronként 0,01 g *Aethylmorphinium chloratum*mal is rendelheti.
- Laktózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Extractum belladonnae siccum^a: *Anticholinerg hatású.*

Papaverinium chloratum^b: *A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca++ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfodiészteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekökökát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökkentni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^c: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz-, és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejt ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Javallat: Visceralis görcsök, dysmenorrhoeás fájdalmak esetén.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású készítményekkel szembeni érzékenység^a, pirazonon származékok^c vagy papaverinnel^b szembeni túlérzékenység^c, AV-block^b, myocardialis infarctus acut szakasza^b, granulocytopenia^c, májelégtelenség^b, zárt szemszögű glaucoma^a, szoptatás^a, gyermekkor^a, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz enzim hiánya^c.

Figyelmeztetés: Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerüendő^a. Terhességben csak fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható a ductus arteriosus Botalli idő előtti elzáródásának veszélye miatt^c. Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel.

nyel^c. Az anyatejbe átjutó hatóanyagok a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhatnak^{a,b,c}. Szoptatás alatt alkalmazása nem javasolt. Prostata hyperplasia^b, csökkent gastrointestinalis motilitas^b, beszűkült májfunkció esetén csak óvatosan adható^b.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, neurolepticumokkal, triciklikus antidepressansokkal együtt adva mellékhatásai fokozódnak^a. Anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazonon származékok hatása gyengül^c. Levodopa hatását antagónizálja^b.

Mellékhatás: Palpitatio^a, erős psychomotoros izgalom^a, akkomodációs zavarok^a, torokszárazság^a, bőrkütiés^a. Idiosyncrasiás reakciók, mint agranulocytosis^c, leukocytopenia^c, thrombocytopenia^c, haemolytikus anaemia^c, ritkán allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások (toxicoderma, urticaria) kialakulhatnak^c. Nausea^b, gyengeség^b, szédülés^b, álmoság^b, fejfájás^b, arrhythmia^b, izzadás^b, anorexia^b, bőr kipirulás^b, idiosyncrasiás hepatikus reakció^b."

PULVIS ASTHMALYTICUS

(Pulv. asthmalyt.)

Papaverinium chloratum	0,80 g
Theophyllinum	2,0 g
Noraminophenazonum	
natrium mesylicum	10,0 g
20 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Roham közeledése esetén ½-1 port bevenni. Naponta legfeljebb 3 port.

Antiasthmaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Gyermekegyógyászatban alkalmazása nem ajánlatos.

"Hatóanyagok:

Papaverinium chloratum^a: A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca++ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekőkölikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.

Theophyllinum^b: Simaizom relaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmait, mérsékli a bronchusok görcsét, csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist. Csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictiv mediatorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki.

Noraminophenazonum natrium mesylicum^c: Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz-, és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejt ki. Az anyatejbe kiválasztódik.

Javallat: Asthma bronchiale, spasticus bronchitis.

Ellenjavallat: Hatóanyag iránti túlérzékenység^a, szívelégtelenség^a, AV-block^a, myocardialis infarctus acut szakasza^a, májelégtelenség^a. Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység^b. Pirazonon származékok iránti túlérzékenység^c. Granulocytopenia^c.

Figyelmeztetés: Glaucoma^a, prostata hypertrophia^a, csökkent gastrointestinalis motilitás esetén csak óvatosan adható^b. Ájtut a placentán, ezért terhesség alatti alkalmazása gondos mérlegelést igényel^b. Az anyatejjel kiválasztódik^b. Biztonságos alkalmazása szoptatáskor ill. terhességben még nem bizonyított^b.

Óvatosan adható továbbá nem kontrollált hypertoniában^b, szívelégtelenségben^b, tachyarrhythmiában^b, acut szívinfarctusban^b, obstructiv hypertrophiás cardiomyopathiában^b, coronaria betegségben^b, súlyos hypoxiában^b, cor pulmonaleban^b. Más xanthin származékokkal együtt adva a toxikus hatás összeadódik^b. 3 éves kor alatt ne alkalmazzuk^b. Peptikus fekélyben^b, pajzsmirigy túlműködésben^b, óvatosan adható epilepsia, továbbá glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány esetén^b.

Kölcsönhatás: Levodopa hatását antagonizálja^a. Furosemiddel, beta-adrenerg stimulánsokkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki^b. Efedrin a fő és mellékhatásait fokozza, dohányzóknál hatása csökken, ezért a dózis emelése válhat szükségessé^b. Hatását^b csökkentik az enziminduktorok (carbamazepin, fenobarbital, rifampicin). Makrolid antibiotikumok, lincomycin, fluconazol, egyes fluoroquinolonok, allopurinol, beta-blockolók, cimetidin, orális fogamzás gátlók alkalmazásakor csökken a teofilin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé^b. Anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazon származékok hatása gyengül^c.

Mellékhatás: GI-tünetek^a, gyengeség^a, szédülés^a, arrhythmia^a, anorexia^a, priapismus^a, bőr kipirulás^a, izzadás^a. Hányinger^b, hányás^b, hasi fájdalom^b, hasmenés^b, nyugtalanság^b, álmatlanság^b, fejfájás^b, végtag remegés^b, hypotensio^b, palpitatio^b, tachycardia^b. Idiosyncrasiás reakciók, mint agranulocytosis^c, leukocytopenia^c, thrombocytopenia^c, haemolytikus anaemia^c, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások kialakulhatnak^c. Korábbi vesebetegség vagy túlادagolás esetén átmeneti oliguria^a, interstitialis nephritis^a léphet fel."

PULVIS BISMUTHI TANNICI

(Pulv. bism. tann.)

Albumen tannicum	10,0 g
Bismuthum subnitricum	10,0 g
20 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Naponta 3-szor 1 port bevenni.**Adstringens****"Hatóanyagok:****Albumen tannicum^a:** *Adstringens.***Bismuthum subnitricum^b:** *Antacidum, adstringens.***Javallat:** Gyomorhurutos panaszok.**Ellenjavallat:** Veseelégtelenség^b.**Figyelmeztetés:** Átjut a placentán, terhes nőknek ne adjuk^b. Tartós adagolása nem javasolt (metabolikus alkalosis, bizmut-encephalopathia)^b. A székletet a bázi-kus bizmut-nitrát sötétre színezheti.**Kölcsönhatás:** Gátolja a tetraciklinek felszívódását^b.**Mellékhatás:** Gastrointestinalis zavarok^b, bőrtünetek^b, ritkán bizmut-encephalopathia alakulhat ki^b.

PULVIS CALCII LACTOPHOSPHORICI

(Pulv. calc. lactophosph.)

Calcium lacticum	20,0 g
Calcium hydrogenphosphoricum .	20,0 g
Saccharosum	
<i>vel</i>	
Sorbitum	10,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.

Szignatúra: Kalcium és foszfor pótlására. Naponta 3-szor 5 ml-nyi porkeveréket ½ pohár vízben elkeverve, étkezés közben bevenni.

Kalcium- és foszfor-ionok pótlása.

Megjegyzés:

— 10 g szacharózt vagy 10 g sorbitot tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Calcium lacticum^a: *Kalcium pótlás.*

Calcium hydrogenphosphoricum^b: *Kalcium és foszfor pótlás.*

Javallat: Scrofulosis, csonttörés, rachitis, exsudativ diathesis, idült hasmenés esetén, gravidáknak a terhesség második felében, szoptató anyáknak.

Ellenjavallat: Hypercalciuria^{a,b}, hyperparathyreoidismus^{a,b}, súlyos veseelégtelenség^{a,b}, csontmetastasisok^{a,b}.

Figyelmeztetés: Együttadása más gyógyszerekkel és vesekő esetén csak orvosi ellenőrzés mellett történhet^{a,b}. Veseelégtelenségben kerülni kell a nagyobb dózisok adását^{a,b}.

Kölcsönhatás: Az együtt adott tetraciklinek és/vagy vaskészítmények felszívódását csökkenti és így terápiás hatásukat csökkenti^{a,b}. D-vitamin és thiazidok fokozzák a hypercalcaemia veszélyét^{a,b}. Szívglikozidokkal potencírozó synergismus áll fenn^{a,b}. Csökkenti a calcium csatorna blockolók hatását^{a,b}. Glycocorticoidok, phenytoin és barbiturátok gátolják a kalcium reszorpciót^{a,b}.

Mellékhatás: Hypercalciuria^{a,b}, nagyobb adagok esetén obstipáció^{a,b}. Hypercalcaemia^{a,b}, hypophosphataemia és metabolikus acidosis, különösen veseelégtelenségben és nagyobb dózisok adása esetén^{a,b}."

PULVIS CAROLI

(Pulv. Caroli)

Ph. Hg. VII.

Pulvis Caroli 100,0 g**Expedíció:** Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Hashajtó. 5 ml-nyi porkeveréket 2 dl langyos vízben oldva bevenni.**Laxativum. Anticatarrchoicum. Cholagogum.****Megjegyzés:**

- Szokásos *ivókúrák*: (Károlysó tartalmú folyadék elfogyasztásának ideje alatt a beteg gyomor-, ill. májtájékára meleg termofoor helyezhető.)
5 ml-nyi porkeveréket 1 liter vízben oldani. Ebből 1-2 csészényit reggelenként (esetleg délután is) üres gyomorra lassan, 1-1 óra alatt kortyonként, mindvégig igen meleg állapotban fogyasztani.
5-15 ml-nyi porkeveréket 3 dl vízben oldani és ezt melegen reggel éhgyomor-ra, lassan, kortyonként elfogyasztani. Utána a beteg ½-1 óra elmúltával reggelizzen. A vízben oldott só mennyiségét a beteg fokozatosan addig emelje vagy csökkentse, hogy naponta egyszer könnyű széklete legyen.
Az ivókúrák szokásos időtartama 3-6 hét.

"Hatóanyagok:

Pulvis Caroli: *Laxativum. Anticatarrchoicum. Cholagogum. Kálium-szulfátot, nátrium-kloridot, nátrium-hidrogén-karbonátot, szárított nátrium-szulfátot tartalmaz.*

Javallat: Obstpáció, epepangás kezelésére.

Ellenjavallat: A gyomor és a bél heveny betegségeiben, vérző fekély esetén ne alkalmazzunk ivókúrát! Epekőroham után néhány napon belül ne adjuk, mert újabb kőrohamot válthat ki."

PULVIS CHINACISALIS CUM VITAMINO C

(Pulv. chinacisal. c. vit. C)

Chininium sulfuricum	0,15 g
Acidum ascorbicum	1,5 g
Acidum acetylsalicylicum	6,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Ostyatokban, cerátzacskóban.**Szignatúra:** Naponta 3-szor 1 port étkezés után bevenni.**Felhasználhatósági időtartam** 1 hónap.**Antipyreticum. Analgeticum.****"Hatóanyagok:****Chininium sulfuricum^a:** Gyenge fájdalom- és lázcsillapító hatású, schizotocid, malaria ellenes szer.**Acidum ascorbicum^b:** Ellenállóképesség növelése.**Acidum acetylsalicylicum^c:** Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocyta aggregációt is.**Javallat:** Láz- és fájdalomcsillapítás.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység^a, tinnitus^a, neuritis opticus^a, haemolysis^a, myasthenia gravis^a, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz defficientia^a. Haemophylia^c, haemorrhagiás megbetegedések^c. Terhesség^a. Szoptatás alatt alkalmazása nem ajánlatos. Pitvarfibrillatio vagy más súlyos szívbetegség^a, aktív ulcus pepticum^c.**Figyelemztetés:** Óvatosan alkalmazandó dyspepsiára való hajlam esetén^c, asthma bronchialeban^c és krónikus légúti fertőzésekben^c, valamint analgeticumokkal^c, és antirheumaticumokkal^c szembeni túlérzékenység^c esetén. Óvatosság szükséges vese- és májfunkció elégtelenségben^{a,c}.**Kölcsönhatás:** Növeli a szérum digoxin szintjét, fokozza az antikoagulánsok hatását^a. Astemisol együttadása kontraindikált^a, emelkedik az astemisol plasma koncentrációja, ez cardiotoxicitást, veszélyes ritmuszavart okozhat. Cimetidin, ritonavir fokozza a kinin plasmaszintjét^a. Az alkohol fokozza a GI mellékhatásokat^c. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilat csúcskoncentrációt^c. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilat koncentrációt és növelik a GI vérzések, valamint az ulceráció kockázatát^c. Az acetil-szalicilsav fokozza a cumarin antikoagulánsok, a sulfonilurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenid és a szulfinpirazon hatása csökken^c. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^c. Alvadásgátlókkal (Syncumar), diphenylhydantoinnal (Diphedan) és PAS-készítményekkel együtt, interakciós mellékhatás veszélye miatt alkalmazása nem ajánlatos.**Mellékhatás:** Tinnitus^a, fejfájás^a, hányinger^a, látászavar^a, GI zavarok, hányás^a, hasi fájdalom^a, hasmenés^a, vertigo^a. Érzékeny betegeken urticaria^a, bőrpír^a, pruritus^a, láz^a, dyspnoe^a, angioedema^a, asthma^a, thrombocytopeniás purpura^a, ritkán haemoglobinuria^a, hypoglycaemia^a, hypoprothrombinaemia^a, vesekárosodás^a, cardiotoxicitás^a nagy dózisban abortust^a, malformatiót okozhat^a. Oxalat vesekő képződés kockázatának fokozódása^b. Ritkán asthmásoknál, krónikus urticariában szenvedőknél vagy krónikus rhinitises betegeknél allergiás reakciókat provokálhat^c.

PULVIS CHOLAGOGUS

(Pulv. cholagog.)

Methylhomatropinium bromatum	0,03 g
Phenolphthaleinum	0,50 g
Papaverinium chloratum	0,60 g
Acidum dehydrocholicum	2,5 g
Natrium benzoicum	2,5 g
Natrium salicylicum	2,5 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port étkezés után bevenni.

Cholagogum. Spasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A szalicilát és fenoltalein érzékenység örökletes lehet.

"Hatóanyagok:

Methylhomatropinium bromatum^a: Az atropinnál gyengébb parasymphatholyticum, nincs centrális izgató hatása.

Papaverinium chloratum^b: A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca^{++} csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekőkölikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.

Phenolphthaleinum^c: Laxatív hatását elsősorban a vastagbél falát izgatva fejt ki. A vékonybélből egy része felszívódik és részben az epével kiválasztódva, még a beadás után 2-3 nappal is elősegíti a puha székletürítést.

Acidum dehydrocholicum^d: Félzsintetikus epesav, növeli az epe-elválasztást, kedvezően befolyásolja a székrekedés tüneteit.

Natrium salicylicum^e: Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító hatású, gátolja a thrombocytá aggregációt is.

Javallat: Az epeutak görcsös állapotai.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású gyógyszerekkel, továbbá a készítmény hatóanyagaival^{a-e}, papaverinnel^b szembeni túlérzékenység^a, AV-block^b, myocardialis infarctus acut szakasza^b, II-III AV block^b, coronaria sclerosis^a, az emésztőrendszer gyulladásos folyamatai^c, bélelzáródás^c, ismeretlen eredetű alhasi fájdalom^c, kiszáradás^c, epeút elzáródás^d, májelégtelenség^b, súlyos máj-

károsodás^d, krónikus habitualis bélrenyheség^d, zárt zugú glaucoma^a, prostata hyperplasia^a, szoptatás^a, gyermekkorban lázas állapot^a, 12 év alatt nem adható^{c,d}. Haemorrhagiás megbetegedések.

Figyelmeztetés: Az anyatejbe átjutó hatóanyagok a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhatnak (légzésdepresszió, elhúzódo elimináció, addictio, elvonási tünetek). Terhesség idején csak a kockázat mérlegelésével adható^b. Májelégtelenség^b. Prostata hyperplasia^b, csökkent gastrointestinalis motilitas^b. Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő^a. Szívglükózid és vizelethajtó készítményt szedőknél óvatosan kell alkalmazni^c. Szedését fel kell függeszteni rektális vérzés esetén vagy ha az alkalmazott laxativum nem indítja meg a bélmozgást^d. Krónikus adagolás növelheti a vastagbél kóros elváltozásának veszélyét^c. Bőrkiütést okozhat^c. A vizeletet rózsaszínűre festheti^c. Levodopával kezelt Parkinson kór esetén csak óvatosan adható^b. Az anyatejbe átjutó nátrium-szalicilát a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhat (thrombocyta-funkciózavar, vérzés).

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, triciklusos antidepressansokkal együtt adva az atropinszerű mellékhatások fokozódhatnak^a. Szívglükóziddal együtt adva kálium vesztes esetén a digitális hatása fokozódhat^c. Cyclosporin (felszívódása fokozódik)^d. Levodopa hatását antagonizálja^b. Alvadásgátlók (Syncumar) hatását fokozza^e.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók^{c,d}, allergiás bőrtünetek^c, KIR tünetek^b, akkomodációs zavarok^a, torokszárazság^a, arrhythmia^b, palpitatio^a, GI-tünetek^b, anorexia^b, dehydratio^c, kálium vesztes^c, görcsös hasi fájdalom^c, priapismus^b, laxativ hozzászokás^d, bőrkiütés^{a,c}, Bőr kipirulás^b, izzadás^b, nausea^b, anorexia^b, obstipáció^b, gyengeség^b, szédülés^b, hepatikus idioszinkhrasiás reakció^b."

PULVIS CODACISALI

(Pulv. codacisal.)

Codeinium phosphoricum	0,10 g
Acidum acetylsalicylicum	6,0 g
	10 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port étkezés után bevenni.

Antitussivum. Antipyreticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Codeinium phosphoricum^a: *Centrális támadáspontú fájdalom és köhögéscsillapító. Erős fájdalom, arthritis esetén.*

Acidum acetylsalicylicum^b: *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocytá aggregációt is.*

Javallat: Erős fájdalom csillapítására.

Ellenjavallat: Obstructív légzészavar^a, a légzőközpont kóros depresszált állapota^a, krónikus obstríció^a. Haemophília^b, haemorrhagiás megbetegedések^b. Reflux oesophagealis^b, aktív pepticus ulcus^b. Szoptatás alatt^a. Ismert CYP2D6 ultragyors metabolizáló betegeknél^a.

Figyelmeztetés: A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért egyénileg kell meghatározni, hogy a gyógyszer milyen mennyisége és mely adagolási módon történő alkalmazása mellett vezethet a beteg járművet vagy végezhet-e baleseti veszéllyel járó munkát. Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^b. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél, valamint vese- és májfunkció elégtelenségben, továbbá nem kontrollált hypertensió^anál^b.

Extenzív vagy ultragyors CYP2D6 metabolizáló betegeknél a szokásos adagolás során is fokozott az opioid toxicitás kialakulásának kockázata. Ezek a betegek gyorsan alakítják át a kodeint morfinná a vártól magasabb szérumszinteket eredményezve. Az opioid toxicitás általános tünetei közé tartozik a zavartság, aluszékonyság, felületes légzés, szűk pupillák, hányinger, hányás, székrekedés és étvágytalanság. Súlyos esetekben előfordulhat életet veszélyeztető, nagyon ritkán fatális keringési és légzési elégtelenség.

A kodein szoptatás alatt ellenjavallt. A kodein és aktív metabolitja nagyon alacsony dózisban jelen lehet az anyatejben szokásos terápiás adagok mellett, de nem valószínű, hogy károsan hat a szoptatott csecsemőre. Ha azonban a beteg ultragyors CYP2D6 metabolizáló, akkor az anyatejben az aktív metabolit, a morfin magasabb koncentrációban lehet jelen, ami nagyon ritka esetekben a csecsemőnél opioid toxicitás tüneteihez vezethet, mely fatális lehet^a.

Az anyatejbe átjutó acetyl-szalícilsav is toxikus tüneteket okozhat a szoptatott csecsemőben pl. thrombocytafunkció-zavar, vérzés^b.

Hozzászokás^a lehetősége miatt a beteg fokozott ellenőrzése szükséges. Hosszantartó adagolás

megszakítása után elvonási tünetek^a léphetnek fel (izgatottság^a, álmatlanság^a). Szeszsesital fogyasztása tilos^a. Barbiturátok, benzodiazepinek fokozzák a kodein légzésdepressziót kiváltó hatását.

Kölcsönhatás: Az alkohol fokozza a GI mellékhatásokat^b. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcskoncentrációt^b. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilát koncentrációt és növelik a GI vérzések, valamint az ulceráció kockázatát^b. Az acetyl-szalicilsav fokozza a cumarin antikoagulánsok, a sulfonilurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenecid és a szulfinpirazon hatása csökken^b. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^b. Alvadásgátlókkal (Syncumar), diphenilhydantoinnal (Diphedan) és PAS-készítményekkel együtt, interakciós mellékhatás veszélye miatt alkalmazása nem ajánlatos.

Mellékhatás: Gastrointestinalis zavarok^b, gyomor-bélnyálkahártya irritáció^b. Ritkán asthmásoknál, krónikus rhinitises vagy urticariában szenvedőknél allergiás reakciókat^b provokálhat, szédülés^{a,b}, fülzúgás^b. Opioid toxicitás^a."

PULVIS COFFACYLI

(Pulv. coffacyl.)

Coffeinum	0,50 g
Calcium carbonicum	1,0 g
Acidum acetylsalicylicum	5,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Papírkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Fájdalom esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 5-ször.**Antineuralgicum. Analgeticum.****"Hatóanyagok:****Coffeinum^a:** *Psychostimulans.***Acidum acetylsalicylicum^b:** *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocyta aggregációt is.***Calcium carbonicum^c:** *Antacidum.***Javallat:** Fájdalomcsillapítás.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység^{a,b}, aktív peptikus ulcus^{a,b}, reflux oesophagitis^a. Haemophilia^b, haemorrhagiás megbetegedések^b.**Figyelmeztetés:** Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^{a,b}. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél és nem kontrollált hypertensió^b. Diabetes esetében interferálhat inzulin^a és glucagonnal^b. Az anyatejbe átjutó acetyl-szalicilsav a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhat (thrombocyta funkció zavar, vérzés).**Kölcsönhatás:** Az alkohol fokozza a GI mellékhatásokat^b. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcskoncentrációt^b. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilát koncentrációt és növelik a GI vérzések valamint az ulceráció kockázatát^b. Az acetyl-szalicilsav fokozza a cumarin anti-coagulánsok, a sulfonylurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenid és a szulfinpirazon hatása csökken^b. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^b. Alvadásgátlókkal (Syncumar), diphenylhydantoinnal (Diphedan) és PAS-készítményekkel együtt ne alkalmazzuk interakciós mellékhatás veszélye miatt^b.**Mellékhatás:** Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén^a, extrasystole^a alakulhat ki^a. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet^a. Központi idegrendszeri tünetek^a, tremor^a. Esti bevétel az alvást zavarhatja^a. GI zavarok^b. A gyomor nyálkahártyát irritálja^b, fülzúgás^b, szédülés^b. Ritkán asthmásoknál, krónikus urticariában szenvedőknél, vagy krónikus rhinitises betegeknél allergiás reakciókat okozhat^b.

PULVIS COFFACYLI CUM CODEINO

(Pulv. coffacyl. c. codein.)

Codeinium phosphoricum	0,20	g
Coffeinum	0,50	g
Calcium carbonicum	1,0	g
Acidum acetylsalicylicum	5,0	g
10 db osztott porra		

Expedíció: Papírkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Fájdalom esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 4-szer.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Codeinium phosphoricum^a: *Centrális támadáspontú köhögés és fájdalomcsillapító. Erős fájdalom, arthritis esetén.*

Coffeinum^b: *Psychostimulans.*

Calcium carbonicum^c: *Antacidum.*

Acidum acetylsalicylicum^d: *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocytá aggregációt is.*

Javallat: Erős fájdalom, neuralgia, arthritis esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{b,d}, reflux oesophagitis^{b,d}, aktív pepticus ulcus^{b,d}, Haemophilia^d, haemorrhagiás megbetegedések^d. Obstructív légzés zavar^a, a légzőközpont kóros, deprimált állapota^a, krónikus obstipáció^a. Szoptatás alatt. Ismert CYP2D6 ultragyors metabolizáló betegeknél.

Figyelmeztetés: Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^d. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél és nem kontrollált hypertensió^d. Hozzászokás lehetősége miatt a beteg fokozott ellenőrzése szükséges^a. Hosszantartó adagolás megszakítása után elvonási tünetek léphetnek fel (izgatottság, álmatlanság)^a. A terhesség második felében adását kerülni kell^a.

Extenzív vagy ultragyors CYP2D6 metabolizáló betegeknél a szokásos adagolás során is fokozott az opioid toxicitás kialakulásának kockázata. Ezek a betegek gyorsan alakítják át a kodeint morfinná a vártnál magasabb szérumszinteket eredményezve. Az opioid toxicitás általános tünetei közé tartozik a zavartság, aluszékonyság, felületes légzés, szűk pupillák, hányinger, hányás, székrekedés és étvágytalanság. Súlyos esetekben előfordulhat életet veszélyeztető, nagyon ritkán fatális keringési és légzési elégtelenség.

A kodein szoptatás alatt ellenjavallt. A kodein és aktív metabolitja nagyon alacsony dózisban jelen lehet az anyatejben szokásos terápiás adagok mellett, de nem valószínű, hogy károsan hat a szoptatott csecsemőre. Ha azonban a beteg ultragyors CYP2D6 metabolizáló, akkor az anyatejben az aktív metabolit, a morfin magasabb koncentrációban lehet jelen, ami nagyon ritka esetekben a csecsemőnél opioid toxicitás tüneteihez vezethet, mely fatális lehet^a. Az anyatejbe átjutó acetyl-szalicilsav is toxikus tüneteket okozhat a szoptatott csecsemőben pl. thrombocytafunkció-zavar, vérzés^d.

A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért ilyenkor egyénileg kell meghatározni az adagolását és a gyógyszer mennyiségét, mely mellett

lehet ezen munkákat végezni^a. Szeszessitált fogyasztani tilos^a.

Kölcsönhatás: Az alkohol fokozza a GI mellékhatásokat^d. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcskoncentrációt^d. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilát koncentrációt és növelik a GI vérzések valamint az ulceráció kockázatát^d. Az acetyl-szalicilsav fokozza a cumarin antikoagulánsok, a sulfonilurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenecid és a szulfinpirazon hatását csökkenti^d. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^d. Alvadásgátlókkal (Syncumar), diphenylhydantoinnal (Diphedan) és PAS-készítményekkel együtt ne alkalmazzuk interakciós mellékhatás veszélye miatt^d. Barbiturátok, benzodiazepinek fokozzák a kodein légzésdepressziót kiváltó hatását.

Mellékhatás: Nagy dózisban tachycardia^b, szív működési zavarok esetén extrasystole^b alakulhat ki^b. A gyomor-, bél nyálkahártyát irritálja^b, hányinger^b, hasmenés jelentkezhet^b. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Központi idegrendszeri tünetek^b, tremor^b. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Ritkán asztmásoknál, krónikus urticariában szenvedőknél vagy krónikus rhinitises betegeknek különböző allergiás reakciókat provokálhat^d. Émelygés^a, hányinger^a, székrekedés^a, szédülés^{a,d}, fülzúgás^a, álmoság^a, hypersensitivitási reakciók^a, urticaria^d, exanthema^a, légzésdepresszió^a. Opioid toxicitás^a."

PULVIS COFFEINI 50 mg

(Pulv. coffein. 50 mg)

Coffeinum	1,5 g
Glucosum anhydricum	1,5 g
Natrium hydrogencarbonicum	0,30 g
30 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Szükség esetén 1-2 port, naponta legfeljebb 6 port bevenni.**Excitans. Enyhe psychostimulans.****Megjegyzés:**

- Poronként 50 mg glükózt tartalmaz.
- A vényelőírat ***pilula formában is elkészíthető.***
- Ebben az esetben a készítmény elnevezése: ***Pilula coffeini 50 mg FoNo VII.***
- Készítés: Kötőanyagként 0,60 g polividont és néhány csepp 96%-os alkoholt, a pilulák gömbölyítéséhez csekély mennyiségű fehér agyagot (bolus alba) használunk.

"Hatóanyag:**Coffeinum:** *Psychostimulans.***Javallat:** Általános gyengeséggel, kimerültséggel járó állapotokban.**Ellenjavallat:** Reflux oesophagitis. Activ pepticus ulcus.

Mellékhatás: Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálja, hányinger, hasmenés jelentkezhet. Központi idegrendszeri tünetek, tremor. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet. Esti bevétele az alvást zavarhatja."

PULVIS COFFEINI 100 mg

(Pulv. coffein. 100 mg)

Coffeinum	3,0 g
Glucosum anhydricum	1,5 g
Natrium hydrogencarbonicum	0,30 g
30 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Szükség esetén 1-2 port, naponta legfeljebb 6 port bevenni.**Excitans. Enyhe psychostimulans.****Megjegyzés:**

- Poronként 50 mg glükózt tartalmaz.
- A vényelőírat ***pilula formában is elkészíthető.***
- Ebben az esetben e készítmény elnevezése: ***Pilula coffeini 100 mg FoNo VII.***
- Készítés: Köötőanyagként 1,0 g polividont és néhány csepp 96%-os alkoholt, a pilulák gömbölyítéséhez csekély mennyiségű fehér agyagot (bolus alba) használunk.

"Hatóanyag:**Coffeinum:** *Psychostimulans.***Javallat:** Általános gyengeséggel, kimerültséggel járó állapotokban.**Ellenjavallat:** Reflux oesophagitis. Activ pepticus ulcus.

Mellékhatás: Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálja, hányinger, hasmenés jelentkezhet. Központi idegrendszeri tünetek, tremor. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet. Esti bevétele az alvást zavarhatja."

PULVIS COMBINATUS

(Pulv. combinat.)

I. Coffeinum	0,50 g
II. Noraminophenazonum	
natrium mesylicum	3,5 g
III. Acidum acetylsalicylicum	3,5 g
IV. Acidum silicicum	
colloidale hydrophylum	0,50 g
10 db osztott porra	

Készítés: A III. alatti alkotórészt homogenizáljuk a IV-kel, majd az I-t és a II-at dörzsölés nélkül hozzákeverjük.

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Szükség szerint naponta 1-3 port étkezés után bevenni.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Analgeticum. Antipyreticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén az orvos *Coffeinum nélkül* is rendelheti.
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Coffeinum^a: *Psychostimulans.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^b: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz-, és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejt ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Acidum acetylsalicylicum^c: *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocyta aggregációt.*

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Oesophagus reflux^a. A hatóanyagokkal szembeni túlérzékenység. Granulocytopenia^b. Haemophylia^c, haemorrhagiás megbetegedések^c. Activ pepticus ulcus^{a,c}, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz dehidrogenase hiány.

Figyelmeztetés: A szalicilát érzékenység örökletes lehet. Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt a vérkép ellenőrzése szükséges^b. Terhességben csak fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható a ductus arteriosus Botalli idő előtti elzáródásának veszélye miatt^b. Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel^{b,c}. Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók, továbbá vese^{b,c} és májfunkció elégtelenségben^{b,c}, nem kontrollált hipertensiónál^c. Az anyatejbe átjutó acetyl-szalicilsav a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhat (thrombocytafunctio-zavar, vérzés)^c.

Kölcsönhatás: Anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazon származékok hatása gyengül^b. Az alkohol fokozza a GI mellékhatások-

kat^c. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcs-koncentrációt^c. Corticosteroidok csökkentik a szérum szalicilát koncentrációt és növelik a GI vérzések valamint az ulceráció kockázatát^c. Az acetil-szalicilsav fokozza a cumarin antikoagulánsok, a sulfonylurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenid és a szulfinpirazon hatása csökken^c. Úgyszintén csökkenti a fenbrufen, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^c.

Mellékhatás: Nagy dózisban tachycardia^a, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^a. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálhatja^{a,c}, erosio, vérzés, fekély, perforáció^c, hányinger^a, hasmenés jelentkezhet^a. Csökkent májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlhat, ami toxikus kumulációhoz vezethet^a. Központi idegrendszeri tünetek^a, tremor^a. Esti bevétele az alvást zavarhatja^a. Beszűkült májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^a. Ritkán idiosyncrasiás reakciók mint: agranulocytosis^b, leukocytopenia^b, thrombocytopenia^b, haemolytikus anaemia^b, ritkán allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások kialakulhatnak^b. GI zavarok^c. Ritkán asztmásoknál, krónikus urticariában szenvedőknél vagy krónikus rhinitises betegeknek különböző allergiás reakciókat provokálhat^c, szédülés^c, fülzúgás^c jelentkezhet. Korábbi vesebetegség, vagy túladagolás esetén átmeneti oliguria^b, interstitialis nephritis^b léphet fel. Gyermekekben vírusos fertőzésben szenvedőknél (nagyon ritkán) Reye szindrómát^c okozhat."

PULVIS DOVERI CUM BISMUTHO

(Pulv. Doveri c. bism.)

Pulvis opii et ipecacuanhae		2,5 g
Bismuthum subgallicum		4,0 g
		10 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port üres gyomorra bevenni.

Obstipans.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Laktózt tartalmaz.
- Poronként 200 mg szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Pulvis opii et ipecacuanhae^a: *Obstipáns.*

Bismuthum subgallicum^b: *Savkötő, enyhe adstringens.*

Javallat: Hurutos, fekélyes vékonybél, vastagbélgyulladás esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a, terhesség, lactatio. Veseelégtelenségben szenvedő betegeknek bizmut adása ellenjavallt^b.

Figyelmeztetés: A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért egyénileg kell meghatározni, hogy a gyógyszer milyen mennyisége és mely adagolási módon történő alkalmazása mellett lehet járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni^a. Az anyatejbe átjutó ópium a szoptatott csecsemőben mérgezési tüneteket okozhat (légszűd depresszió, addictio, elvonási tünetek).

Kölcsönhatás: Lúgos közeg növeli a hatékonyságot^a. A bizmutsók gátolják a tetraciklinek felszívódását^b.

Mellékhatás: A bélpasszázs lassulása^a, obstipáció^a, émelygés^a, a gyomorszekréció fokozódása^a, aluszékonyság^a. Gastrointestinalis zavarok^b, bőrtünetek^b, extrém nagy adagban neuro-, csont-, ízületi toxicitás^b.

PULVIS EXPECTORANS

(Pulv. expect.)

Terpinum	1,0	g
Natrium hydrogencarbonicum	2,0	g
Saccharosum		
<i>vel</i>		
Sorbitum	2,0	g
Aetheroleum anisi	1	gtt
10 db osztott porra		

Készítés: Az ánizsolajos édesítővel a többi alkotórészt összekeverjük.

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port étkezés után bevenni.

Felhasználhatósági időtartam 2 hét.

Expectorans.

Megjegyzés:

- Szükség esetén az orvos *Codeinium phosphoricum*mal is rendelheti.
- Poronként 200 mg szacharózt vagy 200 mg szorbitot tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Terpinum^a: *Bronchus szekréciót fokozó expectorans.*

Natrium hydrogencarbonicum^b: *Vizes oldatát melegen elfogyasztva, vagy inhalálva nyákoldó, így köptető hatású.*

Javallat: A bronchialis váladék eltávolításának megkönnyítésére.

Ellenjavallat: Alkalosis^b, vesekárosodás^b.

Figyelmeztetés: A vizeletet lúgosítja, így a vegyületek ionizációja révén befolyásolhatja a gyógyszerek vizelettel való pH-függő eliminációját^b.

Mellékhatás: Hányinger^a, hányás^a, abdominalis fájdalom^a. Reaktív hypersecretio, tartós alkalmazása során metabolikus alkalosis, hypokalaemia és főleg ha tejjel együtt adagolják vesekárosodás (az ún. tej-alkáli syndroma) alakulhat ki^b."

PULVIS MAGNESII CITRICI 500 mg

(Pulv. magn. citr. 500 mg)

Magnesium citricum **5,0 g**
10 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Magnézium pótlására. Naponta 2-szer 1 port étkezés közben vízben oldva bevenni.

Magnézium-ionok pótlása.

"Hatóanyagok:

Magnesium citricum: *Magnézium-pótlás.*

Javallat: Magnézium-hiány.

Ellenjavallat: Vesefunkciós zavarok.

Figyelmeztetés: Nagyobb dózisokban (11-25 g) ozmotikus hashajtó. Vesekárosodás esetén, valamint időseknek óvatosan kell adni.

Kölcsönhatás: Tetraciklinek és bifoszfonátok felszívódását csökkenti.

Mellékhatás: Éhgyomorra bevéve gastrointestinalis panaszok jelentkezhetnek, ilyenkor az adagot csökkenteni kell."

PULVIS MAGNESII ET CALCII

(Pulv. magn. et calc.)

Magnesium citricum	3,0 g
Calcium lacticum	5,0 g
20 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Magnézium és kalcium pótlására. Felnőtteknek naponta 3x2 port vízzel bevenni. Gyermkeknek naponta 3x1 port vízzel bevenni.**Magnézium- és kalcium-ionok pótlása.****Megjegyzés:**

- A szignatúrán a beteg életkorának megfelelő adagolást kell feltüntetni.
- Gyermkeknek történő rendelése esetén a szignatúrán a „Gyerme gyógyyszer” feliratnak is szerepelnie kell.

"Hatóanyagok:**Magnesium citricum^a:** *Magnézium pótlás.***Calcium lacticum^b:** *Kalcium pótlásra.***Javallat:** Magnézium és kalcium hiány.**Ellenjavallat:** Vesefunkciós zavarok^{a,b}. Hypercalcaemia^b, hypercalciuria^b, hyperparathyreoidismus^b, csontmetastasisok^b. Az elektrolit-háztartás súlyos zavarai^b.**Figyelmeztetés:** Más gyógyszerek felszívódását befolyásolhatja^b. Vesebetegség, vesekő esetén alkalmazása csak orvosi ellenőrzés mellett történhet^b. Éhgyomorra bevéve hasmenést okozhat^a.**Kölcsönhatás:** Tetraciklinek^{a,b} és bifoszfonátok^a, vas^b és a fluorid^b felszívódását mérsékelheti^{a,b}. D-vitamin és tiazidok fokozzák a hypercalcaemia veszélyét^b. Szívglükozidokkal potencírozó synergismus áll fenn^b. Glycocorticoidok, phenytoin és barbitálok gátolják a kalcium felszívódását^b. Calcitonin hatását antagónizálja. Ciprofloxacin, norfloxacin felszívódását chelatképzés miatt csökkentheti. Digitalis szedőknek nem adható (arrhythmia veszélye nő)^b.**Mellékhatás:** Hypercalciuria^b. Hypercalcaemia^b, hypophosphataemia^b és metabolikus acidosis^b különösen veseelégtelenségben és nagyobb dózisok adása esetén^b.

PULVIS NEUTRACIDUS

(Pulv. neutracid.)

I. Calami rhizoma	1,0 g
II. Frangulae cortex	1,0 g
III. Natrium hydrogencarbonicum	8,0 g
IV. Bismuthum subnitricum	14,0 g
V. Magnesium carbonicum	
hydroxydatum	16,0 g
40 db osztott porra	

Készítés: A VI-os szitafinomságú I-t és II-at homogenizáljuk a III-al, majd a IV-el és több részletben adjuk hozzá a voluminózus V-et.

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port kevés vízben elkeverve bevenni.

Antacidum. Adstringens.

Megjegyzés:

- Előre figyelmeztessük a beteget, hogy a székletet a bázisos bizmut-nitrát sötétre színezheti.

"Hatóanyagok:

Calami rhizoma^a: *Stomachicum, carminativum.*

Frangulae cortex^b: *A belekben elektrolitokat választ ki, gátolja ezek felszívódását, fokozza a bél víztartalmát, ezáltal stimulálja a perisztaltikát.*

Natrium hydrogencarbonicum^c: *Savkötő.*

Bismuthum subnitricum^d: *Antacidum, adstringens.*

Magnesium carbonicum hydroxydatum^e: *Antacidum, laxativum, digestivum.*

Javallat: Hyperaciditas.

Ellenjavallat: Veseelégtelenség^d. 12 év alatti kor^b, terhesség^b, szoptatás^b, bélelzárádás^b, belek gyulladásos betegsége^b, ismeretlen eredetű hasi fájdalom^b, víz-, elektrolitvesztés miatti dehydratio^b.

Figyelmeztetés: A gyomorban az égő érzést gyorsan megszünteti, azonban széndioxid szabadul fel belőle, ami a gyomornyálkahártya izgatása révén rebound effektust okoz: fokozza a savszekréciót^a. Így hatása gyorsan beáll, de átmeneti^a. Tartós adagolása nem javasolt (metabolikus alkalosis, bizmut-encephalopathia)^d. Átjut a placentán^d, terhes nőnek ne adjuk.

Kölcsönhatás: A bizmutsók gátolják a tetraciklinek felszívódását^d. Tartós alkalmazás esetén kálium veszteség miatt a szívglikozidok hatása megnő^b. Csökkenti a tetraciklinek, vaskészítmények és bifoszfonátok abszorpcióját^e.

Mellékhatás: Gastrointestinalis zavarok^d, bőrtünetek^d, hasi fájdalom^b, görcsös gyomor-bélpanaszok^{b,e}, diarrhoea^e, elektrolitvesztés^{b,e} (főleg kálium), ritkán bizmut encephalopathia alakulhat ki^d.

PULVIS OBSTIPANS

(Pulv. obstip.)

Pulvis opii et ipecacuanhae	2,0 g
Bismuthum subsalicylicum	3,0 g
Albumen tannicum	5,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Szükség szerint naponta 2-3-szor 1 port bevenni.

Obstipans.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a bázisos bizmut-szalicilát a székletet feketére festheti.
- Laktózt tartalmaz.
- Poronként 160 mg szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Pulvis opii et ipecacuanhae^a: *Obstipáns.*

Bismuthum subsalicylicum^b: *Obstipáns.*

Albumen tannicum^c: *Adstringens.*

Javallat: Diarrhoea.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a, szoptató anyáknak ne adjuk. Veseelégtelenségben szenvedő betegeknek bizmut adása ellenjavallt^b. 12 éves kor alatt ne alkalmazzuk.

Figyelmeztetés: A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért egyénileg kell meghatározni, hogy a gyógyszer milyen mennyisége és mely adagolási módon történő alkalmazása mellett lehet járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni^a. A női tejbe átjutó ópium a szoptatott csecsemőben mérgezettségi tüneteket okozhat (légzésdepresszió, addictio, elvonási tünetek).

Kölcsönhatás: Lúgos közeg növeli a hatékonyságát^a. A bizmutsók gátolják a tetraciklinek felszívódását^b.

Mellékhatás: A bélpasszázs lassulása^a, obstipáció^a, émelygés^a, a gyomorszekréció fokozódása^a, aluszékonyság^a. Gastrointestinalis zavarok^b, bőrtünetek^b, Extrém nagy adagban tartósan adva neuro-, csont-, ízületi toxicitás^b."

PULVIS COFFACYLI CUM CODEINO

(Pulv. coffacyl. c. codein.)

Codeinium phosphoricum	0,20 g
Coffeinum	0,50 g
Calcium carbonicum	1,0 g
Acidum acetylsalicylicum	5,0 g

10 db osztott porra

Expedíció: Papírkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Fájdalom esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 4-szer.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Codeinium phosphoricum^a: *Centrális támadáspontú köhögés és fájdalomcsillapító. Erős fájdalom, arthritis esetén.*

Coffeinum^b: *Psychostimulans.*

Calcium carbonicum^c: *Antacidum.*

Acidum acetylsalicylicum^d: *Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocyta aggregációt is.*

Javallat: Erős fájdalom, neuralgia, arthritis esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{b,d}, reflux oesophagitis^{b,d}, aktív pepticus ulcus^{b,d}. Haemophilia^d, haemorrhagiás megbetegedések^d. Obstruktív légzés zavar^a, a légzőközpont kóros, deprimált állapota^a, krónikus obstpáció^a. Szoptatás alatt. Ismert CYP2D6 ultragyors metabolizáló betegeknél.

Figyelmeztetés: Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^d. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél és nem kontrollált hypertensió^d. Hozzászokás lehetősége miatt a beteg fokozott ellenőrzése szükséges^a. Hosszantartó adagolás megszakítása után elvonási tünetek léphetnek fel (izgatottság, álmatlanság)^a. A terhesség második felében adását kerülni kell^a.

Extenzív vagy ultragyors CYP2D6 metabolizáló betegeknél a szokásos adagolás során is fokozott az opioid toxicitás kialakulásának kockázata. Ezek a betegek gyorsan alakítják át a kodeint morfinná a vártnál magasabb szérum morfin szinteket eredményezve. Az opioid toxicitás általános tünetei közé tartozik a zavartság, aluszékonyság, felületes légzés, szűk pupillák, hányinger, hányás, székrekedés és étvágytalanság. Súlyos esetekben előfordulhat életet veszélyeztető, nagyon ritkán fatális keringési és légzési elégtelenség.

A kodein szoptatás alatt ellenjavallt. A kodein és aktív metabolitja nagyon alacsony dózisban jelen lehet az anyatejben szokásos terápiás adagok mellett, de nem valószínű, hogy károsan hat a szoptatott csecsemőre. Ha azonban a beteg ultragyors CYP2D6 metabolizáló, akkor az anyatejben az aktív metabolit, a morfin magasabb koncentrációban lehet jelen, ami nagyon ritka esetekben a csecsemőnél opioid toxicitás tüneteihez vezethet, mely fatális lehet^a. Az anyatejbe átjutó acetyl-szalicilsav is toxikus tüneteket okozhat a szoptatott csecsemőben pl. thrombocytafunkció-zavar, vérzés^d.

A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért ilyenkor egyénileg kell meghatározni az adagolását és a gyógyszer mennyiségét, mely mellett

A kodein és aktív metabolitja nagyon alacsony dózisban jelen lehet az anyatejben szokásos terápiás adagok mellett, de nem valószínű, hogy károsan hat a szoptatott csecsemőre. Ha azonban a beteg ultragyors CYP2D6 metabolizáló, akkor az anyatejben az aktív metabolit, a morfin magasabb koncentrációban lehet jelen, ami nagyon ritka esetekben a csecsemőnél opioid toxicitás tüneteihez vezethet, mely fatális lehet.

Barbiturátok, benzodiazepinek a kodein légzésdepressziót kiváltó hatását fokozzák.

Mellékhatás: Émelygés^a, hányinger^a, székrekedés^a, szédülés^a, álmoság^a, hypersensitivitási reakció, urticaria^a, exanthema^a. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálja^a. Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^b. Beszűkült májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Ritkán idioszinkhrásis reakciók: agranulocytosis^a, leukocytopenia^a, thrombocytopenia^c, haemolyticus anaemia^c, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások^c alakulhatnak ki. Fennálló vesekárosodás fokozódása^a. Légzésdepresszió^a, szédülés^a előfordulhat. Opioid toxicitás^{an}

PULVIS PHENOLPHTHALEINI COMPOSITUS

(Pulv. phenolphth. comp.)

I. Sennae folium	1,0 g
II. Liquiritiae rhizoma et radix	1,0 g
III. Aetheroleum foeniculi	II gtt
IV. Phenolphthaleinum	5,0 g
V. Sulfur pulveratum lotum	0,50 g
10 db osztott porra	

Készítés: Az I. és a II. VI-os szitafinomságú keverékéhez cseppentjük a III-at, majd a IV. és az V. alkotórészeket részletekben hozzákeverjük.

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Hashajtó. Szükség esetén napi 1 port kevés vízzel bevenni.

Laxativum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.
- A készítményt gyermekek elől gondosan el kell zárni!
- Szív, legfeljebb tízennégy napig szedhető folyamatosan, szedése 3 havonként ismételhető.
- Szívglükózid és vizelethajtó készítményt szedők az alkalmazást beszéljék meg kezelőorvosukkal.

"Hatóanyagok:

Phenolphthaleinum^a: *Laxatív hatását elsősorban a vastagbél falát izgatva fejt ki. A vékonybélből egy része felszívódik és részben az epével kiválasztódva, még a beadás után 2-3 nappal is elősegíti a puha székletürítést.*

Sulfur pulveratum lotum^b: *A bélhuzamban keletkező kénhidrogén fokozza a bélperisztaltikát.*

Sennae folium^c: *A bélfalat izgató laxativum, diantron glikozidokat tartalmaz.*

Liquiritiae rhizoma et radix^d: *Gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Erősen édes íze miatt ízjavító.*

Aetheroleum foeniculi^e: *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, az emésztőrendszerben a szekréciót fokozza.*

Javallat: Obstipáció.

Ellenjavallat: 12 év alatt nem adható^{a,c}, az emésztőrendszer gyulladásos folyamatai^{a,c}, bélelzáródás^{a,c}, ismeretlen eredetű alhasi fájdalom^a, kiszáradás^a, terhesség^c, szoptatás^c, ismeretlen eredetű hasi fájdalom^c, víz-, elektrolitvesztés miatti dehydratio^c.

Figyelmeztetés: Krónikus adagolás növelheti a vastagbél kóros elváltozásának veszélyét^{a,c}. Szívglükózid és vizelethajtó készítményt szedőknél óvatosan kell alkalmazni^d. Hosszantartó alkalmazás kerülendő, mert az állatkísérletekben ta-

pasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek^c. A hatóanyagok^{a,c} átjutnak az anyatejbe, szoptatott csecsemőben hasmenést, kólikás fájdalmat, hasmenést, exsiccosis okozhatnak. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennalevének.

Kölcsönhatás: Szívglükóziddal együtt adva a kálium veszteség miatt digitalis toxikus hatása fokozódhat^{a,c}.

Mellékhatás: Dermatitis^a, dehydratio^{a,c}, kálium veszteség^a, görcsös hasi fájdalom^a, túlérzékenységi reakciók^a, bőrkütés^a. Hasi fájdalom^c, görcsös gyomor-bélpanaszok^c, elektrolitvesztés (főleg kálium)^c, ritkán májkárosodás^c. Nátrium- és vízretenció, valamint hypokalaemiát okozhat^d."

PULVIS PURGATIVUS

(Pulv. purgat.)

Phenolphthaleinum	4,0 g
Pulvis sennae compositus	26,0 g
	20 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.**Szignatúra:** Hashajtó. Szükség esetén 1 port kevés vízzel bevenni.**Laxativum.****Megjegyzés:**

- Csak vényre adható ki.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.
- Poronként 637 mg szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Phenolphthaleinum^a: *Laxativ hatását elsősorban a vastagbél falát izgatva fejtí ki. A vékonybélből egy része felszívódik és részben az epével kiválasztódva, még a beadás után 2-3 nappal is elősegíti a puha székletürítést.*

Pulvis sennae compositus^b: *A bélfalat izgató laxativum, szennalevelet, édesgyökeret, mosott kénport, édeskömény olajat tartalmaz.*

Javallat: Obstipáció, bélrenyheség rövid időtartamú (max. 2 hét) kezelésére.**Ellenjavallat:** Az emésztőrendszer gyulladásos folyamatai^a, bélélzáródás^a, ismeretlen eredetű alhasi fájdalom^a, kiszáradás^a, 12 év alatti kor^a.**Figyelmeztetés:** Krónikus adagolás növelheti a vastagbél kóros elváltozásának veszélyét^{a,b}. Alhasi vérbőséget okoz, ezért terheseknek és szoptató nőknek ne adjuk^b. Az anyatejbe átjutó hatóanyagok a szoptatott csecsemőben kólikás fájdalmat hasmenést, exsiccósist okozhatnak.**Kölcsönhatás:** Szívglükóziddal együtt adva kálium vesztes és digitalis hatás fokozódhat^a.**Mellékhatás:** Túlérzékenységi reakciók^{a,b}, dehydratio^{a,b}, kálium vesztes^{a,b}, görcsös hasi fájdalom^{a,b}, bőrkütiés^{a,b}, dermatitis^{a,b} előfordulhat."

PULVIS PURGATIVUS CUM BELLADONNA

(Pulv. purgat. c. bellad.)

Extractum belladonnae siccum . . .	0,30 g
Phenolphthaleinum	4,0 g
Pulvis sennae compositus	26,0 g
20 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Hashajtó. Szükség esetén 1 port kevés vízzel bevenni.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Laxativum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.
- Laktózt tartalmaz.
- Poronként 650 mg szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Extractum belladonnae siccum^a: *Anticholinerg hatású készítmény.*

Phenolphthaleinum^b: *Laxatív hatását elsősorban a vastagbél falát izgatva fejti ki. A vékonybélből egy része felszívódik és részben az epével kiválasztódva, még a beadás után 2-3 nappal is elősegíti a puha székletürítést.*

Pulvis sennae compositus^c: *A bélfalat izgató laxativum, antrachinon származékot is tartalmaz.*

Javallat: Spastikus obstipáció esetén.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású gyógyszerekkel, továbbá a készítmény hatóanyagaival^{a,b} szembeni túlérzékenység^a, az emésztőrendszer gyulladásos folyamatai^b, bélelzáródás^b, ismeretlen eredetű alhasi fájdalom^b, kiszáradás^b, zárt szemzugú glaucoma^a, prostata hyperplasia^a, szoptatás^a, gyermekkorban lázas állapot^a, 12 év alatt nem adható^b. Terhes, valamint szoptató nőknek ne adjuk!

Figyelmeztetés: Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő^a. Szívigliokid és vizelethajtó készítményt szedőknél óvatosan kell alkalmazni^b. Prostata hyperplasiában adását kerülni kell^c. Krónikus adagolás növelheti a vastagbél kóros elváltozásának veszélyét^{b,c}. Alhasi vérbőséget okoz, ezért terheseknek és szoptató nőknek ne adjuk^c. A fenoltalein és a száraz belladonna-kivonat atropintartalma iránt az érzékenység örökletesen fokozott lehet. Az anyatejbe átjutó hatóanyagok a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket, illetve hasmenést, kólikás fájdalmat exsiccósist okozhatnak.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, neurolepticumokkal, triciklusos antidepressansokkal együtt adva anticholinerg hatásai fokozódnak^a. Szívglikoziddal együtt adva kálium vesztes és digitalis toxikus hatása fokozódhat^b.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók^b, palpítatio^a, erős psychomotoros izgalom^a, akkomodációs zavarok^a, torokszárazság^a, dehydratio^{b,c}, kálium vesztes^{b,c}, görcsös hasi fájdalom^{b,c}, bőrkütiés^{a,b}, dermatitis^b, ritkán májkárosodás^c előfordulhat."

PULVIS SENNAE COMPOSITUS

(Pulv. sennae comp.)

Ph. Hg. VII.

Pulvis sennae compositus 40,0 g**Expedíció:** Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Hashajtó. 5 ml-nyi porkeveréket kevés vízzel bevenni.**Laxativum.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.
- 19,6 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Pulvis sennae compositus: *A bélfalat izgató laxativum, szennalevelet, édesgyökeret, mosott kénport, édeskömény olajat tartalmaz.*

Javallat: Opstipatio.

Ellenjavallat: Bélelzáródás, belek gyulladásos betegsége, ismeretlen eredetű hasi fájdalom, víz-, elektrolitvesztés miatti dehydratio, 12 év alatti kor, terhesség, szoptatás.

Figyelmeztetés: Prostata hyperplasiában adását kerülni kell. Alhasi vérbőséget okoz. Hosszantartó alkalmazás kerülendő, mert az állatkísérletekben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek. A szennalevélből hashajtó hatású származék kerül az anyatejbe, és a csecsemőnek kólikás fájdalmat, hasmenést, exsiccósist okozhat. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennalevélnek.

Kölcsönhatás: Tartós alkalmazás esetén kálium veszteség miatt a szívglükozidok toxikus hatása megnő.

Mellékhatás: Hasi fájdalom, görcsös gyomor-bélpanaszok, elektrolitvesztesség (főleg kálium), ritkán májkárosodás."

PULVIS SPASMALGETICUS

(Pulv. spasmalg.)

Methylhomatropinium bromatum	0,025 g
Papaverinium chloratum	0,40 g
Acidum acetylsalicylicum	2,0 g
Paracetamolum	1,5 g
5 db osztott porra	

Expedíció: Cerát kapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Görcsös fájdalom esetén 1 port bevenni, naponta legfeljebb 3-szor.

Antispasmodicum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Methylhomatropinium bromatum^a: Az atropinnál gyengébb parasymphatholyticum, nincs centrális izgató hatása.

Papaverinium chloratum^b: A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca^{++} csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekökőlikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökkenti az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.

Acidum acetylsalicylicum^c: Fájdalomcsillapító, gyulladásgátló és lázcsillapító. Gátolja a thrombocytá aggregációt is.

Paracetamolum^d: Analgetikus, antipyretikus hatását úgy feje ki, hogy gátolja a központi idegrendszerben, így a hőközpontban a prosztaglandin bioszintézisét.

Javallat: Epecolica, vesekőcolica enyhe esetei, bélgörcs, dysmenorrhoea esetén.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású gyógyszerekkel, továbbá a készítményben lévő hatóanyagokkal^{a,d} szembeni túlérzékenység, coronaria sclerosis^a, zárt szemzugú glaucoma^a, prostata hyperplasia^a, szoptatás^a. Gyermekkori lázas állapot vírusos infekciók esetén^c (Reye syndroma veszélye), haemorrhagiás megbetegedések^c. Hatóanyag iránti túlérzékenység^{a,b,c,d}, szívelégtelenség^b, AV-block^b, myocardialis infarctus acut szakasza^b, májelégtelenség^b. Kifejezett máj- és veseműködési zavar^d, krónikus alkoholfogyasztás^d.

Figyelmeztetés: Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő^a. Óvatosan alkalmazandó dyspepsia hajlam vagy gyomornyálkahártya laesiók esetén^c. Óvatosság szükséges asthmás és allergiás betegeknél és nem kontrollált hypertensió^a. Örökletes szalicil érzékenység esetén ne alkalmazzuk! Az anya-

tejbe átjutó acetil-szalicilsav a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket (thrombocytopenia-funkciózavar, vérzés) okozhat.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, triciklusos antidepressánsokkal együtt adva az atropinszerű mellékhatások fokozódhatnak^a. Az alkohol fokozza a GI hatásokat^c. Dipyridamol, metoclopramid, metoprolol növeli a plasma szalicilát csúcskoncentrációt^c. Corticosteroidok csökkentik a szérumban szalicilát koncentrációt és növelik a GI vérzések valamint az ulceráció kockázatát^c. Az acetil-szalicilsav fokozza a cumarin antikoagulánsok, a sulfonilurea hypoglycaemiás gyógyszerek, a methotrexat, a phenytoin és a valproinsav hatását, míg a probenecid és a szulfinpirazon hatása csökken^c. Úgyszintén csökkenti a fenbupropion, indometacin és piroxicam plasma koncentrációját^c. Levodopa hatását antagonizálja^b. Májenzim induktorok (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák^d. Oralis antikoagulánsok hatását fokozza^c, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját^d, inzulin: csökkenhet a vércukorszint süllyesztő hatás^d, alkoholfogyasztás: növeli a paracetamol hepatotoxicitását^d. Neurolepticumokkal és triciklusos antidepressáns hatású vegyületekkel történő együttes alkalmazása toxikus mellékhatásokat okozhat! Gyógyszerkombinációk (szalicilátok, paracetamol, aminofenazon) tartós használata, még a szokásos adagok esetén is, haematológiai, vese-, májkárosodást okozhat. Ezért figyelmeztessük a beteget, hogy folyamatosan 10 napnál hosszabb ideig orvosi ellenőrzés nélkül ne szedje! Alvadésgátlókkal (Syncumar), diphenilhydantoinnal (Diphedan) és PAS-készítményekkel együtt ne alkalmazzuk interakciós mellékhatás veszélye miatt.

Mellékhatás: Palpitatio^a, akkomodációs zavarok^a, torokszárazság^a, bőrkütiés^a. GI zavarok^c, enyhe vérnyomásesés^c. Ritkán asthma-bronchialeban szenvedőknél, krónikus csalánkiütéses vagy krónikus rhinitises betegeknél különböző reakciókat provokálhat^c. GI-tünetek^b, KIR tünetek^b, arrhythmia^b, anorexia^b, priapismus^b, allergiás típusú hepatikus reakció^b, bőr kipirulás^b, izzadás^b. Ritkán: allergiás bőrreakciók, erythema, urticaria, nyálkahártya duzzadás^d. Nagyon ritkán: csontvelőt érintő allergiás reakciók: pancytopenia, leukocytopenia, thrombocytopenia^d. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és májkárosodás, igen nagy dózisban (8-10 g felett) letális, irreversibilis májszövet necrosis jöhet létre^d.

PULVIS THEOPHYLLINI COMPOSITUS

(Pulv. theophyllin. comp.)

Aethylmorphinium chloratum	0,10 g
Theophyllinum	1,0 g
Glucosum anhydricum	5,0 g
10 db osztott porra	

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Naponta 3-szor 1 port bevenni.

Vasodilatator. Bronchospasmolyticum. Antitussivum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Poronként 500 mg glükózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Aethylmorphinium chloratum^a: *Centrális támadáspontú köhögés és fájdalomcsillapító.*

Theophyllinum^b: *Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaikat, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.*

Javallat: Spasticus bronchitis esetén adjuvánsként.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység^b. Etil-morfinium-klorid tartalma miatt gyermekgyógyaszatban ne alkalmazzuk! Szoptatás^b.

Figyelmeztetés: Átjut a placentán, ezért terhesség alatti alkalmazása kritikus mérlegelést igényel^b. Az anyatejjel kiválasztódik^b. Biztonságos alkalmazása szoptatáskor ill. terhességben még nem bizonyított^b. E gyógyszer alkalmazásának és a psychomotoros teljesítményt befolyásoló hatásának időtartama alatt járművet vezetni vagy baleseti veszéllyel járó munkát végezni tilos. Az anyatejbe átjutó etil-morfinium-klorid a szoptatott csecsemőben mérgezettségi tüneteket okozhat. Óvatosan adható akut szívinfarctusban, obstructiv hypertrophiás cardiomyopathiában, coronaria betegségben, súlyos hypoxiában, peptikus fekélyben^b, pajzsmirigy túlműködésben^b, magas vérnyomás esetén^b, cardialis arhythmia esetén^b, epilepsiában az állapotot ronthatja^b.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta-adrenerg izgatókkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki^b. Efedrin a fő és mellékhatásait fokozza^b. Dohányzók esetén hatása csökken, ezért a dózis emelése válhat szükségessé^b. Makrolid antibiotikumok, lincomycin, allopurinol, beta-blokkolók, cimetidin, orális fogamzásgátlók alkalmazásakor csökken a teofillin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségesé^b. Más xanthin származékokkal együtt adva a toxikus hatás összeadódik^b.

Mellékhatás: Nyugtalanág^b, álmatlanság^b, fejfájás^b, végtag remegés^b, hypotensio^b, palpitatio^b, tachycardia^b, hányinger^b, hányás^b, hasi fájdalom^b, hasmenés^b. Émelygés^a, hányinger^a, székrekedés^a, szédülés^a, álmoság^a, urticaria^a, exanthema^a jelentkezhet."

PULVIS TRIKALII CITRICI

(Pulv. trikal. citr.)

Trikalium citricum **20,0 g**
20 db osztott porra

Expedíció: Cerátkapszulában, kartondobozban.

Szignatúra: Kálium pótlására. Naponta 2-szer 1 port vízben feloldva bevenni.

Kálium-ionok pótlása.

Megjegyzés:

— Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Trikalium citricum: *Elektrolit.*

Javallat: Kálium-hiány.

Ellenjavallat: Hyperkalaemia, veseelégtelenség, oliguria, azotaemia, anuria, dehydratio, peptikus fekély.

Figyelmeztetés: Digitalis és kálium-spóroló diuretikum adása esetén a szérum káliumszint rendszeres ellenőrzése szükséges.

Mellékhatás: Hasmenés, hányás, hányinger jelentkezhet."

PULVIS ZINCI ET ALUMINATI

(Pulv. zinc. et alum.)

Zincum sulfuricum	25,0 g
Alumen	75,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Külsőleg. 5 ml-nyi porkeveréket 1 liter langyos vízben oldva, hüvely-öblítésre.**Adstringens ad irrigationem. Antisepticum.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a hüvelyöblítést fekvő helyzetben, felhúzott lábakkal, megemelt medencével célszerű végezni.
- Az irrigátort összes tartozékaival együtt használat előtt ki kell főzni.
- Fontos a külső nemi szervek — különösen ha a folyás gyulladásos eredetű — tisztán tartása, mindennapos rendszeres megmosása.

"Hatóanyagok:**Zincum sulfuricum:** *Adstringens, antisepticum.***Javallat:** Fluor, colpitis esetén."

SAL AD REHYDRATIONEM

(Sal ad rehydr.)

Natrium chloratum	3,5 g
Kalium chloratum	1,5 g
Trinatrium citricum	3,0 g
Glucosum anhydricum	20,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.**Szignatúra:** 1 liter vízben oldva, az orvos utasítása szerint. Száraz helyen tartandó. Elkészítés után 24 óráig használható fel.**Rendeléskor készítjük.****Oralis rehidráció terápia.****Megjegyzés:**

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 20 g glükózt tartalmaz.
- Figyelmeztessük a beteget vagy hozzátartozóját, hogy a porkeveréket ivóvízben oldva készítse el!
- Az orvos kérésére, illetve a beteg vagy hozzátartozójának kívánságára a porkeverék oldását a gyógyszerész is elvégezheti.
- Az orvos által közölt adagolási utasítást a betegnek minden esetben be kell tartania!
- Orvosi utasítás hiányában, tájékoztatóul a szokásos adagolás: Nagyobb gyermekek és felnőttek enyhe és mérsékelt súlyos dehidratációja (5-9% testtömegvesztés 24 óra alatt) 50-80 ml/ttkg rehidráció folyadék bevitelével korrigálható. A számított mennyiségből a felnőttek 750 ml-t fogyasszanak óránként, így módon a rehidráció 3-5 óra alatt megtörténik. Fenntartó adagoláskor 40-50 ml/ttkg elegendő. Az idősek folyadékigénye ennél valamivel nagyobb.
- A hányinger csökkentése és a bevitel könnyítése céljából a folyadékot 10-15 °C-on célszerű elfogyasztani.
- A rehidráció folyadék és egyéb folyadékok keverési aránya 2:1 majd 1:1 legyen.

"Hatóanyagok:**Kalium chloratum^a:** *Elektrolit.***Trinatrium citricum^b:** *Elektrolit.***Natrium chloratum^c:** *Elektrolit.***Javallat:** Rehydratio, elektrolitvesztés.**Ellenjavallat:** Hyperchloraemia^a. Hyperkalaemia^a. Alkalosis^a. Diabetes mellitus.**Figyelmeztetés:** Óvatosan adható vese-, mellékvese-, szív elégtelenség, akut dehydratio, kiterjedt szöveti destructio esetén^b. Ilyen esetben a klinikai status, szérum-elektrolitszint és EKG monitorozás szükséges^a.

Kölcsönhatás: Szérum kálium szintjét növelő szerek: kálium spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin, kálium tartalmú gyógyszerek^a egyidejű adása esetén emelkedik a plasma kálium-szintje, hyperkalaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hyperkalaemia^a, alkalosis^b, hasmenés^b, hányás^b, hányinger^b, gynomnyálkahártya irritáció^a előfordulhat."

SAL AD REHYDRATIONEM CUM KALIO CARBONICO PRO PARVULO

(Sal ad rehydr. c. kal. carb. pro parvul.)

Glucosum anhydricum	25,0	g
Natrium chloratum	1,7	g
Kalium carbonicum	2,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.

Szignatúra: 1 liter forralt ivóvízben vagy teában feloldva, az orvos utasítása szerint. Száraz helyen tartandó. Elkészítés után 24 óráig használható fel. Gyermekegyőgszer.

Rendeléskor készítjük.

Oralis rehydráló terápia.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 25 g glükózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Kalium carbonicum^a: *Alkalizáló, rehydráló sajátosságú.*

Natrium chloratum^b: *Elektrolit.*

Javallat: Rehydratio, elektrolitvesztés.

Ellenjavallat: Súlyos szív-, veseelégtelenség, alkalosis. Diabetes mellitus.

Figyelmeztetés: Óvatosan adható kevésbé súlyos vese-, mellékvese, szívbetegségben.

Kölcsönhatás: Más káliumtartalmú készítményekkel, ACE-gátlókkal, kálium spóroló diuretikumokkal együttadva hyperkalaemiát idézhet elő, annak következményeivel.

Mellékhatás: Gyomor-bélrendszeri tünetek, alkalosis, hyperkalaemia előfordulhat."

SAL AD REHYDRATIONEM CUM NATRIO HYDROGENCARBONICO

(Sal ad rehydr. c. natr. hydrogencarb.)

Natrium chloratum	3,5	g
Kalium chloratum	1,5	g
Natrium hydrogencarbonicum	2,5	g
Glucosum anhydricum	20,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.

Szignatúra: 1 liter vízben oldva, az orvos utasítása szerint. Száraz helyen tartandó. Elkészítés után 24 óráig használható fel.

Rendeléskor készítjük.

Oralis rehidrááló terápia.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 20 g glükózt tartalmaz.
- Figyelmeztessük a beteget vagy hozzátartozóját, hogy a porkeveréket ivóvízben oldva készítse el!
- Az orvos kérésére, illetve a beteg vagy hozzátartozójának kívánságára a porkeverék oldását a gyógyszerész is elvégezheti.
- Az orvos által közölt adagolási utasítást a betegnek minden esetben be kell tartania!
- Orvosi utasítás hiányában, tájékoztatóul a szokásos adagolás: Nagyobb gyermekek és felnőttek enyhe és mérsékelt súlyos dehidratációja (5-9% testtömegvesztesség 24 óra alatt) 50-80 ml/ttkg rehidrááló folyadék bevitelével korrigálható. A számított mennyiségből a felnőttek 750 ml-t fogyasszanak óránként, így módon a rehidráálás 3-5 óra alatt megtörténik. Fenntartó adagoláskor 40-50 ml/ttkg elegendő. Az idők folyadékigénye ennél valamivel nagyobb.
- A hányinger csökkentése és a bevétel könnyítése céljából a folyadékot 10-15 °C-on célszerű elfogyasztani.
- A rehidrááló folyadék és egyéb folyadékok keverési aránya 2:1 majd 1:1 legyen.

"Hatóanyagok:

Kalium chloratum^a: *Elektrolit.*

Natrium chloratum^b: *Elektrolit.*

Natrium hydrogencarbonicum^c: *Elektrolit, alkalizáló hatású.*

Javallat: Rehydratio, elektrolitvesztesség.

Ellenjavallat: Hyperchloraemia^a. Hyperkalaemia^a. Diabetes mellitus.

Figyelmeztetés: Óvatosan adható vese-, mellékvese-, szív elégtelenség, acut dehydratio, kiterjedt szöveti destructio esetén^a. Ilyen esetben a klinikai status, szérum-elektrolitszint és EKG monitorozás szükséges^a.

Kölcsönhatás: Szérum kálium szintjét növelő szerek: kálium spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin, kálium tartalmú gyógyszerek^a, egyidejű adása emeli a plasma kálium-szintjét, hyperkalaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hyperkalaemia^a. Alkalosis^c, gyomornyálkahártya irritáció^a, hányás^a, hányinger^a, hasmenés^c előfordulhat."

SAL AD REHYDRATIONEM CUM NATRIO HYDROGENCARBONICO PRO PARVULO

(Sal ad rehydr. c. natr. hydrogencarb. pro parvul.)

Natrium chloratum	0,90 g
Kalium chloratum	1,9 g
Natrium hydrogencarbonicum	2,5 g
Glucosum anhydricum	25,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.

Szignatúra: 1 liter vízben oldva, az orvos utasítása szerint. Száraz helyen tartandó. Elkészítés után 24 óráig használható fel. Gyerme gyógyszer.

Rendeléskor készítjük!

Oralis rehidráció terápia.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 25 g glükózt tartalmaz.
- Figyelmeztessük a beteget vagy hozzátartozóját, hogy a porkeveréket ivóvízben oldva készítse el!
- Az orvos kérésére, illetve a beteg vagy hozzátartozójának kívánságára a porkeverék oldását a gyógyszerész is elvégezheti.
- Az orvos által közölt adagolási utasítást a beteggel be kell tartatni!
- Orvosi utasítás hiányában, tájékoztatóul a szokásos adagolás: Enyhe és közepesen súlyos esetben, legfeljebb 5% testtömegcsökkenés esetén 4 óra alatt 50 ml/ttkg folyadék bevitel szükséges. Súlyosabb esetekben, amikor a testtömegcsökkenés 5-9%, 6 óra alatt 100 ml/ttkg folyadékbevitel szükséges, de itt az iv. folyadékpótlás is szükségessé válhat! Súlyos, 10% feletti testtömegcsökkenéssel járó dehidrációban iv. folyadékpótlás szükséges!
- A fenntartó kezeléshez szükséges adagok meghatározásánál a természetes folyadékgigényt is figyelembe kell venni, amely testtömegkilogrammonként, naponta

csecsemőkorban	150-160 ml
1-3 éves korban	120-130 ml
4-6 éves korban	90-110 ml
7-9 éves korban	70-90 ml

- A rehidráció oldat és egyéb folyadék (anyatej, ivóvíz, csekély cukortartalmú gyümölcslevek) fogyasztásának aránya kezdetben 2:1, majd 1:1 legyen.
- A folyadék fogyasztási hőmérséklete 10-15 °C körül a legkedvezőbb és a hányinger is csökken.

- A rehidráálás befejezése után a kiskorú beteg táplálásának megkezdését 24 órán túl nem szabad késleltetni!

"Hatóanyagok:

Kalium chloratum^a: *Elektrolit.*

Natrium hydrogencarbonicum^b: *Elektrolit.*

Natrium chloratum^c: *Elektrolit.*

Javallat: Rehydratio, elektrolitvesztesség gyermekeknél.

Ellenjavallat: Hyperchloraemia^a, hyperkalaemia^a, alkalosis^b, vesekárosodás^b. Diabetesesek számára nem adható^{a,b}.

Figyelmeztetés: Óvatosan adható vese-, mellékvese-, szív elégtelenség, acut dehydratio, kiterjedt szöveti destructio esetén^a. Ilyen esetben a klinikai status, szérum-elektrolitszint és EKG monitorozás szükséges^a. A vizeletet lúgosítja, így a vegyületek ionizációja révén befolyásolhatja a gyógyszerek vizelettel való pH-függő eliminációját^b.

Kölcsönhatás: Szérum kálium szintjét növelő szerek: kálium spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin, kálium tartalmú gyógyszerek^a egyidejű adása esetén emelkedik a plasma kálium-szintje, hyperkalaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hyperkalaemia^a. Gyomornyálkahártya-irritáció^a, tartós alkalmazás során metabolikus alkalosis^b alakulhat ki."

SAL AD REHYDRATIONEM PRO PARVULO

(Sal ad rehydr. pro parvul.)

Natrium chloratum	0,90 g
Kalium chloratum	1,9 g
Trinatrium citricum	3,0 g
Glucosum anhydricum	25,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, kartondobozban.**Szignatúra:** 1 liter vízben oldva, az orvos utasítása szerint. Száraz helyen tartandó. Elkészítés után 24 óráig használható fel. Gyermekegyógyyszer.**Rendeléskor készítjük.****Oralis rehidráció terápia.****Megjegyzés:**

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 25 g glükózt tartalmaz.
- Figyelmeztessük a beteget vagy hozzátartozóját, hogy a porkeveréket ivóvízben oldva készítse el!
- Az orvos kérésére, illetve a beteg vagy hozzátartozójának kívánságára a porkeverék oldását a gyógyszerész is elvégezheti.
- Az orvos által közölt adagolási utasítást a beteggel be kell tartatni!
- Orvosi utasítás hiányában, tájékoztatoul a szokásos adagolás: Enyhe és közepesen súlyos esetben, legfeljebb 5% testtömegcsökkenés esetén 4 óra alatt 50 ml/ttkg folyadék bevitele szükséges. Súlyosabb esetekben, amikor a testtömegcsökkenés 5-9%, 6 óra alatt 100 ml/ttkg folyadékbevitel szükséges, de itt az iv. folyadékpótlás is szükségessé válhat! Súlyos, 10% feletti testtömegcsökkenéssel járó dehidrációban iv. folyadékpótlás szükséges! A fenntartó kezeléshez szükséges adagok meghatározásánál a természetes folyadékigényt is figyelembe kell venni, amely testtömegkilogrammonként, naponta

csecsemőkorban	150-160 ml
1-3 éves korban	120-130 ml
4-6 éves korban	90-110 ml
7-9 éves korban	70-90 ml

- A rehidráció oldat és egyéb folyadék (anyatej, ivóvíz, csekély cukortartalmú gyümölcslevek) fogyasztásának aránya kezdetben 2:1, majd 1:1 legyen.
- A folyadék fogyasztási hőmérséklete 10-15 °C körül a legkedvezőbb és a hányinger is csökken.
- A rehidráció befejezése után a kiskorú beteg táplálásának megkezdését 24 órán túl nem szabad késleltetni!

"Hatóanyagok:**Kalium chloratum^a:** *Elektrolit.***Trinatrium citricum^b:** *Elektrolit.***Natrium chloratum^c:** *Elektrolit.***Javallat:** Rehydratio, elektrolitvesztesség gyermekeknél.**Ellenjavallat:** Hyperchloraemia^a. Hyperkalaemia^a, oliguria^{a,b}, anuria^{a,b}. Diabetes mellitus.**Figyelmeztetés:** Óvatosan adható vese-, mellékvese-, szív elégtelenség, acut dehydratio, kiterjedt szöveti destructio esetén^b. Ilyen esetben a klinikai status, szérumszint és EKG monitorozás szükséges^a. Digitalis és kálium-spóroló diuretikum adása esetén a szérumszint rendszeres ellenőrzése szükséges^b.**Kölcsönhatás:** Szérumszintjét növelő szerek: kálium-spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin, kálium tartalmú gyógyszerek^a, egyidejű adása emeli a plasma káliumszintjét, hyperkalaemia alakulhat ki.**Mellékhatás:** Hyperkalaemia^a, alkalosis^b, hasmenés^b, hányás^b, hányinger^b, gynomorvialkahartya irritáció^c előfordulhatnak."

SENNAE FRUCTUS

(Sennae fruct.)

Ph. Hg. VII.

Sennae fructus 25,0 g**Expedíció:** Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Szennatermés.**Laxativum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 10 ml-nyi szennatermést 1 csésze (2 dl) forró, de nem lobogó vízzel leöntünk, 20 percig állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta 2-szerre, egyenlő időközönként fogyasztjuk.

"Hatóanyagok:

Sennae fructus: *A sennae fructusból készült kivonat laxativ hatású, antra-chinon származékokat is tartalmaz. A bélfalat izgatja.*

Javallat: Obstipáció.

Ellenjavallat: 12 év alatt nem adható, továbbá az emésztőrendszer gyulladással járó folyamatai, bélelzáródás esetén, továbbá terhesség és a szoptatási periódus alatt. Ismeretlen eredetű hasi fájdalom, víz és elektrolitvesztés miatti dehidratáció.

Figyelmeztetés: Hosszantartó alkalmazás kerülendő, mert az állatkísérletekben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennatermésnek.

Mellékhatás: Hasi fájdalom, görcsös, gyomor-bél panaszok, elektrolitvesztés, ritkán májkárosodás előfordulhat."

SIRUPUS KALII CHLORATI

(Sir. kal. chlorati)

I. Kalium chloratum	5,0	g	
II. Sirupus aurantii			
<i>vel</i>			
Sirupus rubi idaei	20,0	g	
III. Solutio conservans	1,0	g	
IV. Aqua destillata	ad 100,0	g	(74,0 g)

Készítés: Az I-t kb. 50 ml IV-ben feloldjuk, ehhez elegyítjük a II-at és a III-at, majd a IV-el kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 2-szer 15 ml-t bevenni, felnőttek részére.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Kálium-ionok pótlására.

Megjegyzés:

— 12 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Kalium chloratum: *Elektrolit.*

Javallat: Kálium-hiány.

Ellenjavallat: Hyperchloraemia, hyperkalaemia.

Figyelmeztetés: Óvatosan adható vese-, mellékvese-, szívelégtelenség, acut dehydration, kiterjedt szöveti destructio esetén. Ilyen esetben a klinikai status, szérum-elektrolitszint és EKG monitorozás szükséges.

Kölcsönhatás: Szérum kálium szintjét növelő szerek: kálium spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin, kálium tartalmú gyógyszerek egyidejű adása esetén emelkedik a plasma kálium-szintje, hyperkalaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hyperkalaemia, gyomornyálkahártya-irritáció előfordulhat."

SIRUPUS LAXANS

(Sir. lax.)

Ph. Hg. VII.

Sirupus laxans 30,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.**Szignatúra:** Hashajtó.**Laxativum.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.
- 15 g szacharózt tartalmaz.
- A hashajtó szirup

	szokásos	
	egyszeri adagja	napi adagja
Felnőtteknek	10,0-30,0 g	10,0-30,0 g
Gyermekeknek 1 évesnek	5,0 g	10,0 g
3 évesnek	5,0 g	15,0 g
6 évesnek	10,0 g	20,0 g
9-15 évesnek	10,0 g	30,0 g

"Hatóanyagok:

Sirupus laxans: *Laxans. Szennalevelet, édesköménytermést, nátrium-szul-fátot tartalmaz.*

Javallat: Obstipáció.

Ellenjavallat: Bélelzáródás, a belek gyulladásos betegsége, ismeretlen eredetű hasi fájdalom, víz- és elektrolitvesztés miatti dehydratio, terhesség, szoptatás.

Figyelmeztetés: Az anyatejbe átjutó hatóanyag (extract. sennae folium) a szoptatott csecsemőben kólikás fájdalmat, hasmenést, exsiccósist okozhat. Senna extractumok tartós alkalmazása kerülendő, mert állatkísérletben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennalevélnek.

Kölcsönhatás: Tartós alkalmazás esetén káliumvesztés miatt a szívglikozidok hatása megnő.

Mellékhatás: Hasi fájdalom, görcsös gyomor-bél panaszok, elektrolitvesztesség (főleg kálium), ritkán májkárosodás, fehérjevizelés, vörzvelés jelentkezhet."

SIRUPUS ZINCI

(Sir. zinci)

I. Zincum sulfuricum		2,5	g
II. Aqua destillata		20,0	g
III. Mucilago hydroxyaethylcellulosi	..	100,0	g
IV. Sirupus aurantii			
	<i>vel</i>		
Sirupus rubi idaei		ad 200,0	g (77,5 g)

Készítés: Az I-t a II-ban feloldjuk, hozzáadjuk a III-at, majd a IV-el az adott tömegre kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-szor 5 ml-t gyermekek részére. Naponta 3-szor 10 ml-t felnőttek részére. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Cink-ion pótlása.

Megjegyzés:

- 46,5 g szacharózt tartalmaz.
- A szignatúrán a beteg életkorának megfelelő adagolást kell feltüntetni.
- Gyermekek történő rendelése esetén a szignatúrán a „Gyermekgyógyszer” feliratnak is szerepelnie kell.

"Hatóanyagok:

Zincum sulfuricum: *Nyomelem.*

Javallat: Cink ion pótlására. "

SOLUTIO ACIDI BORICI 2%

(Sol. acid. bor. 2%)

Solutio acidi borici 2% FoNo VII. . . 200,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Bórsav-oldat.**Enyhe antisepticum.****"Hatóanyagok:****Acidum boricum:** *Enyhe antisepticum.***Javallat:** Helyileg alkalmazott enyhe antisepticum.**Ellenjavallat:** Bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre; ill. nagyobb testfelületre nem alkalmazható^a.**Kölcsönhatás:** Fehérjék megkötik, ezért fehérjék jelenlétében hatása csökken. Haloidok, szulfátok redukáló anyagok, pilokarpin és fizosztigmin kicsapják, ill. elbontják^b.**Mellékhatás:** A szisztémás toxicitás veszélye a koncentrációtól, az alkalmazás módjától, a beteg korától és a bőr állapotától és alkalmazás időtartamától függ^a."

SOLUTIO ACRIFLAVINI

(Sol. acriflavin.)

Acriflavinium chloratum		0,40 g	
Aqua destillata		ad 20,0 g	(19,6 g)

Expedíció: Sötét, cseppentő feltétellel ellátott üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg, Száj- és torokfertőtlenítésre.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Antisepticum.****Megjegyzés:**

- Száj-, toroköblítésre: 10 cseppet ½ pohár langyos vízhez.
- A készítményből 4-5 csepp cukorra cseppentve elszopogatásra is rendelhető.
- Naponta többször ismételhető.
- *Solutio xanthacridini* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.

"Hatóanyagok:**Acriflavinium chloratum:** *Főleg Gram-pozitív baktériumok (gennykeltők) ellen hatásos antisepticum.***Javallat:** Gingiva, torok ecsetelésére stomatitis, angina Plaut-Vincenti, pyoderma fennállása esetén.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység.**Figyelmeztetés:** Gram-negatív baktériumok és spórák ellen nem hatékony."

SOLUTIO AD SALIVAM

(Sol. ad saliva.)

I. Kalium chloratum	1,2	g
I. Natrium chloratum	0,84	g
I. Magnesium chloratum	0,05	g
I. Calcium chloratum	0,15	g
I. Dikalium hydrogenphosphoricum	0,34	g
I. Sorbitum	30,0	g
II. Aqua destillata	430,0	g
III. Mucilago hydroxyaethylcellulosi .	332,0	g
IV. Tinctura chamomillae	10,0	g
V. Aqua destillata	ad 1000,0	g (195,4 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét enyhe melegítéssel oldjuk a II-ban, majd hozzáelegyítjük a III. ill. IV. komponenseket, végül az V-kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Műnyál. Külsőleg. Használat előtt felrázandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Műnyál.

"Hatóanyagok:

Kalium chloratum^a: *Elektrolit.*

Magnesium chloratum^b: *Elektrolit pótlásra.*

Calcium chloratum^c: *Elektrolit pótlásra.*

Dikalium hydrogenphosphoricum^d: *Elektrolit.*

Tinctura chamomillae^e: *Enyhe antiphlogisticum (kamazulén, α -bisabolol), antibakteriális (cumarinok) hatású.*

Javallat: Nyálfolyadék pótlására."

SOLUTIO ANTIRHEUMATICA

(Sol. antirheum.)

I. Acidum aceticum concentratum . .	1,0 g
II. Methylium salicylicum	3,0 g
III. Camphora	3,0 g
IV. Aether	80,0 g
V. Alcoholum 96%	113,0 g

Készítés: A III. alatti alkotórészt oldjuk az V-ben, elegyítjük az I-vel és a II-kal, végül hozzáadjuk a IV-et. Nyílt láng, illetve szikra kizárásával, jól szellőző helyiségben dolgozzunk.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Borogatásra. Tűzveszélyes. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Rendeléskor készítjük.

Antirheumaticum.

Megjegyzés:

- A kezelést célszerű úgy végezni, hogy az oldatot zsíros kenőccsel, illetve vazelinnel bekent papírvattára vagy műanyag fóliára csepegtetjük (kb. 15 ml), ezt a kezelendő testfelületre helyezzük, és védőkötéssel rögzítjük. A borogatást a felmelegedés utáni lehűlésig — kb. 1/2 óra — hagyjuk a testen.

"Hatóanyagok:

Methylium salicylicum^a: *Analgetikus, gyulladásgátló hatású.*

Camphora^b: *Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.*

Aether^c: *Régen inhalációs narcoticumként használták. Helyileg analgetikus és izomrelaxans hatása van.*

Javallat: Elsősorban degeneratív arthrosisok kezelésére.

Ellenjavallat: Szalicilat-érzékenység^a.

Figyelmeztetés: Szembe ne kerüljön^a! Zárt helyiségben alkalmazva, annak gyakori szellőztetéséről gondoskodni kell^c. Az aether gyorsan párolog, nyílt láng, vagy szikrát okozó elektromos berendezés használata a készítmény alkalmazásának közelében tilos.

Kölcsönhatás: A bórról felszívódva fokozhatja az oralis antikoagulánsok véralvadást gátló hatását^a.

Mellékhatás: Bőr irritáló^a, az intakt bőrön keresztül is abszorbeálódik és nagy bőrfelületen alkalmazva szisztémás szalicilat hatást okozhat^a. Belélegezve a légzőtraktus nyálkahártyáját irritálja, fokozza a bronchusok szekrécióját, laryngospasmust válthat ki^c.

SOLUTIO ANTIVIRALIS

I! Osetlamivirium phosphoricum (Osetlamiviri phosphas)	0,985 g
III! Natrium benzoicum (Natrii benzoas)	0,05 g
III! Aqua destillata (Aqua purificata)	ad 50,0 g (48,965 g)

Készítés:

40 adagra: 2000 ml-es főzőpohárba kb. 1000 g vizet mérünk, majd kevergetés közben oldjuk benne a II-t. Az I. mennyiségének kiméréséhez 1000 ml-es főzőpoharat használunk (voluminózus a por!) a bemért I-t kevergetés közben részletekben adagolva oldjuk a II. oldatában. A III. maradékával az oldat tömegét kiegészítjük az előírt mennyiségre.

400 adagra (intézeti gyógyszerárban való elkészítés esetén):

Keverővel ellátott tartályba mérünk kb. 15 litert a III-ból, majd a II-t oldjuk benne keverés közben. Az I. mennyiségének kiméréséhez legalább 5000 ml-es edényt használunk (voluminózus a por!), majd a port keverés közben részletekben hozzáadjuk a II. oldatához. A III. maradékával az oldat tömegét kiegészítjük az előírt mennyiségre. A teljes oldódásig folyamatos keverést alkalmazunk.

Biztonsági óvintézkedések a készítés során:

A hatóanyagot nem szabad belélegezni, a hatóanyag vagy annak oldata a bőrrel közvetlenül nem érintkezhet.

A gyógyszerkészítés és letöltés folyamata alatt hosszú ujjú köpeny, gumikesztyű védőszemüveg és maszk használata kötelező.

A laboratóriumban csak a készítést végző személy tartózkodhat.

A művelet végén a helyiséget ki kell szellőztetni.

Expedíció:

Az elkészített oldatot 10, 20, 30 vagy 50 ml-es térfogatokra osztva, üveg vagy műanyag (HDPE; PET) tartályba töltjük. A kisgyermek és csecsemők számára készített gyógyszer tartályát cseppenkénti adagolás esetén az OGYI által ellenőrzött cseppentő feltétellel látjuk el. A 10 adag biztonságos kivethetősége érdekében a 10, 20 és 30 ml-es térfogatok esetén 1 ml rá mérést kell alkalmazni.

Szignatúra:

Belsőleges oldat. Adagolás influenza kezelésére az orvos utasítása szerint.

Felhasználhatósági időtartam:

3 hét 25°C alatt, szobahőmérsékleten tartva.
6 hét 2-8°C -on hűtőszekrényben tartva.

Antiviralia.

Megjegyzés: Csak vényre adható ki. Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

SOLUTIO ANTISUDORICA

(Sol. antisudor.)

I. Aluminium chloratum	12,0	g	
II. Aqua destillata	10,0	g	
III. Alcoholum isopropylicum	ad 50,0	g	(28,0 g)

Készítés: Az I-t a II-ban melegítéssel oldjuk, majd lehűtés után hozzáadjuk a III-at.

Expedíció: Sötét színű üvegben. A készítmény erre a célra engedélyezett légpumpás szeleppel ellátott palackban is kiszerelhető.

Szignatúra: Külsőleg. Izzadás ellen, ecsetelésre.

Antisudoricum. Adstringens.

Megjegyzés:

- Légpumpás adagolószelepes palackban történő kiszerelésnél a szignatúra szövege a következő: „Külsőleg. Izzadás ellen, porlasztásra.”
- Az izzadó területet (tenyeret, talpat, hónalj, lágyékhajlatot) előzetes szappanos, melegvizes lemosás és letörlés után a folyadékba mártott vattával naponta 1-szer be kell ecsetelni. Amíg a kóros izzadás meg nem szűnik, naponta alkalmazzuk. Makacs izzadás esetén ezen felül szalicilsavas hintőpor is alkalmazható. (Lásd: Sparsorium antisudoricum vényt.) A Solutio antisudorica ecsetelővel való kezelés idején és a befejezése után is mindennapos szappanos, melegvizes lemosások célszerűek.
- Enyhe jellegű esetekben, hónalj, kéz izzadása esetén 2%-os szalicilsavas szesszel (lásd: Spiritus salicylatus továbbá a Spiritus salicylatus cum resorcino vényeket) ecsetelhetünk, szükség szerint naponta, megszakítás nélkül hosszabb időn át.

"Hatóanyagok:

Aluminium chloratum: *Hyperhydrosis kezelésére alkalmazzák.*

Javallat: Hyperhydrosis.

Figyelmeztetés: Szembe, illetve nyálkahártyára kerülése kerülendő!

Mellékhatás: Irritációt okozhat, ha nedves bőrfelületen alkalmazzuk."

SOLUTIO CASTELLANI

(Sol. Castellani)

I. Fuchsinum	0,25 g	
I. Acidum boricum	0,50 g	
I. Resorcinum	2,0 g	
II. Alcoholum 96%	5,0 g	
II. Aqua destillata	25,0 g	
III. Phenolum liquefactum	1,0 g	
IV. Acetonum	2,5 g	
V. Aqua destillata	ad 50,0 g	(13,7 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket a II. alatti alkotórészek elegyében oldjuk. Az oldathoz a III-at, majd a IV-et elegyítjük, és tömegét az V-kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Dermatologicum. Antimycoticum.

Megjegyzés:

- *Solutio fuchsini cum resorcino* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehérműn foltot hagy.

"Hatóanyagok:

Fuchsinum^a: *Dezinficiens, gombaellenes szer.*

Acidum boricum^b: *Enyhe antisepticum és enyhe antimycoticum.*

Phenolum liquefactum^c: *Dezinficiens.*

Resorcinum^d: *Dezinficiens (bactericid, fungicid), keratoplasztikus hatású.*

Javallat: Felületi gombás bőrbetegségekre, főleg a testhajlatokban.

Ellenjavallat: Rezorcin- és bórsav érzékenységb^b, hámfelmaradás^b. Túlérzékenység^{a,c,d}. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b.

Figyelmeztetés: Nagy bőrfelületen tartósan nem alkalmazható, mert ép bőrről is felszívódik^d.

Mellékhatás: Jól felszívódik a bőrről és a nyálkahártyákról, így nagy felületen alkalmazva központi idegrendszeri izgalmat, majd bénulást, a periférián érzéketlenséget, tartósan alkalmazva érzőidegpusztulást okozhat; ekzema alakulhat ki az alkalmazás helyén^d. Ritkán allergia^d, ép bőrről a nyálkahártyáról vagy sebfelületről felszívódik ezért hosszantartó kezelés esetén és gyermekeknél toxikus reakciókat okozhat szisztémás mellékhatásai hasonlóak a fenolhoz, de gyakrabban okoz központi idegrendszeri görcsöket^d. A szőke haját elszínezheti^d. Sötétebb bőrűeken hyperpigmentációt okozhat^d. Allergia^b. A bőrön, nyálkahártyán irritáló hatást okozhat^b. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciót idézhet elő^b."

SOLUTIO CASTELLANI SINE FUCHSINO

(Sol. Castellani sine fuchsin.)

I. Acidum boricum	0,50 g	
I. Resorcinum	2,0 g	
II. Alcoholum 96%	5,0 g	
II. Aqua destillata	25,0 g	
III. Phenolum liquefactum	1,0 g	
IV. Acetonum	2,5 g	
V. Aqua destillata	ad 50,0 g	(14,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket a II. alatti alkotórészek elegyében oldjuk. Az oldathoz a III-at, majd a IV- et elegyítjük, és tömegét az V-. kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Signatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Dermatologicum. Antimycoticum.

"Hatóanyagok:

Acidum boricum^a: *Enyhe antisepticum, enyhe antimycoticum.*

Phenolum liquefactum^b: *Dezinficiens.*

Resorcinum^c: *Dezinficiens (bactericid, fungicid), keratoplasztikus hatású.*

Javallat: Felületes gombás bőrbetegségekre, főleg a testhajlatokban.

Ellenjavallat: Rezorcin^c- és bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a. Túlérzékenység^b. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a.

Figyelmeztetés: Nagy bőrfelületen tartósan nem alkalmazható, mert ép bőrről is felszívódik^c.

Mellékhatás: Jól felszívódik a bőrről és a nyálkahártyákról, így nagy felületen alkalmazva központi idegrendszeri izgalmat, majd bénulást, a periférián érzékelenséget, tartósan alkalmazva érzőidegpusztulást okozhat; ekzema alakulhat ki az alkalmazás helyén^b. Ritkán allergia^c, ép bőrről a nyálkahártyáról vagy sebfelületről felszívódik ezért hosszantartó kezelés esetén és gyermekeknél toxikus reakciókat okozhat szisztémás mellékhatásai hasonlóak a fenolhoz, de gyakrabban okoz központi idegrendszeri görcsöket^c. A szőke haját elszínezheti^c. Sötétebb bőrűeken hyperpigmentációt okozhat^c. Allergia^a. Irritáló hatást okozhat a bőrön és a nyálkahártyán^a. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciót idézhet elő^a."

SOLUTIO CASTELLANI SINE RESORCINO

(Sol. Castellani sine resorc.)

I. Fuchsinum	0,25 g	
I. Acidum boricum	0,50 g	
II. Alcoholum 96%	5,0 g	
II. Aqua destillata	25,0 g	
III. Phenolum liquefactum	1,0 g	
IV. Acetonum	2,5 g	
V. Aqua destillata	ad 50,0 g	(15,7 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket a II. alatti alkotórészek elegyében oldjuk. Az oldathoz a III-at, majd a IV-et elegyítjük, és tömegét az V-kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Signatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Dermatologicum. Antimycoticum.

Megjegyzés:

— Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehérműn foltot hagy.

"Hatóanyagok:

Fuchsinum^a: *Fertőtlenítő, gombaellenes szer.*

Acidum boricum^b: *Antiszeptikus, antimycotikus hatását újabban kétségbe vonják; konzerváló-stabilizáló segédanyagként kiterjedten alkalmazzák.*

Phenolum liquefactum^c: *Dezinficiens.*

Javallat: Felületes gombás bőrbetegségekre, főleg a testhajlatokban.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység^b, hámfelmaródás^b. Túlérzékenység^{a,c}. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b.

Mellékhatás: Jól felszívódik a bőrrel és a nyálkahártyákról, így nagy felületen alkalmazva központi idegrendszeri izgalmat, majd bénulást, a periférián érzéstelenséget, tartósan alkalmazva érzőidegpusztulást okozhat; ekzema alakulhat ki az alkalmazás helyén^c. Allergia^b. A bőrön, nyálkahártyán irritáló hatást okozhat^b. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciót idézhet elő^b."

SOLUTIO CONTRA RHAGADES MAMILLAE

(Sol. contra rhagad. mamill.)

I. Acidum boricum	0,60 g
II. Acidum tannicum	3,0 g
III. Glycerinum	10,0 g
IV. Alcoholum 96%	10,0 g
V. Aqua destillata	10,0 g

Készítés: Az I-t enyhe melegítéssel oldjuk az V-ben, a II-at a IV-ben és a két oldat összeöntése után hozzáadjuk a III-at.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Adstringens. Antisepticum. Dermatologicum.

Megjegyzés:

- Az emlőbimbókat és környéküket reggel és este bőséges, szappanos vízzel kell megmosni, majd a gyógyszerrel ecsetelve tiszta fehér ruhával borítani. Szoptatás előtt a gyógyszert gondosan le kell törölni, különösen akkor, ha az érzéstelenítő szert is tartalmaz. Szoptatás előtt és után bőrvizes lemosás is célszerű.
- Gyulladt emlőből a csecsemő továbbra is szophat. Ez rendszerint a mastitisre is előnyös hatású. Csak akkor jöhet szóba a szoptatás szüneteltetése, ha a tejjel együtt nagyobb mennyiségű genny is ürül. Ha a gyulladt emlőből a csecsemő nem szopik, kiürítéséről kiszívás, lefejés útján kell gondoskodni.
- Az emlőbimbókat és környéküket legalább reggel és este szappannal, bőséges vízzel mossuk meg, tejcsurgáskor gyakrabban is. Az emlőn tiszta fehér ruhát kell tartani, ez a fehérmemű dörzsölésétől is védi.
- A bimbó túlérzékenysége esetén Unguentum anaestheticumot, Unguentum contra rhagades mamillae készítményeket alkalmazhatunk. Rhagadokat ezzel az oldattal vagy 2-3%-os ezüst-nitrát-oldattal ecsetelhetjük vagy Unguentum anaestheticum, Unguentum contra rhagades mamillae, Unguentum Mikulitz vagy Unguentum lidocaini ad rhagades készítményekkel kezelhetjük. Szoptatás előtt az alkalmazott gyógyszert – a kenőcsöt olajos, majd száraz ruhával – gondosan le kell törölni. Ha a gyógyszer érzéstelenítő alkotórészt is tartalmaz, a szopáskészség fenntartása érdekében a gyógyszer szoptatás előtti letörlésére fokozottan kell ügyelni.
- Erősebben berepedezett vagy nagyon fájdalmas bimbó esetében bimbóvédőt használhatunk.

"Hatóanyagok:

Acidum boricum^a: *Enyhe antisepticum.*

Acidum tannicum^b: *Adstringens.*

Javallat: Emlőbimbó és egyéb rhagadok, erosio, decubitus esetén.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenysé^a, hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre^a és égési sérülésre^b nem alkalmazható.

Figyelmeztetés: Fénytől védendő^b.

Mellékhatás: Helyileg érzékenységi reakció."

SOLUTIO GINGIVALIS

(Sol. gingiv.)

I. Mentholum	0,05 g
II. Lidocainum	0,10 g
III. Tinctura chamomillae	5,0 g
IV. Glycerinum	25,0 g

Készítés: Az I-t és a II-at feloldjuk a III-ban, majd a IV-kel elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Fogínyecsetelő.

Antiphlogisticum. Anaestheticum.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Mentholum^a: *Fájdalom és égető érzés enyhítésére.*

Lidocainum^b: *Savamid típusú helyi érzéstelenítő szer, nyálkahártya érzéstelenítésre.*

Tinctura chamomillae^c: *Enyhe gyulladásgátló, antiszeptikus hatású.*

Javallat: A szájnálkahártya, gingiva gyulladásos folyamatai.

Ellenjavallat: Kamillavirággal szembeni érzékenység^c. Kisgyermeknek és újszülötteknél nem alkalmazható.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót válthat ki^a. Újszülöttnél dyspnoét okozhat^a. Igen ritkán anaphylactoid reakciót^b okozhat (helyi oedemaképződés, nehézlégzés), de nem ad keresztallergiát az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain). Allergiás reakciók (conjunctivitis, szemhéjoedema, contact dermatitis és ekzema)^c. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek, akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő^c. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^c.

SOLUTIO HEXACHLOROPHENI 0,5%

(Sol. hexachloroph. 0,5%)

I. Hexachlorophenum	0,50 g
I. Alcoholum 96%	2,5 g
II. Natrium hydroxydatum	
solutum 5%	1,0 g
III. Natrium laurylsulfuricum	5,0 g
III. Aqua destillata	80,0 g
IV. Natrium hydroxydatum	
solutum 5%	qu.s.
V. Aqua destillata	ad 100,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek oldatát a II-kal elegyítjük, és ezt a III. alatti alkotórészek oldatához kevergetés közben hozzáöntjük. Az oldathoz még annyi IV-et adunk hogy annak pH-ja 8,0-9,0 legyen. Végül a folyadékot az V-kel kiegészítjük. Az 5%-os nátrium-hidroxid-oldat ex tempore készíthető: Natrium hydroxydatum 5,0 g, Aqua destillata ad 100,0 g.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban. A készítmény erre a célra engedélyezett légpumpás szeleppel ellátott palackban is kiserelhető.

Szignatúra: Külsőleg. Fertőtlenítőszer. Csak felnőtteknek.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antisepticum. Desodorans.

Megjegyzés:

- Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására a megnedvesített felületen 5 ml-nyi készítményt szétkenünk, és vízzel dús habot képezve, 3-5 percig mossuk, majd vízzel leöblítjük. A kezelést több napon át megismételjük.
- Légpumpás szeleppel ellátott palackban történő kiserelésnél a szignatúra szövege a következő: „Külsőleg. Fertőtlenítőszer, porlasztásra. Csak felnőtteknek.”

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akkumulálódik, így már néhány napos ismételt alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Javallat: Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására.

Ellenjavallat: Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység, égett, hámfosztott bőrfelületen, nyálkahártyán történő alkalmazás, alkalmazás fedett bőrfelületen, nedves pakolás, öblögetés formájában történő alkalmazás. Terhesség, szoptatás.

Figyelmeztetés: A hexaklorofén áthatol a lipidmembránokon. A percutan felszívódás jelentős újszülöttekben és sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus hatásokat okozhat. 2 éves kor alatti gyermekeknek kizárólag a terápiás előny/kockázat egyedi mérlegelésével alkalmazható. Idegrendszeri tünetek esetén kezelést azonnal beszüntetni. Szembe ne kerüljön. Vér, egyéb organikus anyagok, szappan csökkentik a hatásosságát.

Mellékhatás: Túlérzékenység, idegrendszeri károsodás neurotoxikus tünetek (bőről felszívódva), asthma, bőrirritáció."

SOLUTIO IODI ALCOHOLICA

(Sol. iodi alcohol.)

Ph. Hg. VII.

Solutio iodi alcoholica 10,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Alkoholos jód-oldat.**Antisepticum. Antimycoticum. Resorbens. Derivans.****Megjegyzés:**

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehérműn foltot hagy. A folt 10%-os ammónia-oldattal vagy 10%-os nátrium-tioszulfát-oldattal távolítható el.
- *Solutio jodi spirituosa* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.

"Hatóanyagok:**Solutio iodi alcoholica:** *Antisepticum. Antimycoticum. Resorbens.***Javallat:** Bőrfertőtlenítés.**Ellenjavallat:** Jód iránti érzékenység.**Figyelmeztetés:** Nagyobb testfelületről, hámfosztott területről a jód felszívódhat és szisztémás hatásokat okozhat.**Mellékhatás:** Érzékenységi reakció, dermatitis."

SOLUTIO KALII IODATI

(Sol. kal. iod.)

Kalium iodatum	7,0	g	
Solutio conservans	2,0	g	
Aqua destillata	ad 200,0	g	(191,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.**Szignatúra:** Általános jódterápia. Naponta 3-szor 15 ml-t ½ pohár vízzel hígítva, étkezés után bevenni.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Általános jódterápia.****Megjegyzés:**

- Bevétele szénsavas italban, hideg tejben ajánlható.
- 15 ml készítményben mintegy 0,5 g kálium-jodid van.
- Kúraszerű alkalmazása esetén időnként — havonta mintegy 20 napi szedés után — tanácsos a kúrát megszakítani. Ily módon — szükség esetén — több hónapra át is adható.
- A kálium-jodid

szokásos	
egyszeri adagja	napi adagja
0,01-0,50 g	0,10-1,50 g

"Hatóanyagok:**Kalium iodatum:** *Elektrolit (itt a napi jódszükséglet fedezésére).***Javallat:** Jódpótlás, jódhiány megelőzése.**Ellenjavallat:** Jódérzékenység, latens vagy manifest hyperthyreosis, pajzsmirigy carcinoma.**Figyelmeztetés:** A tényleges szubsztitúciós igényt meghaladó mennyiség alkalmazása nem kívánatos. Terhes nőknek vagy szoptatás alatt csak óvatosan adható, mivel a jód átjut a placentán és kiválasztódik az anyatejbe, és a magzat ill. a csecsemő pajzsmirigy működését gátolja.**Mellékhatás:** Allergiás reakció, a gyomor nyálkahártya irritációja, hyperthyreosis, tartós vagy túladagolás esetén iodismus, dermatitis, a pajzsmirigy hyperplasiája, hypothyreosisist okozó pajzsmirigy adenoma előfordulhat."

SOLUTIO KALII PERMANGANICI

(Sol. kal. permangan.)

Kalium permanganicum		2,0 g	
Aqua destillata		ad 50,0 g	(48,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. 2-3 cseppet 1-2 deciliter vízzel felhígítva öblítésre, borogatásra.**Desinficiens. Desodorans.****Megjegyzés:**

— Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehéreneműn foltot hagy.

"Hatóanyagok:**Kalium permanganicum:** *Adstringens, oxidáló hatása révén dezinficiáló és dezodoráló szerként használják.***Javallat:** Külsőleg öblítésre, borogatásra.**Mellékhatás:** Tömény oldatként alkalmazva szövet irritációt okoz és barnára színezi a bőrt."

SOLUTIO LUGOLI

(Sol. Lugoli)

I. Iodum	0,50 g	
II. Kalium iodatum	1,0 g	
III. Aqua destillata	ad 10,0 g	(8,5 g)

Készítés: Az I-t a II-kal dörzsmozsárban homogenizáljuk, majd a III-ban oldjuk a keveréket.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Pajzsmirigyműtét előkészítésére.

Jód oldat.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a ruhára cseppenve foltot hagy.

"Hatóanyagok:

Iodum^a: A pajzsmirigy hormonok fontos eleme.

Kalium iodatum^b: A pajzsmirigy működését dózistól illetve az alkalmazás időtartamától függően mérsékli, normalizálja illetve fokozza. Csökkenti a pajzsmirigy vascularisatióját, így mérsékli a műteti vérzés kockázatát, csökkenti továbbá műtét közben a szisztémás keringésbe jutó pajzsmirigy hormon mennyiségét, általában a műteti szövődmények súlyosságát és gyakoriságát.

Javallat: Pajzsmirigyműtét előkészítésére.

Ellenjavallat: Jódérzékenység^{a,b}.

Figyelmeztetés: Terheseknél és szoptató anyáknál csak óvatosan adható, mivel a jód átjut a placentán és kiválasztódik az anyatejbe^b.

Kölcsönhatás: Litiummal additív hypothyreotikus hatást mutat^b, orális antikoagulánsokkal: csökkenti a véralvadási faktorok metabolizmusát, emiatt csökken az antikoaguláns hatásuk^b. Higanyvegyületekkel nem adható együtt^b.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók^a. Zsibbadás érzés^b, arrhythmia^b, GI zavarok^b, hyperthyreosis^b, pajzsmirigy adenoma^b előfordulhat."

SOLUTIO MERBROMINI

(Sol. merbromin.)

Merbrominum	2,0	g
Aqua destillata	98,0	g

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Dezinficiáló ecsetelő.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Dermatologicum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Merbrominum: *Fertőtlenítőszer, szerves higanyvegyület.*

Javallat: Bakteriális, mycotikus bőrártalmak fertőtlenítő, szárító kezelésére.

Ellenjavallat: Higanyérzékenység.

Figyelmeztetés: Szerves szöveti törmelék a hatást gátolhatja.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók, contact dermatitis esetlegesen nagy, vagy hámfosztott felületről felszívódva higanymérgezés különböző fokozatai (pl. aplasticus anaemia)."

SOLUTIO METRONIDAZOLI

(Sol. metronidaz.)

Metronidazolum		0,30 g	
Lidocainum		0,05 g	
Glycerinum		20,0 g	
Alcoholum dilutum 70%		ad 30,0 g	(9,65 g)

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Afta ecsetelésére.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antiaphthosum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Fültisztító pálcikát az oldattal benedvesítünk, és a fogínyt erőteljesen beecseteljük. A kezelés naponta többször is megismételhető.
- Az oldat V csepp *Aetheroleum menthae piperita*evel kiegészíthető.

"Hatóanyagok:

Metronidazolum^a: *Anaerob baktériumokra és protozoákra ható antibiotikum.*

Lidocainum^b: *Savamid típusú helyi érzéstelenítő szer, nyálkahártya, bőr érzéstelenítésére.*

Javallat: A gingiva aphthás elváltozása.

Ellenjavallat: Túlérzékenység metronidazolla^a, parabenekkel vagy más nitroimidazol származékokkal szemben^a, szájüregben soor^a, terhesség első 3 hónapja^a, szoptatás^a.

Mellékhatás: Ritkán érzékenységi reakció^{a,b}, helyi oedemaképződés^b, keserű szájíz^a, fokozott nyáleválasztás^a, hányinger^a, soor^a, nehézlégzés^b jelentkezhet. Nem ad keresztallergiás reakciót észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)."

SOLUTIO NEPHROLYTICA

(Sol. nephrolyt.)

Acidum citricum	40,0	g	
Trinatrium citricum	60,0	g	
Trikalium citricum	60,0	g	
Sirupus sorbiti FoNo VII.			
<i>vel</i>			
Sirupus simplex	200,0	g	
Solutio conservans	7,5	g	
Aqua destillata	ad 500,0	g	(132,5 g)

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-szor 15 ml-t étkezés után bevenni.

Nephrolyticum.

Megjegyzés:

- *Eisenberg-oldat* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.
- 140 g szorbitot vagy 126 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Acidum citricum^a: *Sói a kálium és nátrium-citrát sók kálium és nátrium-hidrogén-karbonáttá metabolizálódnak, így fejtik ki szisztémás lúgosító hatásukat.*

Trinatrium citricum^b: *Lúgosító hatású.*

Trikalium citricum^c: *Lúgosító hatású.*

Javallat: Csak urátkövek oldására.

Ellenjavallat: Hyperkalaemia^c, veseelégtelenség^{a,b,c}, oliguria^{a,b,c}, azotaemia^{a,b,c}, anuria^{a,b,c}, dehydratio^{a,b,c}, peptikus fekély^{a,b,c}.

Figyelmeztetés: Digitalis és kálium-spóroló diuretikum adása esetén a szérum káliumszint rendszeres ellenőrzése szükséges^c.

Kölcsönhatás: ACE-gátlók, kálium-spóroló diuretikumok, cyclosporin egyidejű adása esetén hyperkalaemia alakulhat ki.

Mellékhatás: Hasmenés^{a,b,c}, hányás^{a,b,c}, hányinger^{a,b,c}.

SOLUTIO NORAMINOPHENAZONI PRO PARVULO

(Sol. noraminophenazon. pro parvul.)

Noraminophenazonum natrium

mesylicum 2,0 g

Sirupus simplex

vel

Sirupus sorbiti FoNo VII. 40,0 g

Solutio conservans 1,0 g

Aqua destillata ad 100,0 g (57,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Szükség esetén 2 óránként 5 ml-t beadni. Hűvös helyen tartandó.

Felbontástól számítva 2 hétig használható fel. Gyermekgyógyszer.

Rendeléskor készíjük.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

— 28 g szorbitot vagy 25 g szacharózt tartalmaz.

— Szükség esetén a készítmény a következő ízesített változatban is elkészíthető:

Noraminophenazonum natrium mesylicum 2,0 g

Sirupus aurantii

vel

Sirupus rubi idaei 40,0 g

Solutio conservans 1,0 g

Aqua destillata ad 100,0 g (57,0 g)

Az ízesített változat 24 g szacharózt tartalmaz.

— Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Noraminophenazonum natrium mesylicum: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin bioszintézis gátlása útján fejt ki.*

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapító.

Ellenjavallat: Pirazonon származékok iránti túlérzékenység. Granulocytopenia.

Figyelmeztetés: Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt tartós alkalmazás esetén a vérkép rendszeres ellenőrzése szükséges. Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel.

Mellékhatás: Idiosyncrasiás reakciók, mint: agranulocytosis, leukocytopenia, thrombocytopenia, haemolytikus anaemia, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások kialakulhatnak. Étvágytalanság, szédülés, gyengeség, hányás, cyanosis, görcsroham (az utóbbi kettő túladagolási tünet). Korábbi vesebetegség vagy túladagolás esetén átmeneti oliguria, interstitialis nephritis léphet fel."

SOLUTIO PEPSINI

(Sol. pepsin.)

I. Acidum chloratum dilutum 10% ..	10,0	g
II. Glycerinum	10,0	g
III. Aqua destillata	170,0	g
IV. Pepsinum	10,0	g

Készítés: Az I-höz hozzáadjuk a II-at, majd a III-at, végül a IV-et az oldat felületére szórjuk és megvárjuk míg bediffundál, majd óvatosan összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: 15 ml-t ½ pohár vízben, étkezés közben elfogyasztani. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó. Felbontástól számítva 2 hétig használható fel.

Rendeléskor készíthjük.

Digestivum. Acidum.

Megjegyzés:

- A ½ pohár vízhez adott gyógyszert étkezés közben vagy célszerűbben étkezés előtt, közben és utána, 3 részletben lehet meginni. A fogak zománcának kímélésére a gyógyszer üvegcsővön („szívócsővön”), vagy szívószálon szívható fel.

"Hatóanyagok:

Pepsinum^a: *Enzim, sósav jelenlétében a fehérjéket, polipeptideket bontja.*

Acidum chloratum dilutum 10%^b: *A pepszint aktiválja, a sósavvel választás ingere.*

Javallat: Hypaciditas, csökkent gyomorsavszekréció.

Ellenjavallat: Hyperchlorhydria^b, acidosis^b, gyomornyálkahártya-károsodás^{a,b}.

Figyelmeztetés: A pepszint 1%-osnál töményebb sósav aránylag rövid időn, néhány napon belül inaktíválja, ezért a készítmény helyett helyesebb a sósavnak és pepszinnek külön-külön rendelése^a.

Mellékhatás: Gyomorégés^{a,b}, étvágytalanság^{a,b}."

SOLUTIO SULFURATA PRO BALNEO

(Sol. sulfurat. pro baln.)

Calcium oxydatum		30,0	g
Sulfur praecipitatum		60,0	g
Aqua destillata		ad 500,0	g (410,0 g)

Készítés: A kalcium-oxidot kb. 40 ml desztillált vízzel megoltjuk, majd a lecsapott ként belekeverjük és 400 g desztillált vizet öntünk hozzá. A keveréket — az elpárolgó vizet időnként pótolva — 1 órán át forraljuk. A kihűlt oldatot desztillált vízzel 500 g-ra kiegészítjük, ülepítjük, és a folyadék tisztáját 5 egyenlő részletben 100 g-os üvegekbe fejtjük.

Expedíció: 5-ször 100 g-os sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. 1 üveg tartalmát 1 kád meleg gyógyfürdőhöz.

Kénterápia.

Megjegyzés:

- Hetente kétszer melegvizet szappanos tisztasági fürdő után 100 g oldatot tartalmazó 35-38 °C-os fürdővízben, nyakig bemerülve, eleinte 30 percig, később esetleg 1 óráig — lehetőleg kevés mozgással — fürdőzzön a beteg. Utána törülközés nélkül levegőn megszáradva, ágynyugalom következék. Egy kúra 15-20 fürdőből áll.
- Gyermekek kezeléséhez fürdővizenként a következő mennyiségek ajánlatók:

1-3 évesnek	5-10 g
3-6 évesnek	15-40 g
7-14 évesnek	50-75 g

- *Solutio calcii sulfurati*, *Solutio Vlemingkxi*, *Solutio Belgica* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.
- A készítmény legalább 5 gramm/volumen % poliszulfid ként tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Calcium oxydatum^a: Égetett mész. Tömény oldatban lúgos, maró hatású.

Sulfur praecipitatum^b: Enyhe dezinficiáló, antimikrobás hatás. A bőr felső rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.

Javallat: Krónikus rheumás bántalmakban; egyes bőrbetegségek: prurigo, psoriasis, ichthyosis; idült fémmérgezések: higany-, ólommérgezés esetén.

Mellékhatás: Tömény oldatban a bőrfelületről felszívódva mérgezést, máj és vesekárosodást okozhat^b. Bőrizgató, hyperaemizáló^b hatás jelentkezhet."

SOLUTIO THEOPHYLLINI

(Sol. theophyllin.)

I. Theophyllinum	0,50 g	
II. Solutio conservans	1,0 g	
III. Sirupus rubi idaei	50,0 g	
IV. Aqua destillata	ad 100,0 g	(48,5 g)

Készítés: Az I-t melegítéssel oldjuk a IV-ben, majd kihűlés után hozzáadjuk a III-at és végül a II-at.

Expedíció: Sötét üvegben vagy sötét műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Gyermeknek naponta 3-szor 5-10 ml-t. Felnőtteknek naponta 3-szor 15 ml-t. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel. Sötét, hűvös helyen tartandó.

Rendeléskor készítjük.

Vasodilatator. Bronchospasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A szignatúrán a beteg életkorának megfelelő adagolást kell feltüntetni.
- Gyermeknek történő rendelése esetén a szignatúrán a „Gyermekgyógyszer” feliratnak szerepelnie kell.
- 30 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Theophyllinum: *Simaizom relaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaait, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadítását. Csökkenti a peripheriás rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist. A légzésre stimuláló hatást fejt ki.*

Javallat: Bronchospasmus, spasticus bronchitis.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység. 3 éves kor alatt ne alkalmazzuk.

Figyelmeztetés: Átjut a placentán, ezért terhesség alatti alkalmazása gondos mérlegelést igényel. Az anyatejgel kiválasztódik. Biztonságos alkalmazása szoptatáskor ill. terhességben még nem bizonyított. Óvatosan adható: szíve-légtelenségben, tachyarrhythmákban, acut szívinfarctusban, obstructiv hypertrophiás cardiomyopathiában, coronariabetegségben, súlyos hypoxiában, cor pulmonalében.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta-adrenerg stimulánsokkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki. Efedrin a fő és mellékhatásait fokozza, dohányzók esetén hatása csökken, ezért a dózis emelése válhat szükségessé. Ugyancsak csökkentik hatását egyes enziminduktorok (carbamazepin, fenobarbital, rifampicin). Makrolid antibiotikumok, lincomycin, fluconazol, egyes fluoroquinolonok, allopurinol, beta-blockolók, cimetidin, orális fogamzásgátlók alkalmazásakor csökken a teofillin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé.

Mellékhatás: Gastrointestinalis tünetek: hányinger, hányás, hasi fájdalom, hasmenés; központi idegrendszeri panaszok: nyugtalanság, álmatlanság, fejfájás, végtag remegés, hypotensio, palpitatio, tachycardia."

SOLUTIO TRICOLORATA

(Sol. tricolor.)

I. Methylrosanilinium chloratum	0,30 g	
I. Aqua destillata	20,0 g	
II. Acriflavinium chloratum	0,02 g	
III. Viride nitens	0,20 g	
IV. Glycerinum	1,0 g	
V. Alcoholum dilutum 70%	1,0 g	
VI. Aqua destillata	ad 25,0 g	(2,5 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek oldatában a II-at és a III-at külön-külön oldjuk.

Az oldathoz a IV-et és az V-et elegyítjük, és tömegét a VI-kal kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Dermatologicum. Antimycoticum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Pioderma kezelésekor a pörkös felrakódásokat előzetesen szappanos vizes vagy kamillateás lemosással, fürdetéssel el kell távolítani, csak ezután ecseteljük.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehérműn foltot hagy.

"Hatóanyagok:

Acriflavinium chloratum^a: *Főleg Gram-pozitív baktériumok (gennykeltők) ellen aktív, lassan ható antisepticum.*

Viride nitens^b: *Antisepticum, néhány Gram-pozitív baktérium, mint Staphylococcus és néhány pathogen élesztőgomba, mint Candida ellen is hatékony.*

Methylrosanilinium chloratum^c: *Antisepticum, néhány Gram-pozitív baktérium, mint Staphylococcus és néhány pathogen élesztőgomba, mint Candida ellen is hatékony.*

Javallat: Gombás bőrbetegségek, felületes pyoderma, felületes hámlaesiók, égési hólyagok, nedvedző intertrigo esetén. Újszülöttek köldökcsonk kezelésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a. Gram-negatív baktérium fertőzés^{b,c}.

Figyelmeztetés: Gram-negatív baktériumok és spórák ellen nem hatékony^a. Szembe, vagy sérült bőrre ne kerüljön^c.

Kölcsönhatás: Lúgos közeg növeli a hatékonyságot^a.

Mellékhatás: Irritációt^{b,c}, érzékenységi reakciót^b, nyálkahártya ulcerációt okozhat^c. Dehidrááló hatás^d, irritáló hatás (topicalis vagy rektális alkalmazásnál) jelentkezhet^d.

SPARSORIUM ANTIMYCOTICUM

(Spars. antimycot.)

Acidum salicylicum	1,0	g
Sulfur praecipitatum	5,0	g
Natrium tetraboricum	2,0	g
Zincum oxydatum	46,0	g
Talcum	46,0	g

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Hintőpor.**Dermatologicum. Antimycoticum.****"Hatóanyagok:****Acidum salicylicum^a:** *Keratolytikus és fungicid hatású.***Natrium tetraboricum^b:** *Enyhe antimycoticum.***Sulfur praecipitatum^c:** *Enyhe dezinficiáló, antimikrobás hatású. A bőr felső rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.***Zincum oxydatum^d:** *Enyhe adstringens.***Javallat:** A láb és a testhajlatok felületes gombás folyamatainak kezelésére.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység^a. Bórsav érzékenység, hámfelmaródás^b. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b.**Figyelmeztetés:** Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^a. Hosszú ideig (nagy koncentrációban) ne alkalmazzuk kiterjedt testfelületen^a.**Kölcsönhatás:** Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.**Mellékhatás:** Bőrirritáció^c, hyperaemisatio előfordulhat^c. A lehetséges intoxikáció miatt egyszerre nagy bőrfelületet nem szabad kezelni^c, mert mérgezést, máj-, és vesekárosodást okozhat^c. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^a. Allergia^b. A bőrön, nyálkahártyán irritáló hatást okozhat^b. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciót idézhet elő^b.

SPARSORIUM ANTISUDORICUM

(Spars. antisudor.)

Hexachlorophenum	0,60 g
Acidum salicylicum	1,8 g
Alumen	6,0 g
Magnesium carbonicum hydroxydatum	20,0 g
Zincum oxydatum	20,0 g
Talcum	20,0 g

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Izzadás elleni hintőpor. Csak felnőtteknek.**Dermatologicum. Antisudoricum. Adstringens. Desodorans.****Megjegyzés:**

- A készítésnél VII-es szita finomságú kálium-alumínium-szulfátot (Alumen ustumot) célszerű használni.
- Az izzadó testrészt meleg vízzel, szappannal naponta 2-szer meg kell mosni majd gondos letörlés után be kell hinteni. Lábak, illetőleg kezek izzadása esetén az ujjak között is be kell porozni. A harisnyába is hinteni kell a porból.

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum^a: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben, kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akkumulálódik, így már néhány napos alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Acidum salicylicum^b: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Alumen^c: *Erős adstringens.*

Magnesium carbonicum hydroxydatum^d: *Adstringens, desodorans, antisudoricum.*

Zincum oxydatum^e: *Enyhe adstringens.*

Javallat: Hyperhydrosis.

Ellenjavallat: Kisgyermekkor. Túlérzékenység^{a,b}. Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység^a, égett, hámfosztott, vagy fedett bőrfelületen, vagy nedvedző felületen, nyálkahártyán történő alkalmazása tilos^a.

Figyelmeztetés: A hexaklorofén áthatol a lipidmembránokon, percutan felszívódása jelentős újszülöttekben és sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus hatásokat okozhat. Idegrendszeri tünetek jelentkezése esetén kezelést azonnal be kell szüntetni^a. Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^b.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^b.

Mellékhatás: Túlérzékenység^a, idegrendszeri károsodás, neurotoxikus tünetek (bőrrel felszívódva)^a. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^{a,b}. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik szisztémás tüneteket okozhat^b. Belélegezve légzőszervi irritációt okoz^a. Szalicilérzékenység^a.

SPARSORIUM CONTRA PRURITUM

(Spars. contra prurit.)

I. Camphora	1,0 g
II. Mentholum	1,0 g
III. Acidum silicicum colloidalé hydrophyllum	0,10 g
IV. Bismuthum subgallicum	5,0 g
V. Zincum oxydatum	10,0 g
VI. Talcum	33,0 g

Készítés: Az I-t és II-at külön-külön dörzsmozsárban finoman elporítjuk, majd az I-höz először hozzákeverjük a III-at, majd a II-at. Az V. és VI. homogén keverékéhez hozzáadjuk a IV-et, majd az előzőleg elkészített porkeverékkel homogenizáljuk.

Expedíció: Szóródobozban.

Szignatúra: Külsőleg. Hintőpor.

Dermatologicum. Refrigeranum. Antiphlogisticum.

"Hatóanyagok:

Camphora^a: Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.

Mentholum^b: Bőrön helyileg alkalmazva értágító hatású és izgatja a hideg-érzékeny receptorokat ezért hosszan tartó hidegérzést okoz, melyet analgetikus hatás követ.

Bismuthum subgallicum^c: Antiphlogisticum. Antisepticum. Sebszáritó, granulatiót elősegítő.

Zincum oxydatum^d: Enyhe adstringens.

Javallat: Bőrviszketés.

Ellenjavallat: Újszülötteknél, csecsemőknél, kisdedeknél nem alkalmazható helyileg az arcon, orron, mellen, mivel a mentol belélegezve szív és légzésbénulást okozhat^b.

Kölcsönhatás: A bismutsók gátolják a tetraciklinek hatását^c.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót (contact dermatitis) válthat ki^b. Újszülöttnél dyspnoét okozhat^b."

SPARSORIUM HEXACHLOROPHENI

(Spars. hexachlorophen.)

Hexachlorophenum 0,50 g
Talcum ad 50,0 g (49,5 g)

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Fertőtlenítő, dezodoráló hintőpor.**Antisepticum. Antimycoticum. Desodorans.****Megjegyzés:**

- Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására.
- Nagy nedvedző felületen a felszívódás veszélye miatt alkalmazása nem ajánlatos.
- A testfelület 10%-ánál nagyobb területre huzamosabb használata nem ajánlatos.
- Csak felnőtteknek. Kisgyermekeknek lásd a Sparsorium hexachloropheni pro infante vényelőíratot.
- Steril műtőkesztyűk beszórására nem megfelelő.

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben, kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akkumulálódik, így már néhány napos ismételt alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Javallat: Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására.

Ellenjavallat: Kisgyermekkor. Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység esetén, égett, hámfosztott bőrfelületen, nagy nedvedző felületen, nyálkahártyán történő alkalmazása tilos.

Figyelmeztetés: A hexachlorofén áthatol a lipidmembránokon. A percutan felszívódás jelentős újszülöttekben és sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus hatásokat okozhat. Idegrendszeri tünetek esetén kezelést azonnal be kell szüntetni.

Mellékhatás: Túlérzékenység, idegrendszeri károsodás (bőrrel felszívódva), asztma (hintőpor), bőrirritáció."

SPARSORIUM HEXACHLOROPHENI PRO INFANTE

(Spars. hexachlorophen. pro infant.)

Hexachlorophenum **0,25 g**
Talcum **ad 50,0 g (49,75 g)**

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Fertőtlenítő, dezodoráló hintőpor. Gyermekgyógyszer.**Antisepticum. Antimycoticum. Desodorans.****Megjegyzés:**

- Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására.
- Nagy nedvedző felületen a felszívódás veszélye miatt alkalmazása nem ajánlatos.
- A testfelület 10%-ánál nagyobb területre huzamosabb használata nem ajánlatos.
- Kisgyermekeknek 0,5%-nál nagyobb koncentrációban a hexaklorofén nem alkalmazható.
- Steril műtőkesztyűk beszórására nem megfelelő.

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben, kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akkumulálódik, így már néhány napos ismételt alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Javallat: Bőrfelületek fertőtlenítésére, dezodorálására.

Ellenjavallat: Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység esetén, égett, hámfosztott bőrfelületen, nagy nedvedző felületen, nyálkahártyán történő alkalmazása tilos.

Figyelmeztetés: A hexaklorofén áthatol a lipidmembránokon. A percutan felszívódás jelentős lehet sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus hatásokat okozhat. Idegrendszeri tünetek esetén kezelést azonnal beszüntetni.

Mellékhatás: Túlérzékenység, idegrendszeri károsodás (bőrről felszívódva), asztma (hintőpor), bőrirritáció."

SPARSORIUM INFANTUM

(Spars. infant.)

Bismuthum subgallicum	0,80 g
Acidum silicicum colloidalé hydrophyllum	1,6 g
Magnesium carbonicum hydroxydatum	5,6 g
Talcum	72,0 g

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Gyermekhintőpor. Gyermekgyógyszer.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:****Bismuthum subgallicum^a:** *Antiphlogisticum, antisepticum, sebszáritó, a hámosodást elősegíti.***Magnesium carbonicum hydroxydatum^b:** *Adstringens, desodorans, antisudoricum.***Javallat:** Gyulladásos bőrbetegségek gyermekkorban.**Kölcsönhatás:** A bizmutsók gátolják a tetraciklinek hatását^a."

SPARSORIUM REFRIGERANS

(Spars. refig.)

Mentholum	1,0	g
Talcum	50,0	g
Zincum oxydatum	50,0	g

Expedíció: Szóródobozban.**Szignatúra:** Külsőleg. Hűsítő hintőpor.**Refrigeranum.****"Hatóanyagok:**

Mentholum^a: *Bőrön helyileg alkalmazva értágító hatású és izgatja a hideg-érzékeny receptorokat ezért hosszan tartó hidegérzést okoz, melyet analgetikus hatás követ.*

Zincum oxydatum^b: *Enyhe adstringens.*

Javallat: Hűsítő hintőpor bőrrirritáció kezelésére.

Ellenjavallat: Újszülötteknél, csecsemőknél, kisdedeknél nem alkalmazható helyileg az arcon, orron, mellen, mivel a mentol belélegezve szív és légzésbénulást okozhat^a.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót (contact dermatitis) válthat ki. Újszülöttnél dyspnoét okozhat^a."

SPECIES ALTHAEAE

(Spec. alth.)

Ph. Hg. VII.

Species althaeae 50,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Köptető teakeverék.**Expectorans. Mucilaginosum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) hideg vízzel leöntünk, majd gyakran kevergetve ½ óráig állni hagyjuk. A teát szűrjük, tetszés szerint édesítjük, kortyonként fogyasztjuk. Naponta 1-2 csészényi fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Althaeae folium et radix^a: Nyálkatartalmával csökkenti a légúti nyálkahártya irritációját, légcsőhurut, torokfájás, rekedtség esetén bevonószer.

Liquiritiae rhizoma et radix^c: Expectorans, gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt ízjavító.

Malvae flos^d: Nyálkaanyagokat és csersavat tartalmaz, a torok bevonásával és a nyáltermelés fokozásával csökkenti a köhögési ingert.

Javallat: A légutak hurutos megbetegedései.**Mellékhatás:** Nátrium- és vízretenciót, valamint hypokalaemiát okozhat^e.

SPECIES CARMINATIVA

(Spec. carminat.)

Anisi vulgaris fructus	20,0	g
Foeniculi fructus	20,0	g
Carvi fructus	20,0	g
Chamomillae anthodium	20,0	g
Menthae piperitae folium	20,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.

Szignatúra: Szélhajtó teakeverék.

Carminativum.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forrásban lévő vízzel leöntünk, 10 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Fogyasztása naponta többször étkezések között, frissen készítve ajánlott.

"Hatóanyagok:

Anisi vulgaris fructus^a: *Carminativum, spasmolyticum, aromaticum, stomachicum.*

Foeniculi fructus^b: *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó.*

Carvi fructus^c: *Carminativum, enyhe görcsoldó, emésztőrendszerben szekréció fokozó.*

Chamomillae anthodium^d: *Spasmolyticum (flavonoidok), antiphlogisticum (camasulen, α-bisabolol), ulcusgátló (α-bisabolol) antibakteriális (cumarinok) carminativum.*

Menthae piperitae folium^e: *Spasmolyticus (simaizom görcsoldó), antiszeptikus, gyulladáscsökkentő, fokozza a nyál- és epetermelést.*

Javallat: Szélhajtó teakeverék.

Ellenjavallat: Epevezeték elzáródás, epehólyaggyulladás, mentol vagy az ebbe a családba tartozó rokon vegyületekre érzékenység, súlyos májkárosodás^e. Kamillavirággal szembeni érzékenység^d.

Mellékhatás: Allergiás reakciók^d, contact dermatitis^{a,d}, ekzema^d. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek akiknek a kórtörténetében asztma és allergiás rhinitis fordult elő^d. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^d. Irritálhat és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakció, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^e."

SPECIES CARMINATIVA PRO INFANTE

(Spec. carminat. pro infant.)

Chamomillae anthodium	50,0	g
Anisi vulgaris fructus	20,0	g
Foeniculi fructus	20,0	g
Menthae piperitae folium	10,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Szélhajtó teakeverék gyermekeknek. Szükség esetén csecsemőknek is adható. Gyermekgyógyszer.**Carminativum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 2,5 ml-nyi teakeveréket 4 dl forrásban lévő vízbe teszünk, majd a tűzről levéve 10 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. A teát több részletben langyosan, megfelelően ízesítve itatjuk.

"Hatóanyagok:**Chamomillae anthodium^a:** *Spasmolyticum (flavonoidok), antiphlogisticum (camasulen, α -bisabolol), antibakteriális (cumarinok) carminativum, enyhe sedativum.***Anisi vulgaris fructus^b:** *Carminativum, spasmolyticum, aromaticum, stomachicum.***Foeniculi fructus^c:** *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó hatású.***Menthae piperitae folium^d:** *Spasmolyticum, antiszeptikus, gyulladáscsökkentő hatású, fokozza a nyál és epetermelést.***Javallat:** Puffadás, fokozott bélgázképződés.**Ellenjavallat:** Epevezeték elzáródás^d, epehólyaggyulladás^d, mentol vagy egy az ebbe a családba tartozó növényekre érzékenység^d, súlyos májkárosodás^d. Kamillavirággal szembeni érzékenység^a.**Mellékhatás:** Allergiás reakciók^a, contact dermatitis^{a,b}, ekzema^a. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^a. Irritálhat és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^d."

SPECIES CHOLAGOGA

(Spec. cholagog.)

Ph. Hg. VII.

Species cholagoga 100,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Epehajtó teakeverék. Étkezés előtt ½-1 csészényi tea fogyasztandó.**Cholagogum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 5 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) meleg vízzel leöntünk, 20 percig állni hagyjuk, leszűrjük. Étkezések előtt ½-1 csészényi tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:**Sennae folium^a:** *A belekben elektrolitokat, vizet választ ki, gátolja ezek felszívódását, ezáltal stimulálja a perisztaltikát.***Foeniculi fructus^b:** *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó.***Absinthii herba^c:** *Stomachicum, cholericum, carminativum.***Marrubii herba^d:** *Cholericum, amarum, stomachicum.***Althaeae radix^e:** *Bevonószer.***Liquiritiae rhizoma et radix^f:** *Gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt izjavító.***Menthae piperitae folium^g:** *Spasmolyticum, antisepticum, cholericum, gyulladáscsökkentő hatású, fokozza a nyáltermelést.***Javallat:** Epehajtó.**Ellenjavallat:** 12 év alatti kor^a, terhesség^a, szoptatás^a, bélelzáródás^a, belek gyulladásos betegsége^a, ismeretlen eredetű hasi fájdalom^a, víz-, elektrolitvesztés miatti dehydratio^a. Hyperaciditás^c. Epevezeték elzáródás^g, akut epehólyaggyulladás^g, mentol vagy egy az ebbe a családba tartozó növényekre érzékenység^g, súlyos májkárosodás^g.**Figyelmeztetés:** Egy hétnél további alkalmazása kerülendő, mert az állatkísérletekben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek^a.**Kölcsonhatás:** Tartós alkalmazás esetén kálium veszteség miatt a szívglikozidok toxikus hatása növekedhet^a.**Mellékhatás:** Hasi fájdalom^a, görcsös gyomor-bélpanaszok^a, elektrolitvesztés (főleg kálium)^a, ritkán májkárosodás^a, fehérjevizelés^a, vérvezelés^a. Nátrium- és vízretenciót, valamint hypokalaemiát okozhat^f. Irritálhat és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^g. Ritkán szív táji égető érzést okoz^g.

SPECIES CHOLERETICA

(Spec. choleret.)

Menthae piperitae folium	15,0 g
Chelidonii herba	5,0 g
Absinthii herba	20,0 g
Achilleae herba	20,0 g
Ononidis radix	20,0 g
Taraxaci radix	20,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Epehajtó teakeverék.**Cholagogum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 5 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forrásban lévő vízzel leöntünk, 20 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Étkezések előtt ½ csészényi tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:**Menthae piperitae folium^a:** *Spasmolyticum, antiszeptikus, gyulladáscsökkentő hatású, fokozza a nyál- és epetermelést.***Chelidonii herba^b:** *Spasmolyticum, cholagogum, analgeticum.***Absinthii herba^c:** *Amarum, stomachicum, cholereticum, carminativum.***Achilleae herba^d:** *Cholereticum, aromaticum, stomachicum, antiphlogisticum, spasmolyticum, a gyomor- és bélnyálkahártya gyulladásos és fekélyes megbetegedéseinek kezelésére.***Ononidis radix^e:** *Diureticum.***Taraxaci radix^f:** *Cholereticum, diureticum, amarum, stomachicum, tonicum.***Javallat:** Epehajtó.**Ellenjavallat:** Epevezeték elzáródás^a, epehólyaggyulladás^a, mentolra vagy egy a mentacsaládba tartozó növényekre érzékenység^a, súlyos májkárosodás^a. Hypoaciditás^c.**Mellékhatás:** Irritálhat és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^a. Ritkán szívtáji égető érzést okoz^a. Hepatotoxicitás^b."

SPECIES CONTRA TUSSIM

(Spec. contra tussim)

Tiliae flos	50,0	g
Anisi vulgaris fructus	20,0	g
Thymi vulgaris herba	20,0	g
Primulae radix et rhizoma	5,0	g
Malvae flos	5,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Köptető teakeverék.**Expectorans.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2dl) forró vízzel leöntünk, 10 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta többször 1 csészényi frissen készített tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Tiliae flos^a: *Diaphoreticum a meghűléses, lázas megbetegedéseknél, nyálkaoldó légúti hurutoknál, enyhe sedativum.*

Anisi vulgaris fructus^b: *Secretolyticum, spasmolyticum, aromaticum, stomachicum.*

Thymi vulgaris herba^c: *Expectorans, carminativum, antitussivum, antisepticum.*

Primulae radix et rhizoma^d: *Felsőlégtúti fertőzésekben köhögést enyhítő, secretolyticum, expectorans.*

Malvae flos^e: *Nyálkaanyagokat és csersavat tartalmaz, a torok bevonásával és a nyáltermelés fokozásával csökkenti a köhögési ingert.*

Javallat: Köhögéscsillapító, köptető, a légutak hurutos megbetegedései.**Ellenjavallat:** A hatóanyagokkal szembeni allergia^d.**Figyelmeztetés:** Alkalmanként kontakt allergia^d. Alkalmazása tilos enterocolitis és szívelégtelenség esetén^c.**Mellékhatás:** Érzékeny egyéneknél ritkán gyomorpanaszok, szédülés^d."

SPECIES CRATAEGI COMPOSITA

(Spec. crataeg. comp.)

Crataegi summitas	30,0	g
Crataegi fructus	30,0	g
Melissae folium	20,0	g
Lavandulae flos	10,0	g
Visci albi stipes	10,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.

Szignatúra: Nyugtató teakeverék. Étkezés után fogyasztandó.

Nyugtató teakeverék. Cardiotonicum.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, fél óráig kevergetés közben áztatjuk, majd szűrjük. Étkezés után fogyasztjuk. Naponta 2 dl tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Crataegi summitas et fructus^{a,b}: *Cardiotonicum, enyhe nyugtató hatása kedvező az úgynevezett „neurotikus” szívpanaszoknál.*

Melissae folium^c: *Enyhe sedativum, alvászavarokban, feszült idegállapotban nyugtató hatású, stomachicum, carminativum.*

Lavandulae flos^d: *Enyhe sedativum, alvászavarok, ideges szívpanaszok kezelésére.*

Visci albi stipes^e: *Vérnyomáscsökkentő.*

Javallat: Neurotikus szívpanaszok.

Figyelmeztetés: A készítmény nem pótolja a specifikus terápiát szív- és keringési betegségekben!"

SPECIES DEPURANS

(Spec. depur.)

Foeniculi fructus	10,0 g
Chamomillae anthodium	10,0 g
Menthae piperitae folium	20,0 g
Sennae folium	60,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.

Szignatúra: Hashajtó teakeverék.

Laxativum.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 5-10 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, 20 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Este lefekvés előtt egy csésze frissen készített tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Foeniculi fructus^a: *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó.*

Chamomillae anthodium^b: *Spasmolyticum (flavonoidok), antiphlogisticum (camasulen, α -bisabolol), antibakteriális (cumarinok) carminativum, hurut ellenes hatású.*

Menthae piperitae folium^c: *Spasmolyticus (simaizom görcsoldó), antiszeptikus, gyulladáscsökkentő, fokozza a nyál és epetermelést.*

Sennae folium^d: *A bélfalat izgató laxativum, anthrachinon származékokat is tartalmaz.*

Javallat: Obstipáció.

Ellenjavallat: Epevezeték elzáródás, epehólyaggyulladás, mentol vagy egy az ebbe a családba tartozó növényekre érzékenység, súlyos májkárosodás^c. 12 év alatti kor^d, terhesség^d, szoptatás^d, bélelzáródás^d, belek gyulladásos betegsége^d, ismeretlen eredetű hasi fájdalom^d, víz-, elektrolitvesztés miatti dehidratio^d. Kamillavirággal szembeni érzékenység^b.

Figyelmeztetés: Hosszantartó alkalmazás kerülendő, mert az állatkísérletekben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek^d. A szennalevélből hashajtó hatású származék kerül az anyatejbe, és a csecsemőnek kólikás fájdalmat, hasmenést, exsiccósist okozhat. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennalevélnék.

Kölcsönhatás: Tartós alkalmazás esetén kálium vesztés miatt a szívglikozidok toxikus hatása megnövekedhet^d.

Mellékhatás: Allergiás reakciók^b. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek, akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő^b. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^b. Hasi fájdalom^d, görcsös gyomor-bélpanaszok^d, elektrolitvesztés (főleg kálium)^d, ritkán májkárosodás^d.

SPECIES DIURETICA

(Spec. diur.)

Levistici radix	30,0	g
Liquiritiae rhizoma et radix	25,0	g
Ononidis radix	25,0	g
Juniperi galbulus	25,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.

Szignatúra: Vízajtó teakeverék.

Diureticum. Urodesinficiens.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 5 ml-nyi teakeveréket fél liter forrásban lévő vízzel leöntünk, 30 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Napközben, egyenletes időközökben 3-5 csésze tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Levistici radix^a: *Diureticum, nyál és gyomorsav elválasztást serkentő (carmినativum).*

Liquiritiae rhizoma et radix^b: *Gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt ízjavító.*

Ononidis radix^c: *Diureticum.*

Juniperi galbulus^d: *Diureticum, spasmolyticum, húgyúti fertőtlenítő, emésztést javító, szélhajtó.*

Javallat: Mérsékelt vízretenció.

Ellenjavallat: Vesekárosodásban nem javallt^a. Acut vagy krónikus vesegyulladás^d.

Figyelmeztetés: A teakészítés dózisában a furocumarinok fototoxikus fotomutagen és fotocarcinogen hatása nem érvényesül, de folyamatos alkalmazása esetén a napozás kerülendő^a.

Mellékhatás: Tartós alkalmazás során gyomor-bél nyálkahártya irritáció, vesekárosító hatás jelentkezhet^d.

SPECIES GASTRICA

(Spec. gastr.)

Chamomillae anthodium	10,0 g
Centauri herba	10,0 g
Agrimoniae herba	10,0 g
Menthae piperitae folium	10,0 g
Liquiritiae rhizoma et radix	10,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.

Szignatúra: Emésztést elősegítő teakeverék.

Stomachicum.

Phytotherapeuticum.

Megjegyzés:

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, időnként kevergetve ½ óráig hűlni hagyjuk, majd szűrjük. Tetszés szerint édesítve naponta 3 csészényi tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Chamomillae anthodium^a: *Spasmolyticum (flavonoidok), antiphlogisticum (camasulen, α-bisabolol), ulcusgátló (α-bisabolol és lokálisan serkenti a prosztata-glandin szintézist) antibakteriális (cumarinok) carminativum, enyhe sedativum, hurut ellenes.*

Centauri herba^b: *A gyomornedv képződését fokozza, a maró, emésztést javító, roboráló, tonicum.*

Agrimoniae herba^c: *Enyhe adstringens, gyomor- és bélhurut, hasmenés, epehólyag és epeutak gyulladásos folyamatainak kezelésére.*

Menthae piperitae folium^d: *Spasmolyticum, antiszeptikus, gyulladáscsökkentő, fokozza a nyál és epetermelést.*

Liquiritiae rhizoma et radix^e: *Gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt ízjavító.*

Javallat: Az emésztés elősegítése.

Ellenjavallat: Gyomorfekély^b. Epevezeték elzáródás^d, epehólyaggyulladás^d, mentolra vagy a mentacsaládba tartozó növényekre érzékenységg^d, súlyos májkárosodás^d. Kamillavirággal szembeni érzékenységg^a.

Figyelmeztetés: 12 éves kor alatt szisztémásan ellenjavallt^d.

Mellékhatás: Allergiás reakciót okozhat^b. Ilyen mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő^a. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^a. Nyálkahártya-irritációt és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^d. Ritkán szívtáji égető érzést okoz^d. Nátrium- és vízretenciót, valamint hypokalémiát okozhat^e.

SPECIES LAXANS

(Spec. lax.)

Ph. Hg. VII.

Species laxans 50,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Hashajtó teakeverék.**Laxativum. Stomachicum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 5 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, időnként kevergetve ½ óráig hűlni hagyjuk, majd szűrjük. Fogyasztása tetszés szerint édesítve, lefekvés előtt ajánlott.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy a gyógyszer a lúgos kémhatású vizeletet pirosra festheti.

"Hatóanyagok:**Sennae folium^a:** *A bélfalat izgató laxativum, anthrachinon származékokat is tartalmaz.***Kalium natrium tartaricum^b:** *Sós ízű ozmotikus hashajtó.***Foeniculi fructus^c:** *Carminativum, enyhe görcsoldó és bacteriostaticum, emésztőrendszerben szekréció fokozó hatású***Sambuci flos^d:** *Diaphoreticus hatású adstringens.***Javallat:** Obstipáció.**Ellenjavallat:** 12 év alatti kor^a, terhesség^a, szoptatás^a, bélelzáródás^a, belek gyulladásos betegsége^a, ismeretlen eredetű hasi fájdalom^a, víz-, elektrolitvesztés miatti dehydratio^a. Ritmuszavarok^b.**Figyelmeztetés:** Hosszantartó alkalmazás kerülendő, mert az állatkísérletekben tapasztalt bélcsatornát károsító hatásai emberre is veszélyt jelenthetnek^a. Enyhe húgyhajtó hatása is van^b. Az anyatejbe átjutó szennalevél extractum a csecsemőnek kólikás fájdalmat okozhat. A szennozid napi adagja nem haladhatja meg a 30 mg-ot, amely megfelel 1,2 g szennalevélnek.**Kölcsönhatás:** Tartós alkalmazás esetén kálium veszteség miatt a szívglikozidok toxikus hatása megnővekedhet^a. Óvatosan adható együtt káliumszintet emelő gyógyszerekkel: kálium-spóroló diuretikumok, ACE-gátlók, cyclosporin^b.**Mellékhatás:** Hasi fájdalom^a, görcsös gyomor-bélpanaszok^a, elektrolitvesztés (főleg kálium)^a, ritkán májkárosodás^a. Hyperkalaemia^b; ritmuszavarok^b, émelygés^b, hasi fájdalom^b; nagy dózisban vesekárosító^b.

SPECIES SEDATIVA

(Spec. sedativ.)

Lupuli strobulus	40,0	g
Melissae folium	30,0	g
Lavandulae flos	20,0	g
Anisi vulgaris fructus	5,0	g
Foeniculi fructus	5,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Nyugtató teakeverék.**Sedativum. Nyugtató teakeverék.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forrásban lévő vízzel leöntünk, 10 per-
cig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta 2-3-szor és alvás előtt 1-1
csésze frissen készített tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:**Lupuli strobulus^a:** *Enyhe sedativum.***Melissae folium^b:** *Enyhe sedativum, alvászavarokban, feszült idegállapotban nyugtató hatású, a gyomorszekréciót fokozza, stomachicum, carminativum.***Lavandulae flos^c:** *Enyhe sedativum, alvászavarok, ideges szívpanaszok kezelésére.***Anisi vulgaris fructus^d:** *Secretolyticum, spasmolyticum, aromaticum, stomachicum.***Foeniculi fructus^e:** *Carminativum, emésztőrendszerben szekréció fokozó.***Javallat:** Szorongás.**Mellékhatás:** Ritkán allergiás reakció^d."

SPECIES THYMI COMPOSITA

(Spec. thymi comp.)

Thymi vulgaris herba	14,0	g
Althaeae folium	10,0	g
Althaeae radix	10,0	g
Liquiritiae rhizoma et radix	10,0	g
Verbasci flos	6,0	g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Köptető teakeverék.**Expectorans.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, időnként kevergetve ½ óráig hűlni hagyjuk, majd szűrjük. Tetszés szerint édesítve, naponta 3 csészényi tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Thymi vulgaris herba^a: *Expectorans, carminativum, antitussivum, antisepticum, stomachicum.*

Althaeae folium et radix^{b,c}: *Nyálkatartalmával csökkenti a légúti nyálkahártya irritációját, légcsőhurut, torokfájás, rekedtség esetén bevonószer.*

Liquiritiae rhizoma et radix^a: *Expectorans, gyulladáscsökkentő, görcsoldó, gyomor- és nyombélfekély kezelésében adjuváns. Édes íze miatt ízjavító.*

Verbasci flos^a: *Nyákoldó, izzasztó, enyhe expectorans.*

Javallat: Köptető teakeverék.**Ellenjavallat:** Alkalmazása tilos enterocolitis és szívelégtelenség esetén^a.**Mellékhatás:** Nátrium- és vízretenciót, valamint hypokalaemiát okozhat^d.

SPECIES UVAE URSI

(Spec. uvae ursi)

Uvae ursi folium	25,0 g
Herniariae herba	25,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Vízhajtó teakeverék.**Urodesinficiens. Diureticum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) hideg vízzel leöntünk, időnként kevergetve 6 óráig állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta 3 csészényi tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:**Uvae ursi folium^a:** *Bacteriostatikus, adstringens.***Herniariae herba^b:** *Diureticum, enyhe spasmolyticum.***Javallat:** Vízhajtó teakeverék.**Ellenjavallat:** Vesebetegségek^a.**Figyelmeztetés:** Gyermekeknek nem ajánlott^a! Kezelési idő maximum 2 hét^a.Hosszabb alkalmazás csak orvosi javaslatra^a.**Kölcsönhatás:** A vizelet más gyógyszerekkel történő savanyítása hatáscsökkentést eredményez^a.**Mellékhatás:** Gyomor irritáció^a, émelygés^a, hányás^a."

SPECIES VALERIANAE COMPOSITA

(Spec. valer. comp.)

Valerianae rhizoma et radix	40,0 g
Lupuli strobulus	20,0 g
Melissae folium	15,0 g
Menthae piperitae folium	15,0 g
Aurantii pericarpium	10,0 g

Expedíció: Cerátzacskóban, adagolókanállal.**Szignatúra:** Nyugtató teakeverék.**Sedativum. Nyugtató hatású teakeverék.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**

- 15 ml-nyi teakeveréket 1 csésze (2 dl) forró vízzel leöntünk, 15 percig lefedve állni hagyjuk, majd szűrjük. Naponta 2-3-szor és alvás előtt 1 csésze frissen készített tea fogyasztása ajánlott.

"Hatóanyagok:

Valerianae rhizoma et radix^a: Nyugtató hatású, csökkenti a szorongást, a feszült, nyugtalan állapotot. Alvászavarokban, ideges szívpanaszoknál alkalmazható.

Lupuli strobulus^b: Enyhe sedativum.

Melissae folium^c: Enyhe sedativum, alvászavarokban, feszült idegállapotban nyugtató hatású, a gyomorszekréciót fokozza, stomachicum, carminativum.

Menthae piperitae folium^d: Spasmolyticum, fokozza a nyál és epetermelést.

Aurantii pericarpium^e: Étvágyjavító, ízjavító.

Javallat: Szorongás.

Ellenjavallat: Hatóanyaggal szembeni túlérzékenység^a. Epevezeték elzáródás^d, epehólyaggyulladás^d, mentol vagy a mentacsaládba tartozó növényekre érzékenység^d, súlyos májkárosodás^d.

Figyelemztetés: 12 éves kor alatt ellenjavallt^d. Tartós valeriana adagolás megszakítása után megvonásos tünetek alakulhatnak ki.

Kölcsönhatás: Más sedativ hatású gyógyszerekkel együttadva nyugtató hatása fokozódik^a.

Mellékhatás: Reggeli álmosság^a, fejfájás^a. Krónikus adás esetén fejfájást^a, fáradékonyságot^a, feledékenységet, nehézkességet^a, álmatlanságot^a okozhat. Túladagolás esetén hepatotoxicitás^a jelentkezhet. Irritálhat és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók, fejfájás, bradycardia, izomtremor, ataxia) válthat ki^d. Ritkán szívritmji égető érzést okoz^{dn}

SPIRITUS ANTIRHEUMATICUS

(Spir. antirheum.)

I. Spiritus camphoratus	30,0 g
I. Alcoholum dilutum 70%	45,0 g
II. Thymolum	0,20 g
III. Acidum aceticum dilutum 20% . . .	25,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek elegyében a II.-at oldjuk. Az oldathoz a III-at elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bedörzsölésre.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Antirheumaticum. Derivans.

Megjegyzés:

- A készítményt a fájdalmas terület bőrébe kell bedörzsölni. A bedörzsölt területre melegeget tartó kötés alkalmazható. A kezelés naponta 2-3-szor megismételhető.

"Hatóanyagok:

Thymolum^a: *Antisepticum baktérium- és gombaellenes hatású. Antioxydans.*

Spiritus camphoratus^b: *Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.*

Javallat: Rheumás fájdalmak, pleuritis sicca esetén a fájdalom enyhítésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Kölcsönhatás: Zsírok és alkohol növelik az abszorpcióját^a.

Mellékhatás: Csípő és égő érzés^c. Irritáció^a."

SPIRITUS CAPSICI

(Spir. capsici)

I. Acidum salicylicum	3,0	g	
II. Tinctura capsici	10,0	g	
III. Alcoholum dilutum 70%	ad 100,0	g	(87,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészt oldjuk a III-ban, majd a II-kal elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bedörzsölőszer.

Antirheumaticum. Rubefaciens.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Helyileg alkalmazva antiphlogisticus, keratolytikus és fungicid hatású.*

Tinctura capsici^b: *Rubefaciens; vérbőséget okoz a bőrön, nyálkahártyákon.*

Javallat: Rheomás izom és ízületi fájdalom csökkentése.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{a,b}.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyáktól tartsuk távol^a. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^a. Szembe kerülve csí-
pő, égető érzést és vérbőséget okozhat^b.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^a. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, szisztémás szalicilát mérgezést okozhat^a. Nyálkahártya irritáció^b.

SPIRITUS ERYTHROMYCINI

(Spir. erythromycin.)

Erythromycinum	0,40 g	
Alcoholum dilutum 70%	ad 20,0 g	(19,6 g)

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Ecsetelő. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Dermatologicum. Antiseborrhoicum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Erythromycinum: *Baktériumok fehérjeszintézisét gátló szélesspektrumú makrolid antibiotikum. Hatását főleg Gram-pozitív mikroorganizmusokra fejtí ki, gátolja azok növekedését. Az eritromicinnek nemcsak baktériumellenes, hanem gyulladáscsökkentő hatása is van.*

Javallat: Seborrhoeás dermatitis.

Ellenjavallat: Mély cystás vagy nem gyulladásos laesiók kezelése, eritromicin érzékenység.

Figyelmeztetés: Egyéb bőrszárazságot okozó gyógyszerrel vagy kozmetikummal együttes alkalmazása kerülendő (hámlás), Egyéb acne elleni lokális készítmény alkalmazása legalább 1 óra különbséggel történjen. Az oldat szembe vagy nyálkahártyára (orr, száj) ne kerüljön.

Mellékhatás: Bőrön hámlás, bőrpír, ritkán bőrszárazság vagy pikkelyesedés, szemben csípő égető érzés, viszketés."

SPIRITUS IODOSALICYLATUS

(Spir. iodosalic.)

I. Kalium iodatum	0,10 g
II. Acidum salicylicum	0,90 g
III. Alcoholum dilutum 70%	23,0 g
IV. Solutio iodi alcoholica	6,0 g

Készítés: Az I-t oldjuk a IV-ben, a II-at a III-ban, majd a két oldatot elegyítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Ecsetelésre.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Dermatologicum. Antimycoticum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a készítmény a fehérmeműn foltot hagy. A folt 10%-os ammónia-oldattal vagy 10%-os nátrium-tioszulfát-oldattal való megnedvesítéssel távolítható el.

"Hatóanyagok:

Kalium iodatum^a: *Antisepticum, antimycoticum, resorbens.*

Acidum salicylicum^b: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Solutio iodi alcoholica^c: *Antisepticum. Antimycoticum. Derivans.*

Javallat: A bőrfelület gombás vagy bakteriális fertőzése.

Ellenjavallat: Manifest hyperthyreosis^a, pajzsmirigy carcinoma^a, jóderzékenység^{a,c}.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyáktól tartsuk távol^b. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^b.

Kölcsönhatás: Higanyvegyületekkel nem adható együtt^a. Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^b.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^b. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, szisztémás szalicilát mérgezést okozhat^b. Túlerzékenységi reakció^c, az alkalmazás helyén irritáció, erythema, hólyagos elváltozás, allergiás dermatitis jelentkezhet^c.

SPIRITUS MENTHAE CUM SALE

(Spir. menth. c. sale)

Natrium chloratum	2,5	g	
Aethylum aceticum	0,60	g	
Glycerinum	2,0	g	
Alcoholum 96%	65,0	g	
Aetheroleum menthae piperitae ..	1,0	g	
Aqua destillata	ad 100,0	g	(28,9 g)

Készítés: A finoman elporított nátrium-kloridot kb. 25 g desztillált vízben oldjuk, és a tiszta oldatot kis részletekben a 96%-os alkohol, a glicerín és az etil-acetát elegyéhez öntjük. A borsosmentaolajat a gondosan összerázott elegyhez mérjük, majd desztillált vízzel 100,0 g-ra kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Bedörzsölőszér.

Anatripticum.

"Hatóanyagok:

Aetheroleum menthae piperitae: *Antiszeptikus, gyulladáscsökkentő.*

Javallat: Rheumás izomfájdalom.

Figyelmeztetés: Kisgyermekeknél az orr- és szájnyílás környékére ne kerüljön."

SPIRITUS SALICYLATUS

(Spir. salic.)

Acidum salicylicum	1,0 g
Alcoholum dilutum 70%	49,0 g

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. 2%-os szalicilsavas alkohol.

Dermatologicum. Antimycoticum. Desinficiens.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Javallat: Antiseborrhoicum (hajás fejbőrré). Pruritus szüntetésére. Enyhe hámlasztó.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol. Óvatosan alkalmazzuk peripheriás keringési betegségek vagy diabetes fennállásakor. Hosszú ideig, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, tartósan alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat."

SPIRITUS SALICYLATUS CUM RESORCINO

(Spir. salic. c. resorc.)

Resorcinum	0,50 g	
Acidum salicylicum	1,5 g	
Alcoholum dilutum 70%	ad 50,0 g	(48,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Ecsetelésre. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.**Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.****Dermatologicum. Antimycoticum.****"Hatóanyagok:****Resorcinum^a:** *Dezinficiens (bactericid, fungicid), keratoplasztikus.***Acidum salicylicum^b:** *Keratolytikus és fungicid hatású.***Javallat:** Antiseborrhoicum (hajás fejbőrre). Enyhe hámlasztó.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység^b. Nagy bőrfelületen tartósan nem alkalmazható, mert ép bőrről is felszívódik^{a,b}.**Figyelmeztetés:** Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^b.**Mellékhatás:** Szalicil- és rezorcinérzékenység^a. Ritkán allergia^a, ép bőrről a nyálkahártyáról vagy sebfelületről felszívódik ezért hosszantartó kezelés esetén és gyermekeknél toxicitást okozhat (szisztémás mellékhatásai hasonlóak a fenolhoz, de gyakrabban okoz központi idegrendszeri görcsöket)^a. A szőke haját elszínezheti^a. Sötétebb bőrűeken hyperpigmentációt okozhat^a. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^b."

SUPPOSITORIUM AD NODUM

(Supp. ad nod.)

I. Ephedrinium chloratum	0,30 g
I. Bismuthum subgallicum	2,0 g
II. Aetheroleum chamomillae	III gtt
II. Balsamum peruvianum	0,30 g
II. Acidum silicicum colloidale hydrophylum	0,30 g
III. Adeps solidus 50	qu.s.
10 db végbélkúp	

Készítés: Az I. alatti alkotórészek keverékét a megolvasztott III. egy kisebb részle-tével eldörzsöljük. A szuszpenziót a II. alatti alkotórészek elegyével elkeverjük majd a kúpmassza tömegét a megolvasztott III-kal kiegészítjük, és öntéssel kb. 2 g átlagtömegű kúpotat készítünk.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 2-szer 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös he-lyen tartandó.

Antihaemorrhoidalis adstringens. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvos-nak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Szükség esetén az orvos kúponként 0,01 g *Mentholummal* vagy 0,20 g *Benzo-cainummal*, vagy 0,06 g *Lidocainummal*, vagy 0,005 g *Tetracainium chloratum*-mal is rendelheti.
- A tetrakainium-klorid

	szokásos		legnagyobb	
	egyszeri adagja	napi adagja	egyszeri adagja	napi adagja
per os, per rect.	0,005-0,01 g	0,01-0,02 g	0,02 g!	0,05 g!!

"Hatóanyagok:

Aetheroleum chamomillae^a: *Antiphlogisticum. Enyhe antibakteriális hatás.*

Ephedrinium chloratum^b: *Sympathomimeticum, amely az adrenalinhoz ké-pest hosszabban de enyhébben hat.*

Balsamum peruvianum^c: *Enyhe antiszeptikus és hámosító hatású.*

Bismuthum subgallicum^d: *Antiphlogisticum, antisepticum, sebszáritó, hámo-sodást elősegítő.*

Javallat: Nodus haemorrhoidalis.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{a,c}, instabil angina^b, cardialis arrhythmia^b, magas vérnyomás^b, coronaria elváltozás^b, porphyria^b. Veseelégtelenségben szenvedő betegeknek bizmut adása ellenjavallt^d. Kamillavirággal szembeni érzékenység^a, zártzugú glaucoma^b.

Mellékhatás: Allergiás reakció^{a,c}, efedrin túlérzékenység^b (idegesség^b, álmatlanság^b, szédülés^b, hányinger^b, hányás^b, tachycardia^b, extrasystole^b). Gastrointestinalis zavarok^d, bőrtünetek^d, extrém nagy adagban neuro-, csont-, ízületi toxicitás^d. Ritkán bőrérzékenység^c. Terhességben átjut a placentán^d."

SUPPOSITORIUM ANALGETICUM

(Supp. analg.)

Coffeinum natrium benzoicum . . .	0,60 g
Noraminophenazonum	
 natrium mesylicum	3,0 g
Adeps solidus compositus	
 FoNo VII.	qu.s.
	6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlag-tömege kb. 2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Fájdalom esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Csak felnőtteknek.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén az orvos kúponként 0,02 g *Aethylmorphinium chloratum*mal is rendelheti.
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Coffeinum natrium benzoicum^a: *Psychostimulans.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^b: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin bioszintézis gátlásával fejtí ki.*

Javallat: Fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Koffein és pirazon származékok iránti túlérzékenység^b. Granulocytopenia^b. Activ pepticus ulcus^a.

Kölcsönhatás: Anticoncipiensek, fenobarbital, fenilbutazon jelenlétében a pirazon származékok hatása gyengül^b.

Figyelmeztetés: Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel^b.

Mellékhatás: Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^a. Központi idegrendszeri tünetek^a, tremor^a. Esti bevétele az alvást zavarhatja^a. Beszűkülő májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^a. Ritkán idiosyncrasiás reakciók miatt: agranulocytosis^b, leukocytopenia^b, thrombocytopenia^b, haemolyticus anaemia^b, allergiás bőr és nyálkahártya (toxicoderma, urticaria) elváltozások^b alakulhatnak ki. Korábbi vesebetegség vagy túladagolás esetén átmeneti oliguria^b, interstitialis nephritis léphet fel."

SUPPOSITORIUM ANALGETICUM FORTE

(Supp. analg. fort.)

Codeinium phosphoricum	0,18	g
Coffeinum natrium benzoicum . . .	0,60	g
Noraminophenazonum natrium mesylicum	5,4	g
Adeps solidus compositus		
FoNo VII.	qu.s.	
	6 db végbélkúp	

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 3 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Fájdalom esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor.
Hűvös helyen tartandó. Csak felnőtteknek.

Analgeticum.**Megjegyzés:**

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Codeinium phosphoricum^a: *Centrális támadáspontú opioid köhögés és fájdalomcsillapító. Erős fájdalom, arthritis.*

Coffeinum natrium benzoicum^b: *Psychostimulans.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^c: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejtí ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Javallat: Nagyfokú fájdalom csillapítása.

Ellenjavallat: Obstruktív légzés zavar^a, a légzőközpont kóros, deprimált állapota^a, krónikus obstipáció^a. Pirazonon és kodein származékok iránti túlérzékenység^c. Granulocytopenia^c, aktív pepticus ulcus^b, a glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz enzim hiánya. Szoptatás alatt. Ismert CYP2D6 ultragyors metabolizáló betegeknél.

Figyelmeztetés:

Extenzív vagy ultragyors CYP2D6 metabolizáló betegeknél a szokásos adagolás során is fokozott az opioid toxicitás kialakulásának kockázata. Ezek a betegek gyorsan alakítják át a kodeint morfinná a vártnál magasabb szérumszinteket eredményezve. Az opioid toxicitás általános tünetei közé tartozik a zavartság, aluszékonyság, felületes légzés, szűk pupillák, hányinger, hányás, székrekedés és étvágytalanság. Súlyos esetekben előfordulhat életet veszélyeztető, nagyon ritkán fatális keringési és légzési elégtelenség.

Hozzászokás lehetősége miatt a beteg fokozott ellenőrzése szükséges^a. Hosszantartó adagolás megszakítása után elvonási tünetek léphetnek fel (izgatottság, álmatlanság)^a. A terhesség második felében adását kerülni kell^a. A járművezető képességet és a baleseti veszéllyel járó munka végzését befolyásolhatja, ezért ilyenkor egyénileg kell meghatározni az adagolását és a gyógyszer mennyiségét, mely mellett lehet ezen munkákat végezni^a. Szeszessitalt fogyasztani tilos^a. Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt a vérkép rendszeres ellenőrzése szükséges^c. Terhességben csak fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható a ductus arteriosus Botalli idő előtti elzáródásának veszélye miatt^c. A kodein szoptatás alatt ellenjavallt.

A kodein és aktív metabolitja nagyon alacsony dózisban jelen lehet az anyatejben szokásos terápiás adagok mellett, de nem valószínű, hogy károsan hat a szoptatott csecsemőre. Ha azonban a beteg ultragyors CYP2D6 metabolizáló, akkor az anyatejben az aktív metabolit, a morfin magasabb koncentrációban lehet jelen, ami nagyon ritka esetekben a csecsemőnél opioid toxicitás tüneteire vezethet, mely fatális lehet.

Barbiturátok, benzodiazepinek a kodein légzésdepressziót kiváltó hatását fokozzák.

Mellékhatás: Émelygés^a, hányinger^a, székrekedés^a, szédülés^a, álmoság^a, hypersensitivitási reakció, urticaria^a, exanthema^a. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálja^b. Nagy dózisban tachycardia, szív működési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^b. Beszűkült májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Ritkán idiosyncrasiás reakciók: agranulocytosis^c, leukocytopenia^c, thrombocytopenia^c, haemolyticus anaemia^c, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások^c alakulhatnak ki. Fennálló vesekárosodás fokozódása^c. Légzésdepresszió^a, szédülés^a előfordulhat. Opioid toxicitás^{am}

SUPPOSITORIUM ANTIEMETICUM

(Supp. antiemet.)

I. Extractum belladonnae siccum . . .	0,15 g
II. Coffeinum natrium benzoicum . . .	1,0 g
III. Adeps solidus 50	qu.s.
5 db végbélkúp	

Készítés: Az I-t megcseppentjük 1 csepp vízzel, homogenizáljuk a II-kal, majd a III. olvadékában eloszlatjuk. Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Hányinger esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó.

Antiemeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Extractum belladonnae siccum^a: *Anticholinerg hatású növényi kivonat.*

Coffeinum natrium benzoicum^b: *Psychostimulans.*

Javallat: Hányinger, csuklás csillapítására.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású készítményekkel szembeni érzékenység^a, zárt szemzugú glaucoma^a, prostata hypertrophia^a, szoptatás^a.

Mellékhatás: Nagyobb dózisban palpitatio^b, tachycardia^b, tachypnoe^b, nyugtalanság^b, irritabilitás^b, esti alkalmazáskor alvászavar^b. Szívműködési zavar esetén extrasystolia alakulhat ki^b.

SUPPOSITORIUM ANTIMIGRAINICUM

(Supp. antimigrain.)

Ergotaminium tartaricum	0,01 g
Coffeinum	1,0 g
Paracetamolum	4,0 g
Adeps solidus 50	qu.s.

10 db végbélkúpra

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlag-tömege kb. 3 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Migrén esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 4-szer. Hűvös helyen tartandó. Csak felnőtteknek.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Ergotaminium tartaricum^a: *Erős vasoconstrictor hatású ergot alkaloida.*

Coffeinum^b: *Psychostimulans.*

Paracetamolum^c: *Láz- és fájdalomcsökkentő. A prosztaglandin szintézis, főleg központi idegrendszerbeli gátlásával fejt ki analgetikus és antipyretikus hatását.*

Javallat: Fájdalomcsillapítás, migraines fejfájás.

Ellenjavallat: Túlérzékenység a hatóanyagokkal szemben^{a,b,c}, migraine prophylaxis^a, peripheriás vascularis megbetegedések^a, nem kontrollált hypertonia^a, ischaemiás szívbetegségek^a, angina^a. Terhesség^a, szoptatás^a, activ ulcus pepticum^b, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány^c, kifejezett máj- és veseműködési zavar^c, krónikus alkoholfogyasztás^c.

Figyelmeztetés: Hozzászokást okozhat^a. Vasoconstrictio jelei esetén a kezelést azonnal fel kell függeszteni^a. Esti bevétele az alvást zavarhatja^b. Alkalmazása^c megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegség esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb májműködést befolyásoló gyógyszert szednek.

Kölcsönhatás: Sympathomimeticumok veszélyesen fokozzák az ergotamin vérnyomásemelő hatását^a. Alkoholfogyasztás: növeli a paracetamol hepatotoxicitását^c. Oralis antikoagulánsok hatását fokozza^c, metoclopramid növeli a paracetamol reszorpcióját. Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák^c, inzulin: csökkenhet a vércukorszint süllyesztő hatás^c.

Mellékhatás: Vérnyomás emelkedés^a, peripheriás arteriás elégtelenség^a, paraesthesia^a. A gyomor-, bélnyálkahártyát irritálja^b. Nagy dózisban tachycardia,

szívműködési zavarok esetén extrasystole alakulhat ki^b. Beszűkült májműködésnél a koffein felezési ideje megnyúlik, ami toxikus kumulációhoz vezethet^b. Központi idegrendszeri tünetek^b, tremor^b. Esti alkalmazása az alvást zavarhatja^b. Ritkán allergiás reakciók^c, erythema^c, urticaria, nyálkahártya duzzanat^c. Nagyon ritkán csontvelőt érintő allergiás reakciók: pancytopenia^c, leukocytopenia^c, thrombocytopenia^c jelentkezhetnek. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és májkárosodás^c (igen nagy adagban (≥10 g) letális irreverzibilis májszövet necrosis jöhet létre."

SUPPOSITORIUM ANTIPYRETICUM PRO INFANTE

(Supp. antipyret. pro infant.)

Aminophenazonum	0,45 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,0 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Láz esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum.

Megjegyzés:

— Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Aminophenazonum: *Lázcsökkentő, fájdalomcsillapító.*

Javallat: Lázcsillapító gyermekek számára.

Ellenjavallat: A hatóanyag és más pirazon származékokkal szembeni túlérzékenység, heamolytikus anaemia, vérképzőrendszeri károsodás, granulocytopenia, anamnesisben agranulocytosis, kifejezett máj- és veseműködési zavar, hepatikus porphyria, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Óvatosan (csökkentett dózisban) adandó vese és májbetegségben.

Mellékhatás: Allergiás bőrkiütés, ritkán bőrnecrosis, idiosyncrasiás reakciók mint: thrombocytopenia, anaemia, leukopenia, ritkán agranulocytosis, anaphylactoid shock. Túlérzékenységi tünetek, sedatio, leukopenia jelentkezhetnek."

SUPPOSITORIUM ANTIPYRETICUM PRO PARVULO

(Supp. antipyret. pro parvul.)

Aminophenazonum	0,90 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Láz esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum.

Megjegyzés:

- Újszülötnek, 1 éves kor alatt a fele mennyiségű hatóanyagot tartalmazó Suppositorium antipyreticum pro infante készítményt adjuk.
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Aminophenazonum: *Lázcsökkentő, fájdalomcsillapító.*

Javallat: Különösen a központi idegrendszer fokozott ingerlékenységével, hányással járó magas lázas állapot esetén, kisgyermekek számára.

Ellenjavallat: A hatóanyag és más pirazon származékkal szembeni túlérzékenység, haemolyticus anaemia, vérképzőrendszeri károsodás, kifejezett máj- és veseműködési zavar^b, hepatikus porphyria, granulocytopenia, anamnesisben agranulocytosis, glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Óvatosan (csökkentett dózisban) adandó vese- és májbetegségben.

Mellékhatás: Allergiás bőrkiütés, ritkán toxikus bőrnecrosis. Idiosyncrasiás reakció, mint thrombocytopenia, anaemia, leukopenia, igen ritkán agranulocytosis, anaphylactoid shock jelentkezhet."

SUPPOSITORIUM CONTRA NODUM

(Supp. contra nodum)

I. Benzocainum	4,0 g
II. Balsamum peruvianum	1,0 g
III. Extractum belladonnae siccum	0,20 g
IV. Adeps solidus 50	qu.s.
10 db végbélkúp	

Készítés: A III-at néhány csepp vízzel megcseppentjük, mozsárban eldörzsöljük, majd az I-vel homogenizáljuk. A porkeveréket patendulába tesszük és rámerjük a II-at. Homogenizálás után a szükséges mennyiségű megolvasztott IV. kis részleteivel elkeverjük és öntéssel kb. 2 g átlagtömegű kúpot készítünk.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antihaemorrhoidalis adstringens. Anaestheticum.

Megjegyzés:

— A kúpot lehetőleg székelés után kell bevezetni.

"Hatóanyagok:

Benzocainum^a: Észter típusú localanaestheticum.

Balsamum peruvianum^b: Enyhe antisepticum és hámosító.

Extractum belladonnae siccum^c: Anticholinerg hatású készítmény.

Javallat: Nodus haemorrhoidalis.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{a,b}, atropinnal és anticholinerg hatású készítményekkel szembeni érzékenység^c, zártzugú glaucoma^c, szoptatás^c, gyermekkor^c.

Figyelmeztetés: Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő^c, prostata hyperplasia esetén vizeletürítési zavart okozhat^c. Gyulladt bőr-nyálkahártyán, hámfosztott területen ne alkalmazzuk.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, neurolepticumokkal, tricyclosos antidepressansokkal együtt adva mellékhatásai fokozódnak^c. Szulfonamidok hatását antagonizálja^a.

Mellékhatás: Allergiás reakciót válthat ki^{a,b,c}. Contact dermatitis^a, hypersensitivitási reakció^a, keresztreakciót ad az észter-típusú anaestheticumokkal^a. Torokszárazság^c, palpitatio^c, akkomodációs zavarok^c, psychomotoros izgalom^a. A nyálkahártyáról felszívódva methaemoglobinaemiát okozhat^a.

SUPPOSITORIUM HAEMORRHOIDALE

I.	Ephedrinum chloratum	0,30 g
I.	Lidocainum	0,80 g
I.	Bismuthum subgallicum	1,0 g
I.	Zincum oxydatum	1,0 g
I.	Acidum silicicum colloidalis hydrophylum	0,50 g
II.	Adeps solidus 50	4,0 g
III.	Balsamum peruvianum	1,0 g
III.	Oleum ricini	0,40 g
IV.	Adeps solidus 50	qu.s

10 db végbélkúp

Készítés:

Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a megolvasztott II. kb. 40 °C hőmérsékletű olvadékával gondosan eldörzsöljük. A szuszpenzióban a III. alatti alkotórészeket keveréssel eloszlatjuk, majd a kúpmasszát a megolvasztott IV. szükséges mennyiségével elkeverjük, s a szuszpenzióból kb. 2 g átlagtömegű kúpokat készítünk.

Expedíció:

Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra:

Végbélkúp. 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 2-szer.
Hűvös helyen tartandó.

Antihæmorrhoidalis adstringens. Antiphlogisticum. Anaestheticum.**Megjegyzés:**

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- A kúpot lehetőleg székelés és tisztasági lemosás után kell bevezetni.

Hatóanyagok:

Ephedrinum chloratum^a: Sympathomimeticum, mely az adrenalinhoz képest tartósabban, de enyhébben hat.

Lidocainum^b: Savamid típusú, membránstabilizáló hatásmechanizmusú localanaestheticum.

Hatása gyorsan beáll, hatástartama rövid. Gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tovaterjedését.

Bismuthum subgallicum^c: Antiphlogisticum, antisepticum, sebszáritó, hámosodást elősegítő.

Zincum oxydatum^d: Enyhe adstringens.

Balsamum peruvianum^e: Enyhe antisepticum és hámosodást elősegítő.

Javallat: Nodus hæmorrhoidalis.

Ellenjavallat: Instabil angina^a, cardialis arrhythmia^a, nem kontrollált magas vérnyomás^a, porphyria^a
Túlérzékenység^{a,c}. Veseelégtelenségben szenvedő betegeknek bizmut adása ellenjavallt^c.

Figyelmeztetés: Cardiovascularis megbetegedésben csak a haszon/kockázat arányának figyelembevételével alkalmazható^a. Terheseknek ne adjuk^{a,c}. A bizmut átjut a placentán.

Mellékhatás: Efedrin túlérzékenység^a (szorongás^a, álmatlanság^a, szédülés^a, tachycardia^a, extrasystole^a, hányinger^a, hányás^a). Túlérzékenységi reakció^b, oedema^b, igen ritkán anaphylactoid reakció^b, de nem ad keresztreakciót az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain). Allergiás reakciót válthat ki^c.

SUPPOSITORIUM LAXANS

(Supp. laxans)

I. Natrium hydrogencarbonicum	6,0 g
II. Kalium hydrogentartaricum	9,0 g
III. Adeps solidus 50	qu.s.
10 db végbélkúp	

Készítés: Az I. alatti alkotórészt a megolvasztott III-ban elkeverjük, majd annak teljes homogenizálása után a II. alatti alkotórészt is egyenletesen eloszlatjuk az olvadékban, s a szuszpenzióból kb. 3 g átlagtömegű kúpokat készítünk.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 2-szer. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Laxativum.

Megjegyzés:

— A kúpokat készítés és tárolás során is óvjuk a nedvességtől.

"Hatóanyagok:

Natrium hydrogencarbonicum^a: *A nyálkahártya enyhe izgatása révén a végbél kiürülését idézi elő.*

Kalium hydrogentartaricum^b: *A nyálkahártya enyhe izgatása révén a végbél kiürülését idézi elő.*

Javallat: Obstipáció."

SUPPOSITORIUM NORAMINOPHENAZONI 100 mg

(Supp. noraminophenazon. 100 mg)

Noraminophenazonum

natrium mesylicum 0,60 g

Adeps solidus compositus

FoNo VII. qu.s.

6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vívőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- A 100 mg-os végbélkúp csecsemőknek 2 éves korig ajánlott.
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Noraminophenazonum natrium mesylicum: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejt ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Javallat: Láz és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Pirazonon származékok iránti túlérzékenység. Granulocytopenia.

Figyelmeztetés: Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel. Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt tartós alkalmazás esetén a vérkép ellenőrzése szükséges.

Mellékhatás: Ritkán idiosyncrasiás reakciók miatt: thrombocytopenia, anaemia, leukopenia, agranulocytosis, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások alakulhatnak ki. Korábbi vesebetegség vagy túlادagolás esetén átmeneti oliguria, interstitialis nephritis léphet fel."

SUPPOSITORIUM NORAMINOPHENAZONI 200 mg

(Supp. noraminophenazon. 200 mg)

Noraminophenazonum

natrium mesylicum 1,2 g

Adeps solidus compositus

FoNo VII. qu.s.

6 db végbélkúpra

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- A 200 mg-os végbélkúp 2-12 éves kor között ajánlott.
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Noraminophenazonum natrium mesylicum: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejtí ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Javallat: Láz és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Pirazon származékok iránti túlérzékenység. Granulocytopenia.

Figyelmeztetés: Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel. Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt tartós alkalmazás esetén a vérkép ellenőrzése szükséges.

Mellékhatás: Ritkán idiosyncrasiás reakciók miatt: thrombocytopenia, anaemia, leukopenia, agranulocytosis, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások alakulhatnak ki. Korábbi vesebetegség vagy túlادagolás esetén átmeneti oliguria, interstitialis nephritis léphet fel."

SUPPOSITORIUM NORAMINOPHENAZONI 500 mg

(Supp. noraminophenazon. 500 mg)

Noraminophenazonum	
 natrium mesylicum	3,0 g
Adeps solidus compositus	
 FoNo VII.	qu.s.
	6 db végbélkúpra

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak felnőtteknek adható!
- Csak vényre adható ki.

"Hatóanyagok:

Noraminophenazonum natrium mesylicum: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelt. Láz és fájdalomcsillapító hatását valószínűleg a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlásával fejtí ki. Az anyatejbe kiválasztódik.*

Javallat: Láz és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Pirazonon származékok iránti túlérzékenység. Granulocytopenia.

Figyelmeztetés: Asthma bronchialeban és krónikus légúti fertőzésekben, valamint analgeticumokkal és antirheumaticumokkal szembeni túlérzékenység esetén alkalmazása fokozott figyelmet igényel. Agranulocytosis kialakulásának veszélye miatt tartós alkalmazás esetén a vérkép ellenőrzése szükséges.

Mellékhatás: Ritkán idiosyncrasiás reakciók miatt: thrombocytopenia, anaemia, leukopenia, agranulocytosis, allergiás bőr és nyálkahártya elváltozások alakulhatnak ki. Korábbi vesebetegség vagy túladagolás esetén átmeneti oliguria, interstitialis nephritis léphet fel."

SUPPOSITORIUM PAPAVERINI PRO PARVULO

(Supp. papaver. pro parvul.)

Papaverinium chloratum	0,10 g
Lactosum	1,9 g
Adeps solidus 50	qu.s.
10 db végbélkúp	

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Fájdalom esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Spasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Papaverinium chloratum: *A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca++ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekőkolikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.*

Javallat: Gyermekek hasi görcseinek csillapítására.

Ellenjavallat: Hatóanyag iránti túlérzékenység, szívelégtelenség.

Figyelmeztetés: Beszűkült májfunkció, csökkent gastrointestinalis motilitás esetén csak óvatosan adható.

Mellékhatás: Bőr kipirulás, izzadás, nausea, anorexia, obstipáció, gyengeség, szédülés, hepatikus idiosyncrasiás reakció."

SUPPOSITORIUM PARACETAMOLI 60 mg

(Supp. paracet. 60 mg)

Paracetamolum	0,60 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	10 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlag-tömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 4-szer, nem gyakrabban mint 4 óránként. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- A 60 mg-os végbélkúp *csecsemőknek 2 éves korig* ajánlott.
- Kis súlyú csecsemőknek ½ kúp is adható.
- A paracetamol átlagos egyszeri adagja gyermekeknek

Kor (év)	Egyszeri dózis (mg)
0-2	30-120
2-6	120-250
6-12	250-500

- Lázcspillátásra folyamatosan adható, nem gyakrabban, mint 4 óránként.

"Hatóanyagok:

Paracetamolum: Lázcsoökkentő, fájdalomcsillapító. Hatását a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlása útján fejti ki.

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapítás csecsemők és kisgyermekek számára.

Ellenjavallat: Paracetammal szembeni túlérzékenység. Kifejezett máj- és veseműködési zavar. Glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Alkalmazása megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegség esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb, májműködést befolyásoló gyógyszerert szednek.

Kölcsönhatás: Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák. Orális antikoagulánsok hatását fokozza, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját. Doxorubicin: a májkárosodás veszélye nő.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: erythema, urticaria, nyálkahártya duzzanat, nagyon ritkán csontvelőt érintő reakciók: leukopenia, thrombocytopenia, agranulocytosis. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és toxikus májkárosodás jöhet létre."

SUPPOSITORIUM PARACETAMOLI 120 mg

(Supp. paracet. 120 mg)

Paracetamolum **1,2 g**
Adeps solidus compositus
FoNo VII. **qu.s.**
10 db végbélkúpra

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlag-tömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 4-szer, nem gyakrabban mint 4 óránként. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- A 120 mg-os végbélkúp kisgyermekeknek 2 éves kor alatt nem ajánlott.
- A paracetamol átlagos egyszeri adagja gyermekeknek

<i>Kor (év)</i>	<i>egyszeri dózis (mg)</i>
0-2	30-120
2-6	120-250
6-12	250-500

- Lázcsillapításra folyamatosan adható, nem gyakrabban, mint 4 óránként.

"Hatóanyagok:

Paracetamolum: Lázcsökkentő, fájdalomcsillapító. Hatását a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlása útján fejtí ki.

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapítás gyermekkorban.

Ellenjavallat: Paracetammal szembeni túlérzékenység. Kifejezett máj- és vese-működési zavar. Glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Alkalmazása megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegek esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb, májműködést befolyásoló gyógyszer szednek.

Kölcsönhatás: Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák. Oralis antikoagulánsok hatását fokozza, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját. Doxorubicin: a májkárosodás veszélye nő.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: erythema, urticaria, nyálkahártya duzzanat, nagyon ritkán csontvelőt érintő reakciók: leukopenia, thrombocytopenia, agranulocytosis. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és toxikus májkárosodás jöhet létre."

SUPPOSITORIUM PARACETAMOLI 250 mg

(Supp. paracet. 250 mg)

Paracetamolum **1,5 g**
Adeps solidus compositus
FoNo VII. **qu.s.**
6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlag-tömege kb. 2,0 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 4-szer, nem gyakrabban mint 4 óránként. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- A 250 mg-os végbélkúp gyermekeknek 6 éves kor alatt nem ajánlott.
- A paracetamol átlagos egyszeri adagja gyermekeknek

Kor (év)	egyszeri dózis (mg)
0-2	30-120
2-6	120-250
6-12	250-500

- Lázcsillapításra folyamatosan adható, nem gyakrabban, mint 4 óránként.

"Hatóanyagok:

Paracetamolum: Lázcsökkentő, fájdalomcsillapító. Hatását a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlása útján fejtí ki.

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Paracetammal szembeni túlérzékenység. Kifejezett máj- és vese-működési zavar. Glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Alkalmazása megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegség esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb, májműködést befolyásoló gyógyszerert szednek.

Kölcsönhatás: Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák. Oralis antikoagulánsok hatását fokozza, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját. Doxorubicin: a májkárosodás veszélye nő.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: erythema, urticaria, nyálkahártya duzzanat, nagyon ritkán csontvelőt érintő reakciók: leukopenia, thrombocytopenia, agranulocytosis. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és toxikus májkárosodás jöhet létre."

SUPPOSITORIUM PARACETAMOLI 500 mg

(Supp. paracet. 500 mg)

Paracetamolum	3,0 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	6 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 3,0 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Szükség esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 4-szer, nem gyakrabban mint 4 óránként. Hűvös helyen tartandó. Csak felnőtteknek.

Antipyreticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- Lázcsillapításra folyamatosan adható, nem gyakrabban, mint 4 óránként.
- Az 500 mg-os végbélkúp 12 éves kor alatt nem ajánlott.

"Hatóanyagok:

Paracetamolum: *Lázcsökkentő, fájdalomcsillapító. Hatását a központi idegrendszerben a prosztaglandin szintézis gátlása útján fejtí ki.*

Javallat: Láz- és fájdalomcsillapítás.

Ellenjavallat: Paracetammal szembeni túlérzékenység. Kifejezett máj- és veseműködési zavar, krónikus alkoholfogyasztás. Glükóz-6-foszfát-dehidrogenáz hiány.

Figyelmeztetés: Alkalmazása megfontolandó mérsékelt fokú máj- és vesebetegség esetében, továbbá olyanoknál, akik egyéb, májműködést befolyásoló gyógyszerrel szednek.

Kölcsönhatás: Májenzim indukálók (barbiturátok, antiepilepticumok, rifampicin) a toxikus metabolitok képződését fokozzák. Oralis antikoagulánsok hatását fokozza, metoclopramid: fokozza a paracetamol reszorpcióját, alkoholfogyasztás: növeli a paracetamol hepatotoxicitását. Doxorubicin: a májkárosodás veszélye nő.

Mellékhatás: Ritkán allergiás reakciók: erythema, urticaria, nyálkahártya duzzanat, nagyon ritkán csontvelőt érintő reakciók: leukopenia, thrombocytopenia, agranulocytosis. Nagy adagban, főleg tartós alkalmazás során veseműködési zavar és toxikus májkárosodás jöhet létre."

SUPPOSITORIUM SPASMOLYTICUM

(Supp. spasmolyt.)

Extractum belladonnae siccum . . .	0,30 g
Papaverinium chloratum	0,60 g
Noraminophenazonum	
natrium mesylicum	3,0 g
Adeps solidus 50	qu.s.
6 db végbélkúp	

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 2 g legyen.

Expedició: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Fájdalom esetén 1 kúpot a végbélbe helyezni, naponta legfeljebb 3-szor. Hűvös helyen tartandó.

Spasmolyticum. Analgeticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Szükség esetén az orvos kúponként 0,03 g *Codeinium chloratum*mal is rendelheti.

"Hatóanyagok:

Extractum belladonnae siccum^a: *Anticholinerg hatású növényi kivonat.*

Papaverinium chloratum^b: *A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca++ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfo-dieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekőkolikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.*

Noraminophenazonum natrium mesylicum^c: *Erős analgetikus, antipyretikus vegyület, gyulladáscsökkentő hatása mérsékelte.*

Javallat: Simaizom görcsrel járó állapotok.

Ellenjavallat: Atropinnal és anticholinerg hatású készítményekkel, továbbá pirazon származékokkal^c és papaverinnel^b szembeni túlérzékenység. Coronaria sclerosis^a, zárt szemzugú glaucoma^a, szoptatás^a, granulocytopenia^c. Myocardialis infarctus akut szakasza^b, II-III AV block^b.

Figyelmeztetés: Az anyatejbe átjutó hatóanyagok a szoptatott csecsemőben toxikus tüneteket okozhatnak (légzésdepresszió, elhúzódó elimináció, addictio, elvonási tünetek). Terhesség idején csak a kockázat mérlegelésével adható^b. Gépkocsivezetés, veszélyes munkavégzés kerülendő^a. Májelégtelenség^b, glau-

coma^a, prostata hyperplasia^a, csökkent gastrointestinalis motilitás^a esetén csak óvatosan adható.

Kölcsönhatás: Egyéb anticholinergicumokkal, neurolepticumokkal, triciklusos antidepressansokkal együtt adva az anticholinerg hatásai fokozódnak^a. Levodopa hatását antagonizálja^b.

Mellékhatás: Palpitatio^a, psychomotoros izgalom^a, akkomodációs zavarok^a, torokszárazság^a, agranulocytosis^c, bőr kipirulás^b, bőrkíütés^a, izzadás^b, hypersensitivitás^c, asthmás reakció^c. Nausea^b, anorexia^b, obstipáció^b, gyengeség^b, szédülés^b, hepatikus idosynchronasiás reakció^b előfordulhat."

SUPPOSITORIUM THEOPHYLLINI 250 mg

(Supp. theophyllin. 250 mg)

Theophyllinum	2,5 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	10 db végbélkúp

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 1-2 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó.

Vasodilatator. Bronchospasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Csak felnőttek számára.

"Hatóanyagok:

Theophyllinum: *Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaikat, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchostrictor hatású mediátorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.*

Javallat: Asthma bronchiale, bronchitis spastica esetén mint adjuváns.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység. 15 éves kor alatt ne alkalmazzuk.

Figyelmeztetés: Átjut a placentán, ezért terhesség alatti alkalmazása gondos mérlegelést igényel. Az anyatejjel kiválasztódik. Biztonságos alkalmazása terhességben még nem bizonyított. Óvatosan adható: peptikus fekélyben, pajzsmirigy túlműködés, nem kontrollált hypertensio esetén, epilepsiában. Óvatosan adható továbbá szívelégtelenségben, tachyarrhythmiaokban, acut szívinfarctusban, obstructiv hypertrophiás cardiomyopathiában, coronaria betegségben, súlyos hypoxiában, cor pulmonaleban.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta adrenerg stimulánsokkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki. Efedrin a fő és mellékhatásait fokozza, dohányzók esetében hatása csökken, ezért a dózis emelése válhat szükségessé. Hatását ugyancsak csökkentik az enzim induktorok (carbamazepin, fenobarbital, rifampicin). Makrolid antibiotikumok, lincomycin, fluconazol, egyes fluoroquinolonok, allopurinol, beta-blokkolók, cimetidin, oestrogen tartalmú fogamzásgátlók a teofilin clearance-t csökkentik, ezért dózisának csökkentése válhat szükségessé.

Mellékhatás: Nyugtalanság, álmatlanság, fejfájás, végtag remegés, hypotensio, palpitatio, tachycardia, hányinger, hányás, hasi fájdalom, hasmenés. Toxikus tünetek: görcsroham, ventricularis arrhythmia léphet fel."

SUPPOSITORIUM THEOPHYLLINI COMPOSITUM

(Supp. theophyllin. comp.)

Papaverinium chloratum	1,0 g
Theophyllum	3,0 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
10 db végbélkúp	

Készítés: Szükség szerint annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Este 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó.

Vasodilatator. Antispasmodicum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Csak felnőttek számára.

"Hatóanyagok:

Papaverinium chloratum^a: A papaverin az ópium vízben oldódó sója görcsoldó hatású. A Ca⁺⁺ csatornák gátlásával közvetlenül a simaizomsejtekre hatva reversibilisen csökkenti az izomtónust. Spasmolyticus hatásában foszfordieszteráz gátló hatása is szerepet játszik. Oldja a gyomor-béltraktus görcseit, a pylorus spasmust, az epekökökikát, hatásos a vizeletvezetőrendszer görcsös állapotaiban. Tágítja az agyi ereket, növeli az agyi vérkeringést. Csökketni az erek tónusát és így a vérnyomást, javítja a coronaria-átáramlást. A szívizom ingerlékenységét csökkenti, negatív chronotrop hatású.

Theophyllum^b: Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaikat, mérsékli a bronchusok görcsét, és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadulását. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.

Javallat: Asthma bronchiale esetén, bronchitis spastica esetén mint adjuváns.

Ellenjavallat: A hatóanyagok és más xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység^b. 15 éves kor alatt ne alkalmazzuk^b. Szoptatás^b, szívelégtelenség^a, A-V block^a, MI acut szakasza^a, májelégtelenség^a.

Figyelmeztetés: Peptikus fekélyben^a, pajzsmirigy túlműködésben^a, tachyarrhythmia^a esetén epilepsiában^a, továbbá glaucoma^a, coronaria betegségben, súlyos hypoxiában^b, cor pulmonaleban^b, prostata hyperplasiában^a csak óvatosan adható. Átjut a placentán^b, ezért terhesség alatti alkalmazása kritikus mérlegelet igényel. Az anyatejjel kiválasztódik^b. Biztonságos alkalmazása szoptatásakor^b ill. terhességben^b még nem bizonyított.

Kölcsönhatás: Levodopa hatását antagonizálja^a. Furosemiddel, beta-adrenerg stimulánsokkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki^b. Efedrin fő és mellékhatásait fokozza^b, dohányzóknál hatása csökken^b. Makrolid antibiotikumok, lincomycin, allopurinol, beta-blokkolók, cimetidin, orális fogamzásgátlók alkalmazásakor csökken a teofillin clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé^b.

Mellékhatás: GI tünetek^a, gyengeség^a, szédülés^a, arrhythmia^a, anorexia, priapismus^a, bőr kipirulás^a, izzadás^a. Hányinger^b, hányás^b, hasi fájdalom^b, hasmenés^b, nyugtalanság^b, álmatlanság^b, végtagremegés^b, hypotensio^b, palpitatio^b, tachycardia^b jelentkezhet."

SUPPOSITORIUM THEOPHYLLINI 20 mg

(Supp. theophyllin. 20 mg)

Theophyllinum	0,20 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	10 db végbélkúpra

Készítés: Szükség esetén annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 2-3-szor 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Bronchospasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Alkalmazása 3 hónap alatti csecsemőknek nem ajánlott!

"Hatóanyagok:

Theophyllinum: *Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaait, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.*

Javallat: Asthma bronchiale, bronchitis spastica esetén mint adjuváns.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység. 3 hónapos kor alatt ne alkalmazzuk.

Figyelmeztetés: A szív kóros elváltozása esetén, hyperthyreosisban, epilepsiásoknak óvatosan kell adni.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta-adrenerg blockolókkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki. Efedrin a teofillin fő és mellékhatásait fokozza. Makrolid antibiotikumok, egyes fluoroquinolonok, lincomycin, allopurinol, beta-blockolók, cimetidin alkalmazásakor csökken a teofillin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé. Más xanthin származékokkal együtt adva a toxikus hatás összeadódik. Fenobarbital, rifampicin, carbamazepin a teofillin hatását csökkentik. Gyermekeknek a teofillin és eritromicin együttdása nem javasolt.

Mellékhatás: Nyugtalanág, álmatlanság, fejfájás, végtag remegés, hypotensio, palpítatio, tachycardia, hányinger, hányás, hasi fájdalom, hasmenés. Toxikus tünetek: ventricularis arrhythmia, convulsio (gyermekek esetében a túladagolásnak első jele is lehet). A mellékhatások általában a terápiás szérumkoncentráció túllépésekor (20 µg/ml) jelentkeznek."

SUPPOSITORIUM THEOPHYLLINI 30 mg

(Supp. theophyllin. 30 mg)

Theophyllinum	0,30 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	10 db végbélkúp

Készítés: Szükség esetén annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 2-3-szor 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Bronchospasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Alkalmazása 6 hónap alatti csecsemőknek nem ajánlott!

"Hatóanyagok:

Theophyllinum: *Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaait, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.*

Javallat: Asthma bronchiale, bronchitis spastica esetén mint adjuváns.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység.

Figyelmeztetés: A szív kóros elváltozása esetén, hyperthyreosisban, epilepsziásoknak óvatosan kell adni.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta-adrenerg blockolókkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki. Efedrin a teofillin fő és mellékhatásait fokozza. Makrolid antibiotikumok, egyes fluoroquinolonok, lincomycin, allopurinol, beta-blockolók, cimetidin alkalmazásakor csökken a teofillin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé. Más xanthin származékokkal együtt adva a toxikus hatás összeadódik. Fenobarbital, rifampicin, carbamazepin a teofillin hatását csökkentik. Gyermekeknek a teofillin és eritromicin együttadása nem javasolt.

Mellékhatás: Nyugtalanság, álmatlanság, fejfájás, végtag remegés, hypotensio, palpitatio, tachycardia, hányinger, hányás, hasi fájdalom, hasmenés. Toxikus tünetek: ventricularis arrhythmia, convulsio (gyermekek esetében a túladagolásnak első jele is lehet). A mellékhatások általában a terápiás szérumkoncentráció túllépésekor (20 µg/ml) jelentkeznek."

SUPPOSITORIUM THEOPHYLLINI 40 mg

(Supp. theophyllin. 40 mg)

Theophyllinum	0,40 g
Adeps solidus compositus	
FoNo VII.	qu.s.
	10 db végbélkúp

Készítés: Szükség esetén annyi vivőanyagot használunk, hogy a kúpok átlagtömege kb. 1,2 g legyen.

Expedíció: Egyenként kasírozott alumíniumfóliába burkolva, kartondobozban.

Szignatúra: Végbélkúp. Naponta 2-3-szor 1 kúpot a végbélbe helyezni. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Bronchospasmolyticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Alkalmazása 1 év alatti csecsemőknek nem ajánlott!

"Hatóanyagok:

Theophyllinum: *Simaizomrelaxans. Ellazítja a bronchusok simaizmaait, enyhíti a bronchusok görcsét, csökkenti a hízósejtekből a bronchoconstrictor hatású mediatorok felszabadulását és a légzésre stimuláló hatást fejt ki. Csökkenti a peripheriás vascularis rezisztenciát, pozitív inotrop hatású, fokozza a diuresist.*

Javallat: Asthma bronchiale, bronchitis spastica esetén mint adjuvans.

Ellenjavallat: Xanthin származékokkal szembeni túlérzékenység.

Figyelmeztetés: A szív kóros elváltozása esetén, hyperthyreosisban, epilepsziásoknak óvatosan kell adni.

Kölcsönhatás: Furosemiddel, beta-adrenerg blockolókkal, koffeinnel synergista hatást fejt ki. Efedrin a teofillin fő és mellékhatásait fokozza. Makrolid antibiotikumok, egyes fluoroquinolonok, lincomycin, allopurinol, beta-blockolók, cimetidin alkalmazásakor csökken a teofillin-clearance, ezért a dózis csökkentése válhat szükségessé. Más xanthin származékokkal együtt adva a toxikus hatás összeadódik. Fenobarbital, rifampicin, carbamazepin a teofillin hatását csökkentik. Gyermekeknek a teofillin és eritromicin egyúttadása nem javasolt.

Mellékhatás: Nyugtalanság, álmatlanság, fejfájás, végtag remegés, hypotensio, palpitatio, tachycardia, hányinger, hányás, hasi fájdalom, hasmenés. Toxikus tünetek: ventricularis arrhythmia, convulsio (gyermekek esetében a túladagolásnak első jele is lehet). A mellékhatások általában a terápiás szérumkoncentráció túllépésekor (20 µg/ml) jelentkeznek."

SUSPENSIO ANAESTHETICA

(Susp. anaesth.)

I. Benzocainum	3,0	g	
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	40,0	g	
III. Diluendum menthae FoNo VII.	5,0	g	
IV. Solutio conservans	1,0	g	
V. Sirupus sorbiti FoNo VII.	ad 100,0	g	(51,0 g)

Készítés: Az I-t a II. kis részleteivel eldörzsöljük. A szuszpenziót az V-kel, a III-kal és a IV-kel üvegbe mossuk és összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: 2-3 óránként 5 ml-t a szájba venni és lassan szopogatva lenyelni.
Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Localanaestheticum. Antiemeticum.

Megjegyzés:

- Hányás ellen kb. ¼ órával evés előtt vegye be a beteg.
- 36 g szorbitot tartalmaz.
- Szükség esetén a készítmény a következő ízesített változatban is elkészíthető:
Benzocainum 3,0 g
Mucilago hydroxyaethylcellulosi 20,0 g
Sirupus aurantii
 vel
Sirupus rubi idaei 40,0 g
Solutio conservans 1,0 g
Aqua destillata ad 100,0 g (36,0 g)
 Az ízesített változat 24 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Benzocainum: Észter típusú, membránstabilizáló hatásmechanizmusú, *local-anaestheticum*. Az ép bőrről gyakorlatilag nem szívódik fel, de gyulladt vagy hámfosztott bőrfelületről, nyálkahártyáról a szisztémás keringésbe juthat és toxikus tüneteket (*methaemoglobinaemia*) okozhat.

Javallat: Száj-, garat-, nyelőcső-, nyálkahártya érzéstelenítésére.

Ellenjavallat: Benzokainnal szembeni ismert érzékenység.

Figyelmeztetés: Keresztreakciót (érzékenységi) ad észter típusú *localanaestheticum*okkal. Tartós alkalmazása ellenjavallt, allergizálhat. Lokálisan gyulladt bőrön, gyulladt nyálkahártyán, hámfosztott területen ne alkalmazzuk.

Kölcsönhatás: Szulfonamidok hatását antagonizálja.

Mellékhatás: *Methaemoglobinaemia* (helyi alkalmazás esetén is előfordul, gyakran gyermekeken), *methaemoglobinaemia* következtében kialakuló *cardio-vascularis* (hypotonia, tachycardia) és központi idegrendszeri tünetek. Helyi (huzamos) alkalmazás során a nyálkahártya hámsejtjeinek dehydrációja, esoriatioja, ennek következtében kialakuló nyelési nehézség, oesophagitis, rossz szájíz, az ornyálkahártya irritációja, duzzanata kialakulhat. Allergiás reakciók, contact dermatitis, erythema, pruritus, vesiculatio, photocontact allergia, urticaria, anaphylactoid reakció jelentkezhet."

SUSPENSIO ANTISEPTICA

(Susp. antisept.)

Clioquinolum	3,0	g	
Talcum	40,0	g	
Oleum helianthi	ad 100,0	g	(57,0 g)

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.**Szignatúra:** Külsőleg. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.**Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.****Dermatologicum.****Megjegyzés:**

— Gyermeknek 14 éves kor alatt alkalmazása nem ajánlott!

"Hatóanyagok:**Clioquinolum:** Antibakteriális és antifungális, halogénezett hidroxikinolon származék.**Javallat:** Enyhe fertőtlenítő rázókeverék felületi horzsolásokra, heveny nem nedvedző bőrgyulladásra.**Ellenjavallat:** Hydroxychinolin túlérzékenység, gyermekeken történő alkalmazás.**Figyelmeztetés:** Sárgára színezi a ruházatot és elszínezheti a bőrt. Amennyiben a kezelés során pruritus, irritáció, fájdalom, duzzanat jelentkezik, használatát azonnal fel kell függeszteni. Szemre, nyálkahártyára ne kerüljön.**Mellékhatás:** Mivel contact allergén, ezért szenzitizálhat különösen az ekzémás bőrön. Érzékeny betegeknél ritkán iodismust, esetenként súlyos irritációt vált ki és keresztérzékenységet mutathat más halogénezett hidroxikinolokkal szemben. A bőrrel jelentős mértékben felszívódhat (különösen occlusiv kötés alkalmazása esetén) és neurotoxikus károsodást okozhat."

SUSPENSIO BISMOGELI

(Susp. bismogel.)

I. Aluminium hydroxydatum	6,0	g	
I. Bismuthum subnitricum	7,0	g	
I. Magnesium carbonicum hydroxydatum	8,0	g	
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	120,0	g	
III. Sirupus sorbiti FoNo VII.			
<i>vel</i>			
Sirupus simplex	110,0	g	
IV. Solutio conservans	1,0	g	
V. Vanillinum	0,05	g	
VI. Aqua destillata	ad 350,0	g	(97,95 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket a II. részleteivel gondosan eldörzsöljük, majd az így kapott szuszpenzióhoz adjuk kis részletekben a III-at. Az V-et feloldjuk a VI-ban és hozzáadjuk a IV-et az oldathoz. A szuszpenziót az oldattal üvegbe mossuk és összerázzuk.

Expedíció: Sötét, 500 g-os üvegben vagy műanyag tartályban, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 4-szer 15 ml-t bevenni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Antacidum.

Megjegyzés:

- 77 g szorbitot vagy 69 g szacharózt tartalmaz.
- A három főétkezés után 20-60 perccel és az esti elalvás előtt kell bevenni.

"Hatóanyagok:

Aluminium hydroxydatum^a: *Antacidum.*

Bismuthum subnitricum^b: *Antacidum, adstringens.*

Magnesium carbonicum hydroxydatum^c: *Antacidum, laxativum, digestivum.*

Javallat: Hyperaciditas.

Ellenjavallat: Veseelégtelenség^{a,b}.

Figyelmeztetés: Mérsékeltén beszűkült veseműködés esetében, valamint idősöknek óvatosan kell adni, magnéziumszint időszakos ellenőrzése mellett, a szérum alumínium és magnéziumszint emelkedésének fokozott veszélye miatt. Hosszantartó alkalmazásnál csökkenhet a szérum foszfor szint^a. Tartós adagolása nem javasolt (metabolikus alkalosis, bizmut-encephalopathia)^b.

Kölcsönhatás: Csökkenti a tetraciklinek^{a,b,c}, bifoszfónátok és vaskészítmények felszívódását^{a,c}. Más gyógyszerek felszívódását a pH változtatásával befolyásolhatják. Elkerülésére az antacid és más gyógyszer bevétele között legalább két óra különbség legyen.

Mellékhatás: Nagy dózisok foszfát-depletiót okozhatnak, mely megnövekedett csont reszorpcióval, hypercalciuriával járhat együtt^a. Krónikus vesebetegeknél az alumínium kumulálódhat, ami osteomalatiát, encephalopathiát, dementiát, anaemiát okozhat^a. Székrekedést okozhat, amit a készítményben lévő magnézium-karbonát-hidroxid kompenzál^a. Ritkán bizmut-encephalopathia alakulhat ki^b."

SUSPENSIO EXPECTORANS

(Susp. expect.)

I. Terpinum	1,5	g	
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	30,0	g	
III. Elixirium thymi compositum	100,0	g	
IV. Aqua destillata	ad 200,0	g	(68,5 g)

Készítés: Az I-t a II. kis részleteivel eldörzsöljük, majd a III-at hozzáadjuk, végül a IV-kel kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Naponta 3-4-szer 15 ml-t étkezés után bevenni. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Expectorans.

Megjegyzés:

— 37 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Terpinum^a: *Bronchus szekréciót fokozó expectorans.*

Elixirium thymi compositum^b: *Expectorans, antitussivum, enyhe antiszeptikus hatású.*

Javallat: Bronchitis sicca.

Figyelmeztetés: Per os alkalmazása tilos enterocolitis és szívelégtelenség esetén^b.

Mellékhatás: Hányinger^a, hányás^a, abdominalis fájdalom^a."

SUSPENSIO ICHTHYOLATA

(Susp. ichthyol.)

I. Ammonium bitumensulfonicum	3,0	g	
II. Zincum oxydatum	40,0	g	
III. Oleum helianthi	ad 100,0	g	(57,0 g)

Készítés: Az I-t a III-al elegyítjük, majd ezzel az eleggyel szuszpendáljuk a II-at.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy az ammónium-bitumenszulfonát a fehérneműn foltot hagy. A folt meleg, szappanos vízben, mosással eltávolítható.

"Hatóanyagok:

Ammonium bitumensulfonicum^a: *Antiszeptikus, keratoplasztikus, vértelenítő és gyulladáscsökkentő.*

Zincum oxydatum^b: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Rosacea, seborrhoeás dermatitis és dermatitis persolaris kezelésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Mellékhatás: Gyengén bőrirritáló^a."

SUSPENSIO NYSTATINI

(Susp. nystatin.)

I. Nystatinum	1,5	g
II. Sirupus sorbiti FoNo VII.		
<i>vel</i>		
Sirupus simplex	20,0	g
III. Mucilago hydroxyethylcellulosi	15,0	g
IV. Solutio conservans	0,50	g
V. Aqua destillata	ad 50,0	g (13,0 g)

Készítés: Az I-t a III. kis részleteivel gondosan eldörzsöljük, majd hozzáadjuk a II-at, a IV-et, végül az V-kel üvegbe mossuk és az előírt tömegre kiegészítjük.

Expedíció: Sötét üvegben

Szignatúra: Külsőleg. Szájecsetelésre. Használat előtt felrázandó. Felbontástól számítva 14 napig használható fel. Hűvös helyen tartandó.

Rendeléskor készítjük.

Antimycoticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- 28 g szorbitot vagy 25 g szacharózt tartalmaz.

"Hatóanyagok:

Nystatinum: *Fungistaticus és fungicid hatású polien, antimycoticum. Elsősorban a candida speciesek ellen hatásos. Ezenkívül a következő gombákra is hat: Blastomyces dermatitis, brasiliensis, coccidioides immitis, cryptococcus neoformans, histoplasma capsulatum, epidermophyton speciesek. Nem szívódik fel.*

Javallat: A száj-garat gombás fertőzései (Candidiasis).

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Mellékhatás: Ritkán helyi irritáció, túlérzékenységi reakciók jelentkezhetnek."

SUSPENSIO SICCANS

(Susp. sicc.)

Suspensio siccans FoNo VII. 100,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben.**Szignatúra:** Külsőleg. Szárító szuszpenzió. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**

- Szükség esetén az orvos 10 csepp *Aetheroleum menthae piperita*evel is rendelheti.

"Hatóanyagok:**Acidum boricum^a:** *Enyhe antisepticum.***Zincum oxydatum^b:** *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.***Javallat:** Szárító hatású suspensio.**Ellenjavallat:** Bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a.**Mellékhatás:** Allergia^a. Irritáló hatást okozhat a bőrön és a nyálkahártyán. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciókat okozhat^a.

SUSPENSIO TERPINI

(Susp. terpin.)

I. Terpinum	1,5	g	
I. Saccharimidum natricum	0,30	g	
II. Mucilago hydroxyaethylcellulosi . .	30,0	g	
III. Diluendum menthae FoNo VII. . . .	5,0	g	
III. Solutio conservans	1,0	g	
III. Aqua destillata	ad 100,0	g	(62,5 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek keverékét a II. részleteivel gondosan eldörzsöljük. A szuszpenziót a III. alatti alkotórészek elegyével üvegbe mossuk és összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben, adagolókanállal.

Szignatúra: Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 1 hónap.

Expectorans. Váladékfolyósító.

Megjegyzés:

- Szokásos adagolása: naponta 3-szor 5 ml-t bevenni.
- Szükség esetén a készítmény a következő ízesített változatban is elkészíthető:
Terpinum 1,5 g
Mucilago hydroxyaethylcellulosi 30,0 g
Sirupus aurantii
vel
Sirupus rubi idaei 40,0 g
Solutio conservans 1,0 g
Aqua destillata ad 100,0 g (27,5 g)
Az ízesített változat 24 g szacharózt tartalmaz.
- *Suspensio terpini hydrati* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.
- 5 ml készítményben mintegy 0,1 g terpin van.
- A terpin

	szokásos	
	egyszeri adagja	napi adagja
Felnőtteknek	0,20-0,50 g	0,60-1,50 g
3 évesnek	0,10 g	0,30 g
6 évesnek	0,15 g	0,50 g
9 évesnek	0,25 g	0,75 g
12 évesnek	0,30 g	1,00 g
15 évesnek	0,40 g	1,20 g

"Hatóanyagok:

Terpinum: *Bronchus szekréciót fokozó expectorans.*

Javallat: A légutak hurutos megbetegedései.

Mellékhatás: Hányinger^a, hányás^a, abdominalis fájdalom^a jelentkezhet."

SUSPENSIO ZINCI AQUOSA

(Susp. zinc. aquos.)

I. Zincum oxydatum	20,0	g
I. Talcum	20,0	g
II. Glycerinum	10,0	g
II. Alcoholum dilutum 70%	10,0	g
II. Aetheroleum menthae piperitae . .	X	gtt
III. Solutio acidi borici 2% FoNo VII. . .	40,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II. folyadékeleggyel eldörzsöljük, a III-kal üvegbe mossuk és összerázzuk.

Expedíció: Sötét üvegben.

Szignatúra: Külsőleg. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum^a: *Enyhe adstringens.*

Aetheroleum menthae piperitae^b: *Antiszeptikus, gyulladáscsökkentő.*

Solutio acidi borici^c: *Antiszeptikus, antimycotikus hatását újabban kétségbe vonják; konzerváló-stabilizáló segédanyagként kiterjedten alkalmazzák.*

Javallat: Heveny, nem nedvedző bőrgyulladás ellen, urticaria, pruritus senilis esetén hűsítésre, a viszketés csillapítására.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység^c, hámfelmaródás. Pityriasis rosea. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^c.

Figyelmeztetés: Újszülötteknél, csecsemőknél, kisdedeknél nem alkalmazható helyileg az arcon, orron, mellen^b."

SUSPENSIO ZINCI OLEOSA

(Susp. zinc. oleos.)

Zincum oxydatum	40,0	g
Oleum helianthi	60,0	g

Expedíció: Sötét üvegben vagy műanyag tartályban.

Szignatúra: Külsőleg. Használat előtt felrázandó. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Adstringens.

"Hatóanyagok:

Zincum oxydatum: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Heveny, nem nedvedző bőrgyulladás ellen, urticaria, pruritus senilis esetén hűsítésre, a viszketés csillapítására."

TINCTURA ADSTRINGENS

(Tinct. adstr.)

Solutio iodi alcoholica	5,0 g
Tinctura ratanhiaë	5,0 g
Tinctura chamomillae	5,0 g

Expedíció: Sötét üvegben, cseppentő feltétellel vagy cseppentő pipettával.

Szignatúra: Külsőleg. Fogíny ecsetelésére.

Adstringens. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Szájöblítésre: 20 cseppet ½ pohár langyos vízhez és ezzel naponta 3-4-szer öblítsen a beteg.

"Hatóanyagok:

Solutio iodi alcoholica^a: *Antisepticum. Antimycoticum. Resorbens. Derivans.*

Tinctura ratanhiaë^b: *Adstringens (tannin tartalmú).*

Tinctura chamomillae^c: *Antiphlogisticum (kamazulén, α-bisabolol), enyhe antibakteriális (cumarinok) hatású.*

Javallat: Gingivitis, stomatitis, pyorrhoea.

Ellenjavallat: Jód és egyéb összetevők iránti túlérzékenység^a. Kamillavirággal szembeni érzékenység^c.

Figyelmeztetés: 2 hétnél tovább ne használjuk orvosi konzultáció nélkül^b.

Mellékhatás: Érzékenységi reakció^a, erythema^a, dermatitis^a. Igen ritkán a nyálkahártya allergiás reakciója^b. Allergiás reakciók^c (conjunctivitis, szemhéjoedema, contact dermatitis és ekzema)^c. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknek jelentkeztek akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő^c. Két esetben írtak le anaphylactiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^c."

TINCTURA AMARA

(Tinct. amar.)

Ph. Hg. VII.

Tinctura amara 25,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben, cseppentő feltéttel vagy cseppentő pipettával.**Szignatúra:** Étvágyjavító. Étkezés előtt ½ órával 30 cseppet kevés vízben bevenni.**Amarum. Stomachicum.****Phytotherapeuticum.****"Hatóanyagok:****Trifolii fibrini folium^a:** *Stomachicum, amarum.***Centaurei herba^b:** *A gyomornedv képződését fokozza, amarum, emésztést javító, roboráló, tonicum.***Absinthii herba^c:** *Amarum, stomachicum, fokozza az epe elválasztását, emésztést elősegítő, carminativum.***Aurantii pericarpium^d:** *Stomachicum, enyhe spasmodicum, aromaticum.***Javallat:** Étvágyjavító.**Ellenjavallat:** Gyomor- és nyombélfekély^a. Gyomorfekély^b. Hyperaciditás^c.**Figyelmeztetés:** Fénytől védve, száraz helyen tárolandó^b.**Mellékhatás:** A terápiásnál nagyobb adagban a gyomornyálkahártyát irritálja^a."

TINCTURA SALVIAE

(Tinct. salv.)

Ph. Eur.

Tinctura salviae 25,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben, cseppentő feltétellel vagy cseppentő pipettával.**Szignatúra:** Külsőleg. Száj- és toroköblögetésre. 20-30 cseppet 1 pohár vízhez.**Adstringens. Antisepticum.****Phytotherapeuticum.****Hatóanyagok:**

Tinctura salviae: Szájüreg és torok öblögetésre, felső légúti fertőzésekben, stomatitis, gingivitis, pharyngitis esetében. Hyperhydrosis.

Javallat: Stomatitis, gingivitis, pharyngitis.**Ellenjavallat:** Alkalmazása terhesség alatt nem ajánlott, az esszenciális olajok potenciális toxicitása miatt.**Figyelmeztetés:** Alkoholos készítményekkel együtt óvatosan alkalmazandó az α, β -thujone (monoterpének) tartalom miatt."

TINCTURA TRIPLEX

(Tinct. tripl.)

Tinctura ratanhiae	20,0	g
Tinctura salviae	40,0	g
Tinctura chamomillae	40,0	g

Expedíció: Sötét üvegben, cseppentő feltétellel vagy cseppentő pipettával.

Szignatúra: Külsőleg. 20-30 cseppet 1 pohár langyos vízhez gargarizálásra.

A fogíny gyulladása esetén hígítás nélkül kell ecsetelni.

Adstringens. Antisepticum.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Tinctura ratanhiae^a: *Adstringens (tannin tartalmú).*

Tinctura salviae^b: *Szájüreg és torok öblögetésre, felső légúti fertőzésekben, stomatitis, gingivitis, pharyngitis esetében. Hyperhydrosis.*

Tinctura chamomillae^c: *Antiphlogisticum (camasulen, α -bisabolol), enyhe antibakteriális (cumarinok), és enyhe hurut ellenes hatású.*

Javallat: Gingivitis, stomatitis.

Ellenjavallat: Alkalmazása terhesség alatt nem ajánlott, az esszenciális olajok potenciális toxicitása miatt^b. Kamillavirággal szembeni érzékenység^c.

Figyelmeztetés: Alkoholos készítményekkel együtt óvatosan alkalmazandó az α, β -thujone (monoterpének) tartalom miatt^b. 2 hétnél tovább ne használjuk orvosi konzultáció nélkül^a.

Mellékhatás: Igen ritkán a nyálkahártya allergiás reakciója^a. Allergiás reakciók (conjunctivitis, szemhéjödema, contact dermatitis és ekzema)^c. A mellékhatások elsősorban azoknál a betegeknél jelentkeztek, akiknek a kórtörténetében asthma és allergiás rhinitis fordult elő^c. Két esetben írtak le anaphylaxiás reakciót, mindkét beteg parlagfű érzékeny volt^c."

TINCTURA VALERIANAE ALCOHOLICA

(Tinct. valer. alcohol.)

Ph. Hg. VII.

Tinctura valerianae alcoholica 20,0 g**Expedíció:** Sötét üvegben, cseppentő feltéttel vagy cseppentő pipettával.**Szignatúra:** Naponta 3-szor 25-30 cseppet kevés vízben bevenni.**Sedativum.****Phytotherapeuticum.****Megjegyzés:**— *Tinctura valerianae spirituosa* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.**"Hatóanyagok:****Tinctura valerianae alcoholica:** *Enyhe sedativum, csökkenti a szorongást, a feszült, nyugtalan állapotot. Alvászavarokban, ideges szívpanaszoknál alkalmazható.***Javallat:** Szorongás.**Ellenjavallat:** Valeriana túlérzékenység.**Figyelmeztetés:** Tartós valeriana adagolás megszakítása után megvonásos tünetek alakulhatnak ki.**Kölcsönhatás:** Központi idegrendszeri depressansok, alkohol, barbiturátok, benzodiazepinek, nyugtató hatását fokozzák.**Mellékhatás:** Ritkán reggeli álmoság. Krónikus adás esetén fejfájást, fáradékony-ságot, feledékenységet, ingerlékenységet, nehézkességet, álmatlanságot okozhat. Túladagolás esetén hepatotoxicitás jelentkezhet."

UNGUENTUM AD PERNIONEM

(Ung. ad pernion.)

Ammonium bitumensulfonicum	..	3,0	g	
Unguentum aluminii acetici				
tartarici		ad 30,0	g	(27,0 g)

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Fagykenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén *Unguentum ad pernionem cum unguento emulsificante* (Ung. ad pernion. c. ung. emulsif.) néven is rendelhető. Ez esetben a készítményt *Unguentum aluminii acetici tartarici* helyett azonos mennyiségű *Unguentum emulsificans nonionicum*mal kell elkészíteni.
- A fagyott testrészt mintegy 10 percen át, félperces váltogatással meleg-hideg vízben fürösztjük, vagy 10-15 percig 42-45 °C-os vízben áztatjuk. Megtörlés után a fagycsomókat bekenjük. A kezelést naponta 1-2-szer megismételjük.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy az ammónium-bitumen-szulfonát a fehérneműn foltot hagy. A folt meleg, szappanos vízben, mosással eltávolítható.

"Hatóanyagok:

Ammonium bitumensulfonicum^a: *Antiszeptikus, keratoplasztikus, vértelenítő és gyulladáscsökkentő.*

Unguentum aluminii acetici tartarici^b: *Adstringens.*

Javallat: Enyhe fagyások kezelésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Figyelmeztetés: A kenőcs enyhén színező, ezért fehér cérnakesztyű használata célszerű.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat^{a,b}."

UNGUENTUM AD VULNERA

(Ung. ad vulner.)

I. Acidum salicylicum	0,60 g	
II. Vaselineum acidi borici	ad 30,0 g	(29,4 g)

Készítés: A meglágyított II-al szuszpendáljuk az I. alatti alkotórészt.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Sebkenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

— *Unguentum borosalicylatum* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Vaselineum acidi borici^b: *Dermatologicum. Enyhe antisepticum.*

Javallat: Felületes bőrsérülésekre.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^a. Hosszú ideig, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^a.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^a. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, nagy felületen, tartósan alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat^a. Érzékenységi reakciók."

UNGUENTUM ALUMINII ACETICI TARTARICI

(Ung. alum. acet. tart.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum aluminii acetici**tartarici 50,0 g****Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Hűsítő kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum. Adstringens. Antiphlogisticum.****Megjegyzés:**— *Unguentum Burowi* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.**"Hatóanyagok:****Unguentum aluminii acetici tartarici:** *Adstringens.***Javallat:** Dermatitis, ekzema, enyhe viszketés esetén.**Mellékhatás:** Enyhén irritálhat."

UNGUENTUM ANAESTHETICUM

(Ung. anaesth.)

I. Lidocainum	1,5 g	
II. Unguentum macrogoli	ad 30,0 g	(28,5 g)

Készítés: A kb. 60-70 °C hőmérsékletű II-ban az I-t kevergetéssel oldjuk és a kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Helyi érzéstelenítő kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Anaestheticum.

Megjegyzés:

— Szükség esetén az orvos *Lidocainum helyett* 3,0 g *Benzocainummal* is rendelheti.

"Hatóanyagok:

Lidocainum: Nyálkahártya, bőr érzéstelenítésére alkalmas savamid típusú localanaestheticum. Membránstabilizáló hatású, gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tovaterjedését.

Javallat: Fájdalom és viszketés csillapítására: fájdalmas emlőbimbó- és egyéb berepedés, aranyeres csomó, lábszár- és egyéb fekély, végbél-, vulvaviszketés és egyéb viszkető dermatosisok, rovarcsípés ellen.

Ellenjavallat: Lidokainnal szembeni érzékenység.

Figyelmeztetés: Allergiás bőrgyulladás fellépése esetén használatát abba kell hagyni.

Mellékhatás: Ritkán érzékenységi reakció, nem ad keresztallergiát az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)."

UNGUENTUM ANTIPHLOGISTICUM PRO INFANTE

(Ung. antiphlog. pro infant.)

I. Natrium tetraboricum	2,0	g	
II. Oleum jecoris	5,0	g	
III. Zincum oxydatum	5,0	g	
IV. Cera lanæ	29,0	g	
V. Glycerinum	29,0	g	
VI. Vaselineum album	ad 100,0	g	(30,0 g)

Készítés: A II. részleteivel szuszpendáljuk a III-at, majd ehhez elegyítjük kevergetés közben a IV. olvadékát, valamint az V-ben melegítéssel feloldott I-t. Végül az emulziós-szuszpenziós rendszerhez kb. 40 °C hőmérsékleten részletekben hozzáadjuk a megolvasztott VI-at és a kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gyulladáscsökkentő kenőcs. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Natrium tetraboricum^a: *Enyhe antimycoticum.*

Oleum jecoris^b: *Helyileg hámosító hatású.*

Zincum oxydatum^c: *Enyhe adstringens.*

Javallat: Gyermekek bőrgyulladásainak kezelésére.

Ellenjavallat: Hámfelmaródás. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a."

UNGUENTUM ANTIRHEUMATICUM

(Ung. antirheum.)

I. Camphora	0,50 g	
I. Mentholum	0,50 g	
I. Methylium salicylicum	5,0 g	
II. Unguentum emulsificans		
anionicum	ad 50,0 g	(44,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a meglágyított II. részleteivel kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tégelyben.

Signatúra: Külsőleg. Bedörzsölésre. Hűvös helyen tartandó.

Antirheumaticum. Rubefaciens. Derivans.

Megjegyzés:

- A bedörzsolendő testrészre este és reggel 10-15 percig melegvizet borogatást teszünk. A bőrt szárazra töröljük, és a vékony rétegben felkent kenőcsöt a bőrbe enyhén bedörzsöljük. Ezután a testrészt meleg kötéssel látjuk el.

"Hatóanyagok:

Camphora^a: Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.

Mentholum^b: Bőrön helyileg alkalmazva értágító hatású és izgatja a hidegre érzékeny receptorokat, ezért hosszan tartó hidegérzést okoz, melyet analgetikus hatás követ.

Methylium salicylicum^c: Analgetikus, gyulladásgátló.

Javallat: Rheomás fájdalom enyhítésére helyileg.

Ellenjavallat: Mentollal szembeni érzékenység.

Figyelmeztetés: Kisgyermekeknél az orr- és szájnyílás környékére ne kerüljön^b.

Kölcsönhatás: Szisztémásan potenciálja a cumarinok (warfarin, syncumar) hatását^c.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót (contact dermatitis) válthat ki^b. Kisgyermeknél belélegezve szív és légzésbénulást okozhat^b. Bőr irritáló^c, az intakt bőrön keresztül is felszívódhat és nagy bőrfelületen alkalmazva szisztémás szalicilát hatást okozhat^c.

UNGUENTUM ANTISEPTICUM

(Ung. antisept.)

Clioquinolum	0,90 g	
Unguentum hydrophilicum		
nonionicum	ad 30,0 g	(29,1 g)

Expedíció: Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum. Antisepticum. Antimycoticum.****"Hatóanyagok:****Clioquinolum:** *Antibakteriális és antifungális hatású, halogénezett hidroxi-kínolon származék.***Javallat:** Coccogen és mycotikus ekzema, intertrigo, impetigo.**Ellenjavallat:** Hydroxychinolin túlérzékenység, gyermekeken történő alkalmazása.**Figyelmeztetés:** Sárgára színezi a ruházatot és elszínezheti a bőrt. Amennyiben a kezelés során pruritus, irritáció, fájdalom, duzzanat jelentkezik, használatát azonnal fel kell függeszteni. Szemre, nyálkahártyára ne kerüljön.**Mellékhatás:** Mivel contact allergén, ezért szenzitizálhat különösen az ekzémás bőrt. Érzékeny betegeknél ritkán iodismust, esetenként súlyos irritációt vagy túlérzékenységet vált ki és keresztérzékenységet mutathat más halogénezett hidroxi-kinolokkal szemben. A bőrről jelentős mértékben felszívódhat (különösen occlusiv kötés alkalmazása esetén) és neurotoxikus károsodást okozhat."

UNGUENTUM ARGENTI NITRICI

(Ung. argent. nitric.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum argenti nitrici 20,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kenőcs bőrfertőzésekre. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**

- Perui balzsam érzékenység esetén *Unguentum argenti nitrici sine balsamo peruviano* (Ung. argent. nitric. sine balsam. peruvian.) néven is rendelhetik. Ez esetben a készítményben az *Unguentum zinci oxydati* mennyiségét arányosan (10%-kal) kell növelni.
- *Unguentum Mikulitz* (Ung. Mikulitz) rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.

"Hatóanyagok:

Unguentum argenti nitrici: *Fertőzött bőrfelületek kezelésére. Fertőtlenítő, hámosodást elősegítő kenőcs. Ezüst-nitrátot és perui balzsamot tartalmaz.*

Javallat: Bőrfertőzések.**Ellenjavallat:** Perui balzsammal szembeni érzékenység.**Figyelmeztetés:** Fény hatására feketedik.

Mellékhatás: A nitrát nitritté redukálódva felszívódhat a bőrrel és nagy felületen, tartósan alkalmazva methaemoglobinaemiát okozhat."

UNGUENTUM BORAXATUM

(Ung. boraxat.)

I. Natrium tetraboricum		2,5	g	
I. Glycerinum		10,0	g	
II. Unguentum simplex		ad 50,0	g	(37,5 g)

Készítés: A melegítéssel készült I. alatti alkotórészek oldatát az azonos hőmérsékletű II-ban emulgeáljuk, és a kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antimycoticum. Enyhe antisepticum.

"Hatóanyagok:

Natrium tetraboricum: *Enyhe antimycoticum.*

Javallat: Gyermekek bőrének soor-fertőzése esetén.

Ellenjavallat: Hámfosztott (nedvedző) terület, nyílt seb.

Figyelmeztetés: Hosszabb időn át ne alkalmazzuk.

Mellékhatás: Allergia. Irritáló hatást okozhat a bőrön vagy a nyálkahártyán. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciókat idézhet elő."

UNGVENTUM BORAXATUM CUM AQUA CALCIS

(Ung. boraxat. c. aqua calc.)

I. Natrium tetraboricum		4,0	g	
I. Aqua calcis FoNo VII.		33,0	g	
II. Lanalcolum		3,0	g	
II. Unguentum simplex		ad 100,0	g	(60,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek enyhe melegítéssel készült oldatát a megolvasztott II. alatti alkotórészek elegyében emulgeáljuk, és a kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antimycoticum.

"Hatóanyagok:

Natrium tetraboricum^a: *Enyhe antimycoticum.*

Aqua calcis^b: *Fertőtlenítőszer.*

Javallat: Sarjadzó gombák — *Candida albicans* — által előidézett bőrfertőzés kezelése.

Ellenjavallat: Nyílt, nedvedző seb^a.

Figyelmeztetés: Az érintett területet bő vízzel le kell mosni^b.

Mellékhatás: A nedves bőrrel vagy nyálkahártyával érintkezve égő érzést válthat ki; szemet irritáló hatása jelentős^b. Allergia. A nyálkahártyáról, hámfosztott területről felszívódva szisztémás toxikus reakciókat idézhet elő^a."

UNGUENTUM CAMPHORATUM AD PERNIONEM

(Ung. camph. ad pernion.)

I. Camphora	1,5	g	
I. Balsamum peruvianum	3,0	g	
II. Ammonium bitumensulfonicum ..	3,0	g	
III. Unguentum emulsificans nonionicum	ad 30,0	g	(22,5 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek keverékét a III-kal homogenizáljuk, és a kenőcsben a II-at eloszlatjuk.

Expedíció: Tubusban vagy téglényben.

Signatúra: Külsőleg. Fagykenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén *Unguentum camphoratum ad pernionem cum unguento oleoso* (Ung. camph. ad pernion. c. ung. oleos.) néven is rendelhetik. Ez esetben az Unguentum emulsificans nonionicum helyett azonos mennyiségű Unguentum oleosummal kell elkészíteni.
- Perui balzsam iránti érzékenység esetén *Unguentum camphoratum ad pernionem sine balsamo peruviano* (Ung. camph. ad pernion. sine balsam. peruvian.) néven is rendelhetik. Ebben az esetben az összetételből a perui balzsamot ki kell hagyni.
- A fagyott testrészt mintegy 10 percen át, félperces váltogatással meleg-hideg vízben fűrésztjük, vagy 10-15 percig 42-45 °C-os vízben áztatjuk. Letörlés után a fagycsomókat bekenjük. A kezelést naponta 1-2-szer megismételjük.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy az ammónium-bitumen-szulfonát a fehérneműn foltot hagy. A folt meleg, szappanos vízben mosással eltávolítható.
- Szükség esetén az orvos 0,30 g *Mentholummal* is rendelheti.

"Hatóanyagok:

Camphora^a: Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.

Ammonium bitumensulfonicum^b: Antiszeptikus, keratoplasztikus, vértelenítő és gyulladáscsökkentő.

Balsamum peruvianum^c: Antiszeptikus, hámosító hatású.

Javallat: Enyhe mértékű fagyás kezelésére.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{b,c}.

Mellékhatás: Bőrzékenység^{b,c}.

UNGUENTUM CARBAMIDI

(Ung. carbamid.)

I. Carbamidum	10,0	g
II. Acidum lacticum	5,0	g
III. Aqua destillata	45,0	g
IV. Unguentum emulsificans nonionicum	40,0	g

Készítés: Az I-t oldjuk a II-III. elegyében, majd az oldatot emulgeáljuk a IV-ben.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Keratolyticum.

"Hatóanyagok:

Carbamidum^a: *Vízmegkötő, a stratum corneumot hidratálva táplálja a bőrt.*

Acidum lacticum^b: *Antibakteriális, antifungális hatású.*

Javallat: A bőr hámosításának elősegítése.

Mellékhatás: Túlérzékenység esetén bőrirritáció^a."

UNGVENTUM CHOLESTERINATUM PRO INFANTE

(Ung. cholesterin. pro infant.)

I. Cholesterinum	4,0	g
I. Alcoholum cetylstearylicum	2,0	g
I. Vaselinum album	44,0	g
II. Aqua destillata	50,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket kb. 60 °C-on összeolvasztjuk, majd az azonos hőmérsékletű II-at emulgeáljuk benne. A melegítés során elpárolgó vizet pótoljuk. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Koleszterines kenőcs. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Cholesterinum: *Bőrvédő hatású.*

Javallat: A bőr védelme."

UNGUENTUM CONTRA OXYURIM

(Ung. contra oxyur.)

I. Hexachlorophenum	0,07 g	
I. Lidocainum	0,50 g	
I. Zincum oxydatum	1,0 g	
II. Unguentum hydrophilicum anionicum	ad 10,0 g	(8,43 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a meglágyított II-kal szuszpendáljuk.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Végbélkenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Anthelminticum. Desinficiens.

Megjegyzés:

- Nagy felületen hosszabb időn át történő alkalmazása nem ajánlott!
- Bélférgesség esetén — a specifikus orális kezelés mellett — székelés után a végbéltáját — lemosást követően — a kenőccsel vékonyan be kell kenni.

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum^a: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben, kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akumulálódik, így már néhány napos alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Lidocainum^b: *Nyálkahártya, bőr érzéstelenítésére alkalmas savamid típusú helyi érzéstelenítő szer.*

Zincum oxydatum^c: *Enyhe adstringens.*

Javallat: Oxyuris vermicularis okozta végbéltáji panaszok helyi kezelése.

Ellenjavallat: Kisgyermekkor^a. Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység esetén^a, égett^a, hámfosztott bőrfelületen^a, nagy nedvedző felületen, nyálkahártyán, fedett bőrfelületen történő alkalmazása tilos^a.

Figyelmeztetés: A hexaklorofén áthatol a lipidmembránokon. A percutan felszívódás jelentős újszülöttekben és sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus kockázatokat okozhat. Az oxyuriasist egyidejűleg orálisan is kezelni kell! Idegrendszeri tünetek jelentkezése esetén^c kezelést azonnal be kell szüntetni^a. Szembe ne kerüljön^a.

Mellékhatás: Túlérzékenység^a, idegrendszeri károsodás, neurotoxikus tünetek (bőről felszívódva)^a, asthma^a, bőrirritáció^a. Ritkán túlérzékenységi reakció, de nem ad keresztallergiát az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)^b."

UNGUENTUM CONTRA RHAGADES MAMILLAE

(Ung. contra rhagad. mamill.)

I. Acidum boricum	0,50 g	
I. Acidum tannicum	1,0 g	
II. Glycerinum	2,0 g	
III. Unguentum hydrophilicum		
anionicum	ad 20,0 g	(16,5 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II-al szuszpendáljuk, majd a III-ban eloszlatjuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Adstringens. Enyhe antisepticum. Dermatologicum.

Megjegyzés:

- A készítésnél VI-os szita finomságú bórsavat (Acidum boricum pulvist) célszerű használni.
- Közvetlenül szoptatás előtt a kenőcsöt nedves vattával le kell törölni az emlőbimbóról.

"Hatóanyagok:

Acidum boricum^a: *Enyhe antisepticum.*

Acidum tannicum^b: *Adstringens.*

Javallat: Emlőbimbó, végbélrhagadok, erosio, decubitus esetén.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a.

Figyelmeztetés: Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a. Égési sérülésre nem alkalmazható^b."

UNGUENTUM CONTRA RHEUMAM

(Ung. contra rheum.)

I. Oleum ricini	25,0	g
I. Alcoholum cetylstearylicum	25,0	g
I. Unguentum emulsificans nonionicum	25,0	g
I. Cholesterinum	2,0	g
II. Camphora	5,0	g
III. Mentholum	5,0	g
IV. Aetheroleum rosmarini	13,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket összeolvasztjuk. A II. és III. alatti alkotórészeket egy-egy dörzsmozsárban eldörzsöljük, majd külön-külön az I. alatti olvadék részleteivel szuszpendáljuk, a két szuszpenziót homogenizáljuk, kihűlésig keverjük, végül a IV-et hozzáadjuk.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Reumakenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Antirheumaticum.

Phytotherapeuticum.

"Hatóanyagok:

Oleum ricini^a: Bőrpuhító hatású.

Cholesterinum^b: Emulgens, a kenőcsök vízfelvevő-képességét növeli; emolliens.

Camphora^c: Bőrizgató, bőrvörösítő hatású, antiphlogisticum. Hűsítő, helyi érzéstelenítő, fájdalomcsillapító, viszketéscsillapító, enyhe fertőtlenítő hatással rendelkezik.

Mentholum^d: Bőrön helyileg alkalmazva értágító hatású és izgatja a hidegérzékes receptorokat ezért hosszan tartó hidegérzést okoz melyet analgetikus hatás követ.

Aetheroleum rosmarini^e: Izomfájdalmak, reumás panaszok, ideggyulladás kezelésére.

Javallat: Reumakenőcs.

Ellenjavallat: Mentollal szembeni érzékenység.

Figyelmeztetés: Kisgyermeknekél az orr- és szájnyílás környékére ne kerüljön^d.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciót (contact dermatitis) válthat ki^d. Kisgyermeknekél belélegezve szív és légzésbénulást okozhat^d.

UNGUENTUM CUM AETHEROLEO PRO PARVULO

(Ung. c. aetherol. pro parvul.)

Aetheroleum eucalypti		10,0	g	
Aetheroleum pini silvestris		10,0	g	
Unguentum emolliens		ad 50,0	g	(30,0 g)

Expedíció: Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kenőcs. Naponta 2-3-szor a mellkast bedörzsölni. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.**Bronchosecretolyticum.****Phytotherapeuticum.****"Hatóanyagok:****Aetheroleum eucalypti^a:** *Expectorans, enyhe antisepticum.***Aetheroleum pini silvestris^b:** *Enyhe nyálkahártyaizgató, nyákoldó.***Javallat:** A légutak hurutos megbetegedései.**Ellenjavallat:** Tüdőasthma^b, számarkőhögés^b, fulladásos köhögés^b.**Mellékhatás:** Fokozott nyálkahártya irritáció, allergia^b, hörgőgörcs fokozódása^b."

UNGUENTUM DERMOPHYLICUM

(Ung. dermatophyl.)

I. Cera alba	2,0	g
I. Cetaceum	2,0	g
I. Paraffinum liquidum	32,0	g
I. Unguentum simplex	40,0	g
II. Solutio conservans	1,0	g
III. Aqua destillata	23,0	g

Készítés: Az I. alatti komponenseket megolvasztjuk, majd az azonos hőmérsékletű III-at emulgeáljuk benne. Utoljára adjuk hozzá a II-at. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Puhító kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

— Kézmosás, fürdés után a bőr zsírosságának pótlására.

"Javallat: Száraz bőr."

UNGUENTUM DITHRANOLI 0,1%

(Ung. dithranol. 0,1%)

I. Dithranolum	0,10 g	
I. Acidum salicylicum	3,0 g	
II. Vaselineum flavum	ad 100,0 g	(96,9 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II. olvadékának kis részleteivel szuszpendáljuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. pikkelysömör gócainak kezelésére. Hűvös helyen tartandó.

Antipsoriaticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.
- Az orvos *Unguentum dithranoli* 0,5% vagy 1% vagy 2% jelöléssel is rendelheti. Ebben az esetben az arányok az alábbiakban módosulnak:

	0,5%	1%	2%
Dithranolum	0,5 g	1,0 g	2,0 g
Acidum salicylicum	3,0 g	3,0 g	3,0 g
Vaselineum flavum	ad 100,0 g (96,5 g)	100,0 g (96,0 g)	100,0 g (95,0 g)

- Vízrel lemosható formában is elkészíthető *Unguentum dithranoli hydrophilicum* (Ung. dithranol. hydrophilic.) néven. Ilyenkor a Vaselineum flavum helyett Unguentum macrogoli-t használunk azonos mennyiségben.
- A készítés során mellőzzük a fém eszközök használatát.

"Hatóanyagok:

Dithranolum^a: *Szintetikus kátrányszármazék, cytostaticus hatású anti-psoriaticum. Hatásmechanizmusa összetett. A psoriasis tüneteiben tartós remissziót eredményez.*

Acidum salicylicum^b: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Javallat: Psoriasis.

Ellenjavallat: Ismert túlérzékenységi reakció^{a,b}, erythroderma^{a,b}, dermatitis^{a,b}, psoriasis pustulosa/acuta^a.

Figyelmeztetés: Sérült, gyulladt bőrfelületről a dithranol gyorsan és jelentős mennyiségben felszívódhat, a flexurákban csak óvatosan alkalmazható. Tartasuk távol a szemtől, súlyos irritációt okozhat. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^b.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^b.

Mellékhatás: Égető érzés a bőrön^a, különösen a világos bőrű embereknél érzékenységi reakciók^a, bőr és hajszíneződés előfordulhat, ami a kezelés abbahagyása után megszűnik^a, neutrophilia. Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^b. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik^b, szisztémás tüneteket okozhat^b.

UNGUENTUM EMOLLIENS

(Ung. emoll.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum emolliens 30,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Puhító kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:****Unguentum emolliens:** *Dermatologicum.***Javallat:** Bőrpuhító kenőcs."

UNGUENTUM GLYCERINI

(Ung.glycerin.)

Ph.H g. VII.

Unguentum glycerini**50,0g****Expedíció:** Tubusban vagy égelyben.**Szignatúra:** Külsőleg.B.őrápoló kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:**

Unguentum glycerini: *Ab ő víztartalmának megőrzésére és a kiszáradásának megakadályozására.*

Mellékhatás: Bőr és nyálkahártyai irritációt okozhat.**Javallat:** Bőrápoló kenőcs."

UNGUENTUM HAEMORRHOIDALE

(Ung. haemorrhoid.)

I. Lidocainum	2,0 g
II. Unguentum oleosum	16,0 g
III. Clioquinolum	0,50 g
IV. Ephedrinium chloratum	0,30 g
IV. Aluminium aceticum tartaricum solutum	1,0 g
V. Aetheroleum chamomillae	III gtt

Készítés: Az I-t a megolvasztott II-ban oldjuk. A kb. 60 °C hőmérsékletű olvadékból emulgeáljuk a IV. alatti alkotórészek azonos hőmérsékletű oldatát, majd a kb. 40 °C-ra lehűlt emulzió kis részleteivel a III-at szuszpendáljuk, végül a kenőcshöz az V-et hozzákeverjük. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Anaestheticum. Adstringens.

Megjegyzés:

- Székelés és tisztasági lemosás után és lefekvés előtt vattapamatra vett borsónyi kenőccsel a végbelet és környékét enyhén be kell kenni, illetőleg a kenőcsből a végbélbe bevezetni. Ez naponta többször is megismételhető. (Székletrendezés, a végbél gondos tisztántartása, ülőfürdők, puha papír vagy vatta használata a kezeléshez tartozik.)
- Szükség esetén a kezelést egyidejűleg Suppositorium haemorrhoidale vagy Suppositorium ad nodum készítmény alkalmazásával végezhetjük.

"Hatóanyagok:

Ephedrinium chloratum^a: *Sympathomimeticum, amely az adrenalinhoz képest tartósabban de enyhébben hat.*

Clioquinolum^b: *Antibakteriális és antifungális hatású.*

Aluminium aceticum tartaricum solutum^c: *Adstringens.*

Lidocainum^d: *Savamid típusú, membránstabilizáló hatásmechanizmusú local anaestheticum. Hatása gyorsan beáll, hatástartama rövid. Gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tova terjedését.*

Aetheroleum chamomillae^e: *Antiphlogisticum. Enyehe antibakteriális hatással is rendelkezik.*

Javallat: Antiphlogisticum nodi haemorrhoidales, fissurae ani esetén.

Ellenjavallat: Túlzérkenység^{a,b,d,e}, nem kontrollált magas vérnyomás^a, instabil angina^a, arrhythmia^a.

Figyelmeztetés: Sárgára színezi a ruházatot és elszínezheti a bőrt^b.

Mellékhatás: Allergiás reakció^{a,c}. Efedrin túlzérkenység^a (szorongás^a, álmatlanság^a, szédülés^a, tachycardia^a, extrasystole^a, hányinger^a, hányás^a). Enyhén irritálhat^c. Mivel contact allergén, ezért szenitizálhatja különösen az ekzémás bőrt^b. Érzékeny betegeknél ritkán iodismust okoz^b. Esetenként súlyos irritáció vagy túlzérkenység előfordulhat^b, keresztérkenységet mutathat más halogénezett hidroxikinolokkal szemben^b. Túlzérkenységi reakció^d, oedema^d, igen ritkán anaphylactoid reakció^d, de nem ad keresztreakciót az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)."

UNGUENTUM HEXACHLOROPHENI

(Ung. hexachloroph.)

I. Hexachlorophenum	0,30 g
II. Oleylum oleinicum	3,0 g
II. Alcoholum cetylstearylicum	3,25 g
III. Natrium laurysulfuricum	0,40 g
III. Sorbitum	1,5 g
III. Solutio conservans	0,30 g
III. Aqua destillata	ad 30,0 g (21,25 g)

Készítés: Az I-t oldjuk a II. alatti alkotórészek 60-65 °C-on megolvasztott keverékében. Az olvadékhoz a III. alatti alkotórészek kb. 20 g vízzel készült 60-65 °C-os oldatát elegyítjük, majd kihűlésig keverjük. A kenőcsöt végül vízzel 30,0 g-ra kiegészítjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Antisepticum.

Megjegyzés:

- Figyelmeztessük a beteget, hogy a szemébe kenőcs ne kerüljön.
- A testfelület 10%-ánál nagyobb területre huzamos használata nem ajánlott!
- Vízzel lemosható készítmény.
- Bőlférgesség esetén — a specifikus orális kezelés mellett — székelés után a végbéltáját — lemosást követően — a kenőccsel vékonyan be kell kenni.

"Hatóanyagok:

Hexachlorophenum: *Antisepticum, bactericid hatású a Gram-pozitív cocci-sokkal szemben, kevésbé hat a Gram-negatív kórokozókra. A bőrben akkumulálódik, így már néhány napos ismételt alkalmazás után kimutatható az érzékeny mikroorganizmusok számának jelentős csökkenése.*

Javallat: Bőrfelületek fertőtlenítésére.

Ellenjavallat: Kisgyermekkor. Halogénezett fenol származékok iránti keresztérzékenység, égett, hámfosztott bőrfelületen, nyálkahártyán történő alkalmazás, alkalmazás fedett bőrfelületen, nedves pakolás, öblögetés formájában történő alkalmazás. Terhesség, szoptatás.

Figyelmeztetés: A hexachlorofén áthatol a lipidmembránokon. A percutan felszívódás jelentős újszülöttekben és sérült bőrön keresztül, így szisztémás toxikus hatásokat okozhat. Idegrendszeri tünetek esetén kezelést azonnal beszüntetni. Szembe ne kerüljön. Vér, organikus anyagok, szappan csökkenti a hatásosságát.

Mellékhatás: Túlérzékenységi reakciók, idegrendszeri károsodás, neurotoxikus tünetek (bőrről felszívódva), asthma, bőrirritáció."

UNGUENTUM HYDROSUM

(Ung. hydros.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum hydrosom 50,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kézkenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****Megjegyzés:**— *Unguentum ad manum* rendelése esetén ezt a készítményt adjuk ki.**"Hatóanyagok:****Unguentum hydrosom:** *Hidratáló hatás.***Javallat:** Bőrvédő kézkenőcs."

UNGUENTUM ICHTHYOLSALICYLATUM

(Ung. ichthyolsalic.)

I. Acidum salicylicum	0,60 g
II. Ammonium bitumensulfonicum . .	3,0 g
III. Unguentum emulsificans anionicum	ad 30,0 g (26,4 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészt szuszpendáljuk a kb. 40 °C-os meglágyított III-al, végül a II-al homogenizáljuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Enyhe antisepticum. Antiphlogisticum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén *Unguentum ichthyolsalicylatum cum vaselino* (Ung. ichthyolsalic. c. vasel.) néven is rendelhetik. Ez esetben a készítményt Unguentum emulsificans anionicum helyett, azonos mennyiségű *Vaselinum flavum*mal kell kiegészíteni.
- Figyelmeztessük a beteget, hogy az ammonium-bitumensulfonát a fehérneműn foltot hagy. A folt meleg szappanos vízben, mosással eltávolítható.
- Hajas fejbőrre ne alkalmazzuk!

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Ammonium bitumensulfonicum^b: *Antiszeptikus, keratoplasztikus, vértelenítő és gyulladáscsökkentő.*

Javallat: Enyhe hámosító. Száraz seborrhoea, száraz ekzema, pernio, pruritus. esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^{a,b}.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^a. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^a.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat^a. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik szisztémás tüneteket okozhat^a. Gyengén bőrirritáló^b.

UNGUENTUM INFANTUM

(Ung. infant.)

I. Talcum	13,0 g
I. Zincum oxydatum	13,0 g
II. Stearinum	0,60 g
II. Oleum ricini	71,5 g
II. Lanalcolum	2,0 g
II. Cera alba	3,9 g
III. Aluminium aceticum tartaricum	
solutum	13,0 g
IV. Oleum jecoris	13,0 g

Készítés: A II. alatti alkotórészeket kb. 60 °C-on összeolvasztjuk, az I. alatti alkotórészek homogén keverékét az olvadékkal szuszpendáljuk, majd az azonos hőmérsékletű III-at emulgeáljuk benne. Kihűlés után a IV-et hozzákeverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Bőrvédő kenőcs. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén Unguentum infantum sine oleo jecoris (Ung. infant. sine ol. jecor.) néven is rendelhető. Ez esetben az Oleum ricini mennyiségét kell megemelni (+13,0 g).

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum^a: *Adstringens.*

Oleum jecoris^b: *A és D-vitaminban gazdag, számos esszenciális zsírsavat tartalmaz. Kenőcsben sebgyógyító hatású, mely részben a zsírsav származékok A-vitaminnal való reakcióján alapul.*

Zincum oxydatum^c: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzéma, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Talcum^d: *Bőrirritáció csökkentésére.*

Javallat: Bőrvédő kenőcs csecsemők, kisgyermekek számára.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat^a."

UNGUENTUM JECORIS

(Ung. jecor.)

Oleum jecoris	10,0	g	
Vaselinum album	ad 100,0	g	(90,0 g)

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Hámósító kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

Megjegyzés:

- Készítményalapként Vaselinum album helyett Unguentum oleosum is használható, ilyenkor *Unguentum jecoris cum unguento oleoso* (Ung. jecor. c. ung. oleos.) néven adjuk ki.

"Hatóanyagok:

Oleum jecoris: Lokálisan hámósító hatású, A és D vitaminban gazdag, számos esszenciális zsírsavat is tartalmaz. Elősegíti a felületes sebek, fekélyes elváltozások hámósodását, gyógyulását.

Javallat: Hámósító kenőcs."

UNGUENTUM KERATOLYTICUM

(Ung. keratolytic.)

I. Carbamidum	10,0	g
II. Aqua destillata	10,0	g
III. Vaselineum cholesterinatum		
FoNo VII.	ad 100,0	g (80,0 g)

Készítés: Az I-t a II-ban oldjuk, majd apró részletekben emulgeáljuk a III-ban.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Keratolyticum.

"Hatóanyagok:

Carbamidum: *Emolliens, vízmegkötő, a stratum corneumot hidratálva táplálja a bőrt. Nagyobb koncentrációban keratolyticus hatású.*

Javallat: Hyperkeratosis.

Ellenjavallat: Ismert érzékenység.

Figyelmeztetés: Gyulladt bőrön, exudatív laesio esetén óvatosan alkalmazható. Szemtől, nyálkahártyától tartsuk távol.

Mellékhatás: Bőrirritáció, erythema."

UNGUENTUM LENIENS

(Ung. leniens)

Unguentum stearini	100,0	g
Unguentum simplex	100,0	g

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:****Unguentum stearini:** *Bőrvédő, bőrtápláló hatás.***Javallat:** Bőrápoló, lágy kenőcs."

UNGUENTUM LIDOCAINI AD RHAGADES

(Ung. lidocain. ad rhagad.)

I. Lidocainum	2,0 g
II. Unguentum macrogoli	16,0 g
III. Bismuthum subgallicum	2,0 g

Készítés: Az I-t a megolvasztott, kb. 50 °C hőmérsékletű II-ban oldjuk. A kihűlésig kevert kenőcs kisebb részleteivel a III-at eldörzsöljük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Anaestheticum. Adstringens. Antisepticum.

Megjegyzés:

- Szoptatás előtt a kenőcsöt az emlőbimbóról nedves vattával gondosan le kell törölni.
- Szükség esetén *Unguentum lidocaini ad rhagades cum unguento oleoso* (Ung. lidocain. ad rhagad. c. ung. oleos.) néven is rendelhetik. Ez esetben a készítményt Unguentum macrogoli helyett azonos mennyiségű *Unguentum oleosum*-mal kell elkészíteni.

"Hatóanyagok:

Lidocainum^a: Nyálkahártya, bőr érzéstelenítésére alkalmas savamid típusú helyi érzéstelenítő szer. Membránstabilizáló hatású, gátolja mind az ingerület kifejlődését, mind tovaterjedését.

Bismuthum subgallicum^b: *Antiphlogisticum, antisepticum, sebszáritó, hámosodást elősegítő.*

Javallat: Sebszáritó. Hámképződést elősegítő. Emlőbimbó-, végbélrhagadok, erosio, decubitus esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenységi reakció^a.

Kölcsönhatás: A bizmutsók gátolják a tetraciklinek hatását^b.

Mellékhatás: Jól tolerálható, nagyon ritkán túlérzékenységi reakciót okozhat^a.

Nem ad keresztallergiát az észter típusú helyi érzéstelenítőkkel (pl. prokain)^a."

UNGUENTUM NASALE

(Ung. nasal.)

I. Acidum boricum	0,20 g	
II. Aetheroleum menthae piperitae . .	III gtt	
II. Aetheroleum eucalypti	III gtt	
III. Unguentum simplex	ad 10,0 g	(9,6 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészt a III-al szuszpendáljuk, végül hozzácseppentjük a II. alatti alkotórészeket.

Expedíció: Tubusban, csőrös feltéttel.

Szignatúra: Külsőleg. Orrkenőcs. Hűvös helyen tartandó. Felbontástól számítva 1 hónapig használható fel.

Rhinologicum. Antisepticum.

Megjegyzés:

- A készítésnél VI-os szita finomságú bórsavat (Acidum boricum pulvis) célszerű használni.
- Szükség esetén az orvos 0,10-0,15-0,20 g *Ephedrinium chloratum*mal is rendelheti.
- Szükség esetén *Unguentum nasale cum unguento hydrophilico* (Ung. nasal. c. ung. hydrophilic.) néven is rendelhetik. Ez esetben a készítményt Unguentum simplex helyett azonos mennyiségű *Unguentum hydrophilicum nonionicum*mal kell elkészíteni.
- Reggel felkelés előtt, este lefekvés után babszemnyit kell mindkét orrnyílásba helyezni, és hanyatt fekvé felszippantani. Utána 5-10 percig még fekvőhelyzetben kell maradni.
- 5-6 napos használat után néhány napos kihagyása ajánlott!

"Hatóanyagok:

Acidum boricum^a: *Enyhe antisepticum.*

Aetheroleum eucalypti^b: *Antiszeptikus.*

Aetheroleum menthae piperitae^c: *Antiszeptikus, gyulladáscsökkentő.*

Javallat: Rhinitis subacuta, rhinitis chronica esetén. Rhinitis siccában esetenként elbírálva.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység^a, mentol vagy a mentacsaládba tartozó vegyületekre érzékenység^c, alkalmazása újszülötteknél és kisgyermeknél.

Mellékhatás: Fejfájást^c, ritkán szív táji égető érzést okoz^c. Irritációt és túlérzékenységi reakciót (erythemás bőrreakciók^c) válthat ki^c.

UNGUENTUM NEONATORUM

(Ung. neonat.)

I. Cera alba	5,0	g
I. Cera lanae	10,0	g
I. Oleum helianthi	20,0	g
I. Unguentum simplex	35,0	g
II. Solutio acidi borici 2% FoNo VII. . .	10,0	g
III. Zincum oxydatum	20,0	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket összeolvasztjuk, ebben emulgeáljuk a vele azonos hőmérsékletű II-at, majd a III-at az olvadék részleteivel szuszpendáljuk. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Bőrápoló kenőcs. Hűvös helyen tartandó. Gyermekgyógyszer.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Solutio acidi borici^a: *Enyhe antisepticum.*

Zincum oxydatum^b: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként.*

Javallat: Csecsemőkori bőrgyulladások kezelése.

Ellenjavallat: Bórsav érzékenység^a, hámfelmaródás^a. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^a."

UNGUENTUM NUTRITIVUM

(Ung. nutritiv.)

I. Paraffinum solidum	19,0	g
I. Paraffinum liquidum	49,0	g
I. Lanalolum	4,0	g
II. Solutio conservans	1,0	g
III. Aqua destillata	27,0	g
IV. Aetheroleum citri	III	gtt

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket kb. 70 °C-os vízfürdőn összeolvasztjuk, hozzáadjuk a vele azonos hőmérsékletű III-at, kihűlésig keverjük, az elpárolgott vizet pótoljuk, majd a már kihűlt kenőcshöz hozzákeverjük a II-at és a IV-et.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Bőrpuhító zsíros kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

"Javallat: Száraz bőr."

UNGUENTUM NYSTATINI

(Ung. nystatin.)

I. Nystatinum	1,0 g
II. Macrogolum 400	5,0 g
III. Unguentum hydrophilicum nonionicum	94,0 g

Készítés: Az I-t a II-ban szuszpendáljuk, majd homogenizáljuk a III-kal.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Gombásodás elleni kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Felhasználhatósági időtartam 3 hónap.

Antimycoticum.

Megjegyzés:

- Csak vényre adható ki.
- Erős hatású szert tartalmaz. A pontos használati utasítást a vényen az orvosnak minden esetben fel kell tüntetnie.

"Hatóanyagok:

Nystatinum: *Fungistaticus és fungicid hatású polién antimycoticum. Elsősorban a Candida speciesek ellen hatásos, de hat egyes Epidermophyton, Blastomyces speciesekre is. A bőr felületéről csak minimális mértékben szívódik fel.*

Javallat: A bőr gombás fertőzései.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Mellékhatás: Az alkalmazás helyén ritkán irritáció, túlérzékenység, kontakt dermatitis jelentkezhet."

UNGUENTUM REFRIGERANS

(Ung. refrigerans.)

I. Cera alba	3,0 g
I. Cholesterinum	3,0 g
I. Paraffinum solidum	20,0 g
I. Paraffinum liquidum	70,0 g
II. Aluminium aceticum tartaricum	
solutum	4,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket összeolvasztjuk, majd az azonos hőmérsékletű II-at az olvadékban emulgeáljuk. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Hűsítő kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Refrigeranum. Adstringens.

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum: *Adstringens.*

Javallat: A bőr enyhe, felületes gyulladásos folyamatai.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat."

UNGUENTUM SALICYLATUM 1%

(Ung. salic. 1%)

I. Acidum salicylicum	0,30 g	
II. Unguentum simplex	ad 30,0 g	(29,7 g)

Készítés: Az I-t dörzsmozsárban elporítjuk, majd a megolvasztott II. részleteivel szuszpendáljuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Enyhe antisepticum.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Javallat: Hyperkeratosis, a bőr enyhe infekciója.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik szisztémás tüneteket okozhat. Szalicil érzékenységi reakciók jelentkezhetnek."

UNGUENTUM SALICYLATUM 3%

(Ung. salic. 3%)

I. Acidum salicylicum	0,90 g	
II. Unguentum simplex	ad 30,0 g	(29,1 g)

Készítés: Az I-t dörzsmozsárban elporítjuk, majd a megolvasztott II. részleteivel szuszpendáljuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antisepticum.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Javallat: Hyperkeratosis, a bőr enyhe infekciója.

Ellenjavallat: Túlérzékenység.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, nagy felületen, tartósan alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat. Szalicil érzékenységi reakciók jelentkezhetnek."

UNGUENTUM SALICYLATUM 5%

(Ung. salic. 5%)

I. Acidum salicylicum	1,5	g	
II. Unguentum simplex	ad 30,0	g	(28,5 g)

Készítés: Az I-t dörzsmozsárban elporítjuk, majd a megolvasztott II. részleteivel szuszpendáljuk.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Keratolyticum.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Javallat: Psoriasisos pikkely leválasztására. Ekzema keratolycum, tenyéren, talpon jelentkező hyperkeratosis esetén.

Ellenjavallat: Túlérzékenység, dermatitis.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk.

Mellékhatás: Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, nagy felületen, tartósan alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat. Szalicil érzékenységi reakciók."

UNGUENTUM SALICYLATUM 10%

(Ung. salic. 10%)

I. Acidum salicylicum	3,0	g	
II. Unguentum oleosum	ad 30,0	g	(27,0 g)

Készítés: A megolvasztott II-ban oldjuk az I-t.**Expedíció:** Tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum. Keratolyticum.****"Hatóanyagok:****Acidum salicylicum:** *Keratolytikus és fungicid hatású.***Javallat:** Psoriasisos pikkely leválasztására, ekzema keratolycum, tenyéren, talpon jelentkező hyperkeratosis esetén, amennyiben az 5%-os szalicilsavas kenőcs eredményre nem vezetett.**Ellenjavallat:** Túlérzékenység, dermatitis.**Figyelmeztetés:** Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk.**Kölcsönhatás:** Phototerapia előtt ne alkalmazzuk.**Mellékhatás:** Enyhén irritáló, így dermatitist okozhat. Mivel bőrön keresztül gyorsan abszorbeálódik, nagy felületen tartósan alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat. Szalicilérzékenység."

UNGUENTUM STEARINI

(Ung. stearin.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum stearini 50,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Bőrvédő kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:****Unguentum stearini:** *Bőrvédő, bőrtápláló hatás.***Javallat:** Bőrvédő kenőcs."

UNGUENTUM SULFURATUM ET SALICYLATUM

(Ung. sulfur. et salic.)

Acidum salicylicum	1,5	g	
Sulfur praecipitatum	2,5	g	
Unguentum simplex	ad 50,0	g	(46,0 g)

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Antiseborrhoicum.

Megjegyzés:

- Szükség esetén *Unguentum sulfuratum et salicylatum cum unguento hydrophili-*
lico (Ung. sulfur. et salic. c. ung. hydrophil.) néven is rendelhetik. Ez esetben a
készítményt Unguentum simplex helyett azonos mennyiségű *Unguentum hyd-*
*rophilicum anionicum*mal kell elkészíteni.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Sulfur praecipitatum^b: *Enyhe dezinficiáló, antimikrobás hatás. A bőr felső
rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.*

Javallat: Seborrhoeás dermatitis.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyától tartsuk távol^a. Hosszú ideig, nagy
koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^a.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: A lehetséges intoxikáció miatt egyszerre nagy bőrfelületet nem sza-
bad kezelni, mert máj és vesekárosodást okozhat^b. A szalicilsav is — különö-
sen sérült bőrfelületről — gyorsan felszívódik és kiterjedt felületen, tartósan
alkalmazva szisztémás tüneteket okozhat. Helyileg bőrirritáció^{a,b}, hyperaemisa-
tio, dermatitis, érzékenységi reakciók előfordulhatnak."

UNGUENTUM TRIPLEX

(Ung. triplex)

I. Acidum salicylicum	2,0	g	
I. Natrium tetraboricum	2,0	g	
I. Sulfur praecipitatum	5,0	g	
II. Paraffinum liquidum	5,0	g	
III. Vaselinum cholesterinatum			
FoNo VII.	ad 100,0	g	(86,0 g)

Készítés: Az I. alatti alkotórészeket porcelán mozsárban finomra porítjuk, majd a II-kal pasztává alakítjuk. Az III-at vízfürdőn óvatosan megolvastva kis részletekben a pasztához keverjük, majd kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum.

"Hatóanyagok:

Acidum salicylicum^a: *Keratolytikus és fungicid hatású.*

Natrium tetraboricum^b: *Enyhe antimycoticum.*

Sulfur praecipitatum^c: *Enyhe dezinficiáló, antibakteriális, antifungalis hatás. A bőr felső rétegében lévő keratinnal reakcióba lépve fejt ki hámlasztó hatását.*

Javallat: Hyperkeratosos, a bőr enyhe infekciója.

Ellenjavallat: Túlérzékenység^a. Hámfelmaródás^b. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható^b.

Figyelmeztetés: Szemtől és nyálkahártyáktól tartsuk távol^{a,c}. Hosszú ideig, nagy koncentrációban, kiterjedt testfelületen ne alkalmazzuk^{a,c}.

Kölcsönhatás: Phototerapia előtt ne alkalmazzuk^a.

Mellékhatás: Bőrirritációt^{a,c}, dermatitist^{a,c}, hyperaemisiót^c okozhat. A lehetséges intoxicatio miatt egyszerre nagy bőrfelületet nem szabad kezelni^{a,c} a felszívódó hatóanyag máj^c és vesekárosodást^c, szisztémás tüneteket^a okozhat."

UNGUENTUM ZINCI ET ALUMINATI

(Ung. zinc. et alum.)

I. Zincum oxydatum	6,0	g
I. Amylum tritici	6,0	g
II. Oleum ricini	6,0	g
III. Unguentum oleosum	27,0	g
IV. Aluminium aceticum tartaricum solutum	2,5	g
IV. Aqua destillata	2,5	g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek homogén keverékét a II-kal gondosan eldörzsöljük és a pasztát a megolvasztott III-kal elkeverjük. A kenőcsben a IV. alatti alkotórészek azonos hőmérsékletű elegyét emulgeáljuk. A kenőcsöt kihűlésig keverjük.

Expedíció: Tubusban vagy tégelyben.

Szignatúra: Külsőleg. Szárító kenőcs. Hűvös helyen tartandó.

Dermatologicum. Adstringens. Antiphlogisticum.

"Hatóanyagok:

Aluminium aceticum tartaricum solutum^a: *Adstringens.*

Zincum oxydatum^b: *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat. Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként alkalmazzák.*

Oleum ricini^c: *Bőrpuhító hatású.*

Javallat: Szárító kenőcs.

Mellékhatás: Enyhén irritálhat^a."

UNGUENTUM ZINCI OXYDATI

(Ung. zinc. oxyd.)

Ph. Hg. VII.

Unguentum zinci oxydati 30,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Szárító, fedő kenőcs. Hűvös helyen tartandó.**Dermatologicum.****"Hatóanyagok:****Unguentum zinci oxydati:** *Enyhe adstringens, visszaveri az UV-sugarakat.**Helyileg ekzema, kisebb horzsolások, sebek és aranyér kezelésére, valamint fényvédő krémek komponenseként alkalmazzák.***Javallat:** Váladécsökkentő, szárító, fedő kenőcs."

VASELINUM ACIDI BORICI

(Vasel. acid. bor.)

Ph. Hg. VII.

Vaselinum acidi borici 30,0 g**Expedíció:** Tubusban vagy tégelyben.**Szignatúra:** Külsőleg. Bórsavas vazelin. Hűvös helyen tartandó**Dermatologicum. Enyhe antisepticum.****"Hatóanyagok:****Acidum boricum:** *Enyhe antisepticum.***Javallat:** Bőrápoló kenőcs.**Ellenjavallat:** Bórsavérzékenység, hámfelmaródás. Nyílt, nedvedző sebre nem alkalmazható."

ALAPKÉSZÍTMÉNYEK A VÉNYELŐIRATOK ELŐÁLLÍTÁSÁHOZ

**A FONÓ VII-BEN HIVATALOS ALAPKÉSZÍTMÉNYEK
JEGYZÉKE**

Adeps solidus compositus
Aqua calcis
Benzalkonium chloratum solutum 10%
Diluendum benzaldehydi
Diluendum menthae
Hydrogelum carbomerae
Hydrogelum carbomerae pro oculoguttis
Hydrogenium peroxydatum dilutum 3%
Massa macrogoli
Oculentum basis
Sirupus rubi idaei
Sirupus sorbiti
Solutio acidi borici 2%
Solutio ophthalmica cum benzalkonio
Solvens pro oculoguttis cum benzalkonio
Solvens pro oculoguttis cum thiomersalo
Solvens viscosa
Solvens viscosa pro oculoguttis
Suspensio siccans
Thiomersalum solutum 0,1%
Vaselinum cholesterinatum
Vinum rubi idaei

(Ezek a készítmények a kötet végén lévő összesített listákban nem szerepelnek.)

ADEPS SOLIDUS COMPOSITUS

(Adeps solid. comp.)

Szilárd zsír keverék

Adeps solidus 50	950,0	g
Polysorbatum 20	25,0	g
Polysorbatum 61	25,0	g

Készítés: A három alkotórészt megolvasztjuk, majd kihűlésig időnként kevergetjük. A megszilárdult anyagot feldaraboljuk.

Eltartás: Zárt tartályban, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg.

AQUA CALCIS

(Aqua calc.)

Meszes víz

Calcium oxydatum	100,0	g
Aqua destillata	qu.s.	

Készítés: A kalcium-oxidot kb. 500 g desztillált vízzel megoltjuk úgy, hogy a desztillált vizet apró részletekben öntjük az égetett mészre. A pépet kb. 1500 g desztillált vízzel megfelelő nagyságú üvegbe öblítjük. A folyadékot összerázzuk, majd ülepítjük. A feltisztult oldatot leöntjük, majd a maradékra kb. 5000 g desztillált vizet öntünk, és az üveget megolvasztott szilárd paraffinnal átitatott parafadugóval lezárjuk. Az üveg tartalmát jól összerázzuk. Az így készült meszes vizet üledékével tartjuk el és csak a tisztáját használjuk. A visszamaradó pépet annyiszor használhatjuk, amíg a folyadék tisztája 0,13-0,17% kalcium-hidroxidot $[\text{Ca}(\text{OH})_2]$ tartalmaz.

Eltartás: Jól záró üvegben, üledékével együtt, hűvös helyen."

BENZALKONIUM CHLORATUM SOLUTUM 10%

(Benzalkon. chlor. sol. 10%)

10%-os benzalkónium-klorid-oldat

Benzalkonium chloratum	10,0	g
Aqua destillata pro injectione	qu.s.	

Készítés: A benzalkónium-klorid tartalmi meghatározását a Ph. Hg. VII. szerint elvégezzük, és 10,0 g-ját kevergetés közben annyi meleg desztillált vízben oldjuk hogy a kész oldat tömege annyi g legyen, ahány százalékos a bemérendő anyag tiszta benzalkónium-kloridra nézve.

Eltartás: Jól záró üvegben, fénytől védve, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Savanyú közeg, nehézfém-sók, nitrátok, szalicilátok, anionikus tenzidek, fluoreszcein-nátrium."

DILUENDUM BENZALDEHYDI

(Dil. benzald.)

Benzaldehydes alapoldat

Benzaldehydum	20,0	g
Alcoholum 96%	360,0	g
Aqua destillata	620,0	g

Készítés: A benzaldehydet 96%-os alkohollal elegyítjük és a desztillált vízzel fokozatosan hígítjuk.

Eltartás: Jól záró üvegben, fénytől védve, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Oxidáló anyagok.

DILUENDUM MENTHAЕ

(Dil. menth.)

Menta alapoldat

Aetheroleum menthae piperitae . .	2,0	g
Polysorbatum 20	20,0	g
Alcoholum 96%	190,0	g
Aqua destillata	788,0	g

Készítés: A borsosmentaolajat és a polysorbát 20-at a 96%-os alkoholban oldjuk, majd a desztillált vízzel részletekben, óvatosan rázogatva elegyítjük.

Eltartás: Jól záró üvegben, fénytől védve, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg, nehézfém-sók, fenolok.

HYDROGELUM CARBOMERAE

(Hydrogel. carbomer.)

Karbomer gél

Carbomera	3,0	g	
Natrium hydroxydatum	1,2	g	
Solutio conservans	2,0	g	
Aqua destillata	ad 100,0	g	(93,8 g)

Készítés: A karbomert 50 g desztillált vízzel és a tartósító oldattal leöntjük és 1 napig 10 °C alatti hőmérsékleten tartjuk. Másnap a maradék desztillált vízben oldott nátrium-hidroxiddal összekeverjük és kiegészítjük az adott tömegre.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen.

HYDROGELUM CARBOMERAE PRO OCULOGUTTIS

(Hydrogel. carbomer. pro oculog.)

Karbomer gél szemcseppekhez

Carbomera	3,0	g	
Natrium hydroxydatum	1,2	g	
Cetrimidum	0,01	g	
Aqua destillata pro injectione	ad 100,0	g	(95,79 g)

Készítés: A karbomert 50 g desztillált vízzel leöntjük és 1 napig 10 °C alatti hőmérsékleten tartjuk. Másnap a maradék desztillált vízben oldott nátrium-hidroxiddal és cetrimiddel összekeverjük és kiegészítjük az adott tömegre. A megfelelő méretű, sterilizációs folyamatra alkalmas tartályokba töltött gél autoklávbán 121 °C-on 20 percen át, vagy hőlégt sterilizelőben 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Eltartás: Sterilitást biztosító tartályban, fénytől védve, hideg helyen. A felbontott készítmény a felbontástól számítva aseptikusan kezelve és hideg helyen tárolva 14 napig felhasználható.

HYDROGENIUM PEROXYDATUM DILUTUM 3%

(Hydrog. perox. dil. 3%)

3%-os hígított hidrogén-peroxid-oldat

Hydrogenium peroxydatum

concentratum 30%	50,0	g	
Solutio conservans	5,0	g	
Aqua destillata	ad 500,0	g	(445,0 g)

Készítés: A 30%-os tömény hidrogén-peroxid-oldatot kb. 200,0 g desztillált vízzel elegyítjük, majd a tartósító oldatot hozzáadva, desztillált vízzel 500,0 g-ra kiegészítjük, és szükség esetén szűrjük.

Eltartás: Jól záró, alkáliszegény üvegben, fénytől védve, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg, nehéz fémek, szén, oxidáló és redukáló anyagok.

MASSA MACROGOLI

(Massa macrogol.)

Makrogól-elegy

Sorbitanum laurinum	50,0	g	
Macrogolum 1540	950,0	g	

Készítés: Az alkotórészeket vízfürdőn kb. 60 °C hőmérsékleten összeolvasztjuk. A kihűlt, megszilárdult tömeget megreszeljük.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen. Egyes műanyag tartályokban inkompatibilitás miatt nem tárolható.

Inkompatibilitás: Nehézfémek, jód, jodidok, fenolok, tannátok.

OCULENTUM BASIS

(Oculent. basis)

Szemészeti alapkenőcs

Glycerinum monostearinicum	0,30 g
Vaselinum album ophthalmicum . .	4,85 g
Paraffinum liquidum	4,85 g

Készítés: Az alkotórészeket vízfürdőn megolvasztjuk és összekeverjük. A megszűrt olvadékot légmentesen záró, sterilizációs folyamatra alkalmas tartályban, hőlégsterilizőben 3 órán át 140 °C-on sterilizzzük, majd steril tubusokba töltjük.

Eltartás: Hideg helyen. Felbontás után azonnal fel kell használni.

SIRUPUS RUBI IDAEI

(Sir. rub. id.)

Málna-szirup

Vinum rubi idaei FoNo VII.	375,0 g
Saccharosum	625,0 g
Aqua destillata	ad 1000,0 g

Készítés: A málna-borban feloldjuk a szacharózt. Az így kapott szirupot forrásig melegítjük, kb. 50 °C-ra lehűtjük, majd tömegét desztillált vízzel 1000,0 g-ra kiegészítjük, összekeverjük és végül megszűrjük.

Eltartás: Jól záró, üveg dugós üvegben, színing töltve, hűvös helyen.

SIRUPUS SORBITI

(Sir. sorbiti)

Szorbit-szirup

Sorbitum	700,0 g
Solutio conservans	5,0 g
Aqua destillata	295,0 g

Készítés: A szorbitot desztillált vízben oldjuk, majd a kihűlt sziruphoz a tartósító oldatot adva desztillált vízzel 1000 g-ra kiegészítjük, és végül szűrjük.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg.

SOLUTIO ACIDI BORICI 2%

(Sol. acid. bor. 2%)

2%-os bórsav-oldat

Acidum boricum	20,0 g
Benzalkonium chloratum	
solutum 10% FoNo VII.	0,50 g
Aqua destillata	979,5 g

Készítés: A bórsavat a desztillált víz és a 10%-os benzalkónium-klorid-oldat elegyében melegítéssel oldjuk. Az oldatot papiros szűrőn megsűrjük.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg.

SOLUTIO OPHTHALMICA CUM BENZALKONIO

(Sol. ophth. c. benzalkon.)

Benzalkónium-kloridos szemészeti alapoldat

Acidum boricum	11,56 g	
Natrium tetraboricum	1,14 g	
Natrium chloratum	2,2 g	
Benzalkonium chloratum		
solutum 10% FoNo VII.	0,50 g	
Aqua destillata pro injectione . . . ad 1000,0	g	(984,6 g)

Készítés: A bórsavat és a nátrium-tetraborátot 900 g frissen kiforralt, még meleg, injekcióhoz való desztillált vízben oldjuk. Az oldatot lehűtjük, majd a nátrium-kloridot oldjuk benne és hozzáadjuk a 10%-os benzalkónium-klorid-oldatot. Az így elkészült oldatot injekcióhoz való desztillált vízzel 1000 g-ra kiegészítjük és papiros szűrőn megsűrjük. A megfelelő méretű, sterilizésre alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121 °C-on 20 percen át, vagy hőlégtérilezőben 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Eltartás: Alkáliszegény, sterilítást biztosító üvegben, fénytől védve, hideg helyen. A felbontott készítmény a felbontástól számítva aseptikusan kezelve és hideg helyen tárolva 14 napig felhasználható.

Inkompatibilitás: Nehézfém-sók, anionikus tenzidek.

SOLVENS PRO OCULOGUTTIS CUM BENZALKONIO

(Solv. pro oculog. c. benzalkon.)

Benzalkónium-kloridos szemcsepphez való oldószer

Natrium chloratum	7,0	g
Benzalkonium chloratum		
solutum 10% FoNo VII.	0,50	g
Aqua destillata pro injectione	ad 1000,0	g (992,5 g)

Készítés: A 10%-os benzalkónium-klorid-oldatot frissen kiforralt és lehűtött injekci-
óhoz való desztillált vízzel elegyítjük és feloldjuk benne a nátrium-kloridot. Az
oldatot végül 1000 g-ra kiegészítjük és papiros szűrőn megsűrjük. A megfele-
lő méretű és sterilizésre alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121
°C-on 20 percen át, vagy hőlégmenterizálóban 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Eltartás: Alkáliszegény, sterilitást biztosító üvegben, fénytől védve, hideg helyen.
A felbontott készítmény a felbontástól számítva aseptikusan kezelve és hideg
helyen tárolva 14 napig felhasználható.

Inkompatibilitás: Nehézfémek, anionikus tenzidek.

SOLVENS PRO OCULOGUTTIS CUM THIOMERSALO

(Solv. pro oculog. c. thiomersal.)

Tiomerzális szemcsepphez való oldószer

Natrium chloratum	7,0	g
Thiomersalum solutum 0,1%		
FoNo VII.	20,0	g
Aqua destillata pro injectione	ad 1000,0	g (973,0 g)

Készítés: A 0,1%-os tiomerzál-oldatot frissen kiforralt és lehűtött injekcióhoz való
desztillált vízzel elegyítjük és feloldjuk benne a nátrium-kloridot. Az oldatot
végül 1000 g-ra kiegészítjük és papiros szűrőn megsűrjük. A megfelelő mére-
tű, sterilizésre alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121 °C-on 20
percen át, vagy hőlégmenterizálóban 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Eltartás: Alkáliszegény, sterilitást biztosító üvegben, fénytől védve, hideg helyen.
A felbontott készítmény a felbontástól számítva aseptikusan kezelve és hideg
helyen tárolva 14 napig felhasználható.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg, savanyú közeg, haloidok, szulfátok.

SOLVENS VISCOSA

(Solv. viscos.)

Viszkózus oldószer

Hydroxyaethylcellulosum	8,0 g
Natrium chloratum	7,0 g
Thiomersalum solutum 0,1%	
FoNo VII.	20,0 g
<i>vel</i>	
Cetrimidum	0,10 g
Aqua destillata	ad 1000,0 g (964,9 g)

Készítés: A nátrium-klorid 900 g desztillált vízzel készült forró oldatában a hidroxietil-cellulózt eloszlatjuk és a folyadékot 10-15 °C hőmérsékletre lehűtjük. Az oldathoz hozzáadjuk a 0,1%-os tiomerzál-oldatot vagy a cetrimidet és desztillált vízzel 1000 g-ra kiegészítjük. Az oldatot összerázás után 6 órán át 4-8 °C-on tartjuk és szükség esetén G 3 üvegszűrőn megsűrjük.

Eltartás: Jól záró tartályban, fénytől védve, hideg helyen.

Inkompatibilitás: Tiomerzállal: Lúgos és savanyú közeg, haloidok, szulfátok.

Megjegyzés:

- A készítmény tárolóedényén az alkalmazott tartósítószert jelezzük (pl.: Solvens viscosa cum thiomersalo).

SOLVENS VISCOSA PRO OCULOGUTTIS

(Solv. viscos. pro oculogutt.)

Viszkózus oldószer szemészeti készítményekhez

Hydroxyaethylcellulosum	8,0 g
Natrium chloratum	7,0 g
Thiomersalum solutum 0,1%	
FoNo VII.	20,0 g
<i>vel</i>	
Cetrimidum	0,10 g
Aqua destillata pro injectione . . . ad 1000,0	g

Készítés: A nátrium-klorid 900 g desztillált vízzel készült forró oldatában a hidroxietil-cellulózt eloszlatjuk és a folyadékot 10-15 °C hőmérsékletre lehűtjük. Az oldathoz hozzáadjuk a 0,1%-os timerzál-oldatot vagy a cetrimidet és desztillált vízzel 1000 g-ra kiegészítjük. Az oldatot összerázás után 6 órán át 4-8 °C-on tartjuk és szükség esetén G 3 üvegszűrőn megsűrjük. A megfelelő méretű, sterilizációra alkalmas tartályokba töltött oldatot autoklávban 121 °C-on 20 percen át, vagy hőlégtérben 140 °C-on 3 órán át sterilizzuk.

Eltartás: Alkáliszegény üvegben, hideg helyen, fénytől védve. A felbontott készítmény a felbontástól számítva aseptikusan kezelve és hideg helyen tárolva 14 napig felhasználható.

Inkompatibilitás: Tiomerzállal: Lúgos és savanyú közeg, haloidok, szulfátok.

Megjegyzés:

- A készítmény tárolóedényén az alkalmazott tartósítószer jelezzük (pl.: Solvens viscosa cum thiomersalo).

SUSPENSIO SICCANS

(Susp. sicc.)

Szárító szuszpenzió

Acidum boricum	6,0 g
Aqua destillata	212,0 g
Polysorbatum 20	2,0 g
Aluminium aceticum tartaricum	
solutum	30,0 g
Glycerinum	150,0 g
Mucilago methylcellulosi	300,0 g
Zincum oxydatum	150,0 g
Talcum	150,0 g

Készítés: A bórsavat desztillált vízben melegítéssel oldjuk. A lehűtött oldathoz elegyítjük a többi alkotórészt, amellyel végül a cink-oxid és talkum keverékét eldörzsöljük.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen. Használat előtt felrázandó.

THIOMERSALUM SOLUTUM 0,1%

(Thiomersal. sol. 0,1%)

0,1%-os tiomerzál-oldat

Thiomersalum	0,10 g
Aqua destillata	ad 100,0 g (99,9 g)

Készítés: A tiomerzált frissen kiforralt és kb. 50 °C-ra lehűtött desztillált vízben oldjuk és papíros szűrőn megszűrjük.

Eltartás: Jól záró tartályban, fénytől védve, hűvös helyen.

Inkompatibilitás: Lúgos közeg, savanyú közeg, haloidok, szulfátok.

VASELINUM CHOLESTERINATUM

(Vasel. cholest.)

Koleszterines vazelin

I. Alcoholum cetylicus	30,0 g
I. Cera alba	30,0 g
I. Cera lanæ	50,0 g
I. Vaselinum album	870,0 g
II. Cholesterinum	20,0 g

Készítés: Az I. alatti alkotórészek megolvasztott elegyében kevergetés közben oldjuk a II-at. Az elegyet időnként felkeverve kihűlni hagyjuk. A kihűlt kenőcsöt ismét összekeverjük.

Eltartás: Jól záró tartályban, hűvös helyen.

VINUM RUBI IDAEI

(Vin. rub. id.)

Málna-bor

Rubi idaei fructus	1000,0 g
Saccharosum	50,0 g

Készítés: A friss, érett, péppé zúzott málnához kb. 1,5 literes üveg-, zománcos fém- vagy mázas edényben 50,0 g szacharózt keverünk és a keveréket az erjedés befejeződéséig szobahőmérsékleten tartjuk. Az erjedés alatt az edényt sűrű szövettel letakarjuk és tartalmát naponta kétszer — háromszor felkeverjük. A széndioxid-fejlődés megszűntével az erjedt gyümölcsöt kipréseljük és az így nyert folyadékot színig töltött, jól záró üvegekben, hűvös helyen ülepítjük. A feltisztult málna-bort üledékéről leöntjük és papíros szűrőn megszűrjük.

Eltartás: Jól záró, üvegdugós üvegben, színig töltve, hűvös helyen.

ÁLTALÁNOS IRÁNYELVEK A FONO VII-BEN TALÁLHATÓ KÉSZÍTMÉNYEK HASZNÁLATÁVAL KAPCSOLATOSAN

A TÁPCSATORNA GYÓGYSZERKÉSZÍTMÉNYEI

Antacidok

A savközömbösítők, antacidok gyenge bázisok. A gyomorban képződő savat közömbösítik. A savközömbösítők hatása különböző tényezőktől függ: így a vegyületek reaktivitásától, savkötő képességüktől, a gyomorban történő oldékonyságuktól, illetőleg attól, hogy mennyi ideig időznek a gyomorban.

A bennük lévő kationok fiziológiai hatásától függően egyesek alkalóvizt okozhatnak (pl. nátrium-hidrogén-karbonát vagy nátrium-citrát), más részük nem (alumínium, kalcium, magnézium tartalmú antacidok), ezek a gyomorsavval bázikus sót képeznek, illetőleg bázikus só formájában a széklettel kiürülnek.

Ma már számos olyan modern gyógyszerrel rendelkezünk (H_2 -receptor gátlók, protonpumpagátlók), melyekkel a gyomorsav termelése mérsékelhető vagy gátolható. Enyhébb esetekben vagy kiegészítő terápiaként, esetleg alkalmanként használva az antacidok még ma is hasznos szereknek bizonyulnak.

Javallatuk hyperaciditás, illetőleg hyperaciditással szövődő gastritis, ulcus ventriculi et duodeni, reflux oesophagitis, ulcus pepticum oesophagei. Védelmet nyújthatnak különböző sebészi vagy diagnosztikai beavatkozás esetén előforduló savaspirációval szemben.

Az antacidok mellékhatásai általában nem jelentősek. A magnézium tartalmú savkötők hashajtó hatásúak, míg az alumíniumot tartalmazó készítmények székrekedést okozhatnak. Veseelégtelenségben a minimális mértékben felszívódó alumínium, magnézium és kalcium is veszélyes lehet. Az antacidok egyes gyógyszereket megköthetnek a gyomor-bél traktusban (tetraciklinek, digitálisz glikozidok, kumarin származékok, steroidok) és azok felszívódását gátolják. Ugyancsak csökkentik a vaskészítmények felszívódását, továbbá megváltoztatják egyes gyógyszerek gyomor-bélrendszeren történő áthaladásának tranzitidejét, és ennek megfelelően hatóanyaguk kinetikáját.

A bizmut sók emelik a gyomornyálkahártya sejtjeiben a prosztaglandin szintet, és a koloidális bizmut védőréteget képez a fekély felületén. Antibakteriális hatást mutatnak a peptikus fekély kialakulásában jelentős szerepet játszó *Helicobacter pylori*-val szemben.

Hashajtók, obstipációban alkalmazandó szerek

Az obstipáció azt jelenti, hogy a székletürítés ritka. Ez gyakran fájdalommal jár. Az obstipációnak számos oka lehetséges (így pl. kevés mozgás, a napi életritmus megváltozása, helytelen táplálkozás vagy táplálkozási rend), de okozhatja valamilyen betegség, pl. diabetes mellitus, hypothyreosis is. Az obstipációt mechanikus elváltozások is előidézhetik, de kiválthatják különböző obstipációt okozó gyógyszerek is.

Az idült székrekedés kezelését csak igen alapos, részletes anamnézis felvétele után kezdjük el, míg hevenyen kialakult székrekedés empirikus kezelése az ok tisztázása előtt tilos! Krónikus obstipáció esetén az első legfontosabb tennivalónk a beteg étkezési szokásainak megismerése, és ha szükséges, azok megváltoztatása. Alacsony rosttartalmú ételek helyett ajánljunk magas rosttartalmúakat. A növényi rostok nagy mennyiségben tartalmaznak cellulózt és pektint, ezek megnövelik a széklet mennyiségét, nem szívódnak fel, és így nem jelentenek plusz kaló-

riabevitelt. A széklet mennyiségének növekedése pedig a székletürítés fontos, természetes ingere. A rosttartalmú ételek közül is kiemelhető a korpa jelentősége. Hatására növekszik a széklet mennyisége, konzisztenciája lágyabb lesz, a székletürítés gyakoribbá válik, az étel áthaladása a bélcsatornán felgyorsul, a beleket összehúzódsra, aktivitásra, mozgásra ingerli. Amennyiben a magas rosttartalmú növények fogyasztása nem használ, vagy nem hozza meg a várt eredményt, akkor — legalábbis átmenetileg — hashajtókat kell alkalmaznunk.

A FoNo VII-ben is szereplő, gyakran alkalmazott hashajtó az antrakinon származékokat tartalmazó szennalevél, illetőleg termés kivonata. Az antrakinonok fokozzák a hosszú hullámú propulzív bélmozgást, a bélpasszázszt és ezen túlmenően az elektrolitok, és a víz bélbe történő beáramlását. Egy másik gyakran használt hatásos hashajtó a fenolftalein, a vastagbél falát izgatva fejt ki hatását. Tartósan azonban ne alkalmazzuk sem a szennozid glikozidot, sem a fenolftaleint tartalmazó hashajtókat. Állatkísérletben ugyanis mindkét hashajtó, tartósan alkalmazva, bélnyálkahártya károsodást okoz. Ma még nem rendelkezünk olyan adatokkal, amelyek választ adnának arra a kérdésre, hogy ez a károsító folyamat emberben bír-e és ha igen, milyen jelentőséggel.

A hashajtók másik csoportja úgynevezett ozmotikus hashajtó (pl. nátrium-szulfát). Ezek a sók felhígítják a béltartalmat, vizet szívnak a bélbe a szervezetből.

Az obstpációt előnyösen befolyásoló szerek harmadik csoportja a bélfalat teszi sikamlóssá, a bélfalat vonja be, és ezáltal elősegíti a beszáradt bélsár továbbhaladását, illetőleg kiürülését (paraffinolaj). Ne feledjük el, hogy tartós alkalmazás során a zsírolédkony vitaminokat csapdába ejti, és felszívódásukat gátolja.

Drasztikus hatású a ricinusolaj, amelynek alkalmazását ma már lehetőleg kerüljük. Még egy jó tanács: fogyasztószerként, súlycsökkentésre ne használjunk hashajtót!

Bélmozgást, hasmenést gátló szerek

A bél nyálkahártyája fontos szerepet játszik a felszívódó és kiválasztandó só- és vízmennyiség egyensúlyának fenntartásában. Amennyiben a bélnyálkahártyát valamilyen károsító, toxikus hatás éri, ez az egyensúly könnyen felborul, és a só-vízháztartás kisebb-nagyobb vagy súlyos zavarához vezet. A toxikus hatás következménye a hasmenés. Amennyiben a hasmenés jelentős mértékű, súlyos víz-vesztéshez, kiszáradáshoz vezet.

Hasmenést okozhat a bél falát ért bakteriális vagy vírusos infekció, szokatlan ételek, fűszerek fogyasztása, stresszhatás. A hasmenés tünete lehet különböző, különösen a béltraktust érintő betegségeknek, de oka lehet gyógyszerek szedése, antibiotikumok fogyasztása. Ez utóbbiak szelektív antibakteriális hatásuk révén a béltraktus normál (kiegyensúlyozott) bélflóráját megváltoztatják.

A hasmenés okozta tünetek megszüntetésében legfontosabb tennivalónk a só-vízháztartás egyensúlyának helyreállítása. Erre szolgálnak az ún. rehidrálo szerek. Alkalmazásuk történhet szájon át, súlyosabb esetben azonban adásuk intravénásan történjék. Minden más gyógyszer adása másodlagos fontosságú. A folyadékpótlás mellett gondoskodni kell az életfontosságú elektrolitok pótlásáról is. (Különösen veszélyeztetettek a gyermekek és az idős betegek.)

Az antibiotikumok adása (bár gyakran tesszük) csak ritkán indokolt.

A bélben ható adsztringensek csökkentik a nyálkahártya mirigyeinek szekrécióját (pl. bizmut-szubgallát, csersavas fehérje).

A bél motilitását csökkentik az anticholinerg szerek és az ópiátok.

A bélben ható abszorbensek (aktivált szén) baktériumokat, toxinokat, mérgező anyagokat kötnek meg, de bakteriális infekció okozta hasmenésben alkalmazásuk indokoltsága megkérdőjelezhető.

Bélből fel nem szívódó szulfonamid (pl. szulfaguanidin) hatékonysága bizonytalan, alkalmazása kerülendő!

Bélmozgást gátló szerek használatára acut hasmenés esetén többnyire nincs szükség. Alkalmazásuk indokolt lehet vírusos vagy neurotikus hasmenésben, átmenetileg, speciális helyzetekben (pl. tárgyalás vagy utazás esetén).

BŐRGYÓGYÁSZATI KÉSZÍTMÉNYEK

A bőr mycotikus fertőzései

A bőr gombás fertőzéseit leggyakrabban a fonalas gombák okozzák. Az arcon, törzsön, végtagokon megjelenő gombás fertőzés általában éles szélű, kör alakú, finoman hámló gyulladásos plakkok alakjában jelentkezik. A széleken terjednek, erős viszketést okozhatnak.

A legfelszínebb gombás fertőzés a Pityriasis versicolor. Általában a felsőtesten jelenik meg, kerek, finoman hámló, apró, néhol összefolyó barnás foltok formájában. A pityriasist okozó gomba a hajas fejbőrön is előfordul. Viszketést általában nem okoz. Nem fertőz.

Gyakori a nagy hajlatok, lágyékhajlat, hónalj, mellek alatti redők bőrének gombás fertőzése, különösen kövér, erősen izzadó, nem ritkán cukorbeteg felnőtteken. Ugyancsak gyakori a lábujjközök gombás fertőzése. A bőr felázik, fehér színű, berepedezik, erősen viszket.

A tartósan fennálló bőrgombásodás kórokozói megbetegíthetik a körömlemezt is. A körömlemez fénytelené válik, megvastagszik, morzsálékony lesz.

A bőr gombás fertőzéseinek helyi kezelésére számos gombaellenes szert alkalmazunk. A régebbi szerek nem rendelkeznek speciális gombaölő hatással. Ezek inkább fertőtlenítőszernek minősíthetők. Gombaellenes hatásuk mérsékelt, gyakran lokális irritációt okoznak. Egy részük színezi a bőrt, illetőleg a bőrrel érintkező fehérneműt (jód-tinktúra, Castellani oldat). A borax, illetőleg a bórsav antiszeptikus gomba ellenes hatását ma már sokan megkérdőjelezik.

A gombaellenes hintőporok elsősorban a fertőzés megelőzésében játszanak szerepet.

Bőrszárazság, bőrápolás

A bőr külső felszínét főleg faggyúból származó hidrolipid réteg fedi. A hám rugalmasságát, simaságát a zsír- és víztartalma biztosítja. A hidratálás, azaz a hám víztartalmának biztosítása fontos tényező a bőr egészségének megőrzésében. A száraz bőr érzékeny, sérülékeny, hámlik, viszket, allergiára hajlamos. Okai különbözőek lehetnek. Így: magas életkor, helytelen tisztálkodási szokások, bőrápolás elmaradása, napfény, szél, hideg, száraz levegő, stb. A csecsemők, kisgyermekek bőre érzékenyebb, sérülékenyebb a felnőttek bőrénél. Bőrükben kevés a természetes zsíradék, hiszen faggyútermelésük még jelentéktelen. Az idős ember bőrét is fokozottan védeni kell, hiszen a kor előrehaladtával a bőr nedvességtartalma csökken, a faggyúmirigyek szekréciója mérséklődik. A száraz bőrön apró berepedések keletkeznek, melyen keresztül könnyen fertőződik.

A bőrszárazság kezelése, illetőleg szárazzá válásának ideális megelőzése a megfelelő bőrápolás. A bőr helyes kezelésére, ápolására számos FoNo-s készítmény alkalmazható.

Sebek ellátása

A bőrön seb keletkezik, ha azt valamilyen fizikai erő, károsító hatás, hő, égés vagy fagyás, lúgok, savak, bakteriális fertőzések érik. E hatások a bőrt érő külső károsító effektusok. Azonban seb keletkezhet akkor is, ha a bőr alatti szövetek vérkeringése romlik, vagy a bőrtakaró alatt valamilyen gyulladásos, fertőzőes

folyamat alakul ki. A sebgyógyulás nagyon sokféle tényezőtől függ. A fertőzött, továbbá a keringési zavar talaján kialakult sebek (pl. *ulcus cruris*) nehezebben gyógyulnak, a sebet elhalt szövet, megalvadt váladék fedheti, és ez kiváló talajt képez a baktériumoknak.

Első teendő a seb feltisztítása. Ez történhet fiziológiás sóoldattal. A seb körüli bőrt védeni kell valamilyen semleges kenőccsel (pl. cink-pasztával). Az elhalt szövetek, szövetrészek eltávolítása, fehérjeoldó enzimeket tartalmazó készítményekkel is történhet. Ezt követőleg a sebgyógyulást serkentő készítmények alkalmazása javasolt. A legfontosabb a fennálló keringési zavar mérséklése vagy megoldása.

A fekély kezelésére helyileg adott antibiotikumok alkalmazása általában nem szükséges. Amennyiben azonban a fertőzés súlyossága miatt antibiotikum alkalmazása indokolt, úgy azt szisztemásan kell adni.

A bőr gyulladásos folyamatainak kezelése

Egyik leggyakrabban jelentkező nyári panasz a napégés. Ilyenkor a bőrt túlságosan intenzíven éri a nap ultraibolya sugarai. A napégés leghelyesebb gyógy módja a megelőzés, illetőleg a különböző fényvédő krémek alkalmazása. A napégés a bőr gyulladás, amely jelentkezhet enyhe vagy súlyosabb elváltozás formájában. A bőr felhólyagosodhat, ezt követőleg lehámlik. A feszülő, vöröses, fájdalmas bőrt gyulladáscsökkentő, hűsítő krémekkel kezelhetjük.

Ekcémás bőr

Az ekcéma belső vagy külső okok következtében kialakuló bőrgyulladás, megjelenhet heveny vagy krónikus formában. Az előbbi bőrpírral, hólyagképződéssel, váladékozással járó gyulladásos folyamat formájában jelentkezik, míg a krónikus lefolyásnál gyulladásos göbök, foltok, a hám megvastagodása és hámlása a jellemző tünet. Oka lehet irritatív toxikus anyaggal való érintkezés, lehet allergiás kontakt ekcéma vegyi anyagra érzékeny egyéneknél. Kezelésére rázókeverékeket, hűsítő kenőcsöket, továbbá kortikoszteroid tartalmú készítményeket alkalmazunk.

A csecsemő- és gyermekkori ekcéma veleszületett hajlam következménye. Jellemzi a rendkívül száraz bőr, erős viszketés, valamint lokálisan jelentkező gyulladásos bőrtünetek. Leggyakrabban a könyök, a térdhajlat, a törzs és az arc érintett. Az ekcéma kezelésében fontos a bőr megfelelő hidratálása, kíméletes bőrtisztítás, szappan helyett megfelelő FoNo-s készítmények használata. Gyulladásgátló kezelésre kortikoszteroid tartalmú krémek, kenőcsök használhatók. Ezeket azonban tartósan ne alkalmazzuk. A szükséges kortikoszteroid mennyisége megfelelően alkalmazott hidratáló, puhító krémekkel jelentősen csökkenthető.

CARDIOVASCULARIS RENDSZER**Aranyér (nodus haemorrhoidalis) kezelése**

Legfontosabb tennivaló a nodus haemorrhoidalis megelőzése vagy a panaszok kiújulásának megakadályozása. Ennek fontos eszköze a székletürítés rendszerben tartása. Nyers gyümölcsök, zöldségek, aszalt szilva, sok rostot tartalmazó ételek fogyasztása elősegíti a rendszeres lágy székletürítést. Ha a panaszok mégis megjelennek, azok súlyosságától függően, a konzervatív kezelés általában mérséklődnek, illetőleg megszűnnek. A nodus haemorrhoidalis lokális kezelésére a FoNo VII. kúpot, kenőcsöket ajánl, de javasolható kiegészítésként kamillás langyos ülőfürdő alkalmazása. A FoNo VII. készítményeinek hatóanyagai között megtalálható helyi érzéstelenítő (lidokain), értágulatot csökkentő adrenerg hatású anyag (epinefrin, efedrin), illetőleg gyulladásgátló, enyhe antiszeptikus, hámosodást elősegítő anyagok (bizmut-szubgallát, perui balzsam).

UROGENITÁLIS RENDSZER

Vaginális infekciók

A hüvely mikroorganizmusok okozta gyulladása gyakori nőgyógyászati kórkép. Lehet bakteriális, gombás eredetű vagy trichomonas okozta fertőzés. A vulvitist rendszerint candida fertőzés okozza, ami helyileg candida elleni hatóanyagot tartalmazó krémmel lokálisan jól kezelhető. Rendszerint azonban hüvelyi infekció is jelen van, amit természetesen szintén kezelni kell. Ez történhet szintén lokálisan kúp, kenőcsök, krémek alkalmazásával, de szükség lehet szisztémás antimikotikus kezelés folytatására is. A hüvely normális (savas) pH-jának helyreállítását időnként tejsavat (*Acidum lacticum*) tartalmazó készítményekkel kísérlik meg. A hüvelyi irrigálással kapcsolatban az utóbbi években egyre több szakmai kifogás merült fel. Az öblítés egyrészt elősegítheti fertőzések felfelé való terjedését (akár a hasüregbe is), másrészt a normál hüvelyi flóra kimosásával maga is hozzájárul a kóros állapot fenntartásához.

FÁJDALOMCSILLAPÍTÓK

Láz- és fájdalomcsillapítók

Sokféle patológiai folyamat okozhat lázat. Lázat okoznak a bakteriális és vírusfertőzések, de lázat okoznak a daganatos betegségek, Hodgkin kór, egyes granulomás betegségek, mint a sarcoidosis vagy a Chron betegség, autoimmun betegségek, egyes endokrin betegségek, a központi idegrendszerért trauma, vérzés, és végül egyes gyógyszerek (neuroleptikus malignus syndroma).

Fertőzés esetén a láz létrejöttének egyszerűsített patomechanizmusa a következő. Az infekció következtében felszabaduló toxinok indukálják az endogén (belső keletkezésű) pirogén citokinek: interleukin 1 (IL1 β), IL6, TNF α , IFN β , IFN γ . Ezek a ciklooxygenáz úton prosztaglandint (PGE) termelést indítanak meg: ennek hatására megindul a hőviszattartás és a láz kialakulása. A lázcsillapítók általában úgy hatnak, hogy gátolják a ciklooxygenáz utat és így a PGE-2 keletkezését.

A lázas ember hőmérséklete is regulált, csak magasabb hőfokon, hasonlóan mint amikor a termosztát érzékelőjét egy magasabb hőmérsékletre állítjuk be. Az emberi test normális hőmérséklete hónaljban mérve 36,6 °C körüli. Egészen 37,9 °C-ig csupán hőemelkedésről beszélünk. 38 °C alatt bizonyosan szükségtelen lázcsillapítót alkalmaznunk; ezen érték felett is jó, ha csak válogatott esetekben (életkor, alapbetegség függvényében) adunk lázcsillapítót. Belső termosztátunk érzékelőjének folyamatos ide-oda állítgatása több bajt okozhat, mint a continua láz.

A fájdalom védekező rendszerünknek nagyon fontos jele. Jelzi, hogy szervezünkét valamilyen ártalom érte, jelzi a baj milyenségét, erősségét, és többnyire a baj helyét is. A fájdalom tehát arra ösztönzi a szervezetet, de a fájdalomról panaszkodó az orvosát is, hogy a fájdalmat elhárítsa, illetőleg megszüntesse. Először a fájdalom okát kell feltárnunk, ami lehetséges, hogy csupán banális eredetű, és amit egyszerű fájdalomcsillapítókkal, ún. minor analgeticumokkal, esetleg nagyobb fájdalom esetén központi idegrendszerre ható fájdalomcsillapítókkal megszüntethetünk. Más esetben orvosi beavatkozás, például műtét szükséges a fájdalom megszüntetéséhez. A fájdalom szubjektív észlelet, amelynek erőssége függ az egyén fájdalomtűrő képességétől, de a fájdalmat okozó noxa mértékétől, milyenségétől is. A minor analgeticumok a legjobban elterjedt, a leggyakrabban használt gyógyszerek. Megfelelő dózisban, rövid ideig tartó alkalmazásuk általában nem jelent nagyobb veszélyt a szervezetre. Ne feledjük azonban, hogy a minor analgeticumokkal történő fájdalomcsillapítás csak egy relatíve rövid terápiás program lehet. Tartós alkalmazásuk során a hatóanyag tulajdonságaitól függően gyomornyálkahártya károsodást, vérzést, perforációt (acetil-szalicilsav), továbbá máj (paracetamol), vese, illetőleg csontvelő károsító (aminofenazon) hatást okozhatnak.

A minor analgeticumok vagy más néven nem kábító fájdalomcsillapítók legfontosabb hatásai a fájdalomcsökkentő, lázcsillapító és gyulladásgátló hatás. Mindhárom hatás mechanizmusa közös folyamatra vezethető vissza. A minor analgeticumok ugyanis gátolják a gyulladás, láz és fájdalom kialakulásában fontos szerepet játszó prosztaglandinok bioszintézisét. A prosztaglandinok gyakorlatilag minden szervben, szövetben, illetőleg azok sejtjeiben megtalálhatók. A szövetet ért ártalom hatására szintézisük felgyorsul. A prosztaglandinok arachidonsavból képződnek. Az arachidonsav a foszfolipidek komponenseként a sejtmembránban található. Amennyiben a sejtmembránt károsodás éri a foszfolipáz A2 aktíválódik, az

arachidonsav felszabadul, majd az arachidonsavból a ciklooxygenázok prosztalandinokat szintetizálnak.

Az elmúlt évtizedben ismertté vált, hogy többféle ciklooxygenáz ismeretes, ezek közül a COX1 a sejtekben állandóan jelen lévő ún. konstitutív forma, míg a COX2 citokinek, különböző gyulladásos mediátorok hatására keletkezik a gyulladás helyén. A kétféle enzimet az egyes minor analgeticumok különböző mértékben gátolják, azaz affinitásuk egyik vagy másik enzimformához eltérő. E felismerés gyakorlati haszna, hogy sikerült olyan gyulladásgátlókat előállítani, melyek gátló hatása a COX2 enzimre szelektív, és a COX1 enzim működését nem vagy alig befolyásolják.

Miután a COX1 enzim, illetőleg az általa produkált PGE1 a gyomornyálkahártyában fontos védelmi szerepet tölt be, azok a gyulladásgátlók, melyek a COX1 működését nem befolyásolják, kevésbé okoznak gyomornyálkahártya károsodást, vérzést vagy akár perforációt.

A FoNo VII-ben szereplő láz- és fájdalomcsillapítók hatóanyagai: acetil-szalicilsav, paracetamol, noraminofenazon, aminofenazon. Egyes kombinációk kiegészítésként kodeint, etil-morfint, papaverint, koffeint tartalmaznak.

Kombinációk alkalmazása csak akkor indokolt, ha az egyes komponensek önmagukban a fájdalmat nem szüntetik meg. Azonos támadáspontú (pl. ciklooxygenáz gátlók) fájdalomcsillapítók kombinálása azonban értelmetlen.

Üreges szervek görcsös fájdalma esetén a papaverint tartalmazó kombináció természetesen előnyös.

Az acetil-szalicilsav erősen kötődik a COX1 enzimhez, gátolja azonban a COX2 működését is.

A paracetamol, aminofenazon és noraminofenazon perifériás ciklooxygenáz gátló hatása minimális. Lázcillapító hatásukat a központi idegrendszeren keresztül fejtik ki. A hőközpontban gátolják a pirogén citokinek által indukált ciklooxygenáz működését és így a prosztalandinok bioszintézisét. Perifériás fájdalom és gyulladásgátló hatásuk mechanizmusa ma még nem teljesen tisztázott.

Milyen fájdalomcsillapítót használhat az asztmás beteg?

A FoNo VII-ben szereplő acetil-szalicilsav az arra érzékeny betegeken asztmás rohamot provokálhat. Ennek megfelelően asztmás beteg számára inkább paracetamolt, vagy noraminofenazont tartalmazó készítményt rendeljünk.

Terhes nő milyen minor analgeticumot szedhet?

Biztos adatok hiányában általában az tanácsolható, hogy az organogenesis időszakában terhes nő lehetőleg ne szedjen minor analgeticumot.

Az eddigi tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy a paracetamol a szokásos dózisban nem károsítja a szervfejlődést, és nincs toxikus hatással a magzatra. Az organogenesis végéig (5 hónap) azonban csak különösen indokolt esetben alkalmazzuk. Az acetil-szalicilsav azonban a terhesség utolsó szakaszában zavart okozhat. Gátolhatja ugyanis a méh összehúzódását. A terhesség végső szakaszában tehát kerüljük az acetil-szalicilsav alkalmazását.

Lázcillapítás gyermekkorban

A gyermekorvos egyik leggyakoribb feladata a lázcillapítás. A magyarországi gyakorlat szerint a szülők különösen igényt tartanak arra, hogy gyermekük minél előbb láztalanná váljon. Nehezen veszik tudomásul, hogy a heveny – legtöbbször

légúti — megbetegedések általában néhány napos lázzal járnak. Ha a betegség első napjától kezdve a gyermek nem válik láztalanná, a szülők szövődményre, rendkívüli betegségelfolyásra gondolnak.

A lázcsillapítás történhet gyógyszerekkel és fizikális hűtéssel (borogatás, hűtőfürdő). A legtekintélyesebb nemzetközi tankönyvek alapelvei a következők: 39 °C alatt a lázcsillapítás általában nem szükséges, kivételek azok a gyermekek, akik krónikus cardiopulmonalis megbetegedésben szenvednek, idegrendszeri sérültek vagy kórelőzményükben lázgörcsök szerepelnek. Az ilyen csecsemőknél, illetőleg gyermekeknél 37,5 °C felett a lázcsillapítást el kell kezdeni és adott esetben kombinálni központi idegrendszerre ható nyugtatókkal, görcskésztség csökkentő gyógyszerekkel.

Az igen magas láz (41 °C felett) leginkább a keringési szerveket károsítja, szélsőséges esetben akár halállal is járhat. Ilyen esetben célszerű a fizikális hűtést és a lázcsillapító gyógyszerek alkalmazását együttesen igénybe venni.

Miután a lázcsillapítók egyúttal enyhe fájdalomcsillapítók is, alkalmasak arra, hogy a betegségek kapcsán jelentkező fájdalmat csillapítsák és a láz okozta rossz közérzetet javítsák. Ilyen célból a lázcsillapító gyógyszerek adása az említett alacsonyabb testhőmérséklet esetén is indokolt lehet.

A gyermekgyógyászatban használt lázcsillapítók:

- Acetaminofen (paracetamol). Az átlagos adag 10-15 mg testsúly kg-onként naponta négyszer alkalmazva. Közepesen erős láz- és enyhe fájdalomcsillapító. A szülők egy részének tapasztalata szerint magas láznál hatékonysága elmarad az aminofenazoné mögött. A magyar hivatalos előíratok valamivel alacsonyabb adagokat állapítanak meg.
- Acetil-szalicilsav. A magyar előíratok igen kis dózisokat engedélyeznek, gyermekek számára mindössze 750 mg-ot napi adagként, ami elmarad a hatékony gyógyszeradagolástól. Az angolszász világ legnépszerűbb lázcsillapítója volt addig, amíg felismerték, hogy főleg influenzás és egyéb vírusbetegségben szenvedőknél — ha igen ritkán is — Reye szindrómát okozhat. Használata ezért lázcsillapítóként visszaszorult.
- Aminofenazon/noraminofenazon-nátrium-mezilát. Hosszú évtizedeken keresztül a legnépszerűbb lázcsillapítók. Oldat és még inkább kúp formájában a szülők szívesen alkalmazzák. Egy időben az oldat használata a mellékhatásoktól (agranulocytosis) való félelem miatt visszaszorult. Megjegyzendő, hogy ez a mellékhatás Magyarországon igen ritkán fordul elő.

A LÉGZŐRENDSZER MEGBETEGEDÉSEINEK GYÓGYSZERKÉSZÍTMÉNYEI

A rhinitis kezelése

Orrváladékozás, orrdugulás léphet fel különböző mikroorganizmusok okozta fertőzés, illetőleg allergiás folyamatok következményeként. Az orrváladékozás, orrdugulás kezelhető helyileg, illetőleg szisztémásan. Az alkalmazott készítmények lehetnek érszűkítő hatásúak, csökkenthetik az erek permeabilitását, mérsékelhetik a nyálkahártya ödémáját, szekrécióját, az allergiás reakcióban szerepet játszó hisztamin vagy H anyagok felszabadulását, illetőleg hatását. A betegség alakulásától függően a váladék konzisztenciája megváltozhat. A sűrű, tapadós nyák kiürítésére nyákdók alkalmazása javallt. Az érszűkítő hatású alfa-adrenerg receptorokat stimuláló hatóanyagok szisztémásan alkalmazva tachycardiát okozhatnak, emelik a vérnyomást. Helyileg alkalmazva az általános hatásai kevésbé jelentősek, mivel a nyálkahártyáról felszívódó hatóanyag mennyisége általában nem jelentős. Tartós alkalmazásuk azonban nemcsak az esetlegesen jelentkező szisztémás hatások miatt kerülendő, hanem — különösen az ún. rövid hatású alfa-adrenerg stimuláns hatóanyagok esetében — tartós alkalmazás során az orrnyálkahártya megduzzad, megnehezíti az orron át történő légzést, az ún. rhinitis medicamentosa alakulhat ki. Ilyen esetben nemcsak az orron át való légzés válik nehéz-zé, hanem károsodik az orr öntisztulása szempontjából fontos szerepet játszó csillószőrös hám működése is.

Az illóolajat, kámfort tartalmazó készítmények víze vagy teára csepegtetve belélegezve tapasztalat szerint elősegíthetik az orrdugulás, orrfolyás okozta panaszok csökkenését. Az illóolajoknak antiszeptikus hatása is van, hatásuk azonban a sejtekre is toxikus. Inhalációra különösen forró vízre vagy teára csepegtetve a mentolt vagy kámfort tartalmazó készítmények, gyermekeknek nem ajánlottak.

A rhinitis allergica kellemetlen tünete az orrdugulás, orrvizketés, tüsszögés, fejfájás. Lehet szezonális jellegű (pl. pollenallergia) és lehet ún. pereniális egész évben tartó allergia, házi por, atkák, állati szőr hatására.

Enyhébb tünetek esetén rhinitis allergicaban is helyileg ható antihisztamin tartalmú készítmények alkalmazása javasolt. Súlyosabb tünetek esetén a lokális kezelést szisztémás kezeléssel kell kombinálni.

Gégészeti készítmények, lokális antiszeptikumok, antibiotikumok

A lokális antiszeptikumok a kórokozók sejtmembránját károsítják, a mikroorganizmusokat elpusztítják vagy szaporodásukat gátolják. Hatásuk nem szelektív, alkalmazásuk csak lokális lehet.

Egyes receptekben szereplő klórhexidin baktericid hatása mind a Gram-pozitív, mind a Gram-negatív baktériumokra erős, míg *Pseudomonas* és *Serratia* törzsekre és néhány *Proteus* törzsrre valamivel gyengébb.

Krónikus alkalmazása során a fogazat és a nyelv sárgás-barnás elszíneződése előfordulhat. Ez azonban a kezelés befejeztével spontán megszűnik.

A hexaklorofén elsősorban a Gram-pozitív *Staphylo-* és *Streptococcus*okkal szemben hatásos. Egyes receptekben szereplő lidokain vagy prokain gyorsan ható lokálanesztetikumok, a száj nyálkahártyáján, garatüregben jelentkező fájdalom csillapítására alkalmasak. Alkalmazásuk a szájnyálkahártyán jelentkező aphta, stomatitis, gingivitis, tonsillitis, pharyngitis különböző formái esetén, illetőleg a száj-

üregi higiénia fenntartása céljából javasolt. A klórhexidin inkompatibilis anion tartalmú készítményekkel, szappanokkal, fogkrémekkel. A fogmosás, illetőleg a kezelés különböző időben történjék.

Köhögéscsillapítók, nyákoldók, köptetők

A köhögés reflexes folyamat. A ma használatos köhögéscsillapítók egy része a légutakban jelenlévő receptorok érzékenységét, másik része a központi idegrendszerben lévő köhögési központ izgalmát csökkenti.

Ennek megfelelően megkülönböztetünk: perifériás támadáspontú és központi idegrendszeri támadáspontú köhögéscsillapítókat. A köhögés lehet produktív. Ebben az esetben a hörgőkben felgyülemelő nyákot, váladékot távolítja el a köhögés folyamata. De lehet a köhögés improduktív, amikor nem vagy alig produkál köpetürítést. Az improduktív köhögés nagyon kimeríti, igénybe veszi a beteget, alvását gátolja. Köhögés csillapítása elsősorban improduktív köhögés esetén van szükség. A FoNo VII-ben szereplő etilmorfin a központi idegrendszer köhögési központjára hat, máig is az egyik leghatásosabb köhögéscsillapítónk.

A nyákoldók, köptetők különböző hatásmechanizmus útján meggyorsítják a gyulladásos folyamat kapcsán képződő köpet, nyák kiürülését a hörgőkből és a légcsőből. Fokozzák a hörgőkben lévő mirigyek szekrécióját, a tapadós váladékot elfolyósítják és elősegítik a nyák kiürülését, transzportját. Ez a hatás részben direkt módon érvényesül: fokozódik a hörgők perisztaltikája, szekréciója, a csillószőrök mozgása, a felületaktív anyagok a váladékot elfolyósítják, másrészt indirekt módon: reflexes úton a gyomornyálkahártya izgató hatása révén.

ÉRZÉKSZERVEK

Szemészeti készítmények rendelése

A szemészeti készítményeket (oculoguttae, collyria, oculenta) a VII. Magyar Gyógyszerkönyv utasításai értelmében mikroorganizmus-szegénységet biztosító eljárással készítik, és steril tartályban adják ki.

A szemcseppek és szemmosó oldatok a mikrobiológiai stabilitás biztosítására általában 0,002 % fenomorbort, illetőleg 0,005 % benzalkónium-kloridot tartalmaznak. E konzerválószeres 1 heti rendszeres alkalmazás esetén is fenntartják a készítmény mikroorganizmusszegény állapotát, feltéve, hogy a használat kellő körülményekkel történik. Az esetleges iatrogén fertőzések elkerülésére szemcseppként a szemcseppek és szemmosó oldatok használata az üveg megbontásától számítva 1 hétre korlátozott. Szükség esetén a kezelést újabb, friss készítménnyel kell folytatni. Figyelmeztessük a beteget, hogy a megbontott üvegből csak 1 hétig használja a szert: a maradékot öntse el, és ha szükséges, újabb üvegből folytassa a kezelést.

A szemkenőcsöket csőrrel ellátott steril tubusban adják ki. Figyelmeztessük a beteget, hogy a kenőcs alkalmazása előtt a tubusból kb. 1 cm hosszú kenőcscsíkot nyomjon ki, azt vesse el, és csak az azután kinyomott kenőcsöt alkalmazza.

Szemcseppek alkalmazása általában

Bal kezünkkel széttárjuk a szemrést, vagy bal kezünk mutatóujjával lehúzzuk az alsó szemhéjat, felszólítjuk a beteget, hogy felfelé nézzon, és a szemcseppentős flakont ferdén, közel függőlegesen tartva, a folyadékból az alsó szemhéj és a szemgolyó közti részbe, középtájon 1-2 cseppet becseppentünk.

A cseppentős üveggel mindig oldalról és ne hirtelen közelítsünk a szemhez. Erre azért van szükség, mert a beteg látva a szem felé közeledő tárgyat, reflexszerűen becsukja a szemét.

Becseppentéskor kis gézlapot tartunk az alsó szemhéj alatt, hogy a kifolyó csepp ne érje a beteg arcát, ruháját.

A beteg a saját szemébe legegyszerűbben tükör előtt tud cseppenteni.

Az erősen könnyező betegnél, gyermeknél ülve, kissé hátra hajtott fejtartás mellett, illetőleg hanyatt fektetve végezzük a becseppentést, úgy, hogy a folyadék a szemrésben maradjon.

Ha hozzátartozó végzi a becseppentést, támassza meg a kezét a beteg arcán.

Cseppentés után célszerű a szemet pár percig lazán csukva tartani (nem beszorítani) és a belső szemzug, könnytömlő tájra a mutató ujjal rányomni, ezzel megakadályozva a gyógyszer orrgaratba jutását.

Amennyiben a beteg egyidejűleg kétféle cseppet használ, célszerű a két cseppentés között 10-15 perc szünetet tartani.

A szem borogatása

Szemgyulladások esetén borogatásokat is alkalmazhatunk, bár napjainkban lényegesen ritkábban, mint a korábbi évtizedekben.

A szem borogatása nem a szem bekötését jelenti, hanem ismételt beborítást, gyakran inkább mosogatást.

Meleg borogatást rendelünk általában a szemhéjak gyulladásos megbetegedése esetén, főleg árpa, szemhéjszéli gyulladások során. A meleg borogatás tágítja az ereket, javítja a szemhéjszélen lévő mirigyek kivezető nyílásait, ezáltal a váladék ürülését segíti. Emellett a nedves mosogatás tisztítja a szemet a váladéktól is, a fellazult pórköket, beszáradt váladékot eltávolítja.

A borogatást *Solutio acidi borici* 2 %, *Chamomillae anthodium* stb. készítményekkel végezzük.

A kamillateát a vénynél leírt módon készítetjük. A borogató folyadék hőmérséklete 42-45 °C-nál ne legyen több, célszerű a kézhát vagy az alkar bőrén kipróbálni. A borogató folyadékot tartalmazó széles szájú edénybe célszerű 2 vagy 4 vattapogácsát, hajtogatott gézlapot helyezni (aszerint, hogy 1 vagy 2 szemet kívánunk borogatni), majd enyhén kinyomva azokat, annyira, hogy félnedvtartók legyenek, a csukott szemhéjakra helyezni. A vattapogácsákat, gézlapokat percenként célszerű váltogatni. A műveletet kb. 10-15 percig kell végezni, naponta 2-szer.

Hideg-hűvös borogatást is rendelhetünk a szemhéjakra (10-15 °C), technikailag hasonló módon mint a meleg borogatást.

A hűvös borogatás célja az erek összehúzódása, az exudatio, oedema képződés csökkentése a szemhéjakban és a kötőhártyában pl. allergiás eredetű kötőhártyagyulladások, szemhéj oedemák, rovarcsípések esetén. Jelentősen csökkenti a szubjektív panaszokat (égő, viszkető érzés), illetőleg megakadályozza az allergiás folyamatok kialakulásáért felelős kémiai mediator anyagok felszabadulását.

Alkalmazható még a hűvös borogatás a vírusos eredetű (főleg adenovírusok okozta) kötőhártyagyulladások tüneti kezelésében is. Amennyiben a borogatás a szemhéjak bőrét feláztatja, illetőleg kiszáritja, célszerű azt napközben inderferens kenőccsel, krémmel védeni.

Szemkenőcsök alkalmazása általában

Szemkenőcs alkalmazása szemhéjszéli gyulladás (blepharitis) esetén

Enyhe blepharitis simplex kezelésére, este, utasítás szerint, borsónyi kenőcsöt vegyen a beteg az üvegpálca lapátjára. Az alsó szemhéjat a bal kéz mutató ujjával enyhén lefelé húzva, kissé felfelé nézve a pillaszőr sor mentén többszöri ideoda húzással kenje be azt. Ezzel a mozgással az esetleges rászáradt váladékot és pikkelyeket is eltávolítja.

Másnap reggel a kenőcsmaradékot le kell törölni. Borogatást nem rendelünk. Ha a folyamat enyhe, ezt a kezelést nem szükséges naponta végezni.

Bővebb pórképződéssel járó esetekben, esténként, a szemhéjszéli beszáradt váladékot le kell tisztítani, áztatni nedves törlővel, langyos kamillás borogatással.

A borogatás vattapogácsákkal vagy gézlappal történik az előzőekben leírt módon.

Másnap reggel szintén nedves törlővel le kell tisztítani a kenőcs maradványát, pórköt, beszáradt váladékot.

A beteget nyugtassuk meg, hogy soha nem okoz bajt, ha a rendelt szemkenőcs a szemébe is bejut.

Szemkenőcs szemrésen belüli alkalmazása

Ha tartósabb hatásra törekszünk, a szemcseppek hatóanyagát kenőcs formájában is adhatjuk, főleg éjszakára. Nappalra kenőcsöt ritkán rendelünk, mert a

látást zavarja. Többnyire olyan esetben adjuk, ha a napközbeni cseppentés nem megoldható (gyermek, idős, gondozott, rosszul kooperáló beteg).

A szemkenőcsöt a csőrrel ellátott tubusból az alsó szemhéj lehúzása után, mialatt a beteg felfelé néz, az alsó szemhéj és a szegolyó közti áthajlásba helyezzük, kb. 1 cm-es csík formájában.

Ha a szemkenőcsöt tartalmazó tubus nincs csőrrel ellátva, akkor üvegpálca lapátjára borsnyi kenőcsöt nyomunk, és a fent említett módon, az üvegpálca kenőccsel borított lapátját élével az alsó áthajlásba helyezzük. Ekkor a beteg a szemét lazán behunyva az üvegpalcát oldalra kihúzzuk a szemrésből.

Kenőcs alkalmazása után is célszerű néhány percig lazán csukva tartani a szemhéjakat, majd néhány pislogás után a kenőcs szétterül a szegolyó felszínén, illetőleg kis gézlappal a csukott szemhéjakon át mi magunk is szétoszlatjuk a kenőcsöt.

Amennyiben pörkképződés van a szemhéjszéleken, váladék a szempillákon, szemrésben, a kenőcs behelyezése előtt nedves törlővel el kell távolítani, lemosni, leáztatni.

Váladékos szembe kenőcsöt helyezni nem célszerű!

FÜGGELÉK

A FONÓ VII-BEN HIVATALOS FITOTERÁPIÁS KÉSZÍTMÉNYEK JEGYZÉKE

Aetheroleum pro inhalatione	Species contra tussim
Chamomillae anthodium	Species crataegi composita
Decoctum saponariae	Species depurans
Gutta carminativa	Species diuretica
Gutta cholagoga	Species gastrica
Gutta expectorans	Species laxans
Gutta stomachica	Species sedativa
Gutta valerianae cum mentholo	Species thymi composita
Infusum ipecacuanhae	Species uvae ursi
Infusum ipecacuanhae pro parvulo	Species valerianae composita
Oleum pro inhalatione	Tinctura amara
Oleum ricini	Tinctura salviae
Solutio gingivalis	Tinctura triplex
Species althaeae	Tinctura valerianae alcoholica
Species carminativa	Unguentum contra rheumam
Species carminativa pro infante	Unguentum cum aetheroleo pro
Species cholagoga	parvulo
Species choleretica	

A FONO VII-BE FELVETT ÚJ KÉSZÍTMÉNYEK JEGYZÉKE

Cremor erythromycini	Solutio noraminophenazoni pro parvulo
Emulsio olei jecoris composita	Solutio theophyllini
Gargarisma antiseptica	Sparsorium contra pruritus
Globulus glycerini boraxati	Sparsorium hexachloropheni pro infante
Globulus metronidazoli compositus	Sparsorium refrigerans
Hydrogelum anaestheticum	Species carminativa
Hydrogelum antiphlogisticum	Species carminativa pro infante
Hydrogelum antisudoricum	Species choleretica
Hydrogelum refrigeratum	Species contra tussim
Klysma phosphata	Species crataegi composita
Nasogutta ephedri 1 %	Species depurans
Nasogutta natrii chlorati	Species diuretica
Nasogutta natrii chlorati pro infante	Species sedativa
Oculentum dionini	Spiritus capsici
Oculentum neomycini cum prednisolono	Spiritus erythromycini
Oculogutta antidota	Spiritus menthae cum sale
Oculogutta carbomerae	Suppositorium antimigranicum
Oculogutta chloramphenicoli	Suppositorium antipyreticum pro infante
Oculogutta erythromycini	Suppositorium contra nodum
Oculogutta gentamicini	Suppositorium laxans
Oculogutta homatropini	Suppositorium noraminophenazoni 100 mg
Oculogutta naphazolini	Suppositorium noraminophenazoni 200 mg
Oculogutta polymyxini	Suppositorium noraminophenazoni 500 mg
Oleum borozinci	Suppositorium papaverini pro parvulo
Oleum pro inhalatione	Suspensio nystatini
Otugutta hydrogencarbonici	Tinctura salviae
Ovulum metronidazoli	Tinctura triplex
Ovulum nystatini	Unguentum antiphlogisticum pro infante
Pasta antiphlogistica	Unguentum carbamidum
Pasta antirheumatica	Unguentum contra rheumam
Pasta contra solem	Unguentum cum aetheroleo pro parvulo
Pasta contra solem hydrophila	Unguentum dithranoli 0,1 %
Pertica dithranoli	Unguentum jecoris
Pulvis antimigranicus	Unguentum keratolyticum
Pulvis coffeini 50 mg	Unguentum leniens
Pulvis coffeini 100 mg	Unguentum nystatini
Pulvis paracetamoli cum codeino	Unguentum triplex
Sal ad rehydrationem cum kalio carbonico pro parvulo	
Sennae fructus	
Sirupus kalii chlorati	
Sirupus zinci	
Solutio acidi borici 2 %	
Solutio ad salivam	
Solutio gingivalis	
Solutio kalii permanganici	

A FONO VI-BAN SZEREPLŐ NÉVVEL, DE MEGVÁLTOZOTT ÖSSZETÉTELLEL FELVETT KÉSZÍTMÉNYEK JEGYZÉKE

Chamomillae anthodium	Pulvis expectorans
Cremor aquosus	Pulvis spasmalgeticus
Decoctum saponariae	Pulvis asthmalyticus
Emulsio olei ricini	Solutio antisudorica
Gutta stomachica	Solutio nephrolytica
Infusum ipecacuanhae	Solutio sulfurata pro balneo
Infusum ipecacuanhae pro parvulo	Sparsorium antimycoticum
Linimentum scabidum	Species valerianae composita
Mixtura pectoralis	Suppositorium ad nodum
Mixtura solvens	Suppositorium antiemeticum
Mucilago ad catheterem	Suppositorium antipyreticum pro parvulo
Oculogutta atropini	Suppositorium paracetamoli 60 mg
Oculogutta neonatorum	Suppositorium paracetamoli 120 mg
Oculogutta pilocarpini 1%	Suppositorium paracetamoli 250 mg
Oculogutta pilocarpini 2%	Suppositorium paracetamoli 500 mg
Oculogutta tetracaini	Suppositorium spasmolyticum
Oculogutta viscosa	Suspensio anaesthetica
Oculogutta zinci	Suspensio bismogeli
Otogutta borica	Unguentum antirheumaticum
Pasta boraxata	Unguentum contra rhagades mamillae
Pulvis analgeticus	Unguentum infantum
Pulvis antacidus	Unguentum nasale
Pulvis antidoloricus	Unguentum nutritivum
Pulvis asthmalyticus	Unguentum refrigerans
Pulvis calcii lactophosphorici	
Pulvis codacisali	
Pulvis combinatus	

A FONO VI-BÓL ÁT NEM VETT KÉSZÍTMÉNYEK JEGYZÉKE

Bismuthum subgallicum	Pilula nicophyllini
Carbo activatus	Pilula tonisans
Collyrium boricum	Pilula valerosedativa
Cremor antierythematus solaris	Pulvis ad irrigationem
Eleosaccharum anaestheticum	Pulvis alcalinus cum belladonna
Elixirium tonisans	Pulvis antacidus cum belladonna
Granulatum calcii phosphorici	Pulvis asthmalyticus fortis
Granulatum carbonis activati	Pulvis barbamidi compositus
Granulatum magnesii trisilicici	Pulvis bronchodilatans
Gutta analeptica	Pulvis digestivus
Gutta codeini	Pulvis dyspnosedans
Gutta methylhomotropini composita	Pulvis kalii chlorati
Gutta vegetosedativa	Pulvis pepsini
Infusum sennae cum natrio sulfurico	Pulvis somniferens
Inhalasolum isoprenalini	Sirupus ferri
Kalium permanganicum 5,0 g	Solutio acida pro parvulo
Kalium permanganicum 10,0 g	Solutio acidi borici 3%
Klysma chlorali	Solutio aminophenazoni pro parvulo
Linimentum calcis	Solutio antimycotica
Mixtura chloralo-bromata	Solutio gastrica
Mixtura sedativa	Solutio zinci chlorati
Nasogutta argenti proteinici	Species visci composita
Nasogutta zinci	Suppositorium aminophenazoni 0,1 g
Nasogutta zinci cum ephedrina	Suppositorium aminophenazoni 0,2 g
Oculentum album	Suppositorium aminophenazoni 0,5 g
Oculentum antisepticum	Suppositorium anodynum
Oculentum borozinci	Suppositorium antispasticum pro parvulo
Oculentum flavum	Suppositorium expectorans
Oculentum sulfacetamidi	Suspensio antiseborrhoica
Oculogutta physostigmini	Suspensio bismuthi subsalicylici pro infante
Oculogutta zinci cum ephedrina	Suspensio salicylamidi 2%
Otogutta fungicida	Suspensio salicylamidi 4%
Otogutta phenoli	Suspensio sulfadimidini
Otogutta sulfadimidini	Unguentum benzosalicylatum
Pasta jecoris	Unguentum contra dolorem
Pilula analeptica	Unguentum hydrargyri amidochlorati
Pilula antispastica pro parvulo	Unguentum hydrargyri sulfurati
Pilula arsenicosa	Zincum gelatinosum
Pilula atropini composita	
Pilula ferri	

A FoNo VII-ben szereplő alapanyagok Európai Gyógyszerkönyvi elnevezése

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Absinthii herba	Absinthii herba	Wormwood
Acetonum	Acetonum	Acetone
Achilleae herba	Millefolii herba	Yarrow
Acidum aceticum concentratum	Acidum aceticum glaciale	Acetic acid, glacial
Acidum aceticum dilutum 20 %		
Acidum acetylsalicylicum	Acidum acetylsalicylicum	Acetylsalicylic acid
Acidum ascorbicum	Acidum ascorbicum	Ascorbic acid
Acidum boricum	Acidum boricum	Boric acid
Acidum chloratum dilutum 10 %	Acidum hydrochloridum dilutum	Hydrochloric acid, dilute
Acidum citricum	Acidum citricum monohydricum	Citric acid monohydrate
Acidum dehydrocholicum		
Acidum lacticum	Acidum lacticum	Lactic acid
Acidum oleinicum	Acidum oleicum	Oleic acid
Acidum salicylicum	Acidum salicylicum	Salicylic acid
Acidum silicicum colloidalde hydrophylum	Silica colloidalis anhydrica	Silica, colloidal anhydrous
Acidum tannicum	Tanninum	Tannic acid
Acriflavinium chloratum	Acriflavinii monochloridum	Acriflavinium monochloride
Adeps solidus 50	Adeps solidus	Hard fat
Aether	Aether	Ether
Aetheroleum anisi	Anisi aetheroleum	Anise oil
Aetheroleum carvi		
Aetheroleum chamomillae	Matricariae aetheroleum	Matricaria oil
Aetheroleum citri	Citronellae aetheroleum	Citronella oil
Aetheroleum eucalypti	Eucalypti aetheroleum	Eucalyptus oil
Aetheroleum foeniculi	Foeniculi amari fructus aetheroleum	Bitter-fennel fruit oil

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Aetheroleum juniperi	Juniperi aetheroleum	Juniper oil
Aetheroleum menthae piperitae	Menthae piperitae aetheroleum	Peppermint oil
Aetheroleum pini silvestris		
Aetheroleum rosmarini	Rosmarini aetheroleum	Rosemary oil
Aethylum aceticum	Ethylis acetas	Ethyl acetate
Aethylmorphinium chloratum	Ethylmorphini hydrochloridum	Ethylmorphine hydrochloride
Agrimoniae herba	Agrimoniae herba	Agrimony
Albumen tannicum		
Alcoholum dilutum 70%		
Alcoholum 96 %	Ethanolum (96 per centum)	Ethanol (96 per cent)
Alcoholum cetylicus	Alcohol cetylicus	Cetyl alcohol
Alcoholum cetylstearylicum	Alcohol cetylicus et stearylicus	Cetostearyl alcohol
Alcoholum isopropylicum	Alcohol isopropylicus	Isopropyl alcohol
Alcoholum polyvinylcum	Poly(alcohol vinylicus)	Poly(vinyl alcohol)
Althaeae folium	Althaeae folium	Marshmallow leaf
Althaeae radix	Althaeae radix	Marshmallow root
Alumen	Alumen	Alum
Aluminium aceticum tartaricum solutum		
Aluminium chloratum	Aluminii chloridum hexahydricum	Aluminium chloride hexahydrate
Aluminium hydroxydatum	Aluminii oxydum hydricum	Aluminium oxide, hydrated
Aminophenazonum		
Ammonia soluta 10 %		
Ammonium bitumensulfonicum	Ichthammolum	Ichthammol
Ammonium chloratum	Ammonii chloridum	Ammonium chloride
Amylum tritici	Tritici amyllum	Wheat starch
Anisi vulgaris fructus	Anisi fructus	Aniseed

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Aqua destillata	Aqua purificata	Water, purified
Aqua destillata pro injectione	Aqua ad iniectionabilia	Water for injections
Argentum aceticum		
Atropinium sulfuricum	Atropini sulfas	Atropine sulphate
Aurantii pericarpium	Aurantii amari epicarpium et mesocarpium	Bitter-orange epicarp and mesocarp
Balsamum peruvianum	Balsamum peruvianum	Peru balsam
Benzaldehydum		
Benzalkonium chloratum	Benzalkonii chloridum	Benzalkonium chloride
Benzocainum	Benzocainum	Benzocaine
Benzylum benzoicum	Benzylis benzoas	Benzyl benzoate
Bismuthum subgallicum	Bismuthi subgallas	Bismuth subgallate
Bismuthum subnitricum	Bismuthi subnitratis ponderosum	Bismuth subnitrate, heavy
Bismuthum subsalicilicum	Bismuthi subsalicylas	Bismuth subsalicylate
Bolus alba	Kaolinum ponderosum	Kaolin, heavy
Butyrum cacao		
Calami rhizoma		
Calcium carbonicum	Calcii carbonas	Calcium carbonate
Calcium chloratum	Calcii chloridum	Calcium chloride
Calcium hydrogenophosphoricum	Calcii hydrogenophosphas dihydricus	Calcium hydrogen phosphate dihydrate
Calcium lacticum	Calcii lactas pentahydricus	Calcium lactate pentahydrate
Calcium oxydatum		
Camphora	Camphora racemica	Camphor, racemic
Carbamidum	Ureum	Urea
Carbomer	Carbomera	Carbomers
Carvi fructus	Carvi fructus	Caraway fruit
Centaurii herba	Centaurii herba	Centaury
Cera alba	Cera alba	Beeswax, white
Cera lanae	Adeps lanae	Wool fat

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Cetaceum		
Cetrimidum	Cetrimidum	Cetrimide
Chamomillae anthodium	Matricariae flos	Matricaria flower
Chelidonii herba	Chelidonii herba	Greater celandine
Chininium sulfuricum	Chinini sulfas	Quinine sulphate
Chloralhydratum	Chlorali hydras	Chloral hydrate
Chloramphenicolum	Chloramphenicolum	Chloramphenicol
Chlorhexidinum solutum 20 %	Chlorhexidini digluconatis solutio	Chlorhexidine digluconate solution
Chlorogenium	Chloraminum	Chloramine
Cholesterinum	Cholesterolum	Cholesterol
Clioquinolum		
Codeinium phosphoricum	Codeini phosphas sesquihydricus	Codeine phosphate sesquihydrate
Coffeinum	Coffeinum	Caffeine
Coffeinum natrium benzoicum		
Collodium		
Crataegi fructus	Crataegi fructus	Hawthorn berries
Crataegi summitas	Crataegi folium cum flore	Hawthorn leaf and flower
Dikalium hydrogen- phosphoricum	Dikalii phosphas	Dipotassium phosphate
Dinatrium hydrogen- phosphoricum	Dinatrii phosphas anhydricus	Disodium phosphate, anhydrous
Dithranolum	Dithranolum	Dithranol
Elixirium thymi compositum		
Ephedrinium chloratum	Ephedrini hydrochloridum	Ephedrine hydrochloride
Ergotaminium tartaricum	Ergotamini tartras	Ergotamine tartrate
Erythromycinum	Erythromycinum	Erythromycin
Erythromycinum lactobionate	Erythromycini lactobionas	Erythromycin lactobionate
Extractum belladonnae siccum	Belladonnae folii extractum siccum normatum	Belladonna leaf dry extract, standardised

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Extractum liquiritiae fluidum	Liquiritiae extractum fluidum ethanolicum normatum	Liquorice ethanolic liquid extract, standardised
Foeniculi fructus	Foeniculi dulcis fructus	Fennel, sweet
Frangulae cortex	Frangulae cortex	Frangula bark
Fuchsinum		
Gentamicinium sulfuricum	Gentamicini sulfas	Gentamicin sulphate
Glucosum anhydricum	Glucosum anhydricum	Glucose, anhydrous
Glycerinum	Glycerolum	Glycerol
Glycerinum monostearanicum	Glyceroli monostearas 40-55	Glycerol monostearate 40-55
Herniariae herba		
Hexachlorophenum		
Homatropinium bromatum	Homatropini hydrobromidum	Homatropine hydrobromide
Hydrogenium peroxydatum concentratum 30 %	Hydrogenii peroxidum 30 per centum	Hydrogen peroxide solution (30 per cent)
Hydroxyaethylcellulosum	Hydroxyethylcellulosum	Hydroxyethylcellulose
Indosolum		
Iodum	Iodum	Iodine
Juniperi galbulus	Iuniperi pseudo-fructus	Juniper
Kalium carbonicum	Kalii carbonas	Potassium carbonate
Kalium chloratum	Kalii chloridum	Potassium chloride
Kalium hydrogentartaricum	Kalii hydrogenocarbonas	Potassium hydrogen carbonate
Kalium iodatum	Kalii iodidum	Potassium iodide
Kalium nitricum	Kalii nitras	Potassium nitrate
Kalium permanganicum	Kalii permanganas	Potassium permanganate
Lactosum	Lactosum monohydricum	Lactose monohydrate
Lanalcoholum	Alcoholes adipis lanae	Wool alcohols
Lavandulae flos	Lavandulae flos	Lavender flower
Levistici radix	Levistici radix	Lovage root
Lidocainium chloratum	Lidocaini hydrochloridum	Lidocaine hydrochloride

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Lidocainum	Lidocainum	Lidocaine
Liquiritiae rhizoma et radix	Liquiritiae radix	Liquorice root
Lupuli strobulus	Lupuli flos	Hop strobile
Macrogolum 400	Macrogola	Macrogols
Macrogolum 1540	Macrogola	Macrogols
Magnesium carbonicum hydroxydatum	Magnesii subcarbonas levis	Magnesium carbonate, light
Magnesium chloratum	Magnesii chloridum hexahydricum	Magnesium chloride hexahydrate
Magnesium citricum		
Magnesium oxydatum	Magnesii oxidum leve	Magnesium oxide, light
Magnesii sulfas heptahydricus	Magnesii sulfas heptahydricus	Magnesium sulphate heptahydrate
Malvae flos	Malvae sylvestris flos	Mallow flower
Melissae folium	Melissae folium	Melissa leaf
Menthae piperitae folium	Menthae piperitae folium	Peppermint leaf
Mentholum	Mentholum racemicum	Menthol, racemic
Merbrominum		
Methylhomatropinium bromatum	Homatropini methylobromidum	Homatropine methylbromide
Methylum salicylicum	Methylis salicylas	Methyl salicylate
Methylosanilinium chloratum		
Metronidazolum	Metronidazolum	Metronidazole
Mucilago hydroxyaethylcellulosi		
Mucilago methylcellulosi		
Naphasolinium chloratum	Naphazolini hydrochloridum	Naphazoline hydrochloride
Natrium benzoicum	Natrii benzoas	Sodium benzoate
Natrium chloratum	Natrii chloridum	Sodium chloride
Natrium dihydrogen- phosphoricum	Natrii dihydrogeno- phosphas dihydricus	Sodium dihydrogen phosphate dihydrate
Natrium disulfurosum	Natrii metabisulfis	Sodium metabisulphite

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Natrium edeticum		
Natrium hydrogencarbonicum	Natrii hydrogenocarbonas	Sodium hydrogen carbonate
Natrium hydroxydatum	Natrii hydroxidum	Sodium hydroxide
Natrium laurylsulfuricum	Natrii laurilsulfas	Sodium laurilsulfate
Natrium salicylicum	Natrii salicylas	Sodium salicylate
Natrium sulfuricum	Natrii sulfas decahydricus	Sodium sulphate decahydrate
Natrium tetraboricum	Borax	Borax
Neomycinium sulfuricum	Neomycini sulfas	Neomycin sulphate
Noraminophenazonum natrium mesylicum	Metamizolum natricum	Metamizole sodium
Nystatinum	Nystatinum	Nystatin
Oculentum hydrosum		
Oculentum simplex		
Oleum helianthi	Helianthi annui oleum raffinatum	Sunflower oil, refined
Oleum jecoris	Iecoris aselli oleum A/B	Cod-liver oil (type A/B)
Oleum ricini	Ricini oleum hydrogenatum/ virginale	Castor oil, hydrogenated/ virgin
Oleum ricini sterilisatum		
Oleum oleonicum		
Ononidis radix	Ononidis radix	Restharrow root
Oxytetracyclinium chloratum	Oxytetracyclini hydrochloridum	Oxytetracycline hydrochloride
Papaverinium chloratum	Papaverini hydrochloridum	Papaverine hydrochloride
Paracetamolum	Paracetamolum	Paracetamol
Paraffinum liquidum	Paraffinum liquidum	Paraffin, liquid
Paraffinum microcrystallicum		
Paraffinum solidum	Paraffinum solidum	Paraffin, hard
Pasta zinci oxydati		
Pasta zinci oxydati salicylata		

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Pepsinum	Pepsini pulvis	Pepsin powder
Phenobarbitalum natricum	Phenobarbitalum natricum	Phenobarbital sodium
Phenolphthaleinum	Phenolphthaleinum	Phenolphthalein
Phenolum liquefactum		
Pilocarpinium chloratum	Pilocarpini hydrochloridum	Pilocarpine hydrochloride
Pilocarpinum		
Pix lithanthracis		
Polymyxinum-B sulfuricum	Polymyxini B sulfas	Polymyxin B sulphate
Polysorbatum 20	Polysorbatum 20	Polysorbate 20
Polysorbatum 61		
Polyvidonum	Povidonum	Povidone
Prednisolonum	Prednisolonum	Prednisolone
Primulae radix et rhizoma	Primulae radix	Primula root
Propylenglycolum	Propylenglycolum	Propylene glycol
Pulvis Caroli		
Pulvis opii et ipecacuanhae		
Pulvis sennae compositus		
Resorcinum	Resorcinolum	Resorcinol
Rifampicinum	Rifampicinum	Rifampicin
Rubi idaei fructus		
Saccharimidum natricum	Saccharinum natricum	Saccharin sodium
Saccharosum	Saccharum	Sucrose
Salviae folium	Salviae officinalis folium	Sage leaf (Salvia officinalis)
Scopolaminium bromatum	Scopolamini hydrobromidum Hyoscini hydrobromidum	Hyoscine hydrobromide
Sennae folium	Sennae folium	Senna leaf
Sennae fructus		
Sirupus aurantii		

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Sirupus laxans		
Sirupus liquiritiae		
Sirupus rubi idaei		
Sirupus simplex		
Solutio conservans		
Solutio iodi alcoholica		
Sorbitanum lauricum	Sorbitani lauras	Sorbitan laurate
Sorbitum	Sorbitolum	Sorbitol
Species althaeae		
Species cholagoga		
Species laxans		
Spiritus anisatus		
Spiritus camphoratus		
Spiritus saponatus		
Stearinum	Acidum stearicum	Stearic acid
Sulfur praecipitatum	Sulfur ad usum externum	Sulphur for external use
Sulfur pulveratum lotum	Sulfur ad usum externum	Sulphur for external use
Talcum	Talcum	Talc
Taraxaci radix		
Terpinum		
Tetracainium chloratum	Tetracaini hydrochloridum	Tetracaine hydrochloride
Theophyllum	Theophyllum	Theophylline
Thiomersalum	Thiomersalum	Thiomersal
Thymi vulgaris herba	Thymi herba	Thyme
Thymolum	Thymolum	Thymol
Tiliae flos	Tiliae flos	Lime flower
Tinctura amara		
Tinctura aromatica		
Tinctura aurantii pro sirupo		
Tinctura capsici		
Tinctura chamomillae		

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Tinctura chinae composita		
Tinctura ipecacuanhae	Ipecacuanhae tinctura normata	Ipecacuanha tincture, standardised
Tinctura ratanhiaie	Ratanhiaie tinctura	Rhatany tincture
Tinctura salviae	Salviae tinctura	Sage tincture
Tinctura saponariae		
Tinctura thymi		
Tinctura valerianae aetherea		
Tinctura valerianae alcoholica		
Titanium dioxdatum	Titanii dioxidum	Titanium dioxide
Triaethanolaminum	Trolaminum	Trolamine
Tricalcium phosphoricum	Tricalcii phosphas	Calcium phosphate
Trikalium citricum	Kalii citras	Potassium citrate
Trinatrium citricum	Natrii citras	Sodium citrate
Unguentum aluminii acetici tartarici		
Unguentum argenti nitrici		
Unguentum emolliens		
Unguentum emulsificans anionicum		
Unguentum emulsificans nonionicum		
Unguentum glycerini		
Unguentum hydro- philicum anionicum		
Unguentum hydro- philicum nonionicum		
Unguentum hydrosom		
Unguentum macrogoli		
Unguentum oleosum		
Unguentum simplex		
Unguentum stearini		

384 / Formulae Normales VII.

Alapanyag neve	Ph. Eur. 4. szerinti latin név	Ph. Eur. 4. szerinti angol név
Unguentum zinci oxydati		
Uvae ursi folium	Uvae ursi folium	Bearberry leaf
Valerianae rhizoma et radix	Valerianae radix	Valerian root
Vanillinum	Vanillinum	Vanillin
Vaselinum acidi borici		
Vaselinum album	Vaselinum album	Paraffin, white soft
Vaselinum album ophthalmicum		
Vaselinum cholesterinatum		
Vaselinum flavum	Vaselinum flavum	Paraffin, yellow soft
Verbasci flos	Verbasci flos	Mullein flower
Viride nitens		
Visci albi stipes		
Xanthani gummi	Xanthani gummi	Xanthan gum
Zincum oxydatum	Zinci oxidum	Zinc oxide
Zincum sulfuricum	Zinci sulfas	Zinc sulphate

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE

- Az OGYI 1/2007-FoNo sz. Közleménye egyes FoNo VII-ben szereplő vényelőíratok tájékoztató hatáserősségi jelzésének és kiadhatóságának változásáról

- + Pulvis analgeticus (138. oldal)
- + Pulvis antimigrainicus (142. oldal)
- + Pulvis combinatus (161. oldal)
- + Solutio noraminophenazoni pro parvulo (212. oldal)
- + Suppositorium analgeticum (248. oldal)
- + Suppositorium antipyreticum pro infante (254. oldal)
- + Suppositorium antipyreticum pro parvulo (255. oldal)
- + Suppositorium noraminophenazoni 100 mg (260. oldal)
- + Suppositorium noraminophenazoni 200 mg (261. oldal)
- + Suppositorium noraminophenazoni 500 mg (262. oldal)

Fenti készítmények „Megjegyzés” rovata kiegészült:

- Csak vényre adható ki.

- Az Országos Gyógyszerészeti Intézet FoNo VII.-3/2009. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Solutio Antiviralis

197. oldal

- A GYEMSZI – Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatósága FoNo VII.-1/2013. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Suppositorium Haemorrhoidale

257. oldal

- A GYEMSZI – Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatósága FoNo VII.-2/2013. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Elixirium Thymi Compositum

46. oldal

- Oculogutta rifampicini (Oculogutt. rifampicin.) FoNo VII.-2/2015. számú közleménye

112. oldal

- Az OGYÉI - Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatóságának FoNo VII.-3/2015. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Pulvis codacisali

154. oldal

- Az OGYÉI - Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatóságának FoNo VII.-4/2015. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Pulvis coffacyli cum codeino

157. oldal

- Az OGYÉI - Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatóságának FoNo VII.-5/2015. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Pulvis paracetamoli cum codeino

169. oldal

- Az OGYÉI - Országos Gyógyszerészeti Intézet Főigazgatóságának FoNo VII.-6/2015. számú közleménye a Szabványos Vényminták VII. kiadásának módosításáról

Suppositorium analgeticum forte

249. oldal

